UCHWAŁA NR XXVIII/ 228 /20
RADY MIEJSKIEJ W BARANOWIE SANDOMIERSKIM
z dnia 29 grudnia 2020 r.

w sprawie uchwalenia Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378 z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r.o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293, 471, 782, 1086, 1378 z późn. zm.) oraz w związku z Uchwałą Nr X/79/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 30 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów, Rada Miejska w Baranowie Sandomierskim uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów, której treść została ujęta w formie opisowej i graficznej.

§ 2. Załącznikami do uchwały są:
1) załącznik nr 1 – tekst pt.: „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów" – Część I – Diagnoza stanu i uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego,
2) załącznik nr 2 – tekst pt.: „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów" – Część II – Cele rozwoju, kierunki zagospodarowania przestrzennego,
3) załącznik nr 3 - rysunek nr 1: „Uwarunkowania rozwoju" w skali 1:10 000,
4) załącznik nr 4 - rysunek nr 2: „Kierunki zagospodarowania" w skali 1:10 000,
5) załącznik nr 5 – rysunek nr 3: „Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji" w skali 1: 10 000,
6) załącznik nr 6 - Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim w sprawie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag,
7) załącznik nr 7 - zbiór danych przestrzennych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2020 r. poz. 177 i 284).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Baranów Sandomierski.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr inż. Wacław Smykla

Uzasadnienie

Projekt zmiany Studium opracowany został w oparciu o Uchwałę Nr X/79/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 30 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów.

Głównym celem sporządzenia zmiany Studium jest aktualizacja kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, związanych z realizacją w tym obszarze farm fotowoltaicznych o mocy wpisujących się w charakterystykę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, w związku z wnioskami inwestorów, wychodząc naprzeciw ich potrzebom.

Model rozwoju oparty został o istniejący oraz uzupełniający go – zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi układ komunikacji drogowej. Również w zakresie gabarytów przyjęto minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne, uwzględniające wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju, które nawiązują do dotychczasowej polityki przestrzennej Miasta i Gminy Baranów Sandomierski.

Zmianę Studium opracowano głównie w celu zapewnienia ładu przestrzennego i uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, a także w celu poprawy warunków, przy jednoczesnym wykorzystaniu i ochronie lokalnych zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Przy opracowaniu dokumentu zmiany Studium kierowano się kryteriami wynikającymi ze stanu istniejącego, szeregu uwarunkowań, w tym przepisów odrębnych – szczególnie w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody, dóbr kultury, ochrony kompleksów gleb oraz zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców.

Rozstrzygnięcia planistyczne nastąpiły przede wszystkim przy uwzględnieniu wymogów ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

Projekt zmiany Studium otrzymał wszelkie niezbędne wymagane ustawą opinie i uzgodnienia. Organ sporządzający zmianę Studium bardzo szczegółowo przeanalizował i rozstrzygnął wyrażone stanowiska organów opiniujących i uzgadniających.

Do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów wyłożonego dwukrotnie do publicznego wglądu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach: od 28.02.2020 r. do 26.03.2020 r., od 17.09.2020 r. do 19.10.2020 r., nie wpłynęły żadne uwagi.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów jest zgodna z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i podlega uchwaleniu.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr inż. Wacław Smykla

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXVIII/228/20 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BARANÓW SANDOMIERSKI, DLA TERENU POŁOŻONEGO W OBRĘBIE MIEJSCOWOŚCI DĄBROWICA, SIEDLESZCZANY, SKOPANIE I SUCHORZÓW

CZĘŚĆ I

DIAGNOZA STANU I UWARUNKOWANIA ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zespół autorski:
mgr inż. Wojciech Kozłowski
mgr inż. Jan Grajczyk

Wrocław, 2020

GMINA BARANÓW SANDOMIERSKI
ul. Gen. L. Okulickiego 1
39-450 Baranów Sandomierski
tel./fax 15 811 85 81, 15 811 85 82
NIP 867-20-79-650 REGON 830409152

miasto i gmina

BARANÓW SANDOMIERSKI

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

CZĘŚĆ I: DIAGNOZA STANU

---

grudzień 2001

Sporządzający Studium:

ZARZĄD MIASTA I GMINY BARANÓW SANDOMIERSKI

Zespół autorski:

Główny Projektant:
Dr inż.arch. Bogusława Majka
uprawnienia urbanistyczne nr: 1274/92
oraz:
mgr inż. Małgorzata Drewnowska
mgr inż. Benedykt Kobiela
inż. Maria Mróz
mgr Tomasz Pucek
Jan Tynio
mgr inż. arch. Krystyna Szedny
mgr inż. Janusz Stasiów

URBANPROJEKT – Urbanistyczne Biuro Studialno-Projektowe
ul.Chmielna 35/33, 00-021 Warszawa tel: 022-828 20 17, tel-fax 022-828 30 51
e-mail: urprojekt@poczta.onet.pl

Egz.nr 2

Zakres opracowania:

Na opracowanie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Baranów Sandomierski składają się:

CZĘŚĆ I: **DIAGNOZA STANU**
Uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego.
tekst

Rys. nr 1 – Uwarunkowania rozwoju zagospodarowania skala 1:10 000 (3 egz.)

Środowisko przyrodnicze-tekst + rysunek 1:25 000 (1egz.)
Zasoby kulturowe – tekst + rysunek 1:25 000 (1 egz.)

CZĘŚĆ II: **CELE ROZWOJU I UWARUNKOWANIA ICH REALIZACJI KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**
tekst

Rys. nr 2 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego skala 1:10 000 (3 egz.)
Rys. nr 2a – Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej, i komunikacji. skala 1:10 000 (3 egz.)

CZĘŚĆ III: **POLITYKA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO**
Realizacja zadań polityki rozwoju przestrzennego
tekst w formie projektu uchwały Rady Gminy (3 egz.)

Uchwaleniu podlegają:

1. **Zasady polityki przestrzennej w formie uchwały Rady Gminy**
2. **Rysunek nr 2 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego**

CZĘŚĆ I

Spis treści:

WSTĘP strona
1. Informacje formalne....7
1.1. Cel opracowania i funkcje studium....7
2. Podstawowe informacje o gminie....7
2.1. Usytuowanie gminy w regionie....8
2.2. Miejsce gminy według informacji z materiałów do planu zagospodarowania przestrzennego woj. Podkarpackiego....8.

I. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. Potencjał demograficzny gminy....10
1.1 Stan wyposażenia w infrastrukturę społeczną....12
- Oświata
- Ochrona zdrowia
- Kultura
- Turystyka i wypoczynek
- System bezpieczeństwa publicznego
- Zatrudnienie i rynek pracy

2. Stan zagospodarowania i przeznaczenia terenów....16
2.1 Historycznie ukształtowana sieć osadnicza obszaru....16
2.2 Charakterystyka współczesnych tendencji w zagospodarowaniu....16
2.3 Ocena realizacji ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego....17
3. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego....17
3.1 Przyrodnicze powiązania gminy z terenami otaczającymi
3.2 Struktura układów przyrodniczych-korytarze i płaty ekologiczne
3.3 Obszary i obiekty prawnie chronione i
3.4 Obszary i obiekty wymagające ochrony....21
3.5 Charakterystyka zasobów środowiska przyrodniczego....24
- Rzeźba i warunki geologiczne obszaru
- Charakterystyka surowców mineralnych 25
- Wody powierzchniowe
- Wody podziemne....27
- Klimat lokalny
- Szata roślinna i świat zwierzęcy....28
- Walory krajobrazu....35

3.6 Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej....36
- Zasoby gleb
- Obszary zmeliorowane
- Struktura użytkowania gruntów

3.7 Obszary o warunkach fizjograficznych stwarzających utrudnienia dla zagospodarowania i użytkowania....39
3.8 Zagrożenia środowiska przyrodniczego 39
- Stan czystości wód powierzchniowych

- Zanieczyszczenia wód wgłębnych
- Właściwości chemiczne gleb i występowanie zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego....39

4. Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego....42
4.2. Charakterystyka układów przestrzennych jednostek osadniczych obiektów i zabytków archeologicznych objętych ochroną lub postulowanych do objęcia ochroną....44
4.2. Krajobraz kulturowy, warunki ekspozycji i percepcji....65

5. Stan wyposażenia w infrastrukturę techniczną....66
5.1 Energetyka
5.2 Zaopatrzenie w wodę
5.3 Zaopatrzenie w gaz
5.4 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków
5.5 Gospodarka odpadami
5.6 Telekomunikacja

6. Obsługa komunikacyjna....73
6.1. Komunikacja drogowa
6.1.1. Obciążenie ruchem zewnętrznym drogi krajowej i dróg wojewódzkich
6.1.2. Ocena funkcjonowania układu drogowego
6.2 Komunikacja zbiorowa
6.3. Komunikacja indywidualna
6.4. Obsługa motoryzacyjna
6.5. Bezpieczeństwo ruchu drogowego
6.6. Komunikacja kolejowa
6.7. Linia normalnotorowa

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO wynikające z:

- polityki przestrzennej państwa w obszarze gminy....84
- położenia w stosunku do ważnych miejsc aktywności ekonomicznej
- relacji z terenami otaczającymi i kierunkami zagospodarowania gmin

sąsiednich....85
- cech środowiska przyrodniczego....85
- dotychczasowego zagospodarowania i przeznaczenia terenów
- posiadania unikalnych w skali kraju zabytków kultury....87
- oceny warunków życia mieszkańców w odniesieniu do
  - jakości środowiska
  - atrakcyjności przyrodniczej obszaru
  - atrakcyjności kulturowej obszaru
  - poziomu wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną
- konflikty w zagospodarowaniu obszarów wynikające z przeznaczenia terenów a tendencjami w zagospodarowaniu....88

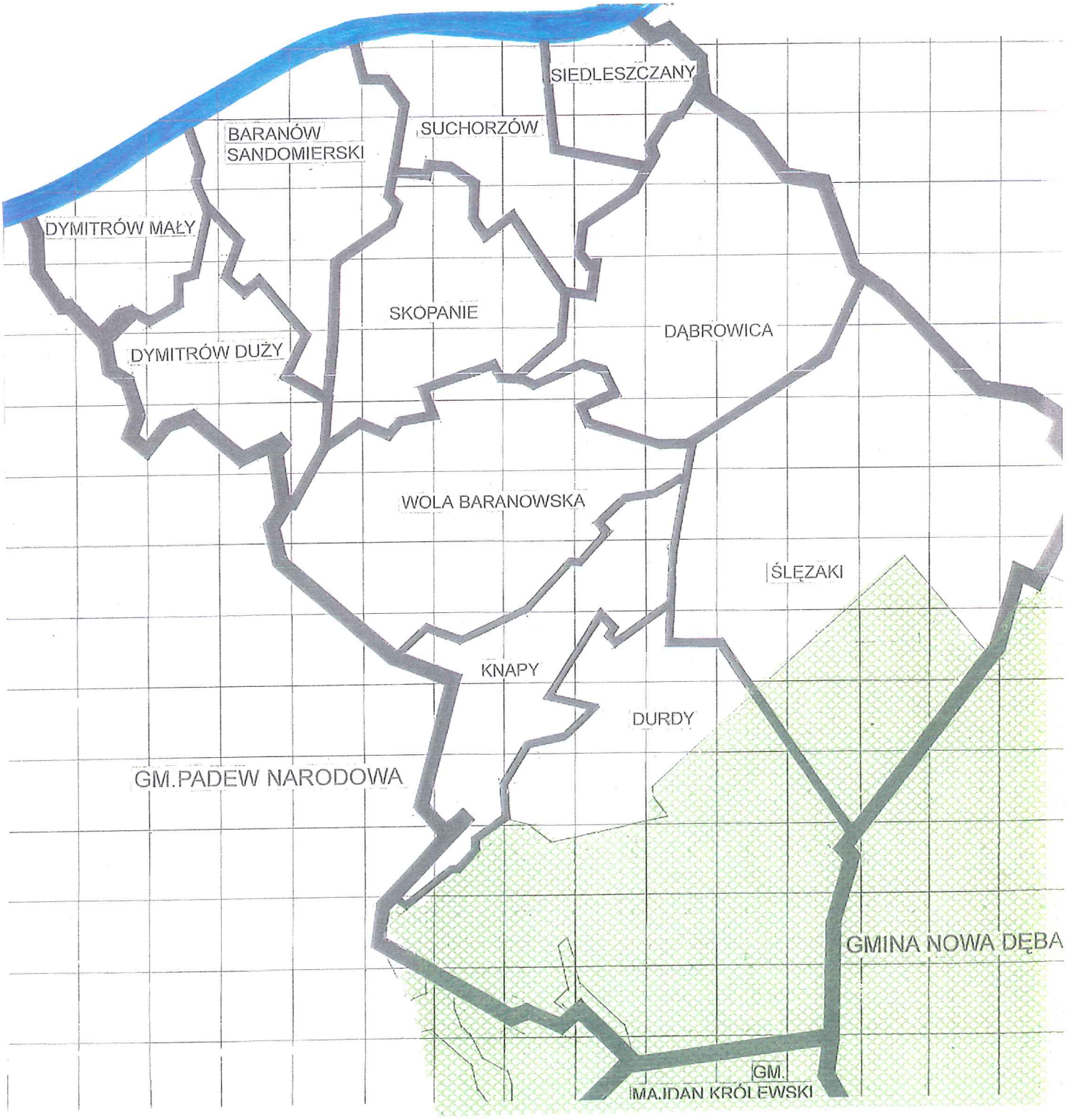
SIEDLESZCZANY
BARANÓW SANDOMIERSKI
SUCHORZÓW
DYMITRÓW MAŁY
SKOPANIE
DĄBROWICA
DYMITRÓW DUŻY
WOLA BARANOWSKA
ŚLĘZAKI
KNAPY
DURDY
GM.PADEW NARODOWA
GMINA NOWA DĘBA
GM. MAJDAN KRÓLEWSKI

WSTĘP

1. INFORMACJE FORMALNE

Opracowanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Baranów Sandomierski realizuje uchwałę Rady Miejskiej nr XI/88/99 z 22.X.1999r., o przystąpieniu do opracowania Studium w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. O zagospodarowaniu przestrzennym (Tekst jednolity Dz. U. z 1999r. Nr 15 poz. 139, z późniejszymi zmianami).

1.1. CEL OPRACOWANIA I FUNKCJE STUDIUM

Celem opracowania Studium jest określenie kierunków polityki przestrzennej prowadzonej przez władze samorządowe gminy. Jako jedyny dokument planistyczny opracowywany dla całego obszaru administracyjnego gminy, winien zapewnić, aby aktywności na rzecz rozwoju miały za podstawę kształtowanie rozwoju zrównoważonego. Tworzenie warunków rozwoju gospodarczego i społecznego powinno gwarantować równoczesne zachowanie wartości i zasobów środowiska przyrodniczego oraz kulturowej tożsamości obszaru.

Pełniąc rolę aktywną, winno być studium instrumentem realizacji polityki rozwoju wyznaczonej celami strategicznymi. W odniesieniu do obszaru miasta i gminy Baranów Sandomierski, oznacza to potrzebę przeformułowania celów zagospodarowania przestrzennego i kierunków jego realizacji w sytuacji zasadniczych zmian geografii gospodarczej regionu ostatniego dziesięciolecia. Polityka przestrzenna, sformułowana w wyniku tego elaboratu, winna stymulować rozwój aktywności społeczno-gospodarczych w oparciu o lokalne zasoby i lokalne wartości.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

Powierzchnia gminy.....122 km^2

Ludność ogółem na koniec 1999 r..... .12186
w tym w wieku:
- przedprodukcyjnym.....28,8%
- produkcyjnym.....55,7%
- poprodukcyjnym.....15,5%

Ludność ogółem, na dzień 30.06.2001.....12151
w tym miasto:.....1391
Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze regon.....649
Saldo migracji/ 1000 ludności w 2001r.....-0,2
w tym: miasto .....-1,4
wieś.....1,2

2.1 USYTUOWANIE GMINY W REGIONIE

Gmina Baranów Sandomierski w podziale fizyczno-geograficznym (J. Kondracki, 1994) położona jest w Makroregionie Kotliny Sandomierskiej.
Po reformie terytorialnej (1998) gmina jest częścią powiatu tarnobrzeskiego, na północno-zachodnim obrzeżu województwa podkarpackiego. Północną granicę gminy wyznacza rzeka Wisła, która jest również granicą z województwem świętokrzyskim. Od zachodu i północnego zachodu graniczy z gminą Padew Narodowa, od południowego wschodu z gminą Majdan Królewski zaś od północnego wschodu z gminą Nowa Dęba.
Powiązania komunikacyjne ze stolicą województwa (ok.60 km) zapewnia droga krajowa nr 9 Radom – Rzeszów - granica państwa. Dostępność obszaru gminy i ośrodka gminnego z układu dróg krajowych winny realizować drogi wojewódzkie : nr 985 relacji Nagnajów – Dębica oraz nr 872 relacji Łoniów-Baranów Sandomierski – Majdan Królewski. Linia kolejowa Dębica – Łódź Kaliska uzupełnia powiązania miejscowości gminnych z ośrodkami powiatowymi. Przewozom towarowym służy tor Linii Hutniczej – Szerokotorowej ze stacją przeładunkową w Woli Baranowskiej.

2.2 MIEJSCE GMINY WEDŁUG INFORMACJI Z MATERIAŁÓW DO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

PODKARPACKIEGO przedłożonej do uwzględnienia Uchwałą Nr 260/2645/01 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 25 października 2001 w sprawie informacji i wniosków do opracowania Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski z wnioskiem o ich uwzględnienie w przedmiotowym Studium.

- **miejsce i funkcja gminy w strukturze funkcjonalno- przestrzennej województwa**:

W stanie istniejącym:
-gmina położona jest w korytarzu rozwoju osadnictwa wzdłuż dróg wojewódzkich nr 985, 871 i 723 Dębica- Tarnobrzeg stanowiącym zachodnie pasmo aktywności społeczno-gospodarczej,
-gmina położona jest w strefie rozwoju działalności pozarolniczej w paśmie aktywności oraz w strefie produkcji rolnej; strefa rozwoju turystyki w dolinie Wisły, strefa ochrony walorów kulturowych (pałac w Baranowie Sandomierskim),
-miasto Baranów Sandomierski – ośrodek rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym, obszar gminy w zasięgu oddziaływania Tarnobrzega – ośrodka o znaczeniu regionalnym,
-funkcja gminy turystyczno przemysłowa, Baranów Sandomierski – ośrodek restrukturyzacji gospodarczej i rozwoju turystyki,
-obszary położone nad Wisłą zagrożone powodziowymi wodami katastrofalnymi,
-obszar dużych zanieczyszczeń środowiska.

Kierunki przekształceń:
-projektowana ponadregionalna strefa rozwoju turystyki związanej z doliną Wisły z ośrodkiem obsługi w Baranowie Sandomierskim,

-projektowany rozwój komunikacji drogowej i kolejowej (wykorzystanie linii LHS i stacji przeładunkowej w Woli Baranowskiej).

ELEMENTY DO UWZGLĘDNIENIA:

- **środowisko przyrodnicze:**
- utworzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Wisły,
- utworzenie rezerwatu przyrody „Stawy Krasiczyńskie"
- utworzenie projektowanego Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej na niewielkim obszarze w południowo- wschodniej części gminy,
- realizacja małopolskiego programu zagospodarowania dorzecza górnej Wisły,
- realizacja współpracy z woj. Świętokrzyskim w sprawie poprawy stanu czystości wód rzeki Wisły,
- rekultywacja terenów pokopalnianych kopalni siarki „Machów" w kierunku wodno-leśno-rolnym (funkcja rekreacyjna)
- zalesienie terenów nieprzydatnych dla rolnictwa i terenów istotnych dla renaturyzacji korytarzy ekologicznych.

- **środowisko kulturowe:**
- nadanie rangi pomnika historii zespołowi pałacowo-parkowemu w Baranowie Sandomierskim.

- **infrastruktura techniczna:**
- GPZ – Skopanie i 2 linie 110 kV do zasilania stacji,
- modernizacja wałów przeciwpowodziowych,
- zbiornik małej retencji „Gaj",
- budowa ujęcia i stacji uzdatniania wody w Ślęzakach.

- **komunikacja:**
- modernizacja linii LHS,
- modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej relacji Dębica – Tarnobrzeg,
- przełożenie drogi krajowej nr 985 (obwodnica Baranowa Sandomierskiego).

- **infrastruktura społeczno – gospodarcza:**

Gmina Baranów Sandomierski:
- zaliczona jest do obszarów spadku liczby ludności, w których przewiduje się dynamikę rozwoju demograficznego w latach 1998-2030 na poziomie poniżej 100%,
- na obszarze zachodniego pasma aktywizacji społeczno- gospodarczej przewiduje się nasilenie procesów urbanizacyjnych i rozwój podmiotów społeczno- gospodarczych,
- w strefie nasilenia wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich pogłębiać się będą niekorzystne dla produkcji rolnej czynniki wynikające z położenia w paśmie aktywizacji społeczno- gospodarczej związane z działalnością pozarolniczą.

Zadania i zamierzenia ponadlokalne:
- planowane zagospodarowanie turystyczno- rekreacyjne zwałowiska kopalni „Machów" w Dąbrowicy

I. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY GMINY

1.1. Ludność – stan i przewidywane zmiany

W obszarze gminy Baranów Sandomierski mieszka 12151 osób (dane na dzień 30.06.2001) z czego w mieście 1391 osób. Wskaźnik gęstości zaludnienia wynosi w tym samym okresie 95 osób/km^2 w obszarze wiejskim i 154 osoby/km^2 w mieście.

Tab. 1 Ludność w latach 1988-2001

Rok	Ogółem		Miasto		Wieś	
1988	11 992		1 486		10 506	
1992	11 945		1 408		10 537	
1995	11 980	+35	1 404		10 576	
1997	12 146	+166	1 374	-30	10 772	+196
1998	12 157	+11	1 391	+17	10 766	-6
1999	12 132	-25	1 424	+33	10 708	-58
2000	12 133	+1	1 392	-32	10 741	+33
2001*	12 151	+18	1 391	-1	10 760	+19

*/ stan na dzień 30.06.2001
Źródło: Roczniki statystyczne województw: tarnobrzeskiego i podkarpackiego

W miejscowościach wiejskich (11) zamieszkuje 88,6% ludności gminy (30.06.2001). Na przestrzeni lat 1988-2001 liczba ludności gminy wzrosła o 159 osób, w tym w obszarze wiejskim o 254 osoby, a w mieście zmniejszyła się o 95 osób.
Struktura płci jest zrównoważona z niewielką przewagą liczby mężczyzn.

Tab.2 Wskaźnik feminizacji w latach 1998-2000

Rok	Miasto		Wieś		Ogółem
	l. kobiet	odsetek	l. kobiet	odsetek	
1998**	681	95,9	5 361	99,1	97,5
1999**	707	98,6	5 348	99,7	99,15
2000*	689	98	5 398	101	99,50

Źródło:*/ GUS – Ludność według płci, wieku, województw, powiatów, miast i gmin
**/ Rocznik statystyczny woj. podkarpackiego

Struktura ludności według wieku wskazuje, że na przestrzeni ostatnich lat (95-99) utrzymuje się wysoki udział grupy wieku przedprodukcyjnego (28,8%) oraz stabilna grupa wieku produkcyjnego na poziomie 56%. Oznacza to, że w najbliższych latach ludność gminy nie podda się ogólnej tendencji starzenia się społeczeństwa.

Tab. 3 Ruch naturalny ludności w latach 1988-2001

	1988	1992	1995	1997	1998	1999	2001*
Przyrost naturalny w liczbach							
miasto	4	6	-14	-12	3	-5	2
wieś	113	58	37	40	31	26	13
Przyrost naturalny na 1000 ludności							
miasto	2,7	3,98	-9,5	-8,4	2,1	-3,5	1,4
wieś	10,4	5,47	3,5	3,7	2,9	2,4	1,2

*/ na dzień 30.06.2001 r.

Tab.4 Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym

	1995*	1996*	1997*	1998***	1999**
Ludność ogółem w tym:	11 980	12 016	12 146	12 157	12 132
w wieku przedprodukcyjnym					
• miasto	339	337	324	312	337
• wieś	3 118	3 106	3 169	3 110	3 164
Odsetek grupy przedprodukcyjnej do ogółu w %	**28,8**	**28,6**	**28,7**	**28,2**	**28,8**
w wieku produkcyjnym					
• miasto	807	806	803	822	834
• wieś	5 916	5 944	6 021	6 044	5 933
Odsetek grupy produkcyjnej do ogółu w %	**56,2**	**56,2**	**56,2**	**56,4**	**55,7**
w wieku poprodukcyjnym					
• miasto	258	256	247	257	253
• wieś	1 542	1 567	1 582	1 612	1 611
Odsetek grupy poprodukcyjnej do ogółu w %	**15**	**15,2**	**15,1**	**15,4**	**15,5**

Dane: */ Roczniki statystyczne woj. tarnobrzeskiego
**/ Rocznik statystyczny woj. podkarpackiego z 2001 r.
***/ GUS- Ludność w 1998 r.

Tab. 5 Pracujący oraz bezrobotni zarejestrowani w 1999 r.

	Pracujący ogółem	w tym kobiety	Bezrobotni zarejestrowani	% do ogółu
Miasto	420	249	118	8,2
Wieś	1 043	680	878	8,1

1.2 Zasoby mieszkaniowe gminy

Tab. 6

	1996	1997	1998	1999
Ludność ogółem	12 016	12 146	12157	12 132
Liczba mieszkań	3 119	3 134	3 136	3 150
Osób/mieszkanie	3,625	3,61	3,63	3,65
miasto	3,33	3,25	3,29	3,37
wieś	3,92	3,97	3,97	3,93
Pow. użytkowe na 1 osobę	18,9	21,1	21,9	21,4
miasto	21,6	21,1	21,9	21,4
wieś	16,2	20,8	16,1	16,3

W ostatnim pięcioleciu przybywało około 10 mieszkań/rok, pogorszyły się warunki życia wyrażające się liczbą osób na mieszkanie a także powierzchnią użytkową na 1 osobę, zwłaszcza w miescie.

1.3 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

- **Oświata:**

Szkolnictwem podstawowym objętych było w roku szkolnym 1998/99- 1579 dzieci, co stanowiło 13 % ogółu ludności. W roku szkolnym 1999/2000-naukę prowadzą następujące szkoły podstawowe:

Tab.7.

Lp.	Miejscowość	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
1.	Baranów Sandomierski	344	30
2.	Skopanie Fabryczne	371	26
3.	Wola Baranowska	290	19
4.	Knapy	77	10
5.	Durdy	113	11
6.	Dąbrowica	133	11
7.	Ślęzaki	251	22
	Razem	1579	129

Od roku szkolnego 1999/2000 funkcjonują gimnazja w następujących miejscowościach: Baranów Sandomierski, Skopanie, Wola Baranowska, Ślęzaki.

Opiekę przedszkolną sprawują przedszkola w: Baranowie Sandomierskim, Skopaniu Osiedlu, Woli Baranowskiej, Ślęzakach, Dąbrowicy. Obejmują one opieką 254 dzieci zatrudniając 16 nauczycieli.

- **Ochrona zdrowia:**

Opiekę zdrowotną realizują:

- Przychodnia Rejonowa w Baranowie Sandomierskim

- Ośrodek Zdrowia w Woli Baranowskiej
- Ośrodek Zdrowia w Ślęzakach
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Skopaniu

podlegające Sandomierskiemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej. Finansowanie świadczeń zdrowotnych realizuje Podkarpacka Regionalna kasa Chorych.

Przyjęte przez PRKCh wskaźniki liczby ubezpieczonych na 1 świadczeniodawcę:

- 1500-2500 podopiecznych/1 lekarza podstawowej opieki zdrowotnej
- 2800 podopiecznych/ 1 pielęgniarkę środowiskową w mieście
- 2500 podopiecznych/ 1 pielęgniarkę
- 7000 kobiet/ 1 położną środowiskową
- 5000 ludności/ 1 etat stomatologiczny

Tab.8. Personel służby zdrowia w 1997 r. (31.XII)

Gmina	Lekarze	Lekarze dentyści	Pielęgniarki	Lekarze	Lekarze dentyści	Pielęgniarki
	W liczbach bezwzględnych			Na 10 tys. Mieszkańców		
Baranów Sandomierski	6	3	15	4,9	2,5	12,3
Miasto	1	1	7	7,2	7,2	50,9
Wieś	5	2	8	-	-	-

W gminie funkcjonują 2 apteki: w Baranowie Sandomierskim i w Skopaniu

- **Opieka społeczna :**

Na terenie gminy funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na 30 miejsc, przy którym działa Środowiskowy Dom Pomocy i Warsztat Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych. Stałymi formami pomocy w formie zasiłków Ośrodek objął w 1998 r. – 696 osób

- **Kultura:**

Działalność kulturalną prowadzą:

- Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Baranowie Sandomierskim, któr y dysponuje: salą widowiskowo- kinową dla 192 widzów, salą kameralną dla 60 osób. Pomieszczenie znajduje również Lasowiacka Izba Regionalna
- Dom Kultury w Skopaniu dysponujący salą widowiskowo- kinową dla 210 widzów.
- Miejsko Gminna Biblioteka Publiczna w Baranowie Sandomierskim dysponująca 21020 woluminami oraz filie: w Suchorzowie z 7247 woluminami, w Woli Baranowskiej z 10806 woluminami, w Dąbrowicy z 10239 woluminami. Biblioteka współuczestniczy w organizacji lokalnych imprez, spotkań autorskich, konkursów.

Dla upowszechniania kultury fizycznej gmina posiada: 5 boisk do gier wielkich, 5 sal gimnastycznych, halę sportową, 17 boisk do gier zespołowych.

W obszarze gminy działa Klub Sportowy „Wisan" Skopanie, posiadający własną bazę sportową, oraz kluby sportowe:
- Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka" w Baranowie Sandomierskim
- Ludowy Zespół Sportowy „Kolejarz" w Knapach
- Ludowy Zespół Sportowy „Strzelec" w Dąbrowicy"
- Ludowy Zespół Sportowy w Woli Baranowskiej
- Parafialny Klub Sportowy „Wisła" w Baranowie Sandomierskim

- **Turystyka i wypoczynek:**

O walorach turystycznych gminy stanowią:
- Zamek w Baranowie Sandomierskim zwany „małym Wawelem" z parkiem
- Układ urbanistyczno-krajobrazowy miasta wraz z zespołem kościoła parafialnego
- Obszar leśny w południowej części gminy wraz z zespołem stawów zwanych „Stawy Krasiczyńskie"

Obiekty i zespoły zabytkowe w Baranowie Sandomierskim znajdują się na pieszym szlaku turystycznym oznakowanym jako Szlak Nr 7 – Zielony. Jego trasa wiedzie przez: Majdan Królewski (PKS), Huta Komorowska, Poręby Dębskie, Nowa Dęba, Rozalin, Ślęzaki, Dąbrowica, Skopanie, Baranów Sandomierki.
Ponadto funkcjonują trasy piesze:
Trasa typowa nr 2 (piesza 14-dniowa) z Opatowa do Baranowa Sandomierskiego przez Klimontów, Sandomierz, Tarnobrzeg oraz Szlak Kulturowy, oznaczony jako
Trasa nr 4 (piesza 14-dniowa) „Szlakiem Rezydencji Pałacowych i Muzeów": Sandomierz, Tarnobrzeg, Baranów Sandomierski, Kamionka, Sędziszów Małopolski, Rzeszów, Łańcut.
Szlakiem wodnym jest „Szlak Wisły", rozpoczynający się na rzece w Woli Żdakowskiej – przystań na rzece Wisłoce lub Połańcu na rzece Czarna przez Baranów Sandomierski (możliwość zabezpieczenia sprzętu pływającego), Tarnobrzeg, Sandomierz (zwiedzanie miasta) do Zawichostu i Annopola.
Baza hotelowa gminy:
- Luksusowy obiekt hotelowo-gastronomiczny w zamku w Baranowie Sandomierskim
- Zajazd „Wisła" w Baranowie Sandomierskim
- Baza noclegowo-agroturystyczna w Baranowie Sandomierskim
- Schronisko szkolne w Baranowie Sandomierskim funkcjonujące w okresie wakacyjnym

Poniżej - korzystający z bazy hotelowej gminy na tle danych z powiatu tarnobrzeskiego

Tab. nr 9. Obiekty noclegowe turystyki w 2000 r. (stan na 31.VII.2000)

Powiat Gmina	Ogółem	Hotele, motele	Schroniska młodzieżowe	Ośrodki wczasowe	Zespoły domków turystycz. ogólno-dostępnych ogółem	Kwatery agro-turystyczne
Powiat tarnobrzeski	6	2	1	-	-	2
Gmina Baranów Sandomierski	4	2	1	-	-	1

Tab.10. Korzystający z obiektów noclegowych turystki w 2000 r.

Powiat tarnobrzeski	9626	7875	61	-	-	10
Gmina Baranów Sandomierski	7936	7875	61	-	-	Brak danych

Tab.11.
Turyści zagraniczni korzystający z obiektów noclegowych turystyki w2000

Powiat tarnobrzeski	1131	944	-	-	-	-
Gmina Baranów Sandomierski	944	944	-	-	-	-

Tab.12. Udzielone noclegi w obiektach noclegowych turystyki w 2000 r.

Powiat tarnobrzeski	19359	8369	61	-	-	-
Gmina Baranów Sandomierski	8430	8369	61	-	-	-

Tab.13. Udzielone noclegi zagranicznym turystom w obiektach noclegowych turystyki w 2000 r.

Powiat tarnobrzeski	1901	1429	-	-	-	-
Gmina Baranów Sandomierski	1429	1429	-	-	-	-

Źródło: „Baza noclegowa w woj. podkarpackim w 2000 r." Urząd Statystyczny w Rzeszowie.

- **Bezpieczeństwo publiczne**

O stanie bezpieczeństwa mieszkańców gminy decydują:

- **zabezpieczenia przeciwpowodziowe**

Usytuowanie gminy w obrębie dorzecza Wisły powoduje konieczność ochrony terenów w obszarzepotencjalnego zagrożenia powodzią.

. Funkcję ochrony przed zalewaniem powodziowym pełnią wały ochronne rzeki Wisły (14 km w granicach gminy) oraz jej prawobrzeżnych dopływów z terenu gminy tj. rzek: Babulówki i Trześniówki również obwałowanych. Łącznie długość wałów przeciwpowodziowych na terenie gminy wynosi 63,2 km.

Powierzchnia obszaru chronionego obwałowaniami przed zagrożeniem powodziowym o prawdopodobieństwie występowania raz na sto lat, wynosi łącznie 6900 ha, na których znajduje się 891 gospodarstw.

- **ochrona przeciwpożarowa**

Na terenie miasta i gminy funkcjonują jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej posiadające swoje siedziby w miejscowościach: Baranów Sandomierski, Skopanie- Osiedle, Skopanie- Wieś, Wola Baranowska, Knapy, Durdy, Marki, Kaczaki, Ślęzaki, Dąbrowica, Siedleszczany, Suchorzów, Dymitrów Mały, Dymitrów Duży.

3. STAN ZAGOSPODAROWANIA I PRZEZNACZENIA TERENÓW

3.1. Osadnictwo w rozwoju historycznym

Osadnictwo średniowieczne na obszar dawnej Puszczy Sandomierskiej zdążało z terenów gęsto zaludnionych dwoma szlakami: z Ziemi Halickiej, nad Wisłokę oraz drugim, z Ziemi Sandomierskiej na wzgórze tarnobrzeskie i dorzecze Sanu i Łęgu. Za pierwszych Piastów ludność miejscowa zaludniała puszczę naprzeciw Sandomierza, jako spełniająca pewne posługi dla grodu, a ponadto pobrzeże Sanu , wzdłuż traktu łączącego Sandomierz z Przemyślem i Rusią Halicką. Najstarszymi osadami na obszarze gminy są : Baranów Sandomierski (1135 r.), Suchorzów (1185 r.) i Przewóz (XII w.).

W pierwszym etapie, obejmującym okres od najwcześniejszych wzmianek do połowy XVI wieku zasiedlone zostały najlepsze i najłatwiejsze do zagospodarowania obszary o dobrej glebie w dolinie Wisły i najbliższym otoczeniu. Powstały wówczas następujące osady: Dymitrów Duży (1325 r.) Siedleszczany (1362 r.), Dąbrowica (1414 r.). W 1354 roku Baranów otrzymał z rąk króla Kazimierza Wielkiego prawa miejskie wraz z dorocznym jarmarkiem w dzień Wszystkich Świętych. Z lat 1470-80 pochodzą wzmianki o istnieniu wsi: Wola Gołego (ob. Baranowska), Skopanie, Wola Dymitrowska i Wolica.

W związku z rozwojem gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, od połowy XVIw. powstało szereg osad, przez zasiedlanie terenów bezleśnych, łęgowych w dolinie Wisły i Babulówki (d. Krzemienicy). Różny był też charakter osad nowożytnych; obok wsi , o regularnej zabudowie i układzie gruntów występują też osady o rozrzuconym, bezplanowym charakterze i chaotycznym kształcie. Są to z reguły wsie małe, czasem wyrosłe kosztem starszych osiedli i stanowiące obecnie ich przysiółki. Z tego okresu pochodzą Ślęzaki (1649 r.) a także powstałe na przełomie XVII/XVIII wieku: Kaczaki, Durdy i Knapy.

Cechy historycznych jednostek osadniczych decydują do naszych czasów o charakterze krajobrazu antropogenicznego. Zakłócenia w krajobrazie wprowadził przemysł wydobywczy, który spowodował likwidację niektórych wsi, lub ich części a także tradycyjnych traktów łączących historyczne osady.
Do pozytywnego odbioru krajobrazu kulturowego gminy przyczynia się dbałość o estetykę pojedynczych zagród i całych zespołów zabudowy. Jest to element kultury, mocno zakorzeniony w tradycji tego regionu.

2.2. Charakterystyka współczesnych tendencji w zagospodarowaniu

Wyrażają się w

- dążeniu do obudowy istniejących dróg, co powoduje nadmierne wydłużanie pasm zabudowy wsi i zatracanie wyrazistych cech poszczególnych zespołów osadniczych i charakteru ich zabudowy. Najsilniej tendencja ta występuje wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 872 co powoduje zatracanie czytelnych granic poszczególnych miejscowości a więc również ich cech indywidualnych;

- zabudowie terenów rolnych, w formie zabudowy siedliskowej , nie wymagającej wyłączenia z użytkowania rolniczego. Dotyczy to niekiedy bardzo atrakcyjnych pod względem krajobrazowym miejsc w gminie;

2.3. Ocena realizacji ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W obszarze miasta i gminy Baranów Sandomierski obowiązują aktualnie następujące przepisy prawa miejscowego w odniesieniu do przestrzeni:

- Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Baranów Sandomierski, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim Nr XXVI/218/93 z dnia 2.04.1993 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Woj. Tarnobrzeskiego Nr 6 z dnia 3.06.1993 r.
- Zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Baranów Sandomierski, uchwalona:
  - uchwałą Nr XXXIX/338/98 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 25 03.1998 r. w sprawie dokonania zmiany w Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego miasta Baranowa Sandomierskiego i Osiedla Skopanie,
  - uchwałą Nr XXXIX/339/98 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 25 marca 1998 roku w sprawie dokonania zmiany w miejscowym planieogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Baranów Sandomierski ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Tarnobrzeskiego Nr 10 z dnia 20.05.1998 r.

Zagospodarowanie realizowane jest zgodnie z ustaleniami planów, jednakże z różną dynamiką, i tak:

- w osiedlu Skopanie wypełnione zostały obszary przeznaczone do zabudowy w planie miejscowym (93) . Tam też obserwuje się największy przyrost liczby mieszkańców.
- w mieście Baranów Sandomierski, tereny przeznaczone dla zabudowy w tymże planie (93), mimo starannego przygotowania planistycznego, nie doczekały się realizacji, a miasto wykazuje ujemne saldo migracji.

Te dwa przykłady świadczą o roli planu w zarządzaniu rozwojem. Wyznaczone w planie tereny różniły się zasadniczo stopniem dostępności dla zabudowy, wyrażającym się poprzez :stan własności (Skopanie-grunty komunalne), wyposażenie w infrastrukturę oraz obsługę komunikacją (Skopanie-przy istniejącym układzie dróg). Niezbędnym jest: analiza stopnia dostępności wyznaczonych w m.p.z.p. terenów dla zabudowy mieszkaniowej w mieście Baranów Sandomierski.

3. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

17.1. Przyrodnicze powiązania gminy z terenami otaczającymi

Usytuowanie gminy w dorzeczu Wisły powoduje wpisanie gminy w ekosystemy biologiczne mające kontynuację na terenach gmin sąsiednich- gminy Padew, Nowa Dęba, Majdan Królewski. W skład tych systemów wchodzą

- tereny łęgów związanych z Wisłą
- pasmo gleb wysokich klas bonitacyjnych w dolinie Wisły,
- tereny łąk i zadrzewień w dolinie Babulówki
- obniżenia łęgowe wzdłuż rzeki Trześniówki

- kompleksy lasów dawnej Puszczy Sandomierskiej
- tereny zrekultywowanego zwałowiska po wyrobisku kopalni Machów.

3.2. Strukturę układów przyrodniczych tworzą:

a) korytarze ekologiczne, którymi są:

- dolina rzeki Wisły (w międzywalu) stanowiąca korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, dolina rzeki Babulówki, dolina rzeki Trzesniówki oraz
  doliny cieków i zbiorników wodnych zasilających podstawowy system powiązań przyrodniczo-klimatyczno-wodnych,
- płaty ekologiczne, które tworzą:
  rozległy przestrzennie zespół lasów w południowej części gminy, zespół leśny pomiędzy Skopaniem i Dymitrowem, wzniesienie zrekultywowanego zwałowiska o pokryciu rolno-leśnym.

3.3. Obszary i obiekty prawnie chronione:

- **Pomniki przyrody żywej:**

- Tulipanowiec amerykański – nr 157/339 (wg rejestru)
  Miejscowość: Baranów Sandomierski przed wejściem do zamku, na rozległym trawniku w parku przypałacowym.
  Obwód na wys. 1,3 m wynosi 250 cm, wysokość 19 m.
- Topola czarna – nr 158/345 (wg rejestru)
  Miejscowość: Baranów Sandomierski przed wejściem do parku zamkowego.
  Obwód na wys. 1,3 m wynosi 125 cm, wysokość – 26 m.
- Klon zwyczajny – nr 159/346 (wg rejestru)
  Miejscowość: Baranów Sandomierski, w parku zamkowym, 50 m na południe od budynku hotelowego, przy nie użytkowanej bramie wjazdowej.
  Obwód na wysokości 1,3 m wynosi 75 cm, wysokość – 16 m.
- Dąb szypułkowy – nr 617 (wg karty inwentaryzacyjnej)
  Miejscowość: Dąbrowica 116 w narożniku działki przy drodze.
  Obwód na wys. 1,3 m wynosi 110 cm, wysokość- 24 m.
- Dąb szypułkowy – Uchwała RM Nr 213/2001
  Miejscowość: Baranów Sandomierski, ul. Kościuszki 3 przed wejściem do kościoła parafialnego.
  Obwód na wys. 1,3 m wynosi 383 cm, wysokość- 27 m.
- Kasztanowiec zwyczajny – Uchwała RM Nr 213/2001
  Miejscowość: Baranów Sandomierski, ul. Kościuszki 3 w otoczeniu Kościoła parafialnego.
  Obwód na wys. 1,3 m wynosi 330 cm, wysokość- 25 m.

- **Lasy grupy I-szej:ochronne**
  -na terenie Nadleśnictwa Buda Stalowska o powierzchni ogółem 689,97 ha, w tym lasy wodochronne – 611,47 ha

- **Gleby** (rys.nr 1)
  - I-III b klasy kompleksów rolniczej przydatności
  - I-szej klasy użytków zielonych
  - gleby pochodzenia organicznego

3.4. Obszary i obiekty o walorach przyrodniczych wymagających ochrony do których zaliczają się:

- **Dolina rzeki Wisły,** obejmująca międzywale tej rzeki, o powierzchni w granicach gminy ok. 500 ha. Granica obszaru proponowanego do objęcia ochrona prawną biegnie na całej długości wałem ochronnym od granicy administracyjnej z gminą Padew Narodowa po granicę z miastem Tarnobrzeg.
  Walory przyrodnicze doliny Wisły wynikają ze znaczenia jej dla zachowania specyficznej, często unikatowej fauny, obecności siedlisk charakterystycznych dla dolin nieuregulowanych rzek oraz bogatej roślinności. Stanowiąc korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, jest także potencjalnie cennym obszarem rekreacyjnym i turystycznym.
  Wyspy w nurcie rzeki i piaszczyste ławice o różnym stadium sukcesji roślinnej, stanowią jedyne miejsca lęgowe dla tzw. "wyspowych" gatunków ptaków - rybitw, sieweczek i mew. Pod względem szaty roślinnej dolina Wisły stanowi specyficzny i ważny zespół roślinnych krajobrazów.
- **Doliny rzek: Babulówki i Trześniówki** wraz z kompleksami leśnymi w ich otoczeniu oraz zbiornikami wodnymi, stanowiące o powiązaniach przyrodniczych gminy z terenami sąsiednimi.
- **Kompleks leśny** w południowej części gminy wraz ze śródleśnymi stawami i łąkami. Jego powierzchnia w granicach gminy wynosi ok. 2800 ha. W lasach tej części obszaru dominują bory mieszane *Querco rohoris - Pinetum,* duży udział mają bory wilgotne *Molinio - Pinetum,* i świeże *Leucobryo - Pinetum.* Spotykane są tu również płaty grądu *Tilio - Carpinetum* zajmujące najżyźniejsze siedliska, olsu porzeczkowego *Rib.o nigri - Alnetum w* podtopionych, bezodpływowych zagłębieniach terenu oraz smugi łęgu olszowe - jesionowego *Circaeo - Alnetum* wzdłuż dolin potoków i mniejszych rzek. Częste w kompleksach leśnych są łąki śródleśne i bagna, kryjące wiele interesujących roślin.
  Lasy i towarzyszące im ekosystemy są miejscem bytowania wielu cennych przedstawicieli fauny, z których należy wymienić: bociana czarnego, kanię czarną, orlika krzykliwego, pustułkę, perkoza rdzawoszyjego, błotniaka stawowego.
  Bardzo cennymi elementami biocenotycznymi i krajobrazowymi projektowanego Obszaru są stawy śródleśne. Występującą tu w postaci dwóch kompleksów: Stawy Osieczyska (leżące na terenie sąsiedniej gminy Padew Narodowa) i Stawy Krasiczyńskie (przeważająca ich powierzchnia znajduje się w granicach gminy Baranów Sandomierski).
- **"Stawy Krasiczyńskie"** – usytuowane w obszarze proponowanym do objęcia ochroną prawną, docelowo proponowane objęcie ochroną rezerwatową. Zespół stawów położony jest na terenie gmin Baranów

Sandomierski i Padew Narodowa, zajmując powierzchnię 261,38 ha, z tego w gminie Baranów Sandomierski znajduje się 152,13 ha.
Aktualnie użytkowane jako Gospodarstwo Rybackie na podstawie pozwolenia udzielonego Decyzja Wojewody Tarnobrzeskiego, znak :OS.IX-6210/6/96 z dnia 18 marca 1996 r., przedłużone do dnia 31.12.2015 r.

- **Obszary występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych** w utworach czwartorzędowych -GZWP nr 425 i GZWP nr 424, dla ochrony przed zanieczyszczeniem wód,
- **Miejsca gniazdowania ptaków chronionych** (bocian czarny, orlik krzykliwy, kania czarna), oraz miejsca występowania ostoi zwierząt chronionych na terenach nieleśnych (bóbr,) w myśl rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 6.01.1995 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

- **Obiekty o walorach przyrodniczych kwalifikujących się do ochrony formie użytków ekologicznych:**

1,2,3

Sześć obiektów zasługuje na ochronę w formie użytku ekologicznego. W większości (użytki nr 1,3,4) są to starorzecza umiejscowione na terasie zalewowej Wisły, odznaczając się bogactwem roślinności wodnej i szuwarowej. Znajdują się tu m.in. stanowiska chronionej rośliny wodnej: grążela żółtego, tworzącej malowniczy zespół "lilii wodnych". Specyfika użytków: położenie w pobliżu Wisły i otoczenie w postaci pasa zarośli wiklin nadrzecznych stwarza doskonałe warunki dla rozwoju wielu gatunków fauny, w szczególności zaś ptactwa .

Pozostałe dwa (użytek nr 5 i 6) to rozlewiska, w postaci większych lub mniejszych

oczek wodnych, bezimiennych cieków wodnych. Dobrze rozwinięta roślinność szuwarowa, a przede wszystkim położenie wśród użytków rolnych i gruntów w inny sposób przekształconych przez człowieka czyni je biotopem dla wielu gatunków zwierząt i ze wszech miar zasługuje na ochronę (zdjęcie 3-proj.pomnik przyrody nr 2)

Zarośla wiklin nadrzecznych W obrębie starorzecza Wisły w Dymitrowie Małym zwany „Syberią"(zdjęcie nr 5)
- proponowany do objęcia ochroną jako pomnik przyrody (nr 7 w tab. 15).
Proponowany pomnik przyrody (nr 9 w tab. 15)- na toni wodnej widoczna objęta ścisłą ochroną jednoroczna paproć salwinia pływająca. (zdjęcie nr 7)

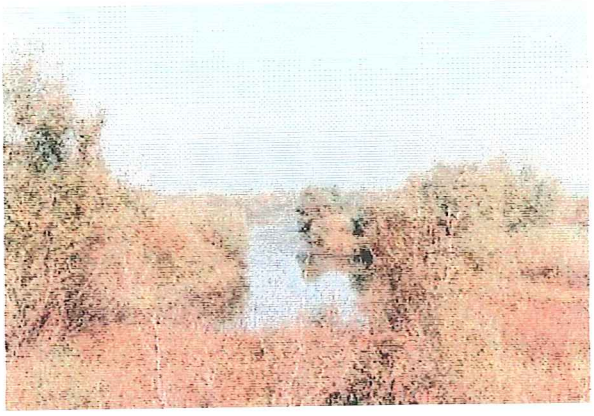

4
5
6

Tab.14. Zestawienie proponowanych do ochrony prawnej obiektów przyrody żywej zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski

Nr na rysunku Nr 2-Studium	Miejscowość	Opis obiektu
1-zdj.nr 2	Dymitrów Mały	Starorzecze Wisły
2-zdj.nr 5	Baranów Sandomierski	Starorzecza na równinie zalewowej Wisty
3.-zdj.nr	Siedleszczany	Starorzecza na równinie zalewowej Wisty

4-zdj.nr	Suchorzów – Siedleszczany	Starorzecza na równinie zalewowej Wisły
5-zdj.nr 1	Dymitrów Duży	Naturalny zbiornik wodny
6-zdj.nr	Dymitrów Mały	Naturalny zbiornik wodny

Tab. 15. Wartościowe obiekty przyrody żywej proponowane stopniowo do objęcia ochroną Są to pojedyncze drzewa lub ich skupiska, powierzchnie do 2 ha np.leśne, torfowiskowe, źródliskowe.

Nr kolejny	Nr na rys.skala 1:25000	Miejscowość	Gatunek chroniony drzewa	Wiek
1.	3	Baranów Sandomierski ul. Zamkowa	Jesion wyn. 265	150
2.	4	Baranów Sandomierski przed zamkiem	Klon zwyczajny 230	130
3.	5	Baranów Sandomiersi przed zamkiem	Klon zwyczajny 230	130
4.	6	Baranów Sandomierski park	Topola szara 390	70
5.	22	Durdy 803	Dąb szypułkowy 460	270
6.	23	Durdy (nadleśnictwo)	Jesion wyn. 250	140
7.	1	Dymitrów Mały (za wałem)	Grążel żółty	Na starorzeczu Wisły
8.	2(zdj.nr3)	Dymitrów Mały (za wałem)	Grążel żółty	Na starorzeczu Wisły
9.	24	Dymitrów Mały – Dymitrów Duży	Grążel żółty Salwinia pływ.	Stan. na kanale Hłodowskim
10.	19	Knapy 3	Klon zwyczajny 220	120
11.	20	Knapy 625	Wiąz szyp. 235	115
12.	21	Knapy nr 116	Dąb szypułkowy 450	260
13.	17	Marki 319	Klon zwyczajny 230	140
14.	18	Marki 311	Lipa drob. 350	150
15.	16	Ślązaki– Kaczaki 19	Dąb szypułkowy 380	200
	25	Suchorzów	Grążel żółty Salwinia pływ.	Na stawie
16.	9	Wola Baranowska 45	Wiąz szyp. 350	150
17.	10	Wola Baranowska 137	Wiąz szyp. 230	115
18.	11	Wola Baranowska 217	Dąb szypułkowy 260	160
19.			Dąb szypułkowy 305	170
20.		Grupa dębów	Dąb szypułkowy 350	195
21.			Dąb szypułkowy 320	180
22.			Dąb szypułkowy 220	140
23.	12	Wola Baranowska 219	Dąb szypułkowy 510	300
24.	13	Wola Baranowska dz. Nr 2733	Topola szyp. 450	70
25.	14	Wola Baranowska	Wiąz szyp. 230	110

Zwierzęta objęte ochroną i rzadkie występujące w obszarze gminy
(numeracja zgodna z rysunkiem w skali 1:25 000 opracowania „Środowisko przyrodnicze"-1 egz.)

1. Zębiełek białawy
2. Perkoz rdzawoszyi
3. Bocian czarny
4. Bocian biały
5. Kania czarna
6. Błotniak stawowy
7. Orlik krzykliwy
8. Pustułka
9. Derkacz
10. Sieweczka obrożna
11. Rybitwa białoczelna
12. Zimorodek

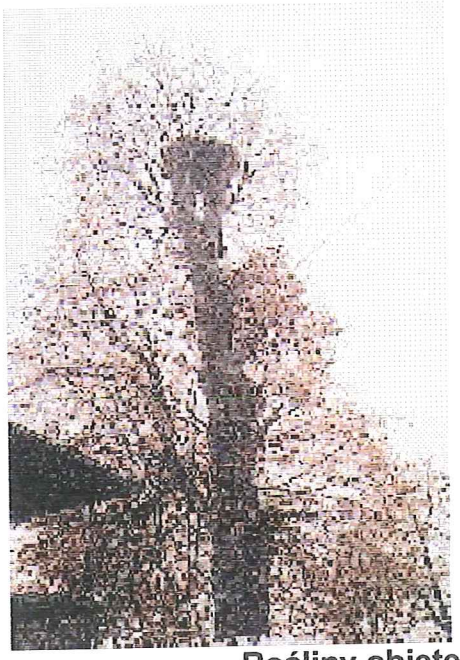

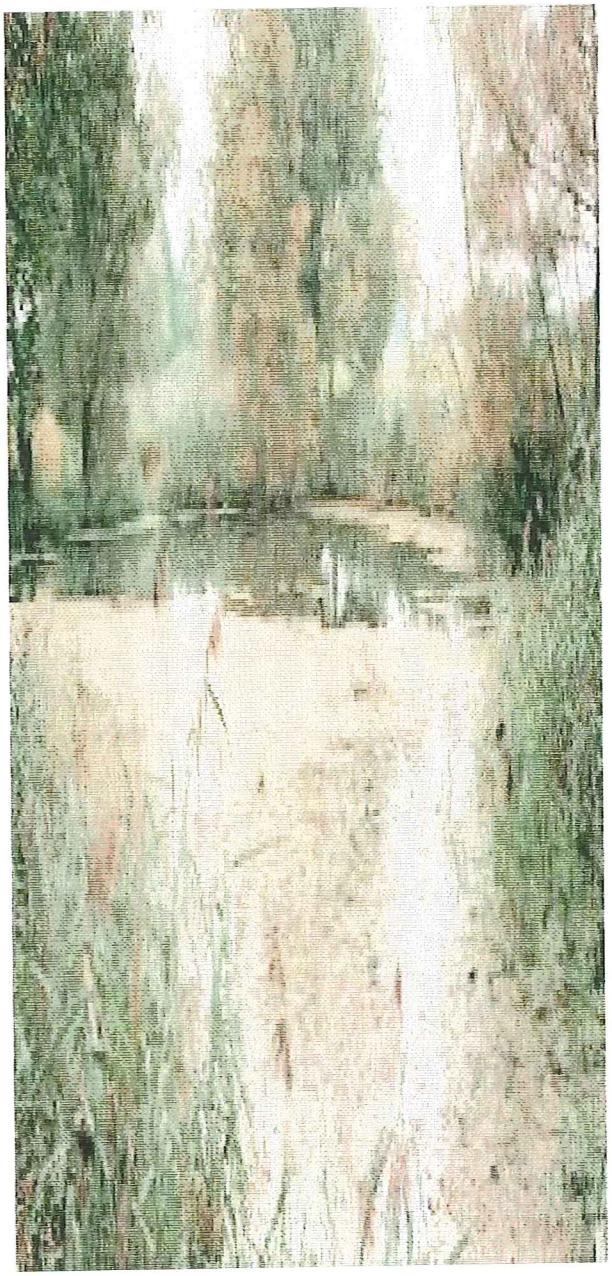

7,8

Rośliny objęte ochroną i bardzo rzadkie:

1. Grążel żółty
2. Bluszcz pospolity
3. Kotewka orzech wodny
4. Podrzeń żebrawiec
5. Salwinia pływająca
6. Kopytnik pospolity
7. Kruszyna pospolita
8. Marzanka wonna
9. Brodobrzanka wodna
10. Driakiew gołębia
11. Konitrzet błotny
12. Krwiściąg mniejszy
13. Wiązówka bulwakowa

3.5. CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- **Rzeźba i warunki geologiczne obszaru gminy**

W podziale fizyczno – geograficznym gmina Baranów Sandomierski położona jest w Makroregionie- Kotlina Sandomierska, Mezoregionie – Dolina Wisły, w obszarze Regionów: Odcinek Wschodni oraz Równina Rozwadowska.

Dolina Wisły, szeroka do 15 km, wycięta jest w utworach mioceńskich i wyścielona osadami czwartorzędowymi, z których najstarsze pochodzą z okresu zlodowacenia krakowskiego (piaski i iły zastoiskowe, gliny zwałowe i piaski kemowe – o miąższości do 20 m); w jej obrębie można wyróżnić co najmniej 2 poziomy terasowe: wyższy, nadzalewowy (rędzinny) o wysokości 8-25 m, zbudowany z utworów rzeczno-lodowcowych dwu ostatnich zlodowaceń, częściowo zwydmiony oraz niższy, zalewowy (łęgowy) dwudzielny, o wysokości 0,6-6 m nad poziomem koryta rzeki, zbudowany z wykształconych jako piaski i żwiry osadów późnoglacjalnych i holoceńskich. Wyższy poziom oraz zbocza północne doliny pokryte są częściowo lessem.

Na południe dolina podnosi się łagodnie i przechodzi w Równinę Rozwadowską. Jest to obniżenie o charakterze erozyjnym, przykryte osadami pochodzenia rzecznego, rzecznolodowcowego i eolicznego. Utwory te tworzą piaszczystą równinę, lokalnie urozmaiconą wydmami (głównie parabolicznymi) oraz siecią płytkich i wąskich dolinek Trześniówki i jej dopływów.

W północnej części gminy znajduje się zwałowisko zewnętrzne Kopalni Siarki Machów. Są to iły krakowieckie wraz z nadkładem czwartorzędowym zdjęte ze złoża siarki Machów. Zwałowisko to spowodowało znaczne przeobrażenie rzeźby tego obszaru.

Pod względem geologicznym cały obszar gminy Baranów Sandomierski położony jest na terenie dużej jednostki zwanej Zapadliskiem Przedkarpackim. Obszar ten położony jest w północnej, peryferyjnej części Zapadliska Przedkarpackiego.

Starsze podłoże Zapadliska zbudowane jest z utworów paleozoicznych: (kambr i eokambr), na których bezpośrednio zalegają utwory trzeciorzędu i czwartorzędu.

Kambr i eokambr

Utwory kambru i eokamabru na terenie gminy zalegają na głębokości 240-309 m ppt. Są to mułowce ilaste, łupkowo rozsypliwe, mikowe, spirytyzowane, niekiedy przewarstwione materiałem piaszczystym. Utwory te nachylone są pod kątem 65-80^0 stopni.

Trzeciorzęd

Utwory trzeciorzędu na terenie gminy zalegają na głębokości 4 m (Siedleszczany) do 35 m ppt (Koło). Całkowita miąższość utworów trzeciorzędowych 100-250m.

Spągową część utworów trzeciorzędowych stanowią osady badenu, na których zalegają osady sarmatu. Utwory badenu wykształcone są w postaci piaskowców kwarcytowych i wapnistych z liczną fauną, które przechodzą w wapienie litotamniowe i w piaskowce oraz piaski drobnoziarniste, tworząc tzw. warstwy baranowskie. Nad serią baranowską leży warstwa pogipsowa, która w rejonie miejscowości Baranów - Skopanie – Wola Baranowska tworzy złoża siarki wykształcone w postaci wapieni osiarkowanych siarką pylastą i krystaliczną. Nad serią osadów gipsowych i wapieni osiarkowanych zalegają utwory ilaste i wapienie z liczną fauną pectenów zwaną warstwą pectenową. Nad warstwami pectenowymi zalegają iły krakowieckie będące osadami morza mioceńskiego zaliczane stratygraficznie do sarmatu. W rejonie miejscowości Skopanie, Siedleszczany, Nagnajów, Dąbrowica trzeciorzędowe iły krakowieckie odsłaniają się na powierzchni terenu.

Czwartorzęd

Utwory czwartorzędowe zalegają cienką warstwą na utworach trzeciorzędowych. Miąższość utworów czwartorzędowych waha się w granicach od 4 do 35 m. Osady plejstocenu reprezentowane są przez piaski rzeczne tarasowe, piaski eoliczne w

wydmach. Budują one terasy akumulacyjne nadzalewowe. Średnia miąższość piasków rzecznych na terenie gminy wynosi około 15 m.
Piaski eoliczne w wydmach występują sporadycznie w południowej części gminy. Są to płaty ułożone przeważnie w kierunku SW-NE. Osady holocenu reprezentowane są głównie przez piaski rzeczne terasu zalewowego, piaski rzeczne z warstwą torfu, namuły torfiaste w obniżeniach dolin oraz mady. Mady występują powszechnie na powierzchni terasu zalewowego rzeki Wisły. Terasy zbudowane są z mad ilastych oraz ilasto – piaszczystych, barwy ciemno brązowej przeważnie o konsystencji plastycznej. Mady zawierają często domieszki piasku

- **Charakterystyka surowców mineralnych**

Na terenie gminy Baranów Sandomierski, występują następujące surowce:
-siarka,
-surowce ilaste,
-kruszywo naturalne.

Siarka
Złoża siarki związane są z osadami miocenu występującymi w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego. Złoże siarki Baranów – Skopanie w przeważającej części leży w obrębie doliny Wisły, jedynie jego północno wschodnie leżą na wyniesieniu tarnobrzeskim. Złoże siarki Baranów – Skopanie składa się z trzech segmentów tj.: Baranów, Skopanie Wschód i Skopanie Zachód.
Średnie parametry złoża siarki Baranów – Skopanie przedstawiają się następująco:
- powierzchnia złoża wynosi: 10,1 km^2,
- miąższość złoża: 5,4-45,8 m,
- grubość nadkładu 131,3-269,1 m,
- zawartość siarki: 15,24-43,59%
- zasobność złoża: 2,77-39,66 Mg/m^2.

Zasoby złoża siarki udokumentowane w kat. C_1 wynoszą 166 471 000 MgS, w tym zasoby przemysłowe wynoszą 107 355 000 MgS. **Decyzją WUG z 1989 r. obszar górniczy złoża siarki Baranów – Skopanie został skreślony z rejestru.**

Surowce ilaste
Surowce ilaste na terenie gminy Baranów Sandomierski reprezentowane są przez trzeciorzędowe iły krakowieckie oraz czwartorzędowe mady. Iły krakowieckie występują w północno wschodniej części gminy stanowiąc przedłużenie garbu tarnobrzeskiego, oraz występują jako zwałowisko zewnętrzne Dąbrowicy. Na terenie gminy udokumentowane złoże trzeciorzędowych iłów krakowieckich występuje w miejscowości Skopanie gdzie było eksploatowane dla potrzeb znajdującej się na tym terenie cegielni. Zasoby bilansowe złoża Skopanie w kat. C_1 wynoszą 419 923 m^3 surowca. Jest to surowiec średnio tłusty i tłusty, bardzo elastyczny o dużej jednorodności:
- woda zarobowa 25-30%
- skurczliwość suszenia 7-9,5%
- wytrzymałość na ściskanie 257-457 kg/cm^2

Mady na terenie gminy Baranów Sandomierski występują głównie w północno zachodniej części. Reprezentowane są przez mady ilaste i

piaszczyste. Materiał ten nadaje się do produkcji cegły i innych materiałów ceramicznych. Ponieważ na terenie gminy nie były prowadzone prace związane z wykorzystaniem mad, dlatego charakterystykę tego surowca podaje się w oparciu o wyniki badań z sąsiednich terenów. Parametry technologiczno jakościowe mad przedstawiają się następująco:

- woda zarobowa średnio 21,8%
- skurczliwość wypalania średnio 7,6%
- nasiąkliwość (950°C) średnio 4,2%
- wytrzymałość na ściskanie średnio 215 kg/cm^2

W rejonie miejscowości Dąbrowica istnieje składowisko nadkładu z Kopalni Siarki w Machowie, na którym składowane były głównie iły krakowieckie wraz z piaszczystym nadkładem czwartorzędu. Materiał ten obecnie wykorzystywany jest do produkcji cegły w cegielni polowej w Nagnajowie.

Kruszywo naturalne

Na terenie gminy występuje kruszywo naturalne pochodzenia eolicznego i rzecznego. Surowiec ten jest eksploatowany na niewielką skalę przez mieszkańców na własne potrzeby.

Piaski eoliczne występują w postaci wydm, w południowej części gminy. Są to piaski kwarcowe, drobnoziarniste czasami średnioziarniste.

Piaski rzeczne tarasowe są to w części stropowej drobno średnioziarniste, a w części spągowej piaski gruboziarniste ze żwirem i pospółką.

Na terenie gminy były prowadzone prace geologiczno- dokumentacyjne w poszukiwaniu kruszywa naturalnego dla potrzeb budowy linii kolejowej LHS. Wyniki tych badań przedstawione są „Uproszczonej inwentaryzacji złóż mas ziemnych do budowy nasypów linii kolejowej Hrubieszów- Huta Katowice – odcinek Wisła – San, km 74-86 gmina Baranów Sandomierski i Padew Narodowa woj. Tarnobrzeskie". W wyniku tych prac wytypowano na terenie gminy trzy obszary do eksploatacji kruszywa na skalę przemysłową tj.: Knapy, Durdy i Marki (Karolówka). Złoża te zostały częściowo wyeksploatowane, a po zakończeniu budowy linii kolejowej eksploatacja zaniechana. Tereny te w znacznej części zostały zrekultywowane.

- **Wody powierzchniowe**

Obszar gminy położony jest w obrębie dorzecza Wisły. Wisła płynie korytem szerokości około 600 m i na całym odcinku znajdującym się w granicach gminy (około 14 km) jest obwałowana. Najważniejsze jej prawobrzeżne dopływy z terenu gminy to: Babulówka i Trześniówka, również obwałowane.

Ogólna powierzchnia wód powierzchniowych występujących na terenie gminy Baranów Sandomierski wynosi 318 ha. Trześniówka na terenie gminy Baranów Sandomierski ma kilka dopływów, z ktorych największe to: prawobrzeżne: Koniecpólka, Kanał Korzeń, Karolówka, Smarkatka , lewobrzeżne Kaczówka i Łuczek.

Przepływ średni roczny notowany na wodowskazie na Wiśle w Sandomierzu wynosi 303 m^3.s^{-1}, a spływ jednostkowy 9,51 l. s^{-1} km^2. Największe wezbrania Wisły notowano w tym rejonie w 1934, 1970, 1997 i 2001 . W 1934 r. przepływ wyniósł 5940 m^3. sek-1, odpływ z tego wezbrania wyniósł 2730 mln m3, zaś fala powodziowa miała 5 m. Stany wody na Babulówce w Padwi średnie roczne wynoszą 234 cm, najwyższy obserwowany stan wody 416 cm w lipcu 1960 r., najniższy 160 cm w lipcu 1963 r., średnie roczne

spływy jednostkowe są na ogół niższe od 6-8 l. s^{-1} km^2; najwyższy przepływ notowany jest w marcu lub kwietniu a najniższy we wrześniu. Przepływy minimalne występują w okresie jesienno – zimowym. Średni odpływ dla rzek Kotliny Sandomierskiej wynosi ok. 5,5 $l.s^{-1}$ km^2 ale jego zmienność jest duża, co związane jest z płytkim zaleganiem zwierciadła wody gruntowej. Odpływ podziemny jest mały, a piaszczysto- gliniaste podłoże cechuje się dobrą wodonośnością, zasilanie rzek wodami podziemnymi jest znaczne, jego udział w całkowitym bilansie wynosi około 30% (M.K. Trafas).

- **Wody podziemne**

Na obszarze gminy Baranów Sandomierski występują dwa poziomy wodonośne:

- poziom wodonośny trzeciorzędowy,
- poziom wodonośny czwartorzędowy

Poziom wodonośny trzeciorzędowy występuje w obrębie wapieni, margli i gipsów oraz niżej występujących piaskowców i piasków baranowskich. Jest to poziom o zwierciadle napiętym o ciśnieniu około 6-8 atm. Wody tego poziomu są silnie zmineralizowane i zawierają znaczne ilości siarkowodowru oraz zawierają bar i stront. Pod względem klasyfikacji hydrochemicznej wody tego poziomu zaliczane są do wód siarczano – sodowo- wapienno- chlorkowych.
Poziom wodonośny czwartorzędowy związany jest ściśle z piaszczysto – żwirowymi utworami akumulacji rzecznej (Wisły, Trześniówki, Babulówki). Na terenie gminy Baranów Sandomierski .poziom czwartorzędowy nie stanowi poziomu ciągłego. W części północno – wschodniej rozdzielony jest podniesionym stropem iłów krakowieckich (przedłużenie Garbu Tarnobrzeskiego) oraz zwałowiskiem Kopalni Machów w Dąbrowicy.

Wydajności poziomu czwartorzędowego uzależnione są głównie od miąższości piaszczystych utworów czwartorzędowych oraz ich wykształcenia litologicznego. Miąższość czwartorzędowej warstwy wodonośnej na terenie gminy jest zmienna i wynosi od 0 do 19,8 m na przeważającej jednak powierzchni wody czwartorzędowe zalegają płytko (1,0-2,0m). Największe miąższości czwartorzędu występują w dolinie Wisły. Wydajności poziomu czwartorzędowego są zmienne i zawierają się w granicach od 3,6 m^3/h (Knapy) do 130 m^3/h (Baranów Sandomierski)

Poziom czwartorzędowy zasilany jest poprzez infiltrację wód opadowych, natomiast cieki powierzchniowe przez większą część roku mają charakter drenujący. Wody tego poziomu pod względem jakościowym charakteryzują się zwiększoną zawartością związków żelaza i manganu – do celów pitnych muszą być uzdatniane.

W obszarze gminy znajduje się część Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425, występującego w piaskach i żwirach czwartorzędowych oraz fragment strefy ochronnej zbiornika Nr 424 (w części północno-zachodniej gminy)..

- **Klimat lokalny**

Obszar charakteryzuje się stosunkowo łagodnym klimatem, gdzie średnioroczna temperatura powietrza wynosi $7,6^0$ (Sandomierz), czas zalegania pokrywy śnieżnej waha się od 50 do 60 dni. Obszar ten należy do rejonów o wyraźnie wyższej niż przeciętna w Polsce częstotliwości opadów ulewnych, leży

jednak poza głównym szlakiem burz gradowych. Stosunkowo długi okres wegetacyjny trwa 205-220 dni.

Klimat gminy określany jest jako dość ciepły z zaznaczającymi się cechami klimatu kontynentalnego. Najbliższa stacja meteorologiczna znajduje się w Chmielowie tj. miejscowości sąsiadującej z terenem gminy Baranów.

Wybrane elementy klimatu gminy przedstawiają się następująco:

Temperatury:

- Średnia roczna temperatura od 7,7-8,0^{o}C
- Najcieplejszego miesiąca lipca 18°C
- Najchłodniejszego miesiąca stycznia: -4°C
- Średnia liczba dni z przymrozkami wynosi 160-170 dni

Opady:

- Suma rocznych opadów atmosferycznych wynosi 600 mm,
- Największe opady w lipcu 89 mm,
- Najniższe opady w lutym, marcu i październiku 32-34 mm.

Wiatry:

Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie i południowo zachodnie o średnich prędkościach 3,1-3,3 m.s^{-1}.

Warunki klimatu na terenie gminy są mało zróżnicowane. Nasłonecznienie obszaru jest przeciętne. Niekorzystne warunki klimatyczne występują w obniżeniach terenu, gdzie płytko występują wody gruntowe.

- **Szata roślinna i świat zwierzęcy**

W podziale geobotanicznym Polski opracowanym przez Szafera (1972) teren gminy Baranów Sandomierski położony jest w obrębie następujących jednostek geobotanicznych (wg bibl.1):

Państwo: Holarktyka
Obszar: Euro- Syberyjski
Prowincja: Niżowo- Wyżynna, Środkowoeuropejska
Dział: Bałtycki
Poddział : Pas Kotlin Podgórskich
Kraina: Kotlina Sandomierska
Okręg: Puszcza Sandomierska

Najnowsze badania goebotaniczne (Dubiel E., Loster S., Zając E. U., Zając A. 1979) pozwoliły podzielić Okręg Puszczy Sandomierskiej na dwa podokręgi: Płaskowyżu Kolbuszowskiego i Niżański – w obrębie tego ostatniego położony jest omawiany obszar.

Teren gminy Baranów Sandomierski odznacza się przewagą zbiorowisk nieleśnych. Dominują wśród nich antropogeniczne zbiorowiska towarzyszące uprawom zbożowym i okopowym, które zajmują 40% powierzchni gminy. Pół naturalne zespoły – łąki i pastwiska stanowią 20%; dołączają do nich zbiorowiska związane z sadami oraz zbiorowiska wodne, bagienne, szuwarowe, stanowiące niewielki odsetek powierzchni gminy. Lasy pokrywają ok. 22% omawianego obszaru.

Powierzchnia zajmowana przez lasy na terenie miasta Baranów Sandomierski jest zdecydowanie mniejsza i wynosi zaledwie 4%. Swój udział wyraźnie zwiększa roślinność synantropijna, a w szczególności ruderalna, towarzysząca osadnictwu, drogom, terenom budowy. Do najbardziej rozpowszechnionych, podobnie jak na obszarze gminy, należą zbiorowiska

segetalne, wykształcające się na gruntach ornych (33% powierzchni miasta), nieco mniejszą rolę odgrywają półnaturalne zbiorowiska łąk i pastwisk (24% powierzchni).

Zbiorowiska leśne i zaroślowe

Lasy na terenie gminy tworzą jeden większy kompleks leśny, zlokalizowany przy południowo-wschodniej i południowej granicy gminy, stykający się z gruntami wsi: Ślęzaki, Kaczaki, Marki, Durdy i Knapy. Niewielki, oderwany fragment lasu położony jest w północnej części Skopania, kolejny leży w pobliżu Dymitrowa Dużego - ten ostatni włączony jest częściowo w granice miasta Baranów Sandomierski.
Każdy z wymienionych kompleksów charakteryzuje się nieco odmiennym składem florystycznym, związanym z różnicami w podłożu geologicznym, zróżnicowaniem geomorfologicznym, warunkami hydrologicznymi a także przeszłą gospodarką człowieka.

W największym z kompleksów obserwowana jest dość duża rozpiętość troficzna, objawiająca się istnieniem, co prawda nielicznych, żyznych siedlisk lasowych, zgrupowanych głównie w pólnocno-zachodniej części kompleksu: lasu świeżego (Lśw) i lasu mieszanego świeżego (LMśw) oraz ubogich siedlisk borowych, występujących fragmentarycznie w południowej i wschodniej części: boru świeżego (Bśw). Największe znaczenie przyznać należy siedlisku boru mieszanego świeżego (BMśw). W wielu fragmentach kompleksu, mimo przeprowadzonej melioracji, utrzymuje się obfite uwilgotnienie wierzchniej warstwy podłoża. W związku z tym pojawiają się tu płaty lasu mieszanego wilgotnego (LMw), lasu wilgotnego (Lw), a także boru mieszanego wilgotnego (BMw) i boru wilgotnego (Bw) (dwa ostatnie typy siedliskowe zgrupowane są głównie przy Stawach Krasiczyńskich).

We wspomnianych wcześniej niewielkich fragmentach leśnych położonych w północno - zachodniej części gminy przeważa udział siedlisk borowych głównie **boru mieszanego świeżego (BMśw),** mniejsze powierzchnie zajmuje **las mieszany świeży (LMśw).**
Dominującym zbiorowiskiem leśnym, porastającym głównie siedliska boru mieszanego świeżego i uboższe partie lasu mieszanego świeżego, jest zespół kontynentalnego boru mieszanego. Drzewostan najczęściej buduje sosna i dąb szypułkowy, towarzyszy im brzoza brodawkowata, rzadziej jodła, modrzew, świerk i olsza czarna. W drugim piętrze pojawiają się, nierzadko sztucznie wprowadzane: dąb szypułkowy jodła, niekiedy dąb czerwony. Warstwę krzewów, przeważnie bujnie rozwiniętą, tworzy kruszyna, czeremcha amerykańska, leszczyna, jarzębina a także podrost panujących drzew. Na skład gatunkowy runa bardzo często wpływa stopień uwilgocenia: wykształca ono z reguły 2-3 warstwy, tworzone przez: orlicę pospolitą, borówkę czarną i brusznicę, konwalijkę dwulistną, narecznicę krótkoostną, siódmaczka leśnego, kosmatkę owłosioną, prosownicę rozpierzchłą i inne. W warstwie mszaków najczęściej występuje rokietnik pospolity płonnik pospolity.

Dość często spotykane są antropogeniczne zbiorowiska sztucznych lasów sosnowych, reprezentowane zazwyczaj przez jednowiekowe, lite, najczęściej starsze drzewostany. Dominującej w drzewostanie sośnie towarzyszy sztucznie wprowadzany lub podsiewający się dąb szypułkowy, rzadziej grab i lipa drobnolistna. Warstwa krzewów składa się z nielicznych, lecz rosnących w dużym zwarciu, gatunków: kruszyny, jarzębiny, rzadziej leszczyny i podrostu dębowego. Charakterystyczną fizjonomię nadaje pierwszemu z wymienionych zbiorowisk zwarty gąszcz jeżyny gruczołowatej, z różnorodnym współudziałem szczawika zajęczego, konwalijki dwulistnej i śmiałka darniowego. Omawiany las reprezentuje zbiorowisko ze

zdecydowaną przewagą gatunków leśnych nad nieleśnymi, w drugim z wyróżnionych typów sośnin budowa warstwy drzew i krzewów jest zbliżona; różnice występują w fizjonomii runa, w którym przewagę uzyskuje prosownica rozpierzchła i szczawik zajęczy, występuje tu również borówka czarna, jeżyna gruczołowata, niekiedy zawilec gajowy. W odróżnieniu od poprzedniego typu, dobrze rozrasta się tutaj warstwa mszaków.
W wielu fragmentach największego z kompleksów, szczególnie w wilgotnych obniżeniach terenu, charakteryzujących się dość wysokim, zmiennym w ciągu roku poziomem wód gruntowych, wykształcają się **płaty śródlądowego boru wilgotnego**. Tworzą one większe lub mniejsze enklawy, najczęstsze w zachodnich partiach kompleksu, sąsiadujące ze Stawami Krasiczyńskimi, towarzyszące Kanałowi Korczaka, Kanałowi Korzeń, Smarkuli i innym ciekom wodnym, powstałym dość często sztucznie dzięki prowadzonej niegdyś melioracji. Zbiorowisko to charakteryzuje się silnie rozwiniętą warstwą podszytu, tworzonego głównie przez kruszynę, rzadziej brzozę brodawkowatą i leszczynę. Drzewostan buduje sosna zwyczajna z domieszką brzozy brodawkowatej i omszonej, niekiedy dębu szypułkowego i świerka
Dobrze z reguły rozwiniętą warstwę mszystą buduje rokietnik pospolity, płonnik pospolity, *w* niektórych fragmentach mchy torfowce i inne.

Żyźniejsze postaci siedliska lasu mieszanego świeżego i lasu świeżego zajmuje **zespól subkontynentalnego grądu**. Warstwę drzew buduje najczęściej dąb szypułkowy i grab zwyczajny; pojawia się tu również sosna zwyczajna, lipa drobnolistna niekiedy sztucznie wprowadzony dąb czerwony. W warstwie krzewów przeważa podrost panujących drzew, oprócz nich obecna jest również leszczyna, trzmielina zwyczajna kruszyna i tarnina. W aspekcie wiosennym grąd wyróżnia się obficie kwitnącym zawilcem gajowym. W runie letnim przeważają rośliny o szerokiej amplitudzie ekologicznej siedlisk żyźniejszych oraz uboższych: szczawik zajęczy , kosmatka owłosiona , dąbrówka rozłogowa, pojawia się również przytulia Schultesa , gwiazdnica wielkokwiatowa, marzanka wonna, miodunka ćma, gajowiec żółty, kopytnik pospolity , podagrycznik pospolity *i* inne. Mszaki są tutaj nieliczne.

Najsuchsze i najuboższe siedliska piaszczyste zajmuje **suboceaniczny bór świeży**. Na terenie gminy tworzący jedynie niewielkie enklawy. Spotykany jest w południowych i wschodnich partiach największego z kompleksów jak również wspomnianych wcześniej niewielkich, oderwanych fragmentach drzewostanów: w tych ostatnich towarzyszy on dominującemu borowi mieszanemu. Jedynym gatunkiem lasotwórczym jest tutaj sosna zwyczajna, sporadycznie pojawia się, szczególnie w drugim piętrze, brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy i bezszypułkowy. W budowie warstwy krzewów, najczęściej słabo rozwiniętej, największy udział ma kruszyna, jarzębina, jałowiec pospolity i osika. Jako skutek intensywnego niszczenia drzewostanu, ewentualnie skażenia środowiska przez emisje przemysłowe (wpływ Kopalni Siarki „Machów"), wykształca się facja z panującym trzcinnikiem piaskowym, spotykana jest jednak dość rzadko. Najbardziej zubożałą postacią boru świeżego jest facja z wrzosem pospolitym .

W dolinach wolno płynących potoków i miejscach zatorfionych, wzdłuż Trześniówki, Babulówki i innych cieków, rozwijają się smugi lęgu olszowo - jesionowego. W drzewostanie przeważa udział olszy czarnej, towarzyszy jej jesion wyniosły, wiąz szypułkowy i wierzba biała. Dość obfity podszyt buduje czeremcha, dziki bez czarny, trzmielina zwyczajna, leszczyna, dereń świdwa. Runo, z reguły bujne i wielowarstwowe, tworzy: podagrycznik pospolity, kuklik pospolity, tojeść pospolita, bodziszek cuchnący i wiele innych. We fragmentach przesuszonych, niekiedy zeutrofizowanych, pojawia się masowo pokrzywa zwyczajna, nawłoć olbrzymia, uczep trójlistkowy i uwisły *oraz* niecierpek drobnokwiatowy.

W lasach należących do gminy spotykane są niekiedy lokalne, bezodpływowe zagłębienia terenowe, charakteryzujące się podwyższonym poziomem wody gruntowej. Związane są one najczęściej z siedliskami cisowymi i lasowymi o dużej wilgotności. Wykształcają się tu płaty żyznego olsu porzeczkowego. Zwierciadło wody występuje tu płytko, ale w ciągu roku wykazuje oscylację pionową. W związku z tym zespół ten ma strukturę kępkowe - dolinkową i mozaikowy układ roślinności. Warstwę drzew buduje zwykle odroślowa olsza czarna czarna, w domieszce występuje jesion wyniosły, rzadziej świerk, sosna zwyczajna i jawor. Podszyt buduje kruszyna, rzadziej czeremcha i jarzębina. Runo bujne i bogate w gatunki, zróżnicowane jest na dwie grupy: gatunki występujące w dolinkach i na kępach. W najbliższym otoczeniu kęp grupują się gatunki olsowe: narecznica błotna psianka słodkogórz, karbieniec pospolity.

Miejsca najbardziej obniżone, zalane wodą, obierają sobie gatunki np. gorysz błotny, mozga trzcinowata i sitowie leśne. Na szczytach kęp pojawiają się gatunki borowe, wśród nich narecznica krótkoostna, narecznica samcza, konwalijka dwulistna, zaś na obrzeżach – gradowe.

W odwodnionych fragmentach pojawia się masowo nawłoć olbrzymia, niekiedy pokrzywa i turzyca drżączkowata. W dolinie Wisły panującym zbiorowiskiem byt niegdyś łęg topolowo- wierzbowy, porastający utrwalone mady. W chwili obecnej strefa występowania tych lasów została znacznie ograniczona wskutek pozyskiwania terenów pod użytki zielone i grunty orne. Wiele z pozostałych płatów uległo zniekształceniu przez wypas. Ich resztkami są większe lub mniejsze grupy topól i wierzb, gdzieniegdzie towarzyszące rzece. Najlepiej zachowane fragmenty tej fitocenozy zlokalizowane są w okolicach Baranowa - Czcianka, Dymitrowa Małego i Siedleszczan. W drzewostanie omawianego łęgu występują: topola biała i czarna, wierzby: biała i krucha, niekiedy olsza czarna.

Znaczne powierzchnie w obrębie doliny Wisty zajmują wikliny nadrzeczne należące do zespołu. Występują one jako trwałe zbiorowiska naturalne w warunkach zahamowania sukcesji poprzez stale powtarzający się czynnik, np. coroczny spływ kry uniemożliwiający wyrastanie drzew; poza tym jest to zbiorowisko rozwijające się w kierunku opisanego wcześniej lęgu topolowe - wierzbowego. Oprócz tego wikliny nadrzeczne pojawiają się w charakterze antropogenicznego zbiorowiska zastępczego w miejscach wyciętych czy przerzedzonych łęgów. Zbiorowisko o podobnym charakterze tworzy się także przy współudziale człowieka jako sztuczna plantacja zakładana w celach produkcyjnych. W zespole panują liczne gatunki wierzb: trójpręcikowa, wiciowa, wiklina, sporadycznie pojawia się wierzba krucha, klon jesionolistny i olsza czarna.

W kompleksie przestrzennym łęgów i wiklin częste są starorzecza i baseny popowodziowe w większym lub mniejszym stopniu opanowane przez roślinność różnych stadiów sukcesji, począwszy od zbiorowisk wodnych poprzez zespoły szuwarowe do zarośli wierzbowych z klasy.

Pewien procent powierzchni leśnej omawianego obszaru stanowią sadzone laski sosnowe, rzadziej brzozowe i akacjowe, o trudnej do określenia przynależności fitosocjologicznej. Pod względem składu florystycznego i warunków siedliskowych mają one charakter zbiorowiska przejściowego pomiędzy łąkowo-leśnym a borem mieszanym.

W okolicach Skopania i Suchorzowa, na hałdzie Kopalni Siarki „Machów". wprowadzono gatunki drzew i krzewów, które sprostać muszą trudnym warunkom siedliskowym. Spośród drzew spotyka się tu najczęściej mieszańce topól selekcji Schreiner'a i Stout'a oraz mieszańce z grupy tzw. topól kanadyjskich, robinę akacjową, olszę czarną, jesiona wyniosłego, wiąza szypułkowego, brzozę brodawkowatą, jawora,

dęba czerwonego; krzewy reprezentują: rokietnik zwyczajny, jarzębina, karagana syberyjska, czeremcha amerykańska i inne.

Zbiorowiska łąkowe, pastwiskowe i murawowe

Z grupy półnaturalnych zbiorowisk nieleśnych najczęściej spotykane są zespoły łąkowe, pastwiskowe i murawy piaszczyskowe.
Najbardziej rozpowszechnionym zbiorowiskiem są łąki kośne. Występują one w większych lub mniejszych skupieniach na terenie całej gminy, reprezentując najczęściej zespół świeżej łąki rajgrasowej.
Pewną rolę w szacie roślinnej gminy odgrywają zbiorowiska murawowe. Spotykane są najczęściej w okolicach Ślęzaków, Marek, Durd i Knap. Proces zarastania luźnych piasków, ugorów, zrębów, pobrzeża lasów i podobnych siedlisk wtórnych inicjuje zespół muraw szczotlichowych.
Dość interesującą pod względem florystycznym okazuje się wysoka skarpa położona w północno - wschodniej części Skopania. U jej podnóża rozwija się zespół żyznej, dwukośnej łąki z krwiściągiem lekarskim, przechodzący stopniowo, w wyższych partiach zbocza w asocjację mająca charakter murawy kserotermicznej. Pojawiają się tu gatunki z klasy: krwiściąg mniejszy , driakiew gołębia, babka średnia, pięciomik siedmiolistkowy, wiechlina spłaszczona, wiązówka bulwkowa, szałwia łąkowa, wilczomlecz sosnka, którym towarzyszą przedstawiciele światło- i ciepłolubnego zbiorowiska z klasy : *Trifolio-Geranietea sanguinei:* czyścica storzyszek, przytulia właściwa oraz inne gatunki siedlisk suchych i nasłonecznionych.
W sąsiedztwie zabudowań wiejskich, często wśród sadów na glebach świeżych, w miejscach intensywnie wypasanych i wydeptywanych wykształca się ubogi florystycznie, pastwiskowy zespół *Lolio - Cynosurctum* z panującą życicą trwałą, grzebienicą pospolitą i koniczyną białą.

Zbiorowiska wodne, bagienne i szuwarowe

Obszar gminy obfituje w różnego rodzaju środowiska wodne. Najważniejszym z nich jest dolina Wisły, w której szerokiemu korytu rzeki towarzyszą liczne starorzecza i baseny popowodziowe. Dołącza do niej prawobrzeżny dopływ - Babulówka, zbierająca wody Kanału Mładochowskiego oraz Trześniówka, do której uchodzą mniejsze cieki i kanały: Łuczek, Kanał Korzeń, Koniecpólka i Karolówka.
Roślinność wodna reprezentowana jest przez trzy grupy zbiorowisk:
prymitywne zbiorowisko roślin unoszonych biernie na powierzchni wody, zbiorowiska roślin zakorzenionych i zanurzonych w wodzie oraz roślin zakorzenionych o liściach pływających z reguły na powierzchni.
W płytkich, astatystycznych zbiornikach wodnych pojawia się nieco odmienna grupa roślinności wodnej -*zespól* okrężnicy bagiennej. Spotykany jest on m.in. w wypłyconych fragmentach Stawów Krasiczyńskich. Interesująca grupa roślinności wykształciła się na terenach wyłaniających się okresowo z wody - ławicach, rozlewiskach, starorzeczach o zmieniającym się poziomie wody. Pierwszą z wymienionych klas reprezentuje zespół z ciborą brunatną i namulnikiem brzegowym, występujący m.in. w okolicach Baranowa Sandomierskiego i Dymitrowa Małego.
Dość często na terenie gminy obserwowane są zbiorowiska szuwarowe. W dolinie Wisły zajmują one stosunkowo niewielkie powierzchnie, na pozostałym obszarze (wokół wspomnianych Stawów, przy kilku oczkach wodnych, w licznych obniżeniach terenowych) występują w postaci większych skupień.

Zbiorowiska synantropijne

W grupie zbiorowisk synantropijnych dominują fitocenozy towarzyszące uprawom zbożowym i okopowym (segetalne). Wśród upraw zbożowych przeważa pszenica, mniejszy udział ma żyto, pszenżyto i jęczmień. W uprawach okopowych dominują ziemniaki i buraki, spotykane są również uprawy roślin warzywnych i sadownicze.
Z miejscami wokół zabudowań, liniami komunikacyjnymi, śmietnikami, eutroficznymi zbiornikami, ciekami wodnymi itp. związane są zbiorowiska ruderalne, zajmujące z reguły niewielkie powierzchnie. Ich obecność zaznacza się również na obszarach o zaburzonych siedliskach, np. w miejscach eksploatacji piasku, na zrębach leśnych.
Brzegi eutroficznych zbiorników wodnych; rowy, wiejskie podwórka w obrębie spływów nieczystości zajmuje zespól uczepów i rdestów. Na piaszczystych ławicach w dolinie Wisły rozwija się zespół komosy i rzepienia włoskiego, *zaś* z występującymi tu wiklinami nadrzecznymi przeplatają się połacie zbiorowisk ziół i pnączy, jak np. zajmujący duże powierzchnie zespół ziół pochodzenia północnoamerykańskiego z dominującą nawłocią olbrzymią, zbiorowisko welonowe pnączy kanianki i kielisznika zarostowego czy zbiorowisko kolczurki klapowanej. Wymienione zbiorowiska pnączy i ziół występują również w otoczeniu różnych występujących na terenie gminy oczek wodnych, jeziorek i cieków.
Roślinnością, która najprawdopodobniej samorzutnie zasiedliła hałdę w okolicach Suchorzowa , są gatunko ruderalne. Główną grupę jednorocznych i dwuletnich chwastów reprezentują: rumian polny, komosa biała, przymiotno kanadyjskiej, lucerna nerkowata, szczaw polny i skrzyp polny. Byliny ruderalne tu występujące to: bylica pospolita, krwawnik pospolity, podbiał pospolity, marchew zwyczajna i nostrzyk żółty a także wrotycz pospolity, nawłoć olbrzymia i komonica zwyczajna, trawy reprezentują: śmiałek darniowy, trzcinnik piaskowy *i* kostrzewa czerwona. Oprócz sztucznie wprowadzanych drzew i krzewów pojawiają się samorzutnie: wierzba biała, grochodrzew oraz osika.
Zbiorowiska półnaturalne łąk występują głównie na terenie terasy zalewowej Wisły, towarzyszą ponadto dolinie Babulówki.
Niewielkie fragmenty porastają zespoły roślinności wodnej i bagiennej .Na terenie zamku znajdują się pozostałości części starodrzewia z początku tego wieku. Z interesujących, często introdukowanych gatunków drzew i krzewów tu obecnych wymienić należy: tulipanowiec amerykański, magnolię, korkowiec amurski i surmię sercolistną

Ogólna charakterystyka flory

Flora gminy i miasta Baranów Sandomierski odznacza się dużą różnorodnością podyktowaną zróżnicowaniem siedlisk o odmiennym charakterze - od doliny rzecznej po siedliska leśne. Wysoki udział środowisk powstałych w wyniku działalności człowieka lub przy jego współudziale (antropogenicznych) decyduje, iż spotyka się tu liczną grupę apofitów i kenofnów.

Z doliną Wisły związane jest występowanie licznych nitrofitów nadbrzeżnych, roślin wodnych i szuwarowych. Do nitrofitów rodzimych należy dziewanna kutnerowała, do zadomowionych nawłoć kanadyjska i olbrzymia. W starorzeczach Wisły i licznych basenach popowodziowych spotykany jest objęty ochroną ścisłą grążel żółty, budujący malownicze zbiorowisko „lilii wodnych". Ze środowiskiem wodnym związane jest występowanie innej chronionej rośliny: salwinii pływającej, umieszczonej na „Liście roślin zagrożonych w Polsce" (Zarzycki, Szeląg 1992) i uznanej tam za narażoną na wyginięcie . Na brzegach oczek wodnych, w rowach i aluwiach rzecznych spotyka się dość rzadkie: konitruta błotnego i brodobrzankę *wodną.*

Na terenie gminy zaznacza się dość duży udział gatunków łąk świeżych i wilgotnych. Najbardziej interesujące to: krwiściąg lekarski, kozibród wschodni, w częściach dość suchych: babka średnia, cykoria podróżnik i farbownik lekarski. Występujące na terenie gminy siedliska suche i nasłonecznione zasiedla szereg gatunków związanych z kserotermicznymi murawami i ciepłolubnymi murawami i ciepłolubnymi okrajkami; są wśród nich gatunki reprezentujące m.in. element subpontyjski: wiązówka bulwkowa, lucerna sierpowata, cieciorka pstra, element pontyjski: mikołajek płaskolistny i element submediterrański: przytulia krzyżowa.
We florze gminy zaznacza się wyraźny udział gatunków obcych w naturalnej florze danego obszaru, które znalazły się w nim i trwale zadomowiły przed końcem XV wieku (archeofitów). Związane są one głównie ze starym osadnictwem i tradycyjnym sposobem uprawy roli. Oprócz całej gamy pospolitych gatunków warto wyróżnić rzadziej spotykane: ostróżeczkę polną, farbownika polnego, wilczomlecza obrotnego oraz mierzwicę czarną.
Wśród gatunków leśnych zaznacza się, co prawda niewielki, udział gatunków żyznych lasów liściastych z rzędu *Fagetalia.* Należy do nich: kopytnik pospolity, marzanka wonna, szczyr trwały, przytulia Schultesa i gwiazdnica wielkokwiatowa .

Świat zwierzęcy

Tereny otwarte przeważające na obszarze gminy to miejsce bytowania polnego ekotypu **samy i dzika**, zająca czy coraz rzadszej łasicy łaski. Brzegi lasów, suche poręby i obficie porośnięte roślinnością łąki zamieszkuje jeż wschodni. Zadrzewienia i kępy krzewów na podmokłym gruncie zajmuje ryjówka mała i aksamitna, zaś suche i ciepłe biotopy wybiera inny owadożerny ssak - zębiełek białawy i karliczek. Na terenach użytkowanych rolniczo pospolitym i godnym uwagi gryzoniem jest chomik. Lasy, stanowiące około 22% powierzchni gminy, to miejsce schronienia dużych zwierząt łownych. Najliczniejsza jest sarna, mniej liczne: dzik, lis i kuna leśna. Coraz częściej spotykany jest jenot , którego stopniową ekspansję z terenów wschodnich obserwuje się od lat 50-tych. Ssakami o mniejszych wymiarach są rzadziej występujące: gronostaj i orzesznica. Warty wspomnienia jest drapieżny ssak związany z terenami wodnymi - wydra, a także introdukowany na początku XX-wieku z terenów Ameryki Północnej piżmak. Najbardziej osobliwe, bo latające ssaki to nietoperze, których na terenie gminy stwierdzono cztery gatunki. Są nimi: nocek duży, mroczek późny, gacek szary i gacek wielkouch. Bytują one na strychach, kościelnych wieżach a także w piwnicach.

Niezaprzeczalnie największą grupę kręgowców na terenie gminy stanowią ptaki. Spotykane we wszystkich biotopach, wykazują zarówno dzienną, jak i nocną aktywność. Szereg gatunków ptaków związanych jest z doliną Wisły, a wśród nich skupisko cennej, rzadkiej w skali kraju fauny (szczególnie omitofauny). Na wyspach rzecznych i piaszczystych nadbrzeżach odpowiednie dla siebie miejsca lęgu znajdują mewy, rybitwy, sieweczki i inne gatunki. Skarpy zasiedlają brzegówki i zimorodki. Wiele gatunków ptaków bytuje w nadrzecznych łęgach. Całość decyduje o różnorodności faunistycznej doliny tej dużej rzeki. Ostoją ptactwa są też znajdujące się na terenie gminy Stawy Krasiczyńskie - zarastające stawy hodowlane otoczone z wszech stron lasami.
Według podziału awifauny na typy faunistyczne przeprowadzonego przez Voous'a (1962) większość występujących w gminie ptaków to gatunki o typie palearktycznym (zamieszkujące północną część Starego Świata). Należą do nich: bocian biały, krogulec, puszczyk, czajka, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, skowronek polny, sójka , kawka, kowalik, słowik szary, wróbel, mazurek, trznadel i inne. Dużo jest gatunków holarktycznych (żyjące w chłodnych, umiarkowanych i subtropikalnych rejonach półkuli północnej), np. jastrząb, myszołów, pełzacz leśny, kruk, o typie europejskim - dzięcioł zielony, rudzik, śpiewak, pełzacz ogrodowy, zięba , europejsko-turkiestańskim -

kuropatwa, turkawka, świergotek drzewny, muchołówka szara, szpak, dzwoniec, szczygieł oraz Starego Świata, np. przepiórka, pustułka, zimorodek, dudek, wilga. Mniej liczne są typy faunistyczne: syberyjski- kwiczoł, turkiestańsko-śródziemnomorski – pójdźka, indo-afrykański - sierpówka, śródziemnomorski - kulczyk, chińsko-mandżurski – bażant i palearktyczno-podgórski - kopciuszek .

W obrębie omawianej gminy występuje 5 gatunków zwierząt, które z uwagi na swoją rzadkość znalazły się w polskiej czerwonej księdze zwierząt. Są to zwierzęta zakwalifikowane jako narażone na wyginięcie :(
sieweczka obrożna, rybitwa białoczelna i kormoran. Do grupy tej zaliczane są gatunki umiarkowanie zanikające o niewielkiej liczebności i kurczącym się areale występowania. Występują tu także gatunki rzadkie (R), które reprezentowane są przez małe, na ogół wyspowo rozmieszczone i rozproszone populacje o dużym ryzyku wyginięcia: **wydra i orlik krzykliwy.**

Większość występujących tu zwierząt znajduje się pod ochroną. Ich spis przedstawiono w punkcie 3.4.(str.21).

- **Walory krajobrazowe**

9

Teren miasta i gminy Baranów Sandomierski obejmuje obszar charakteryzujący się dość znaczną zmiennością krajobrazu. W północnej części gminy dominującym elementem krajobrazowym jest szeroka dolina Wisły. Ten współczesny teras rzeczny na dość dużym obszarze porozcinany jest licznymi starorzeczami, występującymi zarówno na przedwalu, jak i zawału. Na wielu z nich malownicze zbiorowisko „lilii wodnych" buduje grążel żółty, któremu towarzyszy, choć dość rzadko, inna chroniona roślina wodna: jednoroczna paproć salwinia pływająca *czy* zajmująca niekiedy dużą powierzchnię lustra wody osoka aloesowata. Rozległą dolinę rzeki zajmuje szachownica pól uprawnych, łąk i pastwisk. Szczególnie atrakcyjnym krajobrazem wyróżnia się przedwale wiślane: wstęgę rzeki otacza pas zarośli wiklin nadrzecznych
- ten swoisty gąszcz wierzbowy przeplatają płaty jeżyny, pnącza kloczurki klapowanej i chmielu czy fragmenty z dominującą nawłocią olbrzymią. Fragmenty łęgów nadrzecznych reprezentują potężne niekiedy okazy topól i wierzb, samotne lub niewielkimi grupami rosnące wzdłuż rzeki.
Odmiennym krajobrazem odznacza się pozostała część gminy. Jest to obszar równinny, użytkowany głównie rolniczo. Pewną monotonię urozmaicają tutaj

niewielkie zadrzewienia śródpolne i doliny, często obudowane pasem zadrzewień, niewielkich cieków wodnych. Południowo - wschodnią część gminy zajmuje stosunkowo duży kompleks drzewostanów: jego zróżnicowanie siedliskowe sprawia, iż występują tu fragmenty zarówno dość ubogich borów z panująca sosną, jak i części żyźniejsze z większym udziałem gatunków liściastych. W zachodniej części wspomnianego kompleksu znajduje się system kilku stawów hodowlanych: część z nich w dużym stopniu porośnięta jest roślinnością szuwarową, część zaś, z wyższym poziomem lustra wody, pełni nadal funkcje stawów hodowlanych. Jeziora, ze wszech stron otoczone zwartym pasem drzewostanu, doskonale komponują się z krajobrazem, stanowiąc bardzo cenny jego element.

3.6. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Większą część powierzchni gminy pokrywają utwory piaszczyste pochodzenia rzeczno-lodowcowego, na których wykształciły się gleby bielicowe. Są tu różne formy tych gleb, od skrajnie ubogich inicjalnych stadiów na rozwiewanych wydmach, poprzez dobrze wykształcone o typowych profilach, aż do żyźniejszych postaci rozwijających się na piaskach gliniastych.
W południowej części gminy małymi płatami występują gleby brunatne na glinach lekkich, średnich i piaskach podścielonych glinami. Są one w różnym stopniu wyługowane i bardzo często silnie zakwaszone.
Niższe terasy szerokich dolin rzecznych zajmują mady oraz różne typy gleb bagiennych i torfowych pozostających pod stałym wpływem wód gruntowych. Mady w typowej formie zajmują głównie położoną najbliżej koryta terasę łęgową (podlegającą stałym zalewom) oraz część terasy rędzinnej. Na lokalnych bezodpływowych obniżeniach podścielonych warstwami utworów nieprzepuszczalnych spotyka się gleby glejowe, mułowo – glejowe lub torfiasto – glejowe.

- **Występujące w obszarze gminy kompleksy gleb**

Kompleksy przydatności rolniczej gleb (klasyfikacja rolnicza):

- kompleks pszenny bardzo dobry – zaliczane są tu najlepsze gleby, wytworzone z glin, utworów pyłowych i iłów. Są one zasobne w składniki pokarmowe, mają dobrą strukturę, są przepuszczalne, przewiewne, wykazują dużą retencję. Nie wymagają regulacji stosunków wodnych lub są zmeliorowane. Są stosunkowo łatwe do uprawy, osiąga się obfite plony najbardziej wymagających roślin. W klasyfikacji bonitacyjnej gleb należą do klasy R I i R II.
- Kompleks pszenno dobry – obejmuje gleby nieco mniej urodzajne, zaliczane są tu gleby zwięźlejsze, a przez to trudniejsze do uprawy, lub takie w których poziom wody gruntowej może ulegać wahaniom. Są to gleby wykazujące okresowo nieodpowiednie stosunki powietrzno-wodne (nadmiar lub niedobór wilgoci). Kompleks ten obejmuje gleby wysokoprodukcyjne. W klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane są do klas R IIIa i R IIIb.

- Kompleks pszenno wadliwy – tworzą gleby średnio zwięzłe, ciężkie i bardzo ciężkie. Są stale lub okresowo suche, często erodowane. Gleby tego kompleksu zaliczane są do klas R IIIb, R IVa, rzadziej IVb.
- Kompleks żytni (żytnio-ziemniaczany) bardzo dobry – zaliczane są tu najlepsze gleby lekkie wytworzone głównie z piasków gliniastych podścielonych na głębokości ok. 75 cm bardziej zwięzłymi utworami (gliną, iłem,pyłem)., a także niektóre gleby lekkie wytworzone z glin oraz utworów pyłowych zwykłych. Gleby należące do tego kompleksu mają trwałą strukturę i dobrze wykształcony poziom próchniczy. W bonitacji gleb zaliczane są na ogół do klas R IIIa do IVa.
- Kompleks żytni (żytnio-łubinowy) najsłabszy- do tego kompleksu należą gleby najsłabsze, przedstawiające minimalną wartość rolniczą. Należą tu gleby wytworzone z piasków luźnych całkowitych oraz z piasków słabo gliniastych, podścielonych dość płytko piaskiem luźnym lub żytnim. Gleby te są trwale za suche i ubogie w składniki pokarmowe. W klasyfikacji bonitacyjnej zalicza się je do klasy R V.
- Kompleks żytni (żytnio- ziemniaczany) dobry – zaliczane są tu gleby o dobrze zazwyczaj wykształconym poziomie próchniczym, wytworzone z utworów lżejszych podścielonych stosunkowo głęboko zwięźlejszymi utworami (gliną, iłem, utworami pyłowo-ilastymi). Są one bardzo wrażliwe na suszę i mniej zasobne w składniki pokarmowe. Wymagają intensywnego nawożenia. W bonitacji R IV i R IVb.
- Kompleks żytni (żytnio-ziemniaczany) słaby – obejmuje gleby wytworzone z piasków słabo gliniastych, całkowitych i niecałkowitych, podścielonych głęboko piaskiem luźnym. Są to gleby zbyt przepuszczalne, ubogie w składniki pokarmowe i w długich okresach za suche. Charakteryzują się ograniczonym doborem roślin, których plony uzależnione są od ilości rozkładu opadów w okresie wegetacyjnym oraz od ich nawożenia. Zalicza się je do klasy R V, czasami R IVb.
- Kompleks zbożowo-pastewny mocny – zaliczane są tu gleby średnio-zwięzłe ciężkie i bardzo ciężkie oraz najlepsze gleby murszowe. W klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane są do klas R IIIa, R IIIb, R IVb, a nawet V, co jest zależne od ich genezy powstania, a także od uregulowania stosunków wodnych, co jest równoznaczne z awansem do kompleksów o lepszej przydatności rolniczej.
- Kompleks zbożowo-pastewny słaby – obejmuje gleby mineralne lekkie oraz gleby torfowe i murszowe. Należą tu gleby zaliczane do klas od R IVa do R IV. Po uregulowaniu stosunków wodnych mogą awansować do kompleksów Nr 5, 4 oraz 6.
- Kompleks gleb ornych, które należy przeznaczyć pod użytki zielone (ze względu na warunki naturalne) – są to gleby przeważnie podmokłe, przy czym zabiegi melioracyjne są rac ej niewskazane lub niemożliwe do wykonania. Dlatego też z gospodarczego punktu widzenia na glebach tych, ze względu na położenie najbardziej słusznym kierunkiem użytkowania będzie przeznaczenie ich pod trwałe użytki zielone.

Kompleksy przydatności rolniczej użytków zielonych:

- Kompleks (1z) – użytki zielone bardzo dobre i dobre – należą tu gleby charakteryzujące się żyznością i stosunkami wodnymi zapewniającymi najlepsze warunki wzrostu i rozwoju najbardziej wymagającej roślinności trawiastej i motylkowej. Należą tu gleby klas od I do VI.

- Kompleks (2z) – użytki zielone średnie – obejmuje łąki i pastwiska należące do klas III i IV. Udział gleb należących do tego kompleksu jest największy.

Kompleks (3z) – użytki zielone słabe i bardzo słabe – należą tu użytki zielone zaliczane do klas V i VI. Pod względem wydajności i jakości charakteryzuje się dużą zmiennością.

Udział poszczególnych typów gleb w ogólnej powierzchni gminy wynosi (ok.):

- gleby bielicowe właściwe i pseudobielicowe .....29 %
- gleby brunatne wyługowane i kwaśne.....24 %
- mady.....17 %
- czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare oraz czarne ziemie właściwe.....15 %
- gleby murszowo-mineralne i murszowate.....5 %
- mady glejowe.....0,7%
- gleby brunatne właściwe..... ..0,5%
- gleby torfowe..... .0,1%

Z wyróżnionych typów gleb do najbardziej żyznych należą: mady, czarne ziemie, gleby brunatne właściwe.

Rolniczy charakter obszaru gminy potwierdza udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy – 59,5%, a łącznie z powierzchnią lasów wynosi 81%. Kompleksy najwyższej przydatności rolniczej usytuowane są w północnej (nadwiślańskiej) części gminy w miejscowościach: Dymitrów Mały, Baranów Sandomierski, Suchorzów.

Tab nr 16 Struktura obszarowa gospodarstw

Powierzchnia	Liczba	Udział w %
1-2 ha	370	21,2
2-5 ha	1080	61,6
5-10 ha	277	15,8
Powyżej 10 ha	25	1,4
Razem	1752	100,0

Struktura obszarowa gospodarstw wskazuje na rozdrobnienie (83% gospodarstw w grupie 1-5 ha).
W produkcji rolniczej gospodarstw przeważają uprawy: zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych. W ogólnej strukturze zasiewów i upraw pszenica stanowi 30%, żyto 29%, pszenżyto 7% a ziemniaki 34%.

- **Obszary zmeliorowane**

Obszary zmeliorowane za pomocą urządzeń szczegółowych i podstawowych wynoszą ogółem: 2742 ha, w tym:

zmeliorowane grunty orne – 1672 ha
zmeliorowane użytki zielone – 1070 ha
nawodnione użytki zielone – 60 ha

Długość szczegółowych rowów i cieków – 155,779 km

Powierzchnia zmeliorowanych gruntów objętych działalnością spółek wodnych wynosi – 2742 ha

- **Struktura użytkowanie gruntów**

Tab nr 17. Struktura użytkowania gruntów w granicach administracyjnych (stan na 31.05.1997 r.)

Gmina Baranów Sandomierski		Powierzchnia ogólna w ha	W tym użytki rolne w ha					Lasy
			razem	Grunty orne	sady	łąki	Pastwiska	
Ogółem	Razem	12 186	7 258	4 844	151	1903	360	2 589
	Miasto	904	636	415	91	73	57	67
	Wieś	11 282	6622	4429	60	1830	303	2 522
W indywidualnych gospodarstwach rolnych	Razem	7 565	6779	4598	151	1774	256	421
	Miasto	710	613	405	91	60	57	37
	Wieś	6855	6166	4193	60	1714	199	384

3.7. Obszary o warunkach fizjograficznych stwarzających utrudnienia dla zagospodarowania i użytkowania

Są to:

a)doliny rzeki Trześniówki, stanowiące naturalne rynny spływu bądź zastoin chłodnych mas powietrza, obszary częstego występowania mgieł i inwersji termicznych. Obszar budują grunty słabonosne: torfy podscielone piaskami rzecznymi i wodnolodowcowymi. Zwierciadło wody gruntowej przeważnie mniej niż 1,0m p.p.t.

b) nadwiślańskie tereny obniżeń, położone poniżej rzędnej 151,5 m npm, narażone na podwyższone poziomy zwierciadła wody gruntowej, przeważnie 1,0-1,5 m.p.p.t. występują w miejscowosciach: Dymitrów Mały, Dymitrów Duzy.

3.8. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

O występujących na terenie gminy zagrożeniach decydują przede wszystkim:

- **Stan czystości wód powierzchniowych**

Główny ciek gminy- Wisła prowadzi wody pozaklasowe, gdzie przekroczone są normy dopuszczalne wskaźników biologicznych i fizyko-chemicznych. Przyczyną złego stanu wód jest zrzut zanieczyszczeń w górnym biegu. Dzięki objęciu oczyszczaniem większej ilości ścieków i zwiększeniu skuteczności oczyszczania, sytuacja w obszarze gminy uległa znacznej poprawie, jednakże w dalszym ciągu jakość wód nie jest zadawalająca, głównie ze względu na stan sanitarny cieków wodnych i tak:-drugi co do wielkości ciek gminy – Trześniówka prowadzi wody III klasy czystości\, a -wody trzeciego cieku- Babulówki na obszarze gminy (9 km) z uwagi na wskaźniki bakteriologiczne nie spełnia wymogów normowych.
Sytuację powinno poprawić objęcie systemem zbiorowego odprowadzenia ścieków całego terenu zainwestowania w obszarze gminy, w tym Dymitrów Duży i Dymitrów Mały.

- **Zanieczyszczenia wód podziemnych**

Brak aktualnych danych dotyczących chemizmu wód czwartorzędowych na terenie gminy Baranów Sandomierski wymaga przeprowadzenia interpretacji danych z lat 1988-1999, podobnie jak to miało miejsce w przypadku chemizmu gleb,. W opracowaniu Pawłowskiej-Ćwięk (1991) przedstawiono wyniki analiz wód studziennych z czterech gospodarstw na terenie gminy Baranów. Dane te wskazywały na przekroczenia ówcześnie obowiązujących dopuszczalnych stężeń żelaza ogólnego, manganu, azotu amonowego i azotanów. Nie stwierdzono w tym czasie przekroczeń stężeń siarczanów i chlorków. W stosunku do dzisiaj obowiązujących parametrów dopuszczalnych dla wód przeznaczonych do picia i na potrzeby gospodarskie (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2000 roku, Dz. Ust. 82) wyniki otrzymane przez Pawłowską-Ćwięk (1991) wskazywałyby również na przekroczenia tych samych parametrów jakościowych z wyjątkiem azotu azotanowego. Najbardziej poważne zastrzeżenia co do jakości wód studziennych analizowanej w tym okresie czasu w gminach dawnego województwa Tarnobrzeskiego, dotyczyły skażenia tych wód metalami ciężkimi, głównie kadmem. Na 56 analizowanych próbek wody z gospodarstw indywidualnych stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej normy tego pierwiastka w 46 gospodarstwach. Biorąc pod uwagę obecnie obowiązujące, bardziej restrykcyjne przepisy określające dopuszczalne stężenie kadmu (0,003 mg/dm^3) wynik cytowanych badań Pawłowskiej-Ćwięk (1991) byłby jeszcze bardziej niekorzystny. W samej gminie Baranów również stwierdzono w tym czasie jedną ponadnormatywną wartość stężeń dla kadmu oraz ołowiu. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można przypuszczać, że skażenie wód studziennych kadmem i ołowiem w latach 1988-1989 pochodziło z przedostawania się tych pierwiastków do wód gruntowych z opadami atmosferycznymi, z ich migracji i wymywania ze skażonych gleb. Na podstawie ograniczenia emisji przemysłowej w ostatnich latach w rejonie Tarnobrzega i zmniejszenia się stopnia skażenia gleb metalami ciężkimi (głównie kadmem i ołowiem), można domniemywać, że stopień skażenia tymi pierwiastkami wód czwartorzędowych powinien być mniejszy. Brak aktualnych danych analitycznych w odniesieniu do jakości wód ze studni gospodarskich w gminie Baranów nie pozwala jednak na wyciągnięcie jednoznacznych wniosków. Należy się zgodzić z konkluzją zawartą w opracowaniu Pawłowskiej-Ćwięk (1991), że pomimo relatywnie niewielkich przekroczeń kadmu i ołowiu (w porównaniu do innych gmin) w wodach ze studni gospodarskich na terenie gminy Baranów Sandomierski, powinno się wykonywać kontrolne badania porównawcze. Z powodu braku takich aktualnych danych wydaje się więc logiczne i uzasadnione wykonanie choćby jednorazowej, wyrywkowej serii badań w celu określenia, obecnego stanu jakości tych wód szczególnie w odniesieniu do niebezpiecznych dla zdrowia ludzkiego pierwiastków śladowych. Za przeprowadzeniem takich badań porównawczych przemawia dodatkowo fakt stosunkowo dużej ilości czynnych (i użytkowanych w gospodarstwach domowych) studni gospodarskich na obecnym terenie gminy Baranów Sandomierski (informacja ustna z Urzędu Gminy Baranów). Należy w tym miejscu podkreślić, że jakość uzdatnianej wody pitnej (wodociągowej) z ujęcia głębinowego zlokalizowanego w Baranowie nie budzi żadnych zastrzeżeń zarówno w stosunku do

podstawowych normowanych parametrów jak również zawartości metali ciężkich (w tym kadmu i ołowiu) (konkluzja w oparciu o porównanie parametrów fizyko-chemicznych wody z ujęcia w Baranowie monitorowanej przez laboratorium KiZPS „Siarkopol" w Machowie oraz na podstawie informacji ustnej ze Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej dla Miasta Tarnobrzega i Powiatu Tarnobrzeskiego)..

- **Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego**

Główne składniki zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na terenie gminy to pyły, tlenki azotu, tlenek węgla a także węglowodory i związki ołowiu. O stanie czystości decyduje tutaj emisja z zewnątrz. Lokalne źródła mają mniejsze znaczenie ale także istotne. Emitorami na terenie miasta i gminy są zakłady przemysłowe (fabryka Firanek w Skopaniu, cegielnie w Siedleszczanach, Wagonownia Linii Kolejowej w Woli Baranowskiej), sektor komunalny (kotłownie osiedlowe odznaczające się szczególną uciążliwością lokalną, małe kotłownie i paleniska domowe z uwagi na tzw. niską emisję) oraz sektor transportu i komunikacji.
Wśród emitorów zewnętrznych, największy udział w emisji ma przemysł energetyczny, tzn. elektrownie w Połańcu i Stalowej Woli. Roczna ich emisja wynosi w 1997 roku 108,5 tys. Mg.

Wartości zanieczyszczeń w stacji pomiarowej Baranów Sandomierski:
Roczne wartości stężeń dwutlenku azotu od 1992 r.

Baranów Sandomierski	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	14	24	28	20	19	16

Średnie wartości roczne pyłu zawieszonego od 1992 r.

Baranów Sandomierski	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	23	22	20	22	25	23

Według danych WIOŚ w Tarnobrzegu, emisja rzeczywista z zakładów położonych w gminie Baranów Sandomierski wynosiła w 1997 roku:

Zakład	Emisja rzeczywista (MG/rok)						
	Dwutlenek siarki	tlenki azotu	pyły energ.	pyły prod.	tlenek węgla	Inne	Suma (Mg/rok)
„Wisan" Skopanie	68	16	16	-	42	-	142

Istotny wpływ na stan aerosanitarny ma komunikacja samochodowa. Jest ona źródłem szczególnie szkodliwych zanieczyszczeń takich jak: tlenki węgla, tlenki azotu, węglowodory alifatyczne i aromatyczne, aldehydy, związki ołowiu, siarki i fosforu oraz sadza.
Podobnego typu zanieczyszczenia gromadzą się przy stacji benzynowej w Baranowie Sandomierskim.
Analizując stan sanitarny powietrza w obrębie b. Woj. Tarnobrzeskiego obserwuje się w ostatnich latach spadek emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych będących wynikiem działalności uciążliwych zakładów przemysłowych. Utrzymanie się w tej sytuacji stałego lub z niewielką tendencją

spadkową stężenia zanieczyszczeń, świadczy o wzroście znaczenia dla ogólnego stanu higieniczno-sanitarnego powietrza sektora komunikacyjnego oraz transportu i komunikacji.

- **Właściwości chemiczne gleb i występowanie zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego.**

W związku z brakiem aktualnych danych odnośnie chemizmu gleb oraz poziomu ich ewentualnego skażenia na gruntach ornych gminy Baranów Sandomierski, istnieje konieczność zinterpretowania i porównania materiału badawczego z lat ubiegłych. Najbardziej wiarygodne dane dla tej gminy pochodzą z roku 1988 i 1989 z badań przeprowadzonych przez Pawłowską-Ćwięk (1991). W badaniach tych przeanalizowano odczyn warstwy ornej gleb, zawartość siarki ogólnej i siarczanowej, zasobność w przyswajalne formy makroelementów oraz skażenie gleb pierwiastkami śladowymi takimi jak Pb, Cd, Cu, Co, Sr, As.
Próbki materiału glebowego pobierano w rejonie miejscowości Baranów Sandomierski, Wola Baranowska, Ślęzaki oraz Zachwiejów.
Z analizy odczynu próbek glebowych przeprowadzonej przez Pawłowską-Ćwięk (1991) wynika, iż gmina Baranów należała w latach 1965 – 1989, spośród gmin dawnego województwa tarnobrzeskiego, do najbardziej narażonych na pogłębianie się zakwaszenia warstwy ornej gleb. W trzech z czterech punktów badawczych stwierdzono odczyn gleb poniżej $pH_{KCl} = 4.5$. Odczyn gleb posiadał istotny wpływ na zawartość przyswajalnego potasu i magnezu. Zawartość przyswajalnego magnezu była stosunkowo zróżnicowana i zawierała się w przedziale od wartości bardzo niskich – poniżej 5 mg/100g gleby do zasobności bardzo wysokiej, ponad 20 mg/100g gleby. Warstwa orna gleb gminy charakteryzowała się bardzo niską zasobnością w przyswajalny potas. We wszystkich analizowanych punktach stwierdzano zawartość potasu w przedziale od 5 – 12 mg K_2O/100 g gleby.
Stopień zasiarczenia gleb rejonów gminy Baranów Sandomierski był bardzo niewielki. Wyliczona zawartość siarki siarczanowej na podstawie danych przedstawionych przez Pawłowską-Ćwięk (1991) wynosiła łącznie dla sezonu wiosennego i jesiennego od 1.2 mg $S\text{-}SO_4$ – 4.16 mg $S\text{-}SO_4$/100 g gleby,. Wartość średnia wynosiła 2.11 mg $S\text{-}SO_4$/100 g gleby. Przyjmując wartości graniczne dla siarki siarczanowej w glebach ciężkich, określone przez Kabatę-Pendias i in. (1993), można stwierdzić, iż średnia zwartość siarczanów określona w badaniach Pawłowskiej-Ćwięk mieściła się w zakresie wartości naturalnych (I-II stopień zawartości). Zdaniem autorki badań, prawdopodobnym czynnikiem decydującym o takim poziomie akumulacji siarki siarczanowej były procesy utleniania i redukcji zwiazków siarki przez mikroorganizmy glebowe. W przypadku gminy Baranów Sandomierski mielibyśmy więc do czynienia z niskim udziałem czynników antropogenicznych.
W przytoczonych badaniach Pawłowskiej-Ćwięk (1991) nie stwierdzono również na obszarze gminy Baranów nadmiernej akumulacji metali ciężkich w powierzchniowej warstwie gleb. Stężenia arsenu i chromu były bardzo niskie i zrezygnowano (po wstępnych badaniach) z oznaczania tych pierwiastków. Niezmiernie ważne z punktu widzenia prowadzenia bezpiecznej gospodarki rolniczej, poziomy akumulacji ołowiu i kadmu, nie przekraczały również przyjmowanych wartości progowych dla gleb mineralnych Polski (Kabata-Pendias i in. 1993). Zawartość ogólna tych pierwiastków w rozpatrywanych przez Pawłowską-Ćwięk (1991) punktach badawczych gminy wynosiła odpowiednio od około 30 – 100 ppm oraz od około 1.5 ppm – 2.5 ppm. W cytowanych badaniach nie stwierdzono również nadmiernej akumulacji miedzi. Również poziom akumulacji metali ciężkich w badanych przez autorkę roślinach uprawnych (ruń łąkowa, pszenica) nie przekraczał wartości progowych uznawanych za niebezpieczne w płodach rolnych.

Badania przeprowadzone w roku 1988 i 1989 przez Pawłowską-Ćwięk (1991) można porównać z badaniami prowadzonymi przez Pucka (1997) na terenach rolniczych sąsiadujących z gminą Baranów w rejonie miejscowości Tarnówka i Kolonia Piaseczno. W badaniach tych stwierdzono bardzo zbliżony do określonego przez Pawłowską-Ćwięk (1991) poziom zakwaszenia gleb oraz stopień zasiarczenia warstwy ornej (od 1.94 – 4.61 mg S-SO_4/100 g gleby). Na uwagę zasługują zdecydowanie niższe koncentracje ołowiu ogólnego i kadmu określone przez Pucka (1997). Średnie zawartości tych pierwiastków w warstwie ornej gleb wynosiły odpowiednio 24.7 ppm i 0.3 ppm. Powyższe parametry chemizmu gleb są również bardzo zbliżone do danych uzyskanych w innych badaniach przeprowadzonych przez Kamińskiego (1996) oraz Wawrzyckiego i in. (1997) w rejonie miejscowości Nagnajów. Dane te świadczą o zdecydowanym zmniejszeniu się emisji przemysłowych w rejonie Tarnobrzega jak również gminy Baranów Sandomierski (głównie z Elektrowni „Połaniec" i KiZPS „Siarkopol") na przestrzeni lat 1989 – 1997. Znajduje to potwierdzenie w raportach WIOŚ opracowanych dla obszaru dawnego województwa tarnobrzeskiego (Sałata 1996, 1998, Jaroń-Warszyńska i in. 1999).

Stwierdzone w badaniach Pucka (1997) oraz Wawrzyckiego i in. (1997) o wiele niższe koncentracje ołowiu i kadmu w powierzchniowej warstwie gleb potwierdzają również najnowsze doniesienia publikowane w raporcie WIOŚ odnośnie opadu tych pierwiastków z atmosfery na obszarze obecnego województwa Podkarpackiego. W żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia średniorocznej dopuszczalnej wartości opadu tych pierwiastków (Jaroń-Warszyńska i in. 2000).

Z przytoczonych danych odnośnie stanu chemicznego gleb gminy Baranów Sandomierski z roku 1988 i 1989 oraz z badań przeprowadzonych na terenach z gminą sąsiadujących, można wnioskować o relatywnie niewielkim narażeniu gruntów ornych w chwili obecnej na zanieczyszczenia przemysłowe. Położenie terenów rolniczych gminy Baranów na głównym kierunku rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń z zachodu na wschód powoduje, że grunty te najbardziej są narażone na wpływy zakładu energetycznego jakim jest elektrownia w Połańcu. Wpływ pozostałych zakładów przemysłowych zlokalizowanych w rejonie Tarnobrzega jest prawdopodobnie niewielki. Ograniczenie w ostatnich latach emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z elektrowni „Połaniec" niewątpliwie sprzyja poprawie i zmniejszeniu stopnia zanieczyszczenia gleb regionu tarnobrzeskiego, szczególnie pierwiastkami śladowymi. Zjawiskiem najbardziej niekorzystnym z agrotechnicznego punktu widzenia jest niski odczyn gleb regionu. Dotyczy to większości gmin w rejonie Tarnobrzega, gdzie około 80 % gruntów rolnych wykazuje bardzo duże zakwaszenie (Motowicka-Terelak i Terelak 1998). Sytuacja ta wynika z ogólnych zaniedbań agrotechnicznych w regionie, a przede wszystkim z braku odpowiedniego wapnowania gleb. Potwierdzeniem tej tezy może być statystyka GUS wskazująca na jeden z najniższych w Polsce współczynników stosowania nawozów wapniowych w granicach dawnego województwa Tarnobrzeskiego (Grzesiak i Sieradzki 1999).

Powyższe rozważania dotyczące chemizmu gruntów ornych gminy Baranów Sandomierski mogą mieć jedynie charakter orientacyjny gdyż oparte są na niewielkim materiale badawczym pochodzącym z lat 1988-1989. Ze względu na stosunkowo odległy okres wykonywania tych badań, wskazane by było ponowne ich wykonanie w celu potwierdzenia lub odrzucenia postawionych powyżej tez. Badania porównawcze powinny obejmować poza typowymi parametrami charakterystyki gleb takimi jak ich odczyn, zawartość składników przyswajalnych, próchnicy czy skład granulometryczny, oznaczenie poziomu siarki siarczanowej i metali ciężkich (głównie Pb i Cd). Wskazanym by było również wykonanie oznaczeń potencjalnych zanieczyszczeń w płodach rolnych.

4. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

4.1. Charakterystyka układów przestrzennych jednostek osadniczych,

Ukształtowane historycznie układy przestrzenne wsi: Dymitrów Duży, Dymitrów Mały, Dąbrowica, Knapy, Ślęzaki, Suchorzów, Skopanie (rys.nr 1 – Studium) , to układy ulicowe, o zwartej zabudowie na działkach o szerokości frontu 12-20 m w części najstarszej wsi, do szerokości 20-30 m w części późniejszej. W układzie przestrzennym wyraźne jest centrum, grupujące podstawowe dla wsi funkcje, zależnie od rangi wsi w sieci osadniczej. Skrzyżowania dróg oznaczone są charakterystycznymi dla lokalnej tradycji kapliczkami. Krzyże na obrzeżach lub przy drogach komunikacyjnych służą jako punkty orientacyjne w przestrzeni wiejskiego obszaru.

4.2.Charakterystyka obiektów, założeń i zabytków archeologicznych objętych ochroną

- **Architektura sakralna**

Zabytki sakralne reprezentowane są przez kościoły parafialne w Baranowie Sandomierskim, Ślęzakach i Woli Baranowskiej.:
Zabytkowy zespół kościoła parafialnego p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Baranowie Sandomierskim usytuowany jest w środku miasta, na pd. Od rynku, na niewielkim wzniesieniu, przy ul. Kościuszki. W skład zespołu wchodzi: kościół parafialny i plebania.

Kościół parafialny p. w .Ścięcia św. Jana wzniesiony został w miejscu dwóch poprzednich drewnianych świątyń z ok. 1134 i 1440 r., z fundacji Andrzeja Leszczyńskiego w 1590 roku, a ukończony przez syna Rafała w 1607 r., początkowo jako zbór kalwiński. W 1652 roku przywrócony katolikom. W 1748 r. wzniesiono sygnaturkę. Około 1850 r. dobudowano do kościoła od pn. kaplicę MB Różańcowej, a w 1877 kaplicę pd.. Kościół został uszkodzony podczas działań wojennych w 1944 roku.
Jest to obiekt gotycko-renesansowy, zbudowany z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowany, kryty blachą, jednonawowy, z prezbiterium węższym i niższym, zamkniętym poligonalnie, oskarpowany. Od zach. czworoboczna wieża. Przy prezbiterium prostokątne zakrystie, a po bokach nawy prostokątne kaplice. Dachy siodłowe nad prezbiterium , nawą główną i kaplicami. Nad zakrystiami – jednospadowy. Prezbiterium sklepione krzyżowo - żebrowo, nawa główna i wieża , w przyziemiu kolebkowo. Bryła rozczłonkowana. Dominuje wysoki, zwarty i oskarpowany prostopadłościan nawy głównej. Elewacje otynkowane na gładko, zwieńczone profilowanym gzymsem. Fasada z wieżą pośrodku i wieżyczką po pd. stronie. Wieża jednoosiowa, z kruchtą, z trójkątnym szczytem, boniowana po bokach. Nad portalem mała kwadratowe okno. W wieży – w fasadzie i po stronie pd. Trzy oknxxa, a po stronie pn. cztery. Wieża podzielona gzymsami na trzy kondygnacje. Elewacje boczne, trójosiowe, częściowo przysłonięte przez symetrycznie ustawione kaplice i zakrystie. W prezbiterium nad dachami zakrystii pojedyncze okulusy. W zakrystiach duże prostokątne okna, a w kaplicach dwa okna jak w nawie głównej. W kaplicy pn. MB Różańcowej na ścianie pn. okno w formie zamurowanej blendy, z ustawioną w niej rzeźbą św.

Krzysztofa z Dzieciatkiem Jezus. Elewacja tylna prezbiterium z trzema oknami jak w nawie.

Plebania wzniesiona została w l. 20-tych XX wieku. Murowana z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowana. Założona na rzucie prostokąta z ryzalitami od frontu i od ogrodu. Wewnątrz stropy płaskie, tynkowane. Detal architektoniczny skromny, składający się z boniowanych narożników, gzymsów podokapowych oraz obramień okiennych i drzwiowych. Więźba dachowa krokwiowo-jętkowa. Dachy dwuspadowe, kryte dachówką. Obiekt parterowy, podpiwniczony, w części środkowej, obejmującej ryzality – piętrowy. Przy elewacji bocznej dostawiony ganek, zakończony tarasem, dostępnym z poddasza. Układ wnętrza dwutraktowy.

10

Zespół kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Ślęzakach (zdj.10), usytuowany jest w centrum wsi, przy drodze lokalnej Dąbrowica – Tarnowska Wola. Ogrodzony metalowym płotem, z brama główna na osi i dwoma bramkami od pn. i wsch. . W skład zespołu wchodzi kościół parafialny i dzwonnica.

Kościół parafialny p. w. Wniebowzięcia NMP wzniesiony został w latach 1870-75, staraniem baronówny Eugenii von Beust, kanoniczki Kolegium Praskiego na Hradczanach, córki Emila von Beust, byłego posesora w Chmielowie.

Projekt kościoła opracował arch. Zbyszewski, zaś budowę prowadził majster murarski z Radomyśla n. Sanem Teodor Cukrowski. Kościół poświęcił w 1884 roku biskup Ignacy Łobos. W 1924 roku powstała przy kościele parafia wyodrębniona z parafii miechocińskiej.

Jest to obiekt eklektyczny, zbudowany z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowany, kryty blachą ocynkowaną, jednonawowy, z węższym prezbiterium zamkniętym półkoliście i dwoma zakrystiami i kruchtami.

Więźba dachowa drewniana, konstrukcji krokwiowo-jętkowej. Bryła zwarta, prostopadłościenna. Korpus nawy głównej nakryty dachem dwuspadowym, osłoniętym z obu stron szczytami. Prezbiterium węższe i niższe nakryte dachem siodłowym, o zamknięciu stożkowym. Nad zakrystiami dachy pulpitowe, nad kruchtami – dwuspadowe. W połowie dachu nawy głównej – sygnaturka. Fasada jednoosiowa, z wysokim szczytem oraz o połowę niższą kruchtą na osi, której wysoki trójkątny szczyt. Przesłania małe rozglifione okno. Cztery symetrycznie rozmieszczone pilastry dźwigają profilowany gzyms wieńczący. W szczycie, na osi okno, a nad nim w płycinie data „1873 „ . W nawisach szczytu ustawione, na cokołach rzeźby śś. Piotra i Pawła. Kruchta jednoosiowa, zakończona trójkątnym szczytem, ogzymsowanym, z wyprostowanymi narożami. Na osi prostokątne drzwi, zakończone półkoliście. Z boku kruchty małe okna doświetlające, w opaskach. Elewacje boczne na wysokim cokole, zwieńczone gzymsem. W obu cztery półkoliście zwieńczone okna, lekko rozglifione, w opaskach, podzielone pilastrami międzyokiennymi i narożnymi.

Elewacja tylna z para dużych okien, po obu bokach półkolistego zamknięcia prezbiterium. Wnętrze nakryte stropem kasetonowym, zdobionym rozetami. Przestrzeń międzyokienna uzupełniają filary przyścienne, podtrzymujące strop. Prezbiterium nakryte stropem kasetonowym, zakrystie-stropami płaskimi.

Dzwonnica przy kościele parafialnym wzniesiona w końcu XIX wieku, murowana z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowana, trójarkadowa, zwieńczona trójkątnym, ogzymsowanym szczytem, krytym blacha ocynkowana. Filary umieszczone na wysokich cokołach, zakończone profilowanym gzymsem. W trzech arkadach umieszczone dzwony.

11

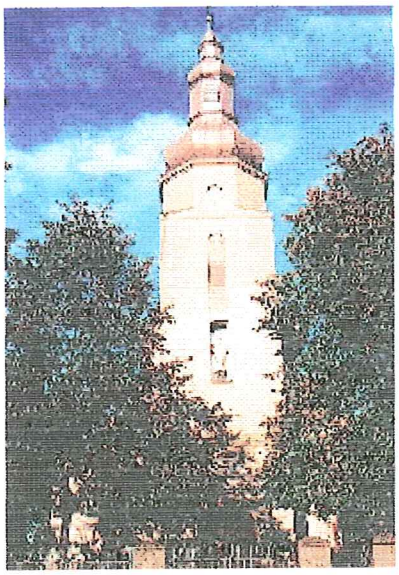

Zespół kościoła parafialnego p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Woli Baranowskiej położony jest w centrum wsi, u zbiegu dróg Baranów

Sandomierski – Durdy i Padew Narodowa – Tarnowska Wola. Ogrodzony metalowym płotem, z bramą główną na osi fasady. W skład zespołu wchodzą: kościół parafialny i plebania.

Kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa wzniesiony został w 1924 roku według projektu inż. Michała Mikosia z Tarnowa. Eklektyczny, murowany z cegły pełnej na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowany. Sklepienia kolebkowe z lunetami. Więźba dachowa drewniana, krokwiowo-wieszarowa. Dach kryty blacha. Schody wewnętrzne na chór i wieżę drewniane, kręte. Portale zewnętrzne obłożone tzw. sztucznym kamieniem. Korpus trójnawowy, czteroprzęsłowy, w układzie bazylikowym. Nawy boczne węższe o połowę. Prezbiterium prawie równe szerokością nawie głównej, zamknięta półkolista absyda od wewnątrz i trójboczna od zewnątrz. Po bokach dwie zakrystie na rzucie kwadratu. Bryła zwarta, z dominującym prostopadłościanem nawy głównej, nakrytej wysokim dachem siodłowym i przylegającymi doń nawami bocznymi, pokrytymi dachami pulpitowymi, osłoniętymi szczytami. Prezbiterium nakryte wysokim dachem pięciopołaciowym. Zakrystie nakryte 'przełamanym „ dachem dwuspadowym. Wieża wysoka, przechodząca z kwadratu, na dole w ośmiobok u góry, nakryta wysokim, cebulastym hełmem. Elewacja frontowa i pozostałe na cokole, otynkowane, obwiedzione na wysokości okien naw bocznych niewielkim gzymsem. Fasada trójosiowa, z dominującym masywem wieżowym i portalem głównym na osi. Wejścia do naw bocznych ujęte wysokimi portalami architektonicznymi z pilastrami, belkowaniem i półokrągłymi szczytami. Nawy boczne osłonięte falistym, uskokowym szczytem. Wieża trójkondygnacyjna, przecięta gzymsem obiegającym nawy boczne, z dużymi zdwojonymi i wąskimi oknami w partii środkowej i okulusem z zegarem w oktogonalnym zwieńczeniu. Elewacje boczne opracowane analogicznie – czteroosiowe w partii korpusu, jednookienne w prezbiterium i zakrystii pn.. Na osiach w nawie głównej i nawach bocznych duże, półkoliście zakończone okna, w partii nawy głównej ujęte parami pilastrów. Prezbiterium bez podziałów. Całość zwieńczona prostym gzymsem.

Elewacja tylna z parą wysokich okien w prezbiterium, małym oknem i drzwiami w zakrystii pd. Wnętrze trójnawowe. Dominuje nawa główna, szeroka i wysoka, nakryta sklepieniem kolebkowym z lunetami i otwarta półkolistymi arkadami filarowymi na nawy boczne. Zamknięta od wschodu szerokim łukiem tęczowym. Sklepienia oparte na czterech filarach międzynawowych i przyściennych, dźwigających gurty. Analogiczne sklepienia w nawach bocznych i prezbiterium. Na tle ściany zach. chór muzyczny wsparty na czterech krokształtnych, z pełnym parapetem, łukowo wygiętym na osi. Nawę główną obiega zdwojony gzyms nad którym, na osi arkad okna. Prezbiterium doświetlone dwoma wąskimi i wysokimi oknami witrażowymi. Pomieszczenia w wieży nakryte stropami. We wszystkich pomieszczeniach posadzki z terrakoty.

Plebania wzniesiona w 1925 roku, murowana z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowana. Nakryta dachem dwuspadowym, o konstrukcji krokwiowo – jętkowej i pokryciu z blachy ocynkowanej. Założona na rzucie prostokąta, z przybudówkami, przy krótszych bokach. Parterowa, w połaci dachowej od ogrodu o drogi Baranów Sandomierski – Durdy lukarny, zakończone trójkątnym szczytem. Lukarna od ogrodu lekko wysunięta przed lico, wsparta na dwóch parach doryckich kolumn, na cokołach tworząc otwarty ganek. Elewacje podzielone pilastrami, pomiędzy którymi umieszczone symetrycznie otwory okienne i drzwiowe w obramieniach. Pilastry dźwigają bogato profilowany gzyms.

- **Budownictwo**

W historycznej zabudowie ludowej na terenie gminy Baranów Sandomierski zdecydowanie przeważają obiekty drewniane. Tych najstarszych, pochodzących z końca XIX wieku zachowało się niewiele np. domy nr 68,84, 165 w Dąbrowicy czy nr 92,94,206 w Woli Baranowskiej. Przeważająca większość budynków zainteresowania konserwatorskiego datowana jest na pierwszą ćwierć XX wieku.

W zabudowie zagród wiejskich na obszarze gminy typowe rozwiązanie sprowadza się do założenia składającego się z trzech podstawowych budynków: domu mieszkalnego, budynku inwentarskiego i stodoły. W obiektach wchodzących w skład siedliska, występuje głównie konstrukcja zrębowa. Podstawę konstrukcji stanowi podwalina zwęgłowana na obłap lub nakładkę z zamkiem, posadowiona na kamieniach polnych lub ceglanej podmurówce. Od góry konstrukcję zrębu spinają oczepy związane na nakładkę z zamkiem oraz zacięte w oczepie belki stropowe, kładzione w poprzek budynku. Więźba dachowa konstrukcji krokwiowo – jętkowej, krokwie zaczopowane w opasce, oczepie lub belkach stropowych. W wielu budynkach występuje zewnętrzny szalunek. Deski szalunku z reguły przybijane w układzie pionowym. Konstrukcja sumikowo – łątkowa do wznoszenia zrębu nie jest spotykana. Ten rodzaj konstrukcji stosowano do osadzania okien i drzwi, zwłaszcza w okresie międzywojennym.

Na obszarze gminy przeważają domy szerokofrontowe, dwutraktowe, w których pomieszczenia tworzą dwa ciągi wnętrz rozplanowanych równolegle do osi wzdłużnej budynku. Wnętrzami tymi zwykle są dwie lub trzy izby, komora i sień. Rozplanowanie wnętrz domów występujących na terenie gminy dzielimy zasadniczo na dwie grupy:

- z dośrodkowym układem pomieszczeń, gdzie urządzenia ogniowo – grzewcze są ustawione w centrum budynku, a pomieszczenia wnętrza rozmieszczone wokół tych urządzeń, np. dom przy ul. Fabrycznej 42 w Baranowie Sandomierskim,
- z osiowym układem pomieszczeń, gdzie pomieszczenia usytuowane symetrycznie po obu stronach budynku, np. dom nr 4 w Siedleszczanach.

Na terenie gminy zasadniczo spotykamy trzy typy dachów, mianowicie:
- dwuspadowe, np. dom nr 92 w Woli Baranowskiej, dom nr 4 w Siedleszczanach,
- czterospadowe, najczęściej spotykane, np. dom nr 4 w Skopaniu,
- naczółkowe, rzadziej spotykane np. dom, ul. Langiewicza 13 w Baranowie Sandomierskim.

W wielu domach datowanych od pocz. XX w. do lat 40-tych XX występują dekoracyjnie opracowane szczyty, listwy podokapowe, gzymsy, obramienia okienne, ganki itp. . Ten rodzaj budownictwa reprezentują przede wszystkim domy w Suchorzowie.

- **Zespoły rezydencjonalne i folwarczne**

Architekturę rezydencjonalną na obszarze gminy reprezentują: zamek Leszczyńskich w Baranowie Sandomierskim i dwór Gierswaldów w Józefowie.

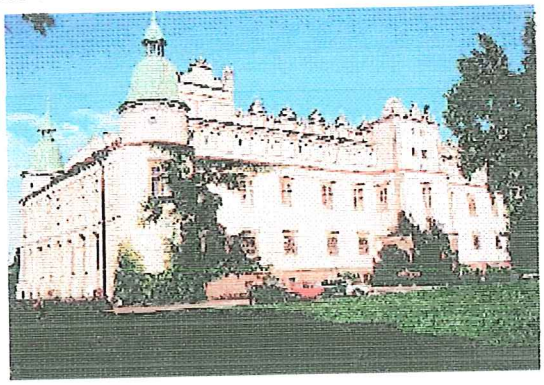

Pierwotny *zamek w Baranowie Sandomierskim* miał być zbudowany w 1135 r. przez jeńców Pomorskich. Obecna budowlę wzniesiono w stylu manierystycznym według projektu Santi Gucciego, w latach 1579 – 1602 dla Andrzeja Leszczyńskiego, wojewody brzesko-kujawskiego.

12

W 1677 roku zamek przechodzi w ręce Dymitra Wiśniowieckiego, hetmana wielkiego koronnego, a następnie Józefa Lubomirskiego, za którego w 1695 roku dokonano przebudowy zach. skrzydła , poprzez poszerzenie go o jeden trakt na piętrze i dodanie od strony zewnętrznej na parterze galerii arkadowo – filarowej. Przebudowę wykonano według projektu Tylmana z Gammeren, nadwornego architekta Lubomirskich. Od 1783 roku kolejnymi właścicielami zamku byli: Sanguszkowie, Małachowscy i Potoccy, a w poł. XIX wieku Krasiccy. Krasiccy za których w 1849 roku pożar niszczy wyposażenie wnętrza I piętra, archiwum, bibliotekę i galerię obrazów. W 1867 roku zamek nabył Feliks Dolański, właściciel Grębowa, którego syn Stanisław po pożarze w 1898 roku przeprowadza restaurację zamku kierowaną przez arch. Tadeusza Stryjeńskiego. W trakcie restauracji zamku dodano korytarz w skrzydle pn. i kaplicę na parterze skrzydła zach. od pd. z witrażami Józefa Mehoffera i obrazem MB Niepokalanie Poczętej, pędzla Jacka Malczewskiego.

Jest to obiekt murowany, z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej , obustronnie tynkowany. Założony na rzucie regularnego prostokąta, z czterema okrągłymi basztami na narożach, z dziedzińcem pośrodku, wyższym od poziomu ogrodu, otoczonym z trzech stron kolumnowymi arkadami , z czwartej

gładką ścianą. Piętrowy, w całości podpiwniczony. Fasada główna dekoracyjna, kryjąca skrzydło krużgankowe, posiada prostokątną wieżę przelotową, silnie wysuniętą ryzalitowo, na osi środkowej. Zwieńczona attyką i wyższym szczytem na przedłużeniu linii dachu skrzydła zach., dziewięcioosiowa. W wieży od frontu portal boniowany i drzwi żelazne z kratą powyżej; w ścianach bocznych otwory strzelnicze. Wewnątrz schody prowadzące na dziedziniec i boniowany portal. Wieże narożne z hełmami w kształcie dzwonów, zwieńczonych latarniami, kryte blacha miedzianą. Dachy siodłowe, nad skrzydłem pd. pulpitowy, pokryte dachówka ceramiczną, karpiówką. Czworoboczny dziedziniec otaczają od pd., wsch. i zach. piętrowe kolumnowe krużganki, sklepione krzyżowo ze wspornikami przyściennymi. W dolnej kondygnacji kolumny o kapitelach jońskich wspierają się na postumentach ozdobionych zróżnicowanymi maszkaronami, umieszczonymi w płycinach; w górnej między kolumnami przebiega balustrada trójlalkowa. Wejście do krużganków ujęte bogatym portalem zamyka krata. W ścianie pn. od dziedzińca portal prostokątny z drzwiami okutymi sztabami w romby, połączony z okienkiem powyżej zakratowanym.

Sale na parterze sklepione kolebkowo z lunetami, niektóre pokryte dekoracja sztukatorską, linearną i ozdobione kartuszami herbowymi. Skrzydło zach. na I piętrze ozdobione bogatą barokową, wykonaną przed 1700 r. dekoracją sztukatorską, obejmującą galerię obrazów oraz salkę w baszcie pd. zach. i przylegającą do niej kwadratową. W skrzydle pn. w sali tronowej kartusz ze sceną mitologiczna, a w przyległej sali 3 medaliony z popiersiami. W baszcie pn. wsch. na sklepieniu dekoracja sztukatorska Jana Chrzciciela Falconiego, z 2 pol. XVII wieku.

W skład zespołu zamkowego wchodzą oprócz zamku: umocnienia bastejowe, park, oranżeria i trzy czworaki przy ul. Zamkowej .

Dwór w Józefowie usytuowany na terenie równinnym, na pd. od drogi z Woli Baranowskiej do Ślęzaków, frontem zwrócony w kierunku zach. . Wzniesiony został w 1923 roku przez Romana Gierswalda, w którego posiadaniu był do 1945 roku, kiedy to został przejęty przez Skarb Państwa.

Obiekt reprezentuje styl dworkowy okresu międzywojennego. Murowany z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowany. Parterowy, częściowo podpiwniczony, na wysokiej podmurówce, z wysuniętym czterokolumnowym portykiem. W piwnicach sklepienie beczkowe. 13

Stropy nad parterem drewniane, belkowe, z tynkowaną podsufitka. Więźba dachowa krokwiowo-jętkowa. Dach kryty dachówką ceramiczną, zakładkowa. Założony na rzucie prostokąta, dwutraktowy, z czterokolumnowym portykiem w elewacji frontowej. Bryła prostopadłościenna, nakryta dachem czterospadowym, nad portykiem –

dwuspadowym. Elewacja frontowa, pięcioosiowa, z otworem wejściowym na osi, ujęta w narożach lizenami. Na osi czterokolumnowy portyk, zwieńczony trójkątnym szczytem, ustawiony na sześciostopniowym podeście. Elewacje boczne jedno- i dwuosiowe, o wystroju architektonicznym analogicznym do elewacji frontowej. Elewacja tylna, pięcioosiowa, z gankiem na osi. Komunikacja wewnątrz w układzie traktowym i działowym. W skład zespołu dworskiego wchodzą: lamus i obora.

- **Kapliczki, figury świętych i krzyże przydrożne**

Kapliczki, figury świętych i krzyże przydrożne wrosły w nasz krajobraz i są nieodłącznym jego elementem. Można je spotkać przy drogach, na ich rozstajach, na leśnych duktach, wśród pól, na rynkach miasteczek czy w przydomowych ogródkach. Tradycja ich wznoszenia sięga początków chrześcijaństwa, kiedy w miejsce pogańskich świątyń, kamienia i innych symboli stawiano krzyż, jako znak zwycięstwa wiary chrześcijańskiej. Spotykane na obszarze gminy kapliczki i figury przydrożne oraz krzyże wzniesione przez wiejskich cieśli, wykute przez ludowych

14,15

lub na pół ludowych kamieniarzy, są najczęściej bardzo skromne, grubo i nieudolnie wykonane. Wyraźna ich rodzimość stanowi o ich znaczeniu dla kultury regionu.Figury świętych i Boże Męki wykonywali snycerze lokalni, stąd też pewne rejony wykazują odrębny styl i technikę
Do jednego typu, jeśli nie dzieł jednego artysty można zaliczyć zachowane do dnia dzisiejszego krzyże w Przewozie, Baranowie Sandomierskim i Siedleszczanach. Charakterystyczne cechy tego krzyża to trójlistne zakończenie ramion krzyża, rzeźbiona w drewnie figura Ukrzyżowanego w

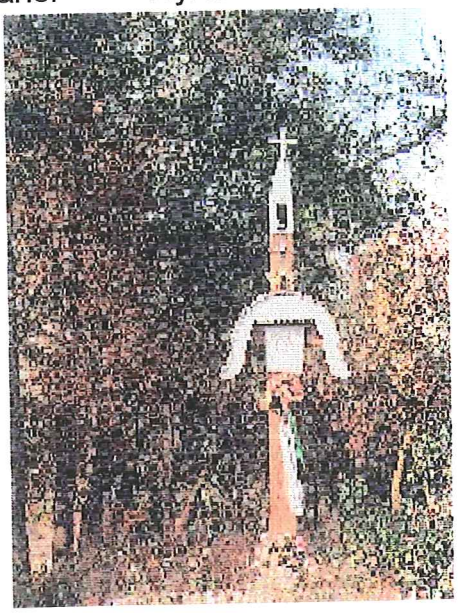

otoczeniu dwóch świętych po bokach, nakryta ozdobnym daszkiem. W dolnej części trzonu umieszczono postaci świętych w jednym lub dwu rzędach z trzech stron ramion krzyża. Na trzonie można odczytać napis fundacyjny i datę. W środkowej części trzonu znajdują się rzeźbione piszczele, czaszka, kielich i narzędzia Męki Pańskiej. Pionowe ramię krzyża wieńczyła latarnia z kopułką. Wewnątrz latarni znajdowała się figura Chrystusa Frasobliwego.

Odrębną grupę stanowią figury kamienne, pochodzące z okresu od XVIII wieku do I. 30-tych XX w. . Należą do niej:

~~16~~

- figura św. Jana Nepomucena, z 1753 r., przy ul. Mickiewicza w Baranowie Sandomierskim,
- figura św. Jana Nepomucena, z XVIII w. w Siedleszczanach
- figura Chrystusa Frasobliwego, z XIX w., przy ul. Fabrycznej w Baranowie Sandomierskim
- figura MB Niepokalanie Poczętej, z 1908 r. w Skopaniu,
- figura MB Niepokalanie Poczętej, z 1925 r. w Dymitrowie Małym,
- figura Chrystusa Króla, z 1935 r., przy ul. Kościuszki w Baranowie Sandomierskim.

Oprócz figur kamiennych na obszarze gminy spotykamy skromne kapliczki w postaci słupów bądź filarów z wnękami, w których umieszczone są rzeźby z przedstawieniami postaci boskich lub świętych. Kapliczki te często zdobione są szczycikami, gzymsami, płycinami o różnych formach i nakryte daszkami lub tylko zwieńczone wykutym z metalu krzyżem. Kapliczki takie, datowane na XIX wiek spotykamy w Skopaniu (zdjęcie 17) i Siedleszczanach.

17

Do okazalszych i cenniejszych obiektów małej architektury sakralnej należą kubaturowe kapliczki w Baranowie Sandomierskim (ul. Mickiewicza), Dąbrowicy, Skopaniu, Skopaniu-Osiedlu, Suchorzowie, Dymitrowie Dużym i Durdach, datowane na okres od XIX w. do 1939 roku. Są to obiekty murowane bądź drewniane, obustronnie tynkowane, nakryte dachem dwuspadowym lub brogowym, wykorzystujące skromny detal architektoniczny w postaci gzymsów podokapowych, pilastrów, obramień okiennych i drzwiowych, z datą powstania umieszczoną w płycinie bądź na tablicy. Kapliczki, figury świętych i krzyże przydrożne z reguły ogradzane dekoracyjnymi płotkami oraz obsadzane roślinnością średnią i wysoką identyfikują mieszkańców , ale stanowią element nierozdzielny lokalnego krajobrazu kulturowego.

- **Cmentarze**

Cmentarze stanowią ważny element krajobrazu kulturowego. Większość nekropolii powstałych przed 1939 rokiem ma charakter zabytkowy, gdyż poza wartościami emocjonalnymi, użytkowymi, prezentują wartości artystyczne, historyczne przestrzenno-kompozycyjne i przyrodnicze. Cmentarze z racji cech zabytkowych znajdują się pod opieką prawną Państwa i Kościoła. Zakładanie cmentarzy jest nierozerwalnie związane z powstaniem parafii.
Do nekropolii będących w kręgu zainteresowania konserwatorskiego należą:

- cmentarz parafialny w Baranowie Sandomierskim,
- cmentarz parafialny w Ślęzakach,
- cmentarz parafialny w Woli Baranowskiej,
- cmentarz choleryczny w Baranowie Sandomierskim,
- cmentarz żydowski w Baranowie Sandomierskim,
- cmentarz epidemiczny w Suchorzowie,
- cmentarz epidemiczny w Skopaniu,
- cmentarz wojenny z 1915 r. w Skopaniu,
- d. cmentarz parafialny w Dymitrowie Dużym.

Cmentarz przykościelny w Baranowie Sandomierskim założony został ok. poł XV wieku. Usytuowany nieopodal Rynku, na płaskim terenie, otoczony od pd. zabudowaniami gospodarczymi, parafialnymi, a od pn. zabudową siedliskowa. Od zach. przylega do ul. Kościuszki. Rozplanowany na rzucie wieloboku z kościołem parafialnym w centrum założenia. Występuje tu 6 płyt nagrobnych z okresu od XVI – 2 poł XIX w. .

Cmentarz parafialny w Baranowie Sandomierskim założony został z 1807 roku. Położony jest na terenie płaskim, w pd. – wsch. części miasta, przy ul. Fabrycznej. Od kościoła paraf. oddalony o ok. 500 m. . Założony na planie zbliżonym do prostokąta z regularnym i częściowo symetrycznym układem alejek i kwater. Wejście na osi alejki głównej. Nagrobki kamienne (14 szt.) okresu od 2 poł. XIX w. do 1 poł. XX W centrum cmentarza znajduje się ***kaplica grobowa Dolańskich*** (zdjęcie nr18**)**, właścicieli Baranowa. Wzniesiona została w 1931 roku, według projektu arch. Tadeusza Stryjeńskiego. Murowana z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowana. Wnętrze sklepione krzyżowo-żebrowo, w krypcie - kolebka odcinkowa. Drzwi frontowe metalowe, kute , dwuskrzydłowe. Więźba dachowa drewniana konstrukcji krokwiowo-jętkowej. Dach siodłowo namiotowy, kryty blachą ocynkowaną.

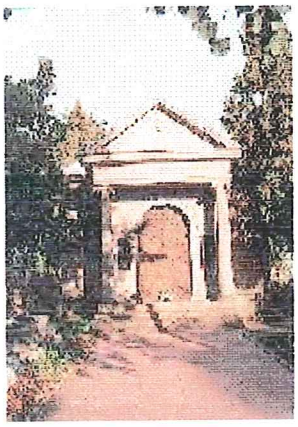

18

Założona na planie krzyża greckiego, z przedłużonym, węższym ramieniem od strony wsch. (wejście do krypty) i kolumnowym portykiem od strony zach. z przylegającymi doń schodami.

Cmentarz parafialny w Ślęzakach założony został około 1873 roku. Położony jest w odległości ok. 600 m na wsch. od skraju zabudowań, otoczony lasem sosnowym. Układ cmentarza nieregularny, dostosowany do ukształtowania terenu. Przy wejściu rozwidlenie alejek, obiegających centralne wzgórze z kaplicą. *Kaplica* wzniesiona została zapewne około 1875 roku przez rodzinę Gierswaldów. Murowana z cegły pełnej, na zaprawie wapiennej, obustronnie

tynkowana. Strop drewniany, belkowy z tynkowaną podsiębitką. Więźba dachowa drewniana, konstrukcji krokwiowo -jętkowej. Dach pięciopołaciowy, kryty blacha ocynkowana. Założona na planie trójbocznie zamkniętego prostokąta. Wewnątrz płyta nagrobna zm. Honoraty z Gierswaldów Nieszczyńskiej.

Cmentarz parafialny w Woli Baranowskiej założony został ok. 1925 roku. Położony ok. 1,5 km na pd. od zabudowań miejscowości, w pobliżu drogi Baranów Sandomierski – Durdy, na płaskim terenie. Od pn. i pn. – wsch. otoczony lasem sosnowym. Założony na rzucie zbliżonym do kwadratu. Układ kwater i alejek regularny. Wejście na osi głównej alejki. Nagrobki zachowane w dobrym stanie. Zieleń rosnąca swobodnie, nie pielęgnowana.

Cmentarz choleryczny w Baranowie Sandomierskim założony w 1 połowie XIX wieku. Położony w pd. – zach. części miasta , na dalekim przedmieściu zw. Podgrodzie, na niewielkim wzniesieniu, porośniętym lasem sosnowym. Układ cmentarza nieczytelny. Nagrobki niezachowane. Zieleń nie pielęgnowana.

Cmentarz żydowski w Baranowie Sandomierskim założony w XVIII wieku. Położony w pd. części miejscowości , przy drodze Mielec – Tarnobrzeg, na pagórkowatym, niezabudowanym terenie, porośniętym zaroślami i lasem sosnowym. Na terenie cmentarza 12 lipca 1942 r. hitlerowcy dokonali masowej egzekucji rozstrzeliwując 100 chorych Żydów z miejscowego getta. Układ cmentarza i jego rozplanowanie nieczytelne. Nagrobków brak. Na terenie cmentarza wzniesiono pomnik ku czci Żydów rozstrzelanych przez Niemców w 1941 i 1942 roku.

Cmentarz epidemiczny w Suchorzowie założony został oko. 1863 roku. Położony jest ok. 100 m od ostatnich zabudowań wsi , przy polnej drodze w kierunku wsch. Układ cmentarza, jego granice i rozplanowanie zatarte wskutek mechanicznej niwelacji terenu. Nagrobki niezachowane.

Cmentarz epidemiczny w Skopaniu został założony ok. 1863 roku. Położony przy wiejskiej drodze, łączącej wieś Skopanie ze Skopaniem – Osiedlem, w lewo od bramy cegielni. Na jego terenie stoją częściowo budynki administracji. Granice cmentarza, układ mogił i rozplanowanie zatarte. Nagrobki niezachowane.

Cmentarz wojenny w Skopaniu założony został w 1915 roku. Położony ok. 30 m od Szkoły Podstawowej w kierunku pn.wsch., przy lesie gminnym. Granice cmentarza, układ i rozplanowanie zatarte. Nagrobki niezachowane.

Dawny cmentarz parafialny w Dymitrowie Dużym. Cmentarz funkcjonował przy kościele parafialnym p.w. św. Katarzyny w okresie od XIV - XVIII w. . Położony przy drodze Domacyny – Baranów Sandomierski, na płaskim, podmokłym terenie, porośniętym trawą. Oddalony ok. 400 od kapliczki przydrożnej. Układ i rozplanowanie trudne do ustalenia. Teren cmentarza został zalany wodą w 2 poł. XIX w., razem z położonym obok drewnianym kościołem.

- **Archeologia**

Najstarsze ślady osadnictwa na obszarze gminy Baranów Sandomierski, pochodzące z okresu paleolitu (od ok. 4,5 mln lat – ok. 8300 r. p.n.e.) zarejestrowano w Knapach st. 6 i Durdach st. 1 i 2.

Okres mezolitu (środkowej epoki kamienia) datowany na 8300 r. p.n.e. – 4500 r. p.n.e. jest reprezentowany przez stanowiska: Skopanie st.8, Ślęzaki st. 4 i Durdy st. 1. Do odkryć z okresu neolitu zaliczamy stanowiska bez bliższego określenia kulturowego w Baranowie Sandomiwerskim st. 10, 11, 13, 14, Siedleszczanach st. 1,4, Skopaniu st. 1, Dąbrowicy st. 6, 11, Knapach st. 1, 6, Ślęzakach st. 15, 33 i Durdach st. 1,4 oraz bardzo cenne osady kultury pucharów lejkowatych (3300 – 2500 r. p.n.e.) w Knapach st. 2 i Dąbrowicy st. 9.

Pierwsze wyroby brązowe na omawianym terenie pojawiają się już we wczesnej epoce brązu (1800 – 1600 r. p.n.e.). Do odkryć z tego okresu należą m.in. stanowiska: Baranów Sandomierski st. 11,13, Dymitrów Duży st. 1, 2, 5 czy Dąbrowica st. 7, 11, 13, 21.

Drugi okres epoki brązu reprezentowany jest za sprawą kultury trzcinieckiej (1600 0 1200 r. p.n.e.) powstałej w dorzeczu górnej i środkowej Wisły oraz środkowej Warty, w pobliżu kultur postsznurowych, przy silnych impulsach z zewnątrz. Jej ludność trudniła się rolnictwem jak i hodowla, a przewaga jednej gałęzi nad drugą miała charakter lokalny i była uzależniona od warunków środowiska naturalnego. Zabytki kultury trzcinieckiej na obszarze gminy spotykamy dość licznie, jednakże na wyjątkową uwagę zasługują z nich osady w Dąbrowicy st. 17, Woli Baranowskiej st. 3, 5, 6 i Ślęzakach st. 12, 15 – 24. Przy omawianiu epoki brązu, trwającej od 1880 – 700 r. p.n.e. trzeba podkreślić, ze najpotężniejszym ludem zamieszkującym tereny Polski był lud o kulturze łużyckiej (1300 – 400 r. p.n.e.), obejmującej i wczesny okres żelaza tzw. halsztacki (700 – 400 r. p.n.e.). Duże skupisko tej kultury znajdujemy w okolicy Tarnobrzega, w tym również na obszarze gminy Baranów Sandomierski. Występują one w Baranowie Sandomierskim, Dymitrowie Dużym, Dąbrowicy, Woli Baranowskiej, Ślęzakach, Knapach i Durdach, w sumie 36 stanowisk, z których do szczególnie cennych należą osady w Ślęzakach st. 10,12 i Dąbrowicy st. 6.

Na obszarze Polski kultura łużycka rozpada się na kilka grup lokalnych, z których jedna jest grupa tarnobrzeska. Około poł VI w. p.n.e. kultura łużycka zostaje stopniowo wparta przez kulturę pomorska i kulturę grobów kloszowych (550-200 r. p.n.e.). Stanowisko z tego okresu zostało odkryte w Skopaniu st. 5. Następny chronologicznie okres rzymski i kulturę przeworska (II w. p.n.e. – V w. n.e.) reprezentują m.in. stanowiska w Baranowie Sandomierskim st. 3, 12, Siedleszczanach st.1-3, 5, 6, 7, 8 , Skopaniu st. 1 oraz w Dąbrowicy st. 20.

Z okresu wczesnośredniowiecznego pochodzą stanowiska w Baranowie Sandomierskim st. 4, 6, 8, 12, 13, 14, Siedleszczanach st.1-4, 6, 7, 9, 10 czy Skopaniu st. 1 - 3.

Okres średniowiecza i późnego średniowiecza reprezentują następujące stanowiska : Ślęzaki st. 9, Siedleszczany st. 11 i Dąbrowica st. 1, 4. Z czasów nowożytnych odkryto stanowiska w Baranowie Sandomierskim st. 1 i Siedleszczany 12.

- **Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków.**

Na obszarze gminy Baranów Sandomierski obiekty architektury i budownictwa pozostają w rejestrze i w ewidencji konserwatorskiej, podlegając ochronie prawnej, zgodnie z Ustawą o ochronie dóbr Kultury z 15 lutego 1962 roku (tekst jednolity Dz.U. z 1999 r. Nr 98, poz.1150). Są to:

Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Obiekt	Nr w rejestrze	Data wpisu
1.	Układ urbanistyczno – krajobrazowy miasta Baranowa Sandomierskiego wraz ze strefami ochrony konserwatorskiej	290/A	06.05.1985
2.	Kościół parafialny p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Baranowie Sandomierskim	62/A	02.08.1982
3.	Zamek z parkiem w Baranowie Sandomierskim	1/A	24.02. 1977
4.	Dwór w Józefowie	311/A	21.09.1987
5.	Zespół kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP w Ślęzakach	427/A	22.04.1991
6.	Zespół kościoła paraf. p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Woli Baranowskiej	428/A	08.04. 1991

- **Wykaz obiektów w ewidencji konserwatorskiej.**

BARANÓW SANDOMIERSKI

1. Kaplica, ul. Mickiewicza, mur. 1900 r.
2. Plebania, ul. Kościuszki, mur. I. 20-te XX w.
3. Oranżeria zamkowa, mur. XIX w.
4. Dom, ul. Fabryczna 10, mur. XIX/XX w.
5. Dom, ul. Fabryczna 12, mur. XIX/XX w.
6. Dom, ul. Fabryczna 14, drewn., I. 30-te XX w.
7. Dom, ul. Fabryczna 15, mur. XIX/XX w.
8. Dom, ul. Fabryczna 21, mur. k. XIX w.
9. Dom, ul. Fabryczna 41, mur. XIX/XX w.
10. Dom, ul. Fabryczna 42, drewn. k. XIX w.
11. Szkoła, ul. Kościuszki, mur. I. 20-te XX w.
12. Dom, ul. Kościuszki 5, mur. XIX/XX w.
13. Dom, ul. Kościuszki 12, mur. pocz. XX w
14. Dom, ul. Krasickiego 3, drewn., XIX/XX w.
15. Dom, ul. Langiewicza 2, mur. k. XIX w.
16. Dom, ul. Langiewicza 3, mur., k. XIX w.
17. Dom, ul. Langiewicza 13, drewn., I. 20-te XX w.
18. Dworek , ul. Mickiewicza 26 , mur. XIX w., remont. 1931
19. Dom, ul. Piaski 15, drewn., k. XIX w.
20. Dom, ul. Rynek 2, mur., XIX w.
21. Dom, ul. Rynek 4, mur., XIX w.
22. Dom, ul. Rynek 5, mur., XIX w.
23. Dom, ul. Rynek 6, mur., XIX w.
24. Dom, ul. Rynek 7, mur., XIX w.
25. Dom, ul. Rynek 8, mur., k. XIX w.
26. Dom, ul. Rynek 9, mur., XIX/XXw.
27. Dom, ul. Rynek 12, mur., XIX w.
28. Dom, ul. Rynek 13-15, mur., XIX/XX w.
29. Dom, ul. Rynek 16, mur., XIX w.
30. Dom, ul. Rynek 17, mur., XIX w.
31. Dom, ul. Rynek 18, mur., XIX w.
32. Dom, ul. Rynek 20, mur., pocz.XX w.
33. Dom, ul. Rynek 25, mur., k. XIX w.

34. Dom, ul. Rynek 26, mur., pocz. XX w.
35. Dom, ul. Rynek 27, mur., XIX w.
36. Dom, ul. Rynek 28, mur., k. XIX w.
37. Dom, ul. Zamkowa 13, drewn., l. 20-te XX w.
38. Czworak, ul. Zamkowa 21, mur. 2 poł. XIX w.
39. Czworak, ul. Zamkowa 23, mur., 2 poł. XIX w.
40. Czworak, ul. Zamkowa 25, mur. 2 poł. XIX w.

DĄBROWICA

41. Kapliczka, mur. 1913
42. Chałupa nr 68, drewn., XIX/XX w.
43. Zagroda nr 84
    a/ chałupa, drewn., k.XIX w.
    b/ obora, drewn., k.XIX w.
44. Zagroda nr 165
    a/ chałupa , drewn., XIX/XX w.
    b/ stodoła, drewn., k. XIX w.

DURDY

45. Kapliczka, mur. XIX w.
46. Szkoła, mur., l.20-te XX w.
47. Leśniczówka, mur. XIX/XX w.
48. Chałupa nr 15, drewn., pocz. XIX w.

DYMITRÓW DUŻY

49. Kapliczka, drewn., 1906 r.
50. Szkoła, mur., l. 1918 –39

JÓZEFÓW

51. Zespół dworski
    a/ dwór, mur., 1923 r.
    b/ lamus, mur. pocz. XX w.
    c/ obory, mur. l. 20-te XX w.

SIEDLESZCZANY

52. Chałupa nr 4, drewn., 1 poł. XIX w.

SKOPANIE

53. Kapliczka, drewn., l. 1918 –39
54. Chałupa nr 4, drewn., XIX w.

SKOPANIE _ OSIEDLE

55. Kapliczka, mur. XIX w.

ŚLĘZAKI

56. Dom, ob. Klub Rolnika, mur., l. 1918 – 39

SUCHORZÓW

57. Kapliczka, mur. , l. 20-te XX w.
58. Szkoła, mur., l. 1918 – 39
59. Dom nr 27, mur., l. 1918 - 39
60. Dom nr 38, mur. l. 30-te xx w.
61. Dom nr 75, mur., 1930 r.
62. Dom nr 93, mur. l. 30-te XX w.

63. Dom nr 132, mur. l. 1919-20

WOLA BARANOWSKA

64. Zagroda nr 92
    a/ chałupa ze stajnią, drewn., XIX w.
    b/ stodoła, drewn., XIX w.
65. Chałupa nr 94, drewn., XIX/XX w.
66. Kuźnia przy chałupie nr 161, drewn. XIX/XX w.
67. Chałupa nr 206, drewn. pocz. XIX w.

- **Wykaz obiektów w ewidencji konserwatorskiej, postulowanych do wpisania do rejestru zabytków.**

1. Kaplica, przy ul. Mickiewicza w Baranowie Sandomierskim (zdjęcie)
2. Oranżeria zamkowa w Baranowie Sandomierskim
3. Plebania, ul. Kościuszki w Baranowie Sandomierskim
4. Dworek, ul. Mickiewicza 26 w Baranowie Sandomierskim 19

Stanowiska archeologiczne w obszarze gminy Baranów Sandomierski
(stanowiska wg numercji jak poniżej –na rys.1:25 000 oprac."Zasoby kulturowe"

1.	Baranów Sandomierski 10 Baranów Sandomierski 11	ślad osadnictwa	Neolit	93-71
2.	Baranów Sandomierski 13	ślad osadnictwa	Neolit	93-71
3.	Baranów Sandomierski 14 Baranów Sandomierski 11	ślad osadnictwa	Neolit	93-71

4.	Baranów Sandomierski 13	ślad osadnictwa	Neolit	93-71
5.	Dymitrów Duży 2	ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	93-71
6.	Baranów Sandomierski 8 Baranów Sandomierski 12	ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	93-71
7.	Dymitrów Duży 3	ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	93-71
8.	Baranów Sandomierski 12	ślad osadnictwa	kultura łużycka	93-71
9.	Baranów Sandomierski 3 Baranów Sandomierski 8	osada	kultura łużycka	93-71
10.	Baranów Sandomierski 12	ślad osadnictwa	kultura łużycka	93-71
11.	Baranów Sandomierski 13	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich	93-71
12.	Baranów Sandomierski 14	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich	93-71
13.	Dymitrów Duży 1	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-71
14.	Baranów Sandomierski 1 Baranów Sandomierski 9 Baranów Sandomierski 10	osada	wczesne średniowiecze	93-71
15.	Dymitrów Duży 2	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-71
16.	Dymitrów Duży 3 Siedleszczany 1	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-71
17.	Siedleszczany 4	osada	wczesne średniowiecze	93-71
18.	Skopanie 1	osada + zamek	nowożytne	93-71
19.	Dąbrowica 6 Dąbrowica 11	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-71
20.	Dąbrowica 9	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-71
21.	Suchorzów 1	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-71
22.	Dąbrowica 7	ślad osadnictwa	nieokreślonet	93-71
23.	Dąbrowica 11	ślad osadnictwa	neolit	93-72
24.	Dąbrowica 13	ślad osadnictwa	neolit	93-72
25.	Skopanie 5 Skopanie 6	osada	neolit	93-72

26.	Dąbrowica 5	ślad osadnictwa	neolit	93-72
27.	Dąbrowica 12	ślad osadnictwa	neolit	93-72
28.		ślad osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych	93-72
29.	Dąbrowica 16	ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	93-72
30.	Skopanie 7	ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	93-72
31.	Siedleszczany 3	ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	93-72
32.	Baranów Sandomierski 5	ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	93-72
33.	Baranów Sandomierski 6	osada	wczesna epoka brązu	93-72
34.	Dąbrowica 1	osada	wczesna epoka brązu	93-72
35.	Dąbrowica 2	osada (?)	kultura trzciniecka	93-72
36.	Dąbrowica 3	osada	kultura trzciniecka	93-72
37.	Dąbrowica 4	ślad osadnictwa	kultura trzciniecka	93-72
38.	Dąbrowica 10	ślad osadnictwa	kultura trzciniecka	93-72
39.	Siedleszczany 1	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
40.	Baranów Sandomierski 2			
	Dąbrowica 6	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
41.	Dąbrowica 8	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
42.	Skopanie 5	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
43.	Siedleszczany 1	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
44.	Siedleszczany 2	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
45.	Siedleszczany 3	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
46.	Siedleszczany 5	obozowisko	nieokreślone	93-72
47.	Siedleszczany 6	ślad osadnictwa	kultura łużycka	93-72
48.	Siedleszczany 8			
	Skopanie 1	osada	kultura łużycka	93-72
49.		osada	kultura łużycka	93-72
50.		osada	kultura łużycka	93-72
51.	Baranów Sandomierski 7	osada	kultura pomorska (?)	93-72
52.	Baranów Sandomierski 15	ślad osadnictwa	kultura przeworska	93-72
53.	Baranów Sandomierski 5	osada	kultura przeworska	93-72

54.	Dąbrowica 10	osada	kultura przeworska	93-72
55.	Dąbrowica 12	osada	kultura przeworska	93-72
56.	Dąbrowica 15	osada	kultura przeworska	93-72
57.	Skopanie 4	osada	kultura przeworska	93-72
58.	Siedleszczany 1	osada	kultura przeworska	93-72
59.	Siedleszczany 2			
	Siedleszczany 3			
60.	Siedleszczany 4	cmentarzysko (?)	kultura łużycka	93-72
	Siedleszczany 6			
61.	Siedleszczany 7	ślad osadnictwa	kultura łużycka	93-72
62.	Siedleszczany 9	osada (?)	nieokreślone	93-72
63.	Siedleszczany 10	osada	nieokreślone	93-72
64.	Skopanie 1	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
65.	Baranów Sandomierski 4	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
66.	Baranów Sandomierski 6	ślad osadnictwa	nieokreślone	93-72
67.	Skopanie 2	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-72
68.	Skopanie 3	osada	wczesne średniowiecze	93-72
69.	Dąbrowica 7	osada	wczesne średniowiecze	93-72
70.		osada	wczesne średniowiecze	93-72
71.	Dąbrowica 9	osada	wczesne średniowiecze	93-72
72.	Dąbrowica 11	osada	wczesne średniowiecze	93-72
73.	Siedleszczany 11	osada	wczesne średniowiecze	93-72
74.	Dąbrowica 1	osada	wczesne średniowiecze	93-72
75.	Dąbrowica 4	osada	wczesne średniowiecze	93-72
76.	Siedleszczany 12	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-72
	Dymitrów Duży 1			
77.	Dymitrów Duży 2	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-72
78.	Dymitrów Duży 5	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-72
79.	Dymitrów Duży 2	osada	wczesne średniowiecze	93-72
	Dymitrów Duży 3	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-72

80.	Dymitrów Duży 4	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-72
81.	Dymitrów Duży 6	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	93-72
82.	Knapy 6	cmentarzysko	późne średniowiecze	93-72
83.	Skopanie 8	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	93-72
84.	Knapy 6	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	93-72
85.	Ślęzaki 33	dwór	czasy nowożytne	93-72
86.	Wola Baranowska 9	osada	I okres epoki brązu	94-71
87.	Ślęzaki 32	ślad osadnictwa	I okres epoki brązu	94-71
88.	Wola Baranowska 7	osada	I okres epoki brązu	94-71
89.	Dąbrowica 21	osada	kultura trzciniecko-łużycka	94-71
90.	Wola Baranowska 11	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-71
91.	Wola Baranowska 13	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-71
92.	Dąbrowica 17	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-71
93.	Wola Baranowska 3	obozowisko	paleolit schyłkowy	94-72
94.	Wola Baranowska 5	ślad osadnictwa	mezolit	94-72
95.	Wola Baranowska 6	ślad osadnictwa	neolit	94-72
96.	Knapy 14	ślad osadnictwa	neolit	94-72
97.	Knapy 6	osada	kultura mierzanowicka	94-72
98.	Wola Baranowska 1	ślad osadnictwa	I okres epoki brązu	94-72
99.	Ślęzaki 34	osada	I okres epoki brązu	94-72
100.	Ślęzaki 35	ślad osadnictwa	I okres epoki brązu	94-72
101.	Knapy 11	ślad osadnictwa	I okres epoki brązu	94-72
102.	Ślęzaki 36	osada	I okres epoki brązu	94-72
103.	Wola Baranowska 7	osada	kultura trzciniecka	94-72
104.	Wola Baranowska 8	osada	kultura trzciniecka	94-72
105.	Dąbrowica 20	osada	kultura trzciniecka	94-72
106.	Wola Baranowska 12	osada	kultura trzciniecka	94-72
107.	Knapy 12	osada	kultura trzciniecka	94-72

108.	Knapy 13	ślad osadnictwa	kultura trzciniecka	94-72
109.	Knapy 15	cmentarzysko	kultura łużycka	94-72
110.	Wola Baranowska 13	cmentarzysko	kultura łużycka	94-72
111.	Wola Baranowska 15	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-72
112.	Wola Baranowska 18	osada	kultura łużycka	94-72
113.	Knapy 7	osada	kultura łużycka	94-72
114.	Knapy 8	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-72
115.	Knapy 9	osada	kultura łużycka	94-72
116.		osada	kultura łużycka	94-72
117.	Knapy 10	osada	kultura łużycka	94-72
118.	Wola Baranowska 2	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-72
119.	Dąbrowica 18	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-72
120.	Wola Baranowska 4	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-72
121.	Dąbrowica 19	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-72
122.	Wola Baranowska 10	osada	kultura łużycka	94-72
123.	Wola Baranowska 13	osada	kultura łużycka	94-72
124.	Wola Baranowska 16	osada (?)	kultura łużycka	94-72
125.	Wola Baranowska 17	obozowisko	nieokreślone	94-72
126.	Dąbrowica 20	obozowisko	nieokreślone	94-72
	Wola Baranowska 7	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
127.	Dąbrowica 20			
128.	Wola Baranowska 11	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
129.	Wola Baranowska 14	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
130.	Ślęzaki 4	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
131.	Ślęzaki 15	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
132.	Ślęzaki 8	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
133.	Ślęzaki 14	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
134.	Ślęzaki 12	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
135.	Ślęzaki 15	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
136.	Ślęzaki 16			

		ślad osadnictwa	nieokreślone	94-72
137.	Ślęzaki 17	osada	kultura przeworska	94-72
138.	Ślęzaki 18	osada (?)	wczesne średniowiecze	94-72
139.	Ślęzaki 19	osada	wczesne średniowiecze	94-72
140.	Ślęzaki 21	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	94-72
141.	Ślęzaki 22	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	94-72
142.	Ślęzaki 23	ślad osadnictwa	mezolit	94-73
143.	Ślęzaki 24	ślad osadnictwa	neolit	94-73
144.	Ślęzaki 27	osada	wczesna epoka brązu	94-73
145.	Ślęzaki 28	osada	wczesna epoka brązu	94-73
146.	Ślęzaki 30	osada	kultura trzciniecka	94-73
147.	Ślęzaki 31	osada	kultura trzciniecka	94-73
148.	Ślęzaki 2	osada	kultura trzciniecka	94-73
149.	Ślęzaki 5	osada	kultura trzciniecka	94-73
150.	Ślęzaki 6	osada	kultura trzciniecka	94-73
151.	Ślęzaki 7	osada	kultura trzciniecka	94-73
152.	Ślęzaki 29	osada	kultura trzciniecka	94-73
153.	Ślęzaki 3	osada	kultura trzciniecka	94-73
154.	Ślęzaki 10	osada	kultura trzciniecka	94-73
155.	Ślęzaki 11	osada	kultura trzciniecka	94-73
156.	Ślęzaki 12	ślad osadnictwa	kultura trzciniecka	94-73
157.	Ślęzaki 13	ślad osadnictwa	kultura trzciniecka	94-73
158.	Ślęzaki 14	ślad osadnictwa	kultura trzciniecka	94-73
159.	Ślęzaki 20	osada	kultura trzciniecka	94-73
160.	Ślęzaki 12	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-73
161.	Ślęzaki 25	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-73
162.	Ślęzaki 31	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-73
163.	Ślęzaki 1	obozowisko	nieokreślone	94-73
164.		ślad osadnictwa	nieokreślone	94-73
165.	Ślęzaki 26	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-73

166.	Ślęzaki 9	osada	kultura łużycka	94-73
167.	Durdy 1	osada	kultura łużycka	94-73
168.	Durdy 1	osada	kultura łużycka	94-73
169.	Knapy 1	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-73
170.	Knapy 2	ślad osadnictwa	kultura łużycka	94-73
171.	Durdy 4	osada (?)	kultura łużycka	94-73
172.	Durdy 2	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-73
173.	Durdy 1	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-73
174.	Durdy 5	ślad osadnictwa	nieokreślone	94-73
	Durdy 2	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	94-73
175.	Knapy 3			
176.	Durdy 6	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	94-73
177.	Durdy 3	ślad osadnictwa	średniowiecze	94-73
178.	Durdy 5	pracownia	paleolit schyłkowy	95-72
179.	Knapy 5	obozowisko	mezolit	95-72
180.		ślad osadnictwa	neolit	95-72
181.		osada	neolit (kultura pucharów lejkowatych)	95-72
182.		ślad osadnictwa	neolit (kultura amfor kulistych)	95-72
183.		obozowisko	epoka kamienia	95-72
184.		ślad osadnictwa	neolit schyłkowy	95-72
185.		ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	95-72
186.		ślad osadnictwa	wczesna epoka brązu	95-72
187.		ślad osadnictwa	nieokreślone	95-72
188.		ślad osadnictwa	kultura łużycka	95-72
189.		ślad osadnictwa	nieokreślone	95-72
		ślad osadnictwa	nieokreślo	95-72
190		osada	neolit	

4.2. Krajobraz kulturowy, warunki ekspozycji i percepcji

Generalnie, wyróżniają się w krajobrazie gminy:

- Kompleksy o fizjonomii określonej przez roślinność, które tworzą obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej o dużej różnorodności w rysunku pokrycia, określonej podziałami własności i rodzajami upraw (mozaika pól), cieki i zbiorniki wodne, zadrzewienia śródpolne. Wśród tych obszarów wyróżnia się wzniesienie zwałowiska ograniczające rozległość widoku w tym nizinnym krajobrazie.
- Kompleksy, w których roślinność tworzy mozaikę z zabudową, charakterystyczne krajobrazy wsi Kaczaki i jej przysiółków. Tło ostatniego planu, tworzone przez ścianę obszaru leśnego stanowi o wyjątkowej urodzie tych krajobrazów.
- Kompleksy o znikomej roli roślinności, tworzone przez jednostki osadnicze zwartych zespołów zabudowy wsi oraz zabudowy miejskiej, w tym zabytkowy układ urbanistyczny miasta Baranów Sandomierski, zespół zamkowo – parkowy, zespoły zabudowy sakralnej oraz świeckiej zabudowy podworskiej.

Krajobrazy cechują się rozległością widoków charakterystycznych dla terenów równinnych w pierwszej grupie kompleksów, stąd warunki oglądu zespołów zabudowy wsi, zarówno z obwałowań rzek (Baranów) , jak tras komunikacyjnych (Skopanie, Suchorzów). Panorama miasta wraz z obiektem kościoła prezentuje się w widoku z mostu na Babulówce w Baranowie (tam tez proponuje się urządzenie platformy widokowej). Krajobrazy naturalne terasy Wisły postrzegane są z obwałowań w przysiółku Czcianek, oraz wałów tej rzeki.

W obszarach o mozaice form naturalnych i antropogenicznych, o dużej atrakcyjności wizualnej krajobrazu stanowi jego urozmaicenie. Bogactwo form roślinnych płaskich i wertykalnych , zabudowa wpisująca się skalą w tło roślinne, stanowią o harmonii widoków zarówno bliskich jak panoramicznych. W tym obszarze urozmaiceniem jest zespół kościoła w Ślęzakach oglądany z wału rzeki Trześniówki.

W kompleksach zabudowy, miejscami o dużym znaczeniu dla odbioru estetycznego są : rynki, place, skrzyżowania dróg i inne charakterystyczne , czy specyficzne dla tych przestrzeni miejsca i punkty orientacyjne.. Wymagają one przede wszystkim zachowania ale także wzbogacenia znaczeniowego oraz estetycznego, ale z zachowaniem skali i charakteru miejsca. Najważniejsze wśród nich to: rynek w Baranowie, plac przed kościołem w Woli Baranowskiej, plac pomiędzy kościołem i remizą OSP w Durdach, plac przed kościołem w Slęzakach.

5. STAN WYPOSAŻENIA W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ

5.1. Energetyka

Gmina Baranów Sandomierski zasilana jest napięciem średnim 15 i 30 kV poprzez system stacji i linii napowietrznych wyprowadzonych ze stacji redukcyjnych 110kV (GPZ) w Mielcu, Machowie, Nowej Dębie.
Miasto Baranów Sandomierski zasilane jest napięciem 30 kV z GPZ-u w Machowie ~~Chmielowie~~. Przez teren miasta przebiega fragment linii magistralnej Machów ~~Chmielów~~-Mielec i odgałęzienie linii Chmielów –Skopanie. Na terenie miasta linie te rozgałęziają się doprowadzając napięcie do stacji transformatorowych SN/NN zlokalizowanych na terenie miasta. Są one żródłem napięcia miejskiej sieci n.n. konsumpcyjnej i oświetleniowej.
W sytuacji zwiększenia zapotrzebowania na zużycie energii elektrycznej przewiduje się budowę stacji 110/15kV GPZ Skopanie, zasilanej z linii Mielec-Chmielów. (Pismo Rzeszowskiego ~~Podkarpackiego~~ Zakładu Energetycznego w ramach wniosków do Studium m.i gm. Baranów Sandomierski)
Nastąpi powiązanie istniejących linii 15kV z projektowanym GPZ-tem oraz rozbudowa i kompleksowa modernizacja infrastruktury SN –15kV. Istniejąca sieć 30kV zostanie zdemontowana lub przystosowana do napięcia 15kV.

5.2. Zaopatrzenie w wodę

Obszar gminy objęty jest systemem zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Charakterystyka rejonów ujęć

Ujęcie wody w Baranowie Sandomierskim, będące własnością KiZPS Siarkopol zrealizowane zostało w oparciu o decyzję zatwierdzającą eksploatacyjne zasoby wód podziemnych w kategorii „B" o wydajności 322 m^3/h.
Ujęcie wody zaopatruje w wodę KiZPS oraz następujące gminy i wsie:

- Gmina Baranów Sandomierski - Baranów Sandomierski, Dymitrów Duży i Dymitrów Mały, Skopanie, Suchorzów i Siedleszczany, Knapy, Ślęzaki, Durdy, Wola Baranowska i Dąbrowica.
- Gmina Padew Narodowa- Przykop i Domacyny,
- Gmina Nowa Dęba - Chmielów, Cygany i Jadachy,
- Gmina Tarnobrzeg – Nagnajów

Użytkownik ujęcia posiada pozwolenie wodno-prawne na pobór wody studniami głębinowymi w ilości Qmaxh= 270 m^3/h wydane przez Urząd Wojewódzki Rzeszowie, znak OŚŚ-III-3-6210/10/99 z dnia 1999.10.21 na pobór wody studniami głębinowymi w ilości Qmaxh= 270 m^3/h, Qmaxd=6480 m^3/d. Rzędne terenu zawierają się w granicach 150-151 m.n.p.m.
Na terenie ujęcia wody występuje jeden użytkowy poziom wodonośny w obrębie piaszczysto-żwirowych utworów czwartorzędowych. Jest to poziom o zwierciadle swobodnym, stabilizującym się na głębokości 2,2-5,5 m ppt. Średnia miąższość zawodnionych utworów czwartorzędowych na terenie ujęcia wynosi 10,65 m. Zasilanie poziomu czwartorzędowego odbywa się drogą bezpośredniej infiltracji wód opadowych oraz boczny dopływ z rzeki Wisły i Babulówki.
Średni współczynnik filtracji k=55,0 m/dobę. Średnia roczna amplituda wahań zwierciadła wód podziemnych wynosi ok. 0,5 m.
Ujęcie wody składa się z 17 studni głębinowych wykonanych w utworach czwartorzędowych. Są to studnie:S-4z, Ss-5z, S-7z, S-8z, S-9z, S-10z, S-11z i S-IV pracujące w układzie lewarowym, S-I, S-II, S-III, S-1z, S-2z, S-13, S-12z, S-XII i SXIV eksploatowane za pomocą pomp głębinowych.
Na ogrodzonym terenie wokół Stacji Uzdatniania Wody znajdują się studnie: S-1z, S-2z, S-I, S-II, S-III, S-13, S-14. Pozostałe studnie położone są w odległości 100-200m od wału przeciwpowodziowego Wisły.

Głębokość studni wynosi od 14,5 m /studnia Nr S-6z/ do 21,5m /studnia Nr S-10z/. Studnie posiadają filtry stalowe typu szkieletowo-prętowego o średnicy 11 3/4". Każda studnia posiada obudowę studzienną z kręgów żelbetowych o średnicy 1500 mm i 1800 mm, przykrytych płytą żelbetową z włazem.
Woda ze studni za pomocą pomp głębinowych lub systemem lewarowym podawana jest do studni zbiorczej, skąd pompami /pompownia I^0/ podawana jest do stacji uzdatniania rurociągiem zbiorczym.

Strefy ochrony sanitarnej.

Strefa ochronna ujęcia wody została ustanowiona decyzją Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie pismem L:GWOP-w-5/27/67 z 19.07.1967 r., - Decyzja ustanawia:

Strefę ochrony bezpośredniej:

- na obszarze o powierzchni 6,16 ha, na którym znajduje się Stacja Uzdatniania Wody i studnie wiercone z pompami głębinowymi. Teren tej strefy jest ogrodzony.
- dla pozostałych studni /lewara/ i dla studni zbiorczej strefy indywidualne o powierzchni kolistej o promieniu R=15m.

Wewnętrzny teren ochrony pośredniej obejmuje obszar wyznaczony 30 dniowym czasem przepływu wody w warstwie wodonośnej do ujęcia. Wyznaczony w niniejszym projekcie dla tego ujęcia wewnętrzny teren ochrony pośredniej sięga 128 m od każdej studni zewnętrznej, przy czym w kilku przypadkach zasięg ten wydłużono do granicy wału przeciwpowodziowego Wisły (studnie S-7z, S-8z, S-9z) natomiast w dwóch przypadkach zasięg skrócono do 60 m i zgeneralizowaną linię izochrony 30 dni poprowadzono wzdłuż ulicy Świerczewskiego (studnie S-7z i S-I).
W granicach tak wyznaczonego wewnętrznego terenu ochrony pośredniej ujęcia nie występują żadne potencjalne ogniska zanieczyszczeń a czas pionowego przepływu przez strefę aeracji znacznie przekracza okres 30 dni.
Ze względów praktycznych granice wewnętrznego terenu ochrony pośredniej poprowadzono granicami działek, lokalnymi drogami, ulicą Świerczewskiego i wałem przeciwpowodziowym Wisły, aby ułatwić ich wytyczenie w terenie.
Zewnętrzny teren ochrony pośredniej obejmuje obszar wyznaczony 25-letnim czasem wymiany wód w warstwie wodonośnej. Ma on za zadanie przede wszystkim zabezpieczenie zbiornika wód podziemnych przed szczególnie uciążliwymi zanieczyszczeniami, mogącymi się dostać do ujmowanych wód z powierzchni terenu. Obejmuje cały obszar zasobowy ujęcia, ograniczony neutralną linią prądu i izochroną 25 lat w górę i w dół ujęcia. Ponadto, do zewnętrznej strefy ochrony pośredniej włączono część prawobrzeżnego miedzywala rzeki Wisły i lewobrzeżnego międzywala rzeki Babulówki wzdłuż obliczonych wielkości „y" tzn. szerokości spływu wód infiltrujących z obu rzek do ujęcia.
Zasięg zewnętrznego terenu ochrony pośredniej jest zmienny i wynosi:

X_o=R_{25}=901 m – na wschód od studni S-5z w dół ujęcia
R_{25}=700 m – na południe od studni S-13 do linii brzegowej rzeki Babulówki
R_{25}=380 m – na północ od studni S-7z do linii brzegowej rzeki Wisły
R_{25}=1 643 m – na zachód od studni S-I w górę ujęcia

Wnioskuje się o ustanowienie strefy zewnętrznej ochrony pośredniej tylko dla celów gospodarki przestrzennej. Wniosek ten w szczególności dotyczy międzywala rzeki Wisły i lewobrzeżnego międzywala rzeki Babulówki, gdzie w

wyznaczonej strefie nie jest wskazane wydawanie zezwoleń na budowę np. przystani, miejsca poboru piasku i innych inwestycji mogących zanieczyszczać z powierzchni terenu infiltrujące wody powierzchniowe do ujęcia. Ponadto, mimo stwierdzenia na podstawie obliczeń, że udział wód powierzchniowych w zasilaniu ujęcia stanowi około 57% ujmowanych wód, nie uwzględniono ich specjalnej ochrony wzdłuż obliczonych linii brzegowych, ponieważ dotychczasowe badania jakości ujmowanych wód nie wskazują na taką potrzebę. Z badań i obserwacji terenowych wynika, że w miedzywałach część wód opadowych przy niskich stanach rzek spływa do ich koryt, dlatego wody infiltrujące z rzek przebywają odpowiednio dłuższą drogę. Wały ochronne powodują, że część wód opadowych infiltrująca do ujęcia z miedzwałów do strefy saturacji przesącza się pionowo przez strefę aeracji, w której dodatkowo jest oczyszczana.
Pozostała część obszaru zewnętrznej strefy ochrony pośredniej zajmują grunty rolne z niewielkim udziałem sadów owocowych. Ponadto w strefie zewnętrznej znajdują się: Zamek w Baranowie Sandomierskim wraz z parkiem oraz zabudowania mieszkalne i gospodarcze przy ulicy L.Okulickiego i Zamkowej. W strefie tej nie stwierdzono obiektów, które stanowiłyby istotne zagrożenie dla ujęcia wody.
Technologia uzdatniania wody
Woda ujmowana jest ze studni lewarowych i głębinowych i poprzez studnię zbiorczą z pompami I stopnia tłoczona do SUW. Tu pierwszym stopniem uzdatniania jest napowietrzanie ciśnieniowe w dwóch aeratorach. Następnie woda kierowana jest na filtry żwirowe I st. (odżelazianie wstępne).Po pierwszym stopniu filtracji woda jest alkalizowana wodą wapienną i kierowana na filtry II st.(odżelazianie końcowe). Po odżelazieniu woda jest kierowana na III st. Filtracji (odmanganianie). Wszystkie filtry mają średnicę 2600mm i jest ich na każdym stopniu filtracji po 7 sztuk. Uzdatniona woda kierowana jest do zbiorników wody czystej 2x400m3. Ze zbiorników pobierają wodę pompy II st. i tłoczą do sieci. Osobne pompy tłoczą wodę w kierunku KiZPS a osobne w kierunku Baranów-Skopanie.

Istniejące sieci i urządzenia.

Uzdatniona woda z SUW w Baranowie Sandomierskim odprowadzana jest do odbiorców dwoma głównymi rurociągami tłocznymi.
Rurociąg o śr.300mm odprowadza wodę do KiZPS. Po drodze z niego zasilane są wsie Suchorzów, Siedleszczany i Nagnajów. Na terenie KiZPS znjduje się zbiornik wyrównawczy o pojemności 400m3 i przepompownia tłocząca wodę do sieci zakładowej oraz wsi Chmielów, Cygany, Jadachy i Ocice.
Rurociąg o śr.250mm prowadzi wodę do Osiedla i Fabryki Firanek w Skopaniu, gdzie znajduje się zbiornik wieżowy o pojemności 350m3.Po drodze z rurociągu tego zasilane są miasto Baranów i opomiarowaną siecią PVC160 zasilane są miejscowości: Dymitrów Mały i Duży, Domacyny i Przykop.
W Skopaniu obok zbiornika wieżowego usytuowany jest zbiornik żelbetowy wyrównawczy 300m3 zasilany wodą z rurociągu SUW – Skopanie będący początkiem i podstawą II-go obszaru ciśnień sieci wodociągowych w gminie Baranów Sandomierski. Bezobsługowa przepompownia wody pobierająca

wodę z w/w zbiornika tłoczy ją w sieci wodociągowe zasilające południową część gminy Baranów Sandomierski. Miejscowości: Wola Baranowska, Skopanie Wieś, Knapy, Durdy, Ślęzaki i Dąbrowica pobierają wodę z sieci wodociągowych zasilanych przez przepompownię wody w Skopaniu.
Cały układ sieci jest na wyjściu opomiarowany i spierścieniowany.

Stacja Uzdatniana Wody w Ślęzakach

Zgodnie z koncepcją rozwiązania gospodarki wodnej opracowaną przez NCE – Wrocław, Zarząd Gminy Baranów Sandomierski w 2001 roku rozpoczął budowę SUW w Ślęzakach na bazie istniejącego ujęcia wody –5 studni o wydajności łącznej 155,3m3/h. Zgodnie z umową z wykonawcą budowy SUW oddany będzie do eksploatacji w lipcu 2002r. Ujęcie wody i SUW położone są na gruntach będących własnością Gminy Baranów Sandomierski, w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425.
Wpływ ujęcia na tereny sąsiednie
Eksploatacja ujęcia nie wpływa ujemnie na tereny sąsiednie.
Ogrodzenie ujęcia wody i SUW
Studnia nr 1 ogrodzona zostanie wspólnie z SUW. Studnie Nr 2-5 ogrodzone będą odrębnie w granicach strefy ochrony bezpośredniej ujęcia. Dodatkowo ze względu na charakter infiltracyjny ujęcia wody przewiduje się ogrodzenie strefy ochrony bezpośredniej rzeki Trześniówka , obejmującej odcinek rzeki na całej długości ujęcia od studni S-2 do S-5 oraz pas gruntu po obu stronach rzeki o szerokości 15-20m według projektu stref ochronnych ujęcia wód podziemnych w Ślęzakach.
Układ technologiczny SUW
Układ technologiczny stacji uzdatniania wody zaprojektowano na podstawie danych ilościowych dostarczonych przez Zarząd Gminy Baranów tj.:
Qmaxd = 1500,00m3/d, Qśrh = 62,50m3/h, Qmaxh = 125,00m3/h
Wydajność stacji będzie wynosiła:
Dla układu technologicznego Qsuw =Qmaxd/20 = 75m3/h
Dla pompowni sieciowej Qmaxh = 160m3/h.

5.3. Zaopatrzenie w gaz
Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokoprężny o śr.125 i 150mm o ciśnieniu 4,0Mpa; we wschodniej części włączony jest do gazociągu 300mm we wsi Jadachy poniżej wsi Skopanie zasila w gaz stację redukcyjno-pomiarową I-go stopnia.
Strefę bezpieczeństwa od w/w gazociągów wysokoprężnych określa Rozporządzenie Ministra Przemysłu z dnia 24.06.1989 i wynosi ona do 35,0m.
Strefę bezpieczeństwa od stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia określa również w/w Rozporządzenie Ministra Przemysłu i wynosi ona 20,0m do 100,0m.
Ze stacji gazowej zasilane są w gaz układem sieci rozdzielczej średniego i niskiego ciśnienia wszystkie miejscowości gminy Baranów Sandomierski za wyjątkiem Siedleszczan, Dąbrowicy i Ślęzak.
Ślęzaki i Dąbrowica zasilane są w gaz ze wsi Jadachy gazociągiem średnioprężnym 125mm, zaś Siedleszczany gazociągiem 32-50mm ze wsi Nagnajów.

Osiedle Skopanie zasilane jest gazociągami niskoprężnymi 40-150mm; redukcja ciśnienia następuje na stacji redukcyjnej gazu II-go stopnia.
Projektowane jest przedłużenie gazociągu wysokoprężnego od Skopania przez Padew do Mielca.

5. 4. Odprowadzenie ścieków sanitarnych

Na terenie gminy istnieją cztery oczyszczalnie ścieków: w Baranowie Sandomierskim, Dąbrowicy, Skopaniu i w Knapach.
W **Baranowie Sandomierskim** znajduje się oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna. Na terenie oczyszczalni znajdują się:

- komora zlewna ścieków dowożonych
- zbiornik retencyjny ścieków dowożonych
- reaktor zblokowany z kanałami rozdziału i kratami łukowymi, piaskownikiem pionowym, dwoma osadnikami wstępnymi, komorą denitryfikcji oraz dwoma komorami napowietrzania
- osadnik wtórny
- poletko osadowe dla piasku
- pompownia recyrkulacyjna
- komora pomiarowa ilości odprowadzanych ścieków
- budynek techniczny z dmuchawami zasilającymi komory napowietrzania oraz spalinowym agregatem prądotwórczym
- budynek socjalny z rozdzielnią elektryczną, sterownią, kotłownią c.o. i pomieszczeniami socjalnymi.
- Zrealizowane obiekty oczyszczalni ścieków zapewniają przyjęcie następujących ilości ścieków dopływających siecią kanalizacyjną:
- Qśrd = 350,0m3/d
- Qmaxd = 460,0m3/d

oraz ścieków dowożonych :Qśrd = 50m3/d
Wylot ścieków oczyszczonych skierowany jest do rzeki Babulówka.
Teren 100m strefy uciążliwości należy do gminy Baranów Sandomierski.
Zarząd Miasta i gminy jest w posiadaniu projektu budowlanego modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków w Baranowie Sandomierskim. Wykonanie modernizacji umożliwi przyjęcie i oczyszczenie w wymaganym stopniu ścieków odprowadzanych z terenu objętego systemem kanalizacyjnym gminy Baranów Sandomierski w ilościach: Qśrd = 700,0m3/d, Qmaxd = 800,0m3/d
oraz ścieków dowożonych: Qśrd = 50m3/d
Modernizacja nie spowoduje zmiany zasięgu 100-metrowej strefy uciążliwości.
Do oczyszczalni ścieków doprowadzane są ścieki z terenu miasta Baranowa Sandomierskiego i miejscowości Suchorzów.
Istniejąca kanalizacja sanitarna w Baranowie Sandomierskim wykonana z rur wipro, kamionki i PVC obsługuje około 75% terenu miasta. Na pozostałe tereny wykonane są projekty budowlane kanalizacji sanitarnej. Na sieci sanitarnej w Baranowie usytuowane są trzy przepompownie ścieków.
Kanalizacja sanitarna w Suchorzowie wykonana z rur PVC odprowadza ścieki sanitarne z terenu całej miejscowości w układzie ciśnieniowo-grawitacyjnym do istniejącej przepompowni w Baranowie.
Do oczyszczalni w Baranowie Sandomierskim przewiduje się skierować ścieki z miejscowości: Dymitrów Mały i Duży, Siedleszczany, Skopanie-wieś i Wola Baranowska.

Opracowane są projekty budowlane na wykonanie kanalizacji w Siedleszczanach, Skopaniu i Woli Baranowskiej. Projekty przewidują wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej ciśnieniowo – grawitacyjnej z przepompowniami ścieków. Przygotowane są studnie na istniejącej kanalizacji w Baranowie do wykonania projektów kanalizacji Dymitrowa Małego i Dużego.
W **Dąbrowicy** znajduje się biologiczna oczyszczalnia ścieków typu B –200.W skład ciągu technologicznego biobloku B-200 wchodzą:

- zblokowany układ komór defosfatacji, denitryfikacji, nitryfikacji, stabilizacji tlenowej osadu nadmiernego, osadniki wtórne
- osprzęt komór i osadników wtórnych tj. zawory, zasuwy, układy recyrkulacji, pomosty, korytka odpływowe
- urządzenia katalogowe tj. pompy, mieszadła, dmuchwy, dyfuzory
- układ sterowania w tym: szafy sterownicze
- aparatura kontrolno-pomiarowa.

Główne obiekty technologiczne oczyszczalni to:

- bioblok B-200
- żelbetowy zbiornik uśredniający
- punkt zlewczy ścieków dowożonych
- przepompownia ścieków oczyszczonych z opomiarowanym rurociągiem tłocznym
- poletka osadowe.

Oczyszczalnia ścieków zapewnia przyjęcie ścieków w ilości:Qśrd = 150m3/d
Qmaxd = 180m3/d
Wylot ścieków oczyszczonych znajduje się w międzywalu rzeki Łuczek.
Strefa ochrony sanitarnej uzgodniona przez PTIS w Tarnobrzegu wynosi 30m od poletek osadowych. Strefa ochrony sanitarnej i uciązliwości w całości mieści się na terenie będącym własnościąGminy.
Oczyszczalnia ścieków w Dąbrowicy jest nieczynna z uwagi na brak sieci kanalizacji sanitarnej w tej miejscowości. Zarząd Gminy jest w posiadaniu projektu budowlanego „Kanalizacja sanitarna Dąąbrowica.
Wydajność oczyszczalni ścieków w Dąbrowicy pozwala na przyjęcie ścieków z sąsiedniej miejscowości Ślęzaki. Zakłada się wykonanie projektu kanalizacji grawitacyjno-ciśnieniowej w miejscowości Ślęzaki z podłączeniem do oczyszczalni w Dąbrowicy.
Osiedle **Skopanie** posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię typu BIOBLOK WS 400. Do oczyszczalni tej doprowadzane są ścieki sanitarne kanalizacją sanitarną z przepompownią ścieków.
Dla przepompowni wyznaczono orientacyjną strefę uciążliwości o promieniu 50m, dla oczyszczalni ścieków wyznaczono orientacyjną strefę uciążliwości o promieniu 100,0m. Ostateczne wielkości w/w stref powinien ustalić „Operat uciążliwości". Nie przewidywana jest rozbudowa oczyszczalni i kanalizacji. Nowe tereny budowlane przewiduje się włączyć do zaprojektowanej sieci kanalizacyjnej Skopanie-wieś.
W miejscowości **Knapy** na terenach kolejowych znajduje się kontenerowa oczyszczalnia ścieków KOS-2 przyjmująca ścieki z obiektów kolejowych i z miejscowości Knapy. Oczyszczalnia zapewnia przyjęcie i oczyszczenie ścieków w ilości: Qśrd = 50m3/d
Istniejąca kanalizacja sanitarna obejmująca 75% terenu miejscowości Knapy wykonana w systemie grawitacyjno – ciśnieniowym z rur PVC współpracuje z 9-

cioma przepompowniami ścieków. Na pozostałe 25% terenu miejscowości Knapy wykonany jest projekt budowlany kanalizacji sanitarnej.
Przewiduje się modernizację i rozbudowę istniejącej oczyszczalni oraz wykonanie projektu budowlanego kanalizacji miejscowości Durdy. Ścieki sanitarne z miejscowości Durdy planuje się skierować do istniejącej kanalizacji w Knapach.
Po wykonaniu modernizacji i rozbudowie oczyszczalni w Baranowie Sandomierskim i w Knapach na terenie gminy funkcjonować będą cztery oczyszczalnie ścieków które będą w stanie odebrać ścieki z całego terenu gminy.

5.5. Gospodarka odpadami

Gmina posiada zorganizowany system zbiórki i transportu odpadów i korzysta ze składowiska w Piasecznie. Realizowany Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów w Machowie (przy Elektrociepłowni) przejmował będzie odpady komunalne między innymi z gminy Baranów Sandomierski. Planowany termin uruchomienia Zakładu przewidywany jest na koniec 2002 roku.

5.6. Telekomunikacja

Przez gminę Baranów Sandomierski przebiega magistrala światłowodowa „Tarnobrzeg- Padew Narodowa – Mielec- Rzeszów". Centrale telefoniczne zlokalizowane są w Baranowie, Dąbrowicy, Skopaniu, Woli Baranowskiej.
Według danych statystycznych: standardowe telefoniczne łącza główne w 1999
Dane: GUS- 2000 r.

Wyszczególnienie	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 ludności
Pow. Tarnobrzeg	12192	219,
Miasto Baranów	321	225,
Wsie gminy Baranów	2455	229,

6. OBSŁUGA KOMUNIKACYJNA OBSZARU MIASTA I GMINY

6.1. Komunikacja drogowa

Dla dróg powiatowych i gminnych przyjęta została numeracja według dotychczasowych przepisów, obowiązująca do czasu nadania drogom nowych numerów według Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, które określa sposób numeracji oraz zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg i obiektów mostowych. Wykaz sieci dróg realizujących powiązania zewnętrzne i wewnętrzne przedstawia tabela.

Układ drogowy.

Numer ewidencyjny drogi	Nazwa drogi (ulicy)	Długość odcinka w granicach gminy (km)	Rodzaj nawierzchni		
			Twarda		Gruntowa
			Ulepszona	Nieulepszona	
1	2	3	4	5	6
DROGI KRAJOWE					
9	Radom – Iłża – Ostrowiec Świętokrzyski – Opatów – Lipnik – Klimontów – Łoniów – Nagnajów – Kolbuszowa – Głogów Małopolski – Rzeszów – Babica – Lutcza – Domaradz – Miejsce Piastowe – Dukla – Barwinek – Granica Państwa	0,757	0,757	–	–
DROGI WOJEWÓDZKIE					
985	Nagnajów – Baranów Sandomierski – Mielec – Dębica	8,485	8,485	–	–
872	Droga krajowa Nr 9 – Łoniów – Świniary – rzeka Wisła – Baranów Sandomierski – Majdan Królewski – Bojanów – Nisko	15,030	12,030	–	3,000
DROGI POWIATOWE					
42 711	Tarnowska Wola – Dąbrowica – Skopanie	11,836	11,836	–	–
42 712	Durdy – Marki – Józefów	6,320	2,544	3,776	–
42 713	Wola Baranowska – Ślęzaki	5,868	5,868	–	–
42 714	dojazd do stacji kolejowej Skopanie	1,666	1,666	–	–
42 715	Suchorzów – Baranów Sandomierski – Przykop – Rożniaty – Gawłuszowice	6,849	6,849	–	–
42 716	Dymitrów Duży – Dymitrów Mały	2,898	2,898	–	–
42 717	Dymitrów Duży – Domacyny Wielkie	1,566	1,566	–	–
42 722	Padew Narodowa – Wola Baranowska	2,739	2,739	–	–
42 724	Knapy – Zachwiejów – Zarównie	2,490	2,490	–	–
42 753	Huta Komorowska – Koniecpól	2,065	0,330	–	1,735
	ul. Krakowska w Baranowie Sandomierskim	0,340	0,340	–	–
DROGI GMINNE					
4202 001	Baranów Sandomierski – Przewóz – Suchorzów	2,400	2,400	–	–
4202 002	Baranów Sandomierski (sady) – Przewóz	0,950	0,150	–	0,800
4202 003	Baranów Sandomierski – Dymitrów Duży	1,050	–	1,050	–
4202 004	Baranów Sandomierski – Międzywodzie – Skopanie	1,650	–	–	1,650
4202 005	Przewóz – Siedleszczany	1,200	–	–	1,200
4202 006	Siedleszczany – Drukarnia	1,000	1,000	–	–
4202 007	Siedleszczany – Zwałka	1,000	0,800	–	0,200
4202 010	Siedleszczany – Suchorzów	1,750	1,750	–	–
4202 011	Suchorzów – Skopanie	2,600	2,600	–	–
4202 012	Skopanie wieś – Skopanie Osiedle – Dymitrów Duży	3,800	1,600	2,200	–
4202 013	Skopanie – przez wieś	1,700	1,350	0,350	–
4202 014	Skopanie – Dom Dziecka	1,700	1,000	–	0,700

4202 015	Skopanie (obok lasu)	0,600	–	–	0,600
4202 017	Skopanie – Dąbrowa – Padew	1,400	–	–	1,400
4202 018	Skopanie – Dąbrowa – linia kolejowa PKP – Padew	3,400	–	–	3,400
4202 019	Skopanie – Międzywodzie	0,500	–	0,500	–
4202 020	Skopanie Osiedle	1,150	1,150	–	–
4202 021	Skopanie Osiedle – Zakłady Fabryki Firanek	0,550	0,550	–	–
4202 022	Skopanie – Holendry	1,600	–	–	1,600
4202 023	Potok – Holendry	1,550	–	1,550	–
4202 024	Potok – Grochowiaki	2,000	–	0,500	1,500
4202 025	Skopanie – skrzyżowanie PKP – Wola Baranowska	1,000	–	–	1,000
4202 026	Wola Baranowska – skrzyżowanie z drogą Nr 42 722 Wola Baranowska – Padew	2,800	–	–	2,800
4202 027	Wola Baranowska – skrzyżowanie z drogą Nr 42 722 Wola Baranowska – Padew	0,950	–	–	0,950
4202 028	Wola Baranowska – granica gminy	1,350	–	0,350	1,000
4202 029	Wola Baranowska – Knapy	2,300	–	–	2,300
4202 030	Wola Baranowska – Urszulin – Marki	5,000	–	–	5,000
4202 031	Skopanie – Dąbrowa – linia kolejowa PKP Skopanie – Padew	3,500	–	–	3,500
4202 032	Dąbrowa – granica gminy	2,300	–	–	2,300
4202 033	Wola Baranowska – Tyńce – Knapy	3,000	–	0,200	2,800
4202 034	Zalesie – Tyńce	0,300	–	–	0,300
4202 035	Knapy – Smykle – Piechoty	2,000	–	1200	0,800
4202 036	Smykle – do skrzyżowania drogi Piechoty – Podkorzeń	2,000	–	0,600	1,400
4202 037	Babule – Podkorzeń – Durdy	3,000	–	–	3,000
4202 038	Smykle LHS – Durdy	2,700	–	–	2,700
4202 039	Durdy – Stawy – Podkorzeń – Góry	2,500	–	–	2,500
4202 040	Durdy – Podkorzeń – Stawy – Krasiczyn	3,500	–	–	3,500
4202 041	Durdy – do drogi wojewódzkiej Nr 872	1,000	–	–	1,000
4202 042	Durdy –Krasiczyn – Leśnictwo Ostrowy Baranowskie	3,500	–	–	3,500
4202 043	Krasiczyn – Leśnictwo Dąbrowica	1,600	–	–	1,600
4202 044	Durdy p. Korzeń	1,000	–	–	1,000
4202 045	Durdy – do drogi powiatowej nr 42 712	1,000	–	–	1,000
4202 046	Poręby – Goły Bór	1,000	–	–	1,000
4202 047	Durdy – Goły Bór – do drogi powiatowej nr 42 712	2,750	–	–	2,750
4202 048	Za Borkiem – Karolówka	2,300	–	–	2,300
4202 049	Za Borkiem	1,000	–	–	1,000
4202 050	Marki – Karolówka	0,600	–	–	0,600
4202 051	Józefów – Urszulin – Knapy	3,500	–	2,900	0,600
4202 052	Knapy – Polki – Durdy	1,500	–	–	1,500
4202 053	Grochowiaki – Knapy	2,500	–	–	2,500
4202 054	Szkotnia – Wysokie	1,500	–	–	1,500
4202 055	Smykle Chynowskie	0,600	–	–	0,600
4202 056	Holendry – Wola Baranowska	1,000	–	–	1,000
4202 057	Skopanie – Stacja PKP – Baranów Sandomierski – Wola Baranowska	1,250	–	–	1,250
4202 058	Wola Baranowska – Górka	1,500	–	–	1,500
4202 059	Skopanie – Kusie – Dąbrowica	3,000	–	–	3,000
4202 060	Dąbrowica – Podlesie – Józefów	2,500	–	–	2,500
4202 061	Dąbrowica – Kusie	1,300	–	0,800	0,500
4202 062	Kusie – Dąbrowica Osiedle	2,500	0,500	2,000	–
4202 063	Dąbrowica – Góry	2,500	0,500	–	2,000
4202 064	Kolnica – Lipka – Chmielów	2,000	–	–	2,000
4202 065	Ślęzaki – Jadachy	1,500	–	–	1,500
4202 066	Ślęzaki – Borek	2,000	–	1,550	0,450
4202 067	Borek – Jadachy	0,700	–	–	0,700
4202 068	Ślęzaki – Zajazie	0,750	–	–	0,750
4202 069	Chojaczki – Podpołoń	2,750	–	–	2,750
4202 070	Ślęzaki – Chojaczki – Podpołoń	2,800	–	2,000	0,800
4202 071	Kaczaki – Serafiny – Podpołoń – Jadachy	1,500	–	0,800	0,700

4202 072	Chojaczki – Podgóra	0,800	–	–	0,800
4202 073	Chojaczki – Remiza – Janówka	2,200	–	–	2,200
4202 074	Gałka – Janówka	0,750	–	–	0,750
4202 075	Serafiny – Biele	1,600	–	–	1,600
4202 076	Janówka – Serafiny – Podpołoń	2,500	–	–	2,500
4202 077	Koniecpól – Ślęzaki – Janówka	2,100	–	–	2,100
4202 079	Marki – Zawodziany – Koniecpól	2,500	–	2,500	–
4202 080	Koniecpól – Jarosy	0,700	–	–	0,700
4202 081	Karolówka – Koniecpól	2,000	–	0,100	1,900
4202 082	Poręby – Piasecznik	2,750	–	–	2,750
4202 083	Karolówka – Zawodziany	2,500	–	–	2,500
4202 084	Józefów – Ślęzaki	2,200	–	0,600	1,600
4202 085	Ślęzaki – Dąbrowica (za osiedlem)	0,800	–	–	0,800
4202 086	Dymitrów Duży – przez las	0,750	–	–	0,750
4202 087	Dymitrów Duży – Padew	1,300	–	–	1,300
4202 088	Dymitrów Duży – za wsią	1,000	–	–	1,000
4202 089	Morgi – Wojków	1,100	–	–	1,100
4202 090	Dymitrów Duży – Dymitrów Mały – wał – Wisła	1,800	–	0,500	1,300
4202 091	Dymitrów Duży – Baranów Sandomierski	1,600	–	0,500	1,100
4202 092	Dymitrów Mały – Koło	3,500	1,000	2,500	–
4202 093	Skopanie Osiedle – droga dojazdowa do stacji trafo	0,560	0,560	–	–

Zestawienie długości dróg pod względem rodzaju nawierzchni przedstawia tabela:

Rodzaje nawierzchni dróg.

Kategoria dróg	Rodzaje nawierzchni (km)		
	Twarda		Gruntowa
	ulepszona (bitumiczna)	nieulepszona	
Krajowa	0,757	–	–
Wojewódzkie	20,515	–	3,000
Powiatowe	38,786	3,776	1,735
Gminne	16,910	25,250	119,500
Razem:	**76,968**	**29,026**	**124,235**

W ogólnej długości zewidencjonowanej sieci drogowej 230,23 km, 33,4% stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej (twarda ulepszona). Dla dróg gminnych, na ogólną długość (według ewidencji) 161,66 km, drogi o nawierzchni bitumicznej stanowią 10,5%.

Wskaźniki gęstości sieci drogowej określone zostały dla dróg wszystkich kategorii o nawierzchni twardej (ulepszonej i nieulepszonej):

- przestrzenny $a_p = \frac{105,994}{1,22} = 86,88$ km/100 km^2;
- demograficzny $a_d = \frac{105,994}{1,249} = 84,86$ km/10 000 mieszkańców.

Dla obszarów o rolniczym charakterze użytkowania wielkość przestrzennego wskaźnika gęstości zamiejskiej sieci dróg twardych obsługujących obszar w sposób zadowalający, według programu potrzeb określa się na 54,80 km/100 km^2.

6.1.1. Obciążenie ruchem zewnętrznym drogi krajowej i dróg wojewódzkich

Źródłem uzyskania danych o natężeniu i strukturze ruchu są publikacje „Transprojektu" Warszawa zawierające dane statystyczne o ruchu drogowym, opracowane na podstawie generalnego pomiaru ruchu na drogach krajowych, przeprowadzonego kolejno w latach 1985, 1990, 1995 i 2000. Wyniki przedstawione zostały w tabeli oraz graficznie na schemacie.

Obciążenie drogi krajowej i dróg wojewódzkich średniorocznym dobowym ruchem w obszarze i rejonie gminy w latach 1985 – 2000.

Nr drogi	Badany odcinek	Średni dobowy ruch (pojazdy)							Procentowy udział w ruchu samochodowym											
									Samochody osobowe				samochody ciężarowe				autobusy			
		85	90	wskaźnik wzrostu 85/90	95	wskaźnik wzrostu 90/95	00	wskaźnik wzrostu 95/00	85	90	95	00	85	90	95	00	85	90	95	00
9	Łoniów – Nagnajów	3500	4300	1,23	5200	1,21	7080	1,36	36	45	63	70	29	28	20	16	16	8	4	2
	Nagnajów – Jadachy	1200	1700	1,42	2400	1,41	7650	3,19	39	52	60	*	35	24	22	*	8	4	2	*
985	Nagnajów – Baranów Sandomierski	2000	2850	1,43	3600	1,26	4806	1,33	36	48	63	*	30	22	18	*	12	8	5	*
	Baranów Sandomierski – Jaślany	1800	1900	1,05	2800	1,47	4180	1,49	42	44	67	*	28	30	16	*	8	7	3	*
872	Baranów Sandomierski – Majdan Królewski	1100	1050	0,95	1200	1,14	*	*	46	43	76	*	6	5	3	*	14	9	4	*

* – brak danych

Analiza wyników trzech kolejnych pomiarów wykazuje:

- w latach 1985 – 1990 największy wzrost natężenia ruchu – wskaźnik wzrostu 1,43 dla drogi 985 przy średniej krajowej 1,23;
- w latach 1990 – 1995 znaczny wzrost – wskaźnika 1,47 i 1,41 dla drogi Nr 9, oraz 1,47 dla drogi 985 przy zarejestrowanym ogólnokrajowym wzroście o wskaźniku 1,42;
- w latach 1995 – 2000 największy wzrost natężenia ruchu nastąpił na drodze krajowej
  Nr 9 odcinek Nagnajów – Jadachy – wskaźnik wzrostu 3,19 przy średniej krajowej 1,34 i województwa podkarpackiego 1,37.

Na drodze wojewódzkiej Nr 872 pomiar ruchu był przeprowadzony w pobliżu Baranowa Sandomierskiego, ze względu na nieciągłość drogi nie jest wynikiem miarodajnym dla całego ciągu drogowego.

W ogólnokrajowej skali oceny typu, drogi w obszarze i okolicach gminy Baranów Sandomierski określone zostały jako drogi o gospodarczym charakterze ruchu czyli takie, na których średni dobowy ruch dla poszczególnych miesięcy zbliżony jest do SDR, natomiast średni dobowy ruch w dni robocze jest większy od średniego dobowego ruchu w dni świąteczne.

6.1.2. Ocena funkcjonowania układu drogowego

Droga krajowa: Radom – Rzeszów – granica państwa

Głównym elementem układu realizującym dostępność komunikacyjną i zewnętrzne powiązania jest droga krajowa Nr 9. Zapewnia ona możliwość powiązań z systemem ponadlokalnym w skali województwa, regionu i kraju. Przebiega północno – wschodnim obrzeżem gminy nie stanowiąc dla niej uciążliwości wynikających z natężenia ruchu drogowego.

Nie spełnia parametrów technicznych zgodnych z przypisaną jej klasą GP (główna ruchu przyśpieszonego). Utwardzone, bitumiczne pobocza o szerokości 1,0 m, zostały utworzone kosztem zmniejszenia szerokości jezdni do 6,0 m i łącznie z poboczem gruntowym tworzą szerokość 2,0–2,5 m.

Droga krajowa Nr 9 zaliczona jest do dróg ruchu międzynarodowego (AGR) oznaczona symbolem E 371 i objęta warunkami Umowy Europejskiej sporządzonej w Genewie dnia 15 listopada 1975 r. Umowa została przyjęta i ratyfikowana przez Polskę 14 września 1984 r. Wraz z zobowiązaniem ułatwienia i rozwoju międzynarodowego ruchu drogowego przez przystąpienie do uzgodnionego planu

budowy i rozbudowy dróg przystosowanych do wymagań przyszłego ruchu międzynarodowego.

Jest to droga o charakterze łącznikowym, zaliczona w postanowieniach umowy do klasy „B" jako „zwykła" kategorii I (o dwu pasach ruchu, jednojezdniowa). Przekrój poprzeczny istniejącej drogi nie spełnia wymaganych parametrów drogi ruchu międzynarodowego
w zakresie:

- szerokości jezdni – wymagana 7,0 m;
- szerokość poboczy – najmniejsza zalecana 3,25 m.

„Wąskim gardłem" decydującym i ograniczającym przepustowość drogi na odcinku Łoniów – Nagnajów jest most na rzece Wiśle. Występuje tu zróżnicowanie przekroju poprzecznego na szlaku i na obiekcie. Przekrój poprzeczny na moście nie stanowi kontynuowania elementów przekroju dojazdów – brak utwardzonych poboczy, a odległość opaski prowadzącej na jezdni od elementów konstrukcji jest mniejsza od wymaganej przepisami skrajni poziomej.

Droga wojewódzka: Nagnajów – Dębica

Decyduje o dostępności obszaru i ośrodka gminnego z układu krajowego przez węzeł w Nagnajowie. W przebiegu przez teren gminy posiada jezdnię szerokości 6,0 m i gruntowe pobocze szerokości 1,0 m co ogólnie nie spełnia wymaganych parametrów dla klasy technicznej G (główna). Orientacyjną odległość granicy strefy uciążliwości drogi od krawędzi jezdni szacuje się na około 150 m.

Cechą charakterystyczną geometrii trasy jest całkowity brak płynności – połączenie długich prostoliniowych odcinków ostrymi i krótkimi łukami. Ma to miejsce w przebiegu trasy przez Baranów Sandomierski, gdzie po około 5,5 km prostego odcinka następuje złamanie trasy pod kątem mniejszym od prostego i wejście w ostry (promień=170 m) i krótki (długość=150 m) łuk. Miejsce to jest odcinkiem koncentracji wypadków, których skutkami są zderzenia czołowe lub utrata stateczności pojazdów.

Droga wojewódzka: Łoniów – Nisko

Wyznaczony w nowym układzie dróg wojewódzkich ciąg komunikacyjny, jedynie teoretycznie stanowi połączenia z układem dróg krajowych:

- w Łoniowie: Nr 9 Radom – Rzeszów – granica państwa;
  Nr 79 Warszawa – Sandomierz – Kraków – Bytom;
- W Nisku: Nr 19 granica państwa – Kuźnica Białostocka – Lublin – Rzeszów;
  Nr 77 Lipnik – Przemyśl.

W obecnym stanie jest drogą obsługującą jedynie ruch lokalny miasta Baranowa Sandomierskiego i miejscowości Skopanie Osiedle, Wolę Baranowską, Knapy i Durdy do Krasiczyna. Dalej do Huty Komorowskiej jest drogą leśną o nawierzchni gruntowej.

W kierunku północno – zachodnim nieciągłością jest brak mostu. Drewniany most na rzece Wiśle rozebrany został w połowie lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku. W chwili obecnej na Wiśle działa przeprawa promowa o ograniczonych możliwościach przewozowych.

Drogi powiatowe

Zapewniają obsługę miejscowości gminnych i spośród dziesięciu ciągów komunikacyjnych wytypowanych jako drogi powiatowe, jedynie cztery stanowią połączenia z gminami sąsiednimi: Gawłuszowice, Padew Narodowa, Nowa Dęba

(droga do Tarnowskiej Woli) i Majdan Królewski, przy czym droga do Huty Komorowskiej (gmina Majdan Królewski) jest drogą leśną o nawierzchni gruntowej i nie ma żadnego znaczenia w komunikacji między gminami. Funkcje drogi powiatowej jako połączenia siedziby powiatu z siedzibą gminy i siedzib gmin miedzy sobą przejmują na siebie drogi wyższego rzędu krajowa i wojewódzka.

Drogi gminne

Wyznaczona i obowiązująca sieć dróg gminnych zawiera liczne drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, które z racji charakteru ich użytkowania nie „służą miejscowym potrzebom" w rozumieniu przepisów „Ustawy o drogach publicznych". Jedynie 10,5% ogólnej długości posiada nawierzchnię bitumiczną. Tylko nieliczne posiadają parametry techniczno – użytkowe odpowiednie dla klasy L lub D.

Uwarunkowaniem techniczno – ekonomicznym modernizacji dróg w terenie zabudowanym są wąskie pasy drogowe uniemożliwiające wprowadzenie w przekrój drogi systemu odwodnienia, ścieżek rowerowych, a nawet chodników dla ruchu pieszego. Trudności w pozyskaniu terenu niejednokrotnie eliminują całkowicie działania modernizacyjne.

6.1.3. Komunikacja zbiorowa

Obsługa gminy komunikacją zbiorową w zakresie lokalnych przewozów pasażerskich realizowana jest przez Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej z Tarnobrzega i Mielca. Z ośrodka gminnego (przystanek dworcowy) dostępne są połączenia do:

Kierunek	przez	ilośc kursów na dobę
Dalekobieżne, pośpieszne		
Warszawa	Radom	4
Kraków		4
Lublin	Annopol	1
Lublin	Puławy	1
Lublin	Stalowa Wola	1
Lublin	Tarnobrzeg	1
Zamość	Stalowa Wola	1
Krosno		1
Krynica		1
Muszyna		1
Zakopane		1
Lokalne		
Kaczaki	Marki	1
Krasiczyn		12
Nowa Dęba		1
Nowa Dęba	Marki	5
Skopanie (fabryka firanek)		1
Stalowa Wola	Grebów	4
Tarnobrzeg		40
Tarnobrzeg	Nowa Dęba	1
Wola Baranowska		3
Babhule (leśniczówka)	Dymitrów Mały	3

Babule (szkoła)		1
Mielec		10
Mielec	Dymitrów Mały	3
Przykop	Dymitrów Morgi	1
Przykop	Dymitrów Mały	1
Rożniaty	Dymitrów Duży	1

Za podstawę analizy obsługi przyjęto standard wymagany dla obszarów wiejskich:

- odległość dojścia do przystanku autobusowego maksymalnie 1,0 km, co odpowiada czasowi około 15 minut marszu pieszego;
- konieczność podróży przesiadkowych.

Wyznaczona została izolinia na podstawie przyjętego standardu obsługi, na granicy której i poza nią znalazły się miejscowości:

- częściowo: Wola Baranowska, Zalesie, Wysokie, Tyńce Hynowksie, Knapy, Podkorzeń, Karolówka, Za Borkiem, Podpłon, Przewóz, Koło;
- całkowicie: Poręby, Urszulin, Borek, Czcianek.

Wymienione miejscowości znajdują się na granicy strefy lub stanowią kolonie o kilku lub kilkunastu rozproszonych zabudowaniach, na ogół z gruntową drogą dojazdową (nie dotyczy Woli Baranowskiej). Wprowadzenie komunikacji zbiorowej w obszary znikomego zapotrzebowania na przewozy pasażerskie i przy złych warunkach dojazdu autobusu jest nieuzasadnione ze względów ekonomicznych. Dla mieszkańców tych miejscowości korzystanie ze środków komunikacji publicznej związane jest z pokonywaniem większych odległości dojścia do przystanku od maksymalnych, przyjętych przez wymagany standard obsługi.

6.1.4. Komunikacja indywidualna

Polityka komunikacyjna gminy zakłada podporządkowanie układu komunikacyjnego dla swobodnego korzystania z samochodu osobowego. Nie stwarza się ograniczeń odnośnie użytkowania samochodów osobowych i parkowania.

Stan i wskaźniki motoryzacji.

Rok	Ludność Gminy	Pojazdów ogółem	Samochody osobowe	Wskaźnik wzrostu ilości samochodów osobowych	Wskaźnik nasycenia (samochodów osobowych / 1000 mieszkańców0
1982	11907	1283	503	–	42
1983	11892	1514	501	1,00	42
1984	11893	1654	612	1,22	57
1985	11938	1792	685	1,12	57
1986	11953	1968	869	1,27	73
1987	11995	2360	1045	1,20	87
1988	11992	2355	968	0,93	81
1989	12035	2570	1154	1,19	96
1990	12016	2685	1155	1,00	96
1991	11962	2861	1331	1,15	111
1992	11945	3185	1381	1,04	116
1993	11957	2867	1434	1,04	120

1994	11960	2939	1562	1,09	131
1995	11980	3168	1699	1,09	142
1996	12016	3896	1793	1,06	149
1997	12146	3921	1948	1,09	160
1998	12157	4035	2107	1,08	173
1999	12132	3779	2369	1,12	195
2000	12133	4080	2636	1,11	217

WSKAŹNIK NASYCENIA I PROGNOZA DOCELOWA

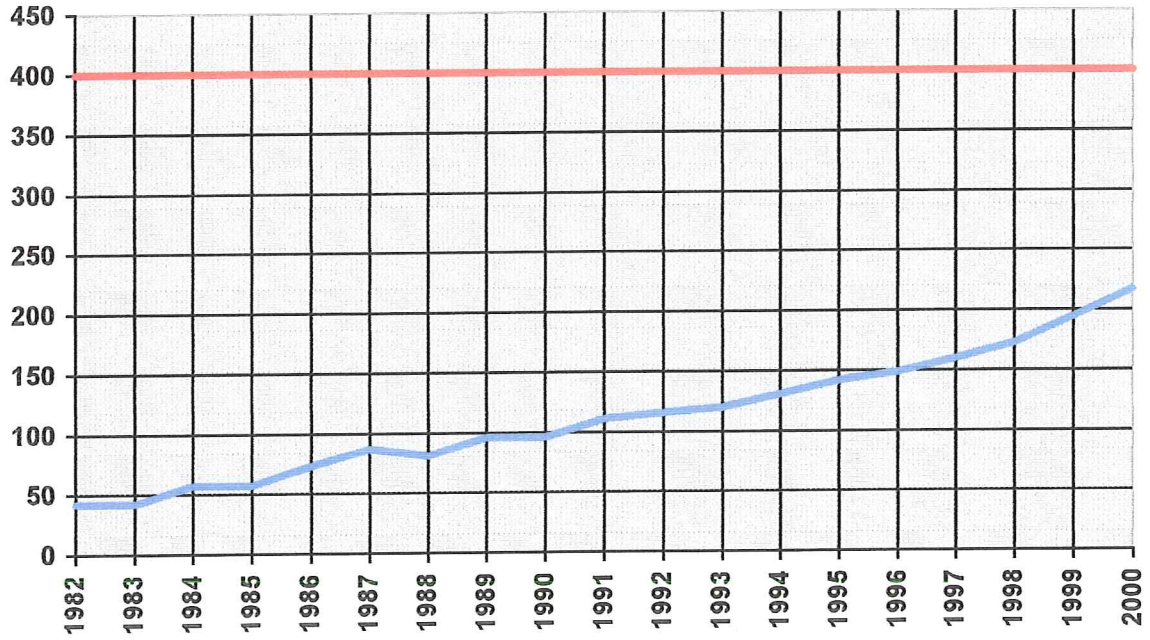

Odnotowany został znaczny i równomierny przyrost ilości samochodów osobowych w latach 1991 – 2000, dając wskaźnika nasycenia (ilość samochodów osobowych na 1000 mieszkańców) w 1991 r. 111 do 217 w roku 2000, przy średniej krajowej 220 i średniej dla województwa podkarpackiego 223 samochodów osobowych na 1000 mieszkańców.

Prognozę motoryzacyjną ustala się na poziomie 400 samochodów osobowych na 1000 mieszkańców, czyli przeciętnie jeden samochód na rodzinę. Przy utrzymaniu się tendencji wzrostu w latach 1991–1997 prognoza docelowa osiągnięta zostanie po roku 2026. Zachowanie tendencji z lat 1997–2000 rokuje osiągniecie prognozy docelowej w 2010 r.

6.1.5. Obsługa motoryzacyjna

Pod względem zaopatrzenia w paliwo gminę obsługują dwie stacje paliw:

Stacje paliw w gminie Baranów Sandomierski.

Lokalizacja	Wyposażenie										
	Ilość dystrybutorów							Sprzedaż olejów i akcesorii samochodowych	Stanowisko obsługi samochodów	Kolumna ze sprężonym powietrznym	Woda do mycia pojazdów
	94	95 U	Pb 95	Pb 98	ON	G	Razem				
Baranów Sandomierski – droga wojewódzka Nr 985	–	1	1	–	2	1	5	+	–	+	–
Skopanie – droga gminna Nr 4209 012	–	1	–	–	1	–	2	+	Stacja diagnostyczna	–	Projektowana myjnia

Gmina dysponuje dobrze rozwiniętą ofertą miejsc do parkowania. Są to wydzielone place o nawierzchni utwardzonej lub ulepszonej gruntowej, zlokalizowane w miejscach występowania potrzeb parkingowych. Szacunkowo ilość miejsc postojowych ocenia się:

Miejscowość	Obiekt użyteczności publicznej	Ilość miejsc postojowych		
		rowery	samochody osobowe	samochody ciężarowe, autobusy
Baranów Sandomierski	Rynek	–	18	–
	kościół parafialny	40	16	–
	szkoła podstawowa i gimnazjum	10	–	–
	zamek – parking strzeżony	–	30	8
	hotel	–	15	–
	cmentarz	–	15	–
	sklep GS	10	6	–
	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury	–	10	–
	zajazd „Wisła"	–	10	5
	stacja paliw	–	5	10
	Rejonowa Przychodnia Zdrowia	10	6	–
Skopanie Osiedle	biurowiec fabryki firanek „Wisan"	–	15	–
	Zakład Opieki Zdrowotnej	–	4	–
	Stadion KS „Wisan", hala sportowa KS „Wisan", Środowiskowy Dom Kultury	20	10	–
	kościół parafialny	–	30	–
	szkoła podstawowa i gimnazjum	13	–	–
Wola Baranowska	kościół parafialny, Ośrodek Zdrowia, OSP – Dom Strażaka	–	30	–
	cmentarz	–	15	–
	szkoła podstawowa i gimnazjum	45	–	–
Durdy	kaplica	–	10	–
	szkoła podstawowa	16	–	–
Dąbrowica	szkoła podstawowa	13	2	–
Ślęzaki	kościół parafialny	–	15	–
	Ośrodek Zdrowia	–	8	–
	szkoła podstawowa i gimnazjum	22	–	–
Skopanie wieś	OSP – Dom Strażaka	–	10	–
	stacja kolejowa	–	7	–

6.1.6. Bezpieczeństwo ruchu drogowego

W przebiegu drogi wojewódzkiej przez gminę nie ma miejsc, które można zakwalifikować jako „czarne punkty" według kryterium wystąpienia minimum 10 wypadków drogowych na odcinku 1 km w ciągu 5 lat. Odcinkiem gromadzenia się wypadków oraz miejscami, gdzie bezpieczeństwo ruchu jest w dużym stopniu zagrożone są:

- łuk na drodze wojewódzkiej Nagnajów – Dębica w Baranowie Sandomierskim;
- skrzyżowanie dróg wojewódzkich Nagnajów – Dębica i Łoniów – Nisko w Baranowie Sandomierskim;

- ul. Krakowska w Baranowie Sandomierskim w ciągu drogi wojewódzkiej Nagnajów – Dębica.

Na pozostałych drogach powiatowych i gminnych zagrożenie bezpieczeństwa ruchu występuje szczególnie na skrzyżowaniach w terenach zabudowanych. Spowodowane jest ograniczeniem lub prawie całkowitym brakiem widoczności.

Chodniki dla ruchu pieszego występują jedynie w Baranowie Sandomierskim na ulicach rynku i przyległych. Na pozostałych drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych przechodzących przez tereny zabudowane chodniki nie występują. Ze względu na wąskie pobocza ruch pieszy odbywa się głównie na jezdni.

Pilna potrzeba budowy chodników została zgłoszona dla ulicy Krakowskiej w Baranowie Sandomierskim. Wspólne użytkowanie jezdni odbywa się równocześnie z ruchem rowerowym. Nasilający się w ostatnich latach ruch rowerowy potwierdza znaczącą jego rolę dla obsługi transportowej gminy w podróżach na krótkie odległości jako dojazd do pracy, usług, pól itp.

6.1.7. Drogi transportu rolniczego

Drogi rolnicze są głównie drogami o nawierzchni gruntowej. Niewielki procent tych dróg jest wyposażony w nawierzchnię utwardzoną lub ulepszoną, najczęściej wykonaną samorzutnie (przez zainteresowanych użytkowników) dokonywaną w przypadkach niezbędnych, kiedy wymaga tego potrzeba przejazdu.

Układ dróg obsługi rolnictwa wykazuje dużą regularność w Baranowie Sandomierskim i Woli Baranowskiej. Na pozostałym obszarze struktura indywidualnych dojazdów posiada cechy przypadkowości w zależności od stanu władania gruntami.

6.2. Komunikacja kolejowa

6.2.1. Linia normalnotorowa

Przez obszar gminy przechodzi linia kolejowa relacji Dębica – Łódź Kaliska oddana do użytkowania w 1887 roku na odcinku Dębica – Tarnobrzeg – Sandomierz jako linia boczna od głównej w Galicji linii kolejowej Kraków – Lwów, powstałej około 20–stu lat wcześniej.

Długość odcinka w granicach gminy wynosi 9.352 km. Jest linią jednotorową, niezelektryfikowaną z przystankami osobowymi: Baranów Sandomierski (w Skopaniu Fabrycznym), Skopanie (stacja kolejowa) i Dąbrowica Małopolska. Wykorzystanie zdolności przepustowej linii szacuje się poniżej 20%. Stan techniczny w skali ocen: dobry, dostateczny, niedostateczny – określony został jako dostateczny.

Przewozy pasażerskie obsługiwane są pociągami osobowymi relacji Dębica – Stalowa Wola Rozwadów i powrotnie o częstotliwości 2–ch kursów na dobę (2 pary pociągów na dobę). Tranzytowe przewozy towarowe obsługuje jeden pociąg na dobę.

Stacja Skopanie jest stacją pośrednią, którą tworzy grupa trzech torów w tym:

- dwa tory dla pociągów pasażerskich bez krawędzi peronowych;
- jeden tor dla rozładunku węgla przy placu składowym.

Tor ogólnoładunkowy obsługujący rampę z placem składowym został rozebrany.Z zachodniej głowicy stacji wychodzi bocznica w kierunku fabryki firanek „Wisan".

6.2.2. Linia szerokotorowa

Linia Hutniczo – Siarkowa była przedsięwzięciem PKP realizowanym w drugiej połowie lat siedemdziesiątych. Służyć miała transportowi rudy żelaza, siarki oraz węgla do ówczesnego ZSRR. Jej budowa rozpoczęta została 15 listopada 1977 r., a oddanie linii do eksploatacji nastąpiło 30 listopada 1979 r. W ubiegłym roku „szeroki tor" Hrubieszów – Sławków Południowy został wydzielony z sieci PKP S.A. i wraz ze zmianą nazwy na linię szerokotorową powstała Spółka PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa spółka z o.o. z siedzibą w Zamościu. Jest linia o charakterze towarowym. Zdolność przewozowa przy obecnym stanie technicznym infrastruktury kolejowej określa się na 6,0 mln ton/rok (zdolność przewozowa w fazie projektu przewidywała możliwość transportu 20 mln ton/rok. Zakładana w projekcie przepustowość linii na 11 par pociągów/dobę jest nieosiągalna przy obecnym stanie funkcjonowania stacji i mijanek na szlaku. Przyjęty przez spółkę zarządzającą plan modernizacyjno – naprawczy zakłada osiągniecie zdolności przepustowej 15 par pociągów/dobę.

Linia szerokotorowa spełnia wszystkie wymagania techniczne odnośnie kontenerowego przewozu samochodów ciężarowych „TIR". Uruchomienie regularnych przewozów zależy od wprowadzenia brakujących, odpowiednich unormowań prawnych. Dobre wyniki działalności transportowej zapewniają rozwijające się przewozy wagonowe towarów, natomiast przewozy pasażerskie i samochodów ciężarowych mogłyby tę działalność jedynie uzupełniać. Linia przewozi głownie rudę żelaza importowaną z Ukrainy i w niewielkim stopniu z Rosji. Pozostałe, transportowane towary masowe to przede wszystkim: drewno, płody rolne (zwłaszcza produkcja sadownicza), węgiel i olej napędowy. Szczególną rolę w przewozie i przeładunku towarów odgrywa stacja w Woli Baranowskiej połączona bocznicą przemysłową normalnotorową ze stacją Padew Narodowa. Układ torów umożliwiający wzajemne przekazywanie towarów do transportu koleją normalnotorową lub szerokotorową nadaje stacji w Woli Baranowskiej charakter węzła transferowego. Wyposażona jest w dwie rampy przeładunkowe, halę składową i zaplecze techniczne. **Zdolność przeładunkowa stacji przy założeniu dobrego stanu istniejącego wyposażenie oceniana jest na 43200 ton/dobę. Na terenie stacji Wola Baranowska uruchomiony został skład celny.**

Długość linii szerokotorowej w granicach gminy 6.83 km.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

wynikające z:

- **polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa** (Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, tekst jednolity Dz.U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139, z późniejszymi zmianami).
  Wojewódzki rejestr zadań rządowych i zadań samorządowych, służących realizacji ponadlokalnych i regionalnych celów publicznych nie zawiera zadań na obszarze miasta i gminy Baranów Sandomierski (pismo Wojewody Podkarpackiego, znak AB.IV. 7041/2/183/01 z dnia 28.09.2001).
  Polityka państwa realizowana jest poprzez plany ochrony przeciwpowodziowej (art. 117 Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne) oraz programy, a w tym:
  - Program inwestycji melioracyjnych na lata 2000-2006 w województwie podkarpackim, służący bezpieczeństwu publicznemu poprzez ochronę terenów przed zalewaniem powodziowym obejmujący budowę i przebudowę urządzeń wodnych (str. 14 pkt 1.1),
  - Małopolski Program Zagospodarowania Dorzecza Górnej Wisły (w przygotowaniu);
- **położenia w stosunku do centrum administracyjnego województwa oraz ważnych miejsc aktywności ekonomicznej**
  W latach 90-tych nastąpiły radykalne zmiany na mapie gospodarczej regionu. Kryzys przemysłu siarkowego, hutniczego, zbrojeniowego i lotniczego spowodował początkowo ograniczanie, a wreszcie likwidację miejsc pracy w tak dotąd ważnych dla egzystencji ekonomicznej mieszkańców gminy ośrodkach, jak: Machów, Stalowa Wola, Nowa Dęba, Mielec.
  Powstanie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK „WISŁOSAN", której celem strategicznym jest udział w restrukturyzacji „Huty Stalowa Wola" S.A, KiZPS „Siarkopol" w Tarnobrzegu, KiZCHS „Siarkopol" w Grzybowie oraz ZM „Dezamet" S.A. w Nowej Dębie, daje nadzieję na utworzenie docelowo około 11 tys. nowych miejsc pracy

  Rozwój Specjalnej Strefy Ekonomicznej „EURO-PARK" w Mielcu powinien wpłynąć na tworzenie nowych gałęzi przemysłu. Niezbędnym jest jednak kreowanie alternatywnych aktywności gospodarczych, a w tym rozwój zakładów w oparciu o lokalne surowce mineralne, tworzenie nowych zakładów dla przetwórstwa rolnego, tworzenie małych firm na bazie istniejących gospodarstw rolnych, rozwój usług dla obsługi turystyki, obsługi przedsiębiorstw.
  W końcu lat 90-tych, wskutek reformy terytorialnej kraju, miasto i gmina Baranów Sandomierski znalazło się na północno-zachodnim krańcu województwa Podkarpackiego.
  Zmiany na mapie gospodarczej i administracyjnej regionu powodują:
  - zmiany celów podróży w dojazdach do pracy i administracji,
  - zmianę zainteresowań ukierunkowanych odtąd na lokalne zasoby i możliwości,
  - integrację społeczności lokalnych zainteresowanych w tworzeniu wartości ekonomicznych w obszarze gminy.

Zmiany te wywołują potrzebę dostosowania głównych ciągów komunikacyjnych do kierunków i celów podróży, którymi w obecnej sytuacji są:

- kierunek północ-południe wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 872 łączący w najkrótszej linii gminę z drogą krajową nr 9 relacji Radom- Rzeszów, a prowadzącą do centrum województwa;
- kierunek płd-zachód-płn-wschód łączący strefy ekonomiczne EURO-PARK Mielec i EURO-PARK Wisłosan ze stacją przeładunkową na LHS w Woli Baranowskiej dla wykorzystania zdolności przeładunkowej stacji (43 200 ton/dobę).

- **Relacji z terenami otaczającymi i kierunkami zagospodarowania gmin sąsiednich:**

  Elementy stanu i kierunków zagospodarowania, mających wpływ na kształtowanie zagospodarowania gminy:
  - realizacja zbiornika wodnego w wyrobisku pogórniczym Kopalni Siarki „Machów" (miasto Tarnobrzeg) o przeznaczeniu dla celów rekreacyjnych, powinna wywołać uzupełniający program o funkcji rekreacji całorocznej i związaną z tym potrzebę zainwestowania hotelowego, turystycznego i agroturystycznego;
  - modernizacja drogi krajowej wg relacji Radom- Rzeszów, w tym budowa równoległego mostu na rz. Wiśle dla drugiej jezdni drogi (gm. Łoniów), może powodować aktywizację terenów przyległych poprzez zainwestowanie dla obsługi podróżnych;
  - projektowany nowy przebieg drogi wojewódzkiej 985 Nagnajów – Dębica (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Padew Narodowa), wywołuje potrzebę kontynuacji trasy tej drogi w obszarze Gminy Baranów Sandomierski, o przebiegu korzystnym dla funkcjonowania gospodarczego gminy (zbliżenie do LHS)
  - usytuowanie w systemach przyrodniczych, a w tym:
    - korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym (dolina Wisły) oraz
    - powiązań przyrodniczo-klimatyczno-wodnych o znaczeniu regionalnym (doliny rzek: Babulówki i Trześniówki)

    wymagają zachowania istniejących wartości przyrodniczych i krajobrazowych tych obszarów;
  - położenie w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425, zasilającego ujęcia wód gminy Baranów Sandomierski i gmin sąsiednich, wymaga ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu tych terenów dla ochrony jakości wód.

- **cech środowiska przyrodniczego**

  a) powodujących ograniczenia dla zagospodarowania:, a wynikających z:
  - usytuowania gminy w obszarze bezpośrednio przyległym do doliny rzeki Wisły i znajdujących się w jej terenie dopływów powoduje, że uwarunkowaniem rozwoju jest zapewnienie ochrony przed niebezpieczeństwem zalewania powodziowego terenów znajdujących się w obszarze Q 1%. W obszarze tym znajduje się między innymi historyczna zabudowa miasta Baranów Sandomierski w tym zespół zamkowo-parkowy, zespoły zabudowy historycznej wsi Dymitrów Duży,

Dymitrów Mały, Siedleszczany, Przewóz;

- występowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych takich jak:
  - gleby I-III klasy kompleksów rolniczej przydatności znajdujących się w północnej części gminy;
  - kompleksów leśnych, w tym lasów ochronnych grupy I-szej,
  - pomników przyrody.
- występowanie wartościowych obszarów i obiektów:
  - stanowiących zasoby dla rozwoju zagospodarowania (surowce mineralne),
  - możliwych do wykorzystania dla celów turystycznych i rekreacyjnych,
  - kwalifikujących się do objęcia ochroną prawną,
- występowania obszarów tworzących system ekologiczny,
- występowanie obszarów niekorzystnych dla zagospodarowania ze względu na niekorzystne warunki gruntowo-wodne;

- **Dotychczasowego zagospodarowania i przeznaczenia terenów**

W obszarze przestrzennym gminy czytelny jest ład przestrzenny, świadczący o kulturze planistycznej , wyrażającej się w:

- respekcie dla wartościowych obiektów i zespołów kulturowych osadnictwa; zachowane zwarte zespoły osadnicze zachowują swą tożsamość wyrażającą się skalą zespołu i charakterem zabudowy,
- zachowaniu cech krajobrazu, zróżnicowanego zależnie od obszaru, np.:
  - zwarta zabudowa wsi Dąbrowica i rozproszona, wpisana w pejzaż zabudowa wsi Kaczaki; zróżnicowanie to pozwala na wyróżnienie jednostek krajobrazowych o czytelnych charakterystykach;
- gospodarka przestrzenna gminy uwzględnia ograniczenia wynikające z ochrony zasobów przyrodniczych, takich jak:
  - gleby wysokich klas,
  - korytarze ekologiczne,
  - tereny leśne.

Ostatni dokument planistyczny „Zmiana w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego" z 1998 r. wskazuje na uprzywilejowanie zabudowy wzdłuż dróg, a wśród nich szczególnie drogi wojewódzkiej 872. Oznacza to wykorzystywanie dla zabudowy terenów wzdłuż ciągów infrastruktury technicznych.

Może to świadczyć o roli, jaką w kształtowaniu zagospodarowania a więc krajobrazu mają uczestnicy procesu projektowania planu. Koncepcja systemu kanalizacji opracowana w 1993 roku dla planu ogólnego zag. terenu, skutkuje w zmianie planu 1998 rozciąganiem zabudowy wzdłuż dróg prowadzących systemy infrastruktury technicznej. Zmienia to całkowicie tradycyjny charakter osadnictwa w tym obszarze.

- **posiadania unikalnych w skali kraju zabytków kultury, takich jak:**
  - zespół zamkowo- pałacowy w Baranowie Sandomierskim oraz układ urbanistyczno-krajobrazowy miasta, ale także kościoły w Baranowie Sandomierskim, Ślęzakach, Woli Baranowskiej, czy dobrze zachowane zespoły historycznej zabudowy wsi; zespoły te i obiekty wpisują się w pejzaż przyrodniczy, którego największym walorem są jego cechy

naturalne. Harmonijność krajobrazu kulturowego i naturalnego stanowi cechę wyróżniającą obszaru (pkt. 4 j.w.). Uwarunkowania stąd wynikające to:

- konieczność zapewnienia ochrony obszarów i obiektów znajdujących się w:
  - rejestrze zabytków,
  - ewidencji konserwatorskiej,

ale także potrzebę ochrony wartościowych lokalnych elementów środowiska kulturowego i krajobrazu, jako znaczących dla zachowania tożsamości obszaru.

Oznacza to potrzebę określenia:

- szczególnych warunków zagospodarowania terenów, w tym zakazu zabudowy, wynikających z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych;
- warunków ekspozycji obiektów, zespołów oraz elementów kultury materialnej i niematerialnej;
- lokalnych warunków, zasad i standardów kształtowania zabudowy oraz urządzania terenu w obszarach historycznych zespołów zabudowy oraz w obszarach potencjalnie rozwojowych;

- **Oceny warunków życia mieszkańców,** w odniesieniu do:
  - **jakości środowiska** ocenianej poprzez:
    - jakość powietrza
    - jakość wody pitnej
    - ekspozycję na hałas
    - warunki klimatyczne
    - jakość warunków sanitarnych otoczenia
    - ekspozycji na klęski żywiołowe

    wyrażonej w procentach ludności zamieszkującej w strefach charakteryzujących się przekroczeniem dopuszczalnych norm lub w przypadku „ekspozycji na klęski żywiołowe"- procent l. ludności zamieszkałej w strefie Q1% do ogółu ludności gminy;
  - **atrakcyjności obszaru** ocenianej poprzez:
    - udział powierzchni wód otwartych w ogólnej powierzchni zainwestowania
    - liczbę naturalnych punktów widokowych i ciągów widokowych,
    - zróżnicowanie wysokościowe obszaru (atrakcyjność wizualna krajobrazu),
    - udział powierzchni rezerwatów i obszarów krajobrazu chronionego w całości terenów zainwestowanych,
  - **atrakcyjności kulturowej obszaru** ocenianej poprzez:
    - ilość unikalnych obiektów przypadających na 1 km obszaru zainwestowania,
    - powierzchni terenów o utrwalonej i wartościowej strukturze przestrzennej do ogólnej powierzchni terenów zainwestowanych,
    - powierzchni terenów zainwestowanych, objętych ochroną konserwatorską do ogólnej powierzchni terenów zainwestowanych,
  - **poziomu infrastruktury społecznej i technicznej** poprzez:
    - jakość transportu
      - liczba mieszkańców w izochronie 1000 m od przystanku PKS
    - powierzchnię terenów zainwestowanych objętych zbiorowym systemem:
      - zaopatrzenia w wodę,
      - zaopatrzenia w gaz,

-odprowadzania ścieków,

- liczba dzieci na 1 klasę
- liczba dzieci na 1 przedszkole
- przeciętne zatrudnienie w usługach na 1000 mieszkańców
- procent ludności mającej do sklepu spożywczego w promieniu 800m
- powierzchnia terenów i urządzeń rekreacyjnych przypadająca na 1 mieszkańca

Według tak przeprowadzonej oceny warunków życia mieszkańców gminy zidentyfikowano następujące cechy (stany) sygnalne wpływające na jakość życia jako finalnego celu działalności gospodarczej i społecznej. Są to:

- ekspozycja na klęski żywiołowe według liczby ludności zamieszkałej w obszarze Q1% tj. potencjalnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat lub zniszczenia (przerwania) wałów, w obszarze tym o powierzchni 6900ha, znajduje się 891 gospodarstw;
- niedostateczny udział terenów usług w całości terenów zainwestowania,
- niedostateczny stan wyposażenia w urządzenia rekreacyjne.

8. Konflikty w zagospodarowaniu obszarów wynikające z cech śrdowiska, przeznaczenia terenów, a tendencjami w zagospodarowaniu

Problemy do rozwiązania w wyniku rozpoznanych obszarów konfliktowych:

- tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi, obejmujące w granicach Q1% powierzchnię 6900 ha (w tym obszar miasta Baranów Sandomierski wraz z zespołem pałacowo-parkowym) wobec dotychczasowego przeznaczenia (P.M.Z.P.) i tendencji do zagospodarowania;
- projektowana w Planie Miejscowym Zagospodarowania Przestrzennego z 1993r. obwodnica Baranowa w przebiegu drogi wojewódzkiej Nr 985 Nagnajów- Dębica wobec stanu zagospodarowania i dalszych tendencji dążących do powiązania w jeden zespół osadniczy miasto Baranów Sandomierski i Osiedle Skopanie. Tendencja ta utrwala się od połowy lat 90-tych powodując aktywizację kierunku wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 872 na odcinku Baranów Sandomierski- Wola Baranowska.
- aktywizacja terenów wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 872 z bezpośrednimi wyjazdami powoduje konflikt z funkcją drogi;
- ograniczenia dla rozwoju zabudowy i zainwestowania wsi: Dymitrów Mały, Siedleszczany, Przywóz z powodu bariery, którą stanowi występowanie wysokiej jakości gleb w ich otoczeniu.

Niektóre ze zidentyfikowanych problemów wymagających rozwiązań projektowanych w studium:

- brak powiązań komunikacyjnych o kierunkach równoleżnikowych, co powoduje konieczność przejazdów przez centrum miasta-rynek w powiązaniach Suchorzów-Dymitrów Mały;
- wyczerpanie się dostępnych dla zabudowy mieszkalnej terenów w obszarze miasta Baranów Sandomierski. Wyznaczone w Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego tereny wymagają przeprowadzenia operacji scalenia i podziału nieruchomości, na którą właściciele nie wyrażają zgody.
- potrzeba rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej w obszarach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych na terenach rozproszonej zabudowy.

Wykorzystano następujące materiały:

1. Powszechna inwentaryzacja przyrodnicza – 1997 r.- MIASTO I GMINA BARANÓW SANDOMIERSKI – opracowanie Pracowni Sozologicznej BUL i GL w Przemyślu, autorzy mgr mgr: Jerzy Karpierz, Barbara Królak, Agnieszka Marcela, Agata Nowakowska, Andrzej Nowakowski, Paweł Ruciński, Lilianna Witkowska- Wawer; opracowanie wykonane dla Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Tarnobrzegu – ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Tarnobrzegu;
2. Ocena stanu środowiska naturalnego na terenie gminy Baranów Sandomierski, sierpień 1983 rok – opracowanie Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Tarnobrzegu;
3. Komentarz do mapy sozologicznej, opracowany: Maria Trafas, Kazimierz Trafas – 1999 rok;
4. Stan środowiska w województwie tarnobrzeskim w 1995,1996,1997 roku – dokumenty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Tarnobrzegu, wyd. Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska;
5. Roczniki statystyczne woj. Tarnobrzeskiego – 1996-98
6. Roczniki statystyczne woj. Podkarpackiego – 1999,2000;
7. przemysłowych na środowisko rolnicze województwa Tarnobrzeskiego. [W:] Sozologiczne problemy województwa Tarnobrzeskiego, Dziewański J. (red.). Materiały ogólnopolskiej konferencji, 14-15.03.1991, PAN Kraków-Tarnobrzeg: 43-81.
8. Jaroń-Warszyńska R., Kalisz E., Nawrot J., Sałata M. 1999. Jakość podstawowych elementów środowiska. [W:] Stan środowiska w województwie Podkarpackim, Biblioteka Monitoringu Środowiska, R. Jaroń-Warszyńska (red.), Wyd. Ośw. FOSZE, Rzeszów: 57 - 173.
9. Jaroń-Warszyńska R., Kozak E., Kulikowska B., Michalak B., Sikora A., Styś K. 2000. Stan środowiska w województwie Podkarpackim w 1999 roku. IOŚ i WIOŚ, Biblioteka monitoringu środowiska, Wyd. Ośw. FOSZE, Rzeszów:1-231.
10. Kabata-Pendias A., Motowicka-Terelak T., Piotrowska M., Terelak H., Witek T. 1993. Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb i roślin metalami ciężkimi i siarką. Wytyczne ramowe dla rolnictwa. Wyd. IUNG, Puławy: 1 - 20.
11. Kamiński Z. 1996. Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb i roślin metalami ciężkimi i siarką w wytypowanych punktach wokół niektórych zakładów przemysłowych województwa Tarnobrzeskiego. Praca zbiorowa, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Kielce (dane niepublikowane).
12. Motowicka-Terelak T., Terelak H. 1998. Siarka w glebach Polski - Stan i zagrożenia. PIOŚ, Warszawa, 1 - 106.
13. Pawłowska-Ćwięk L. 1991. Oddziaływanie zanieczyszczeń przemysłowych na środowisko rolnicze województwa Tarnobrzeskiego. [W:] Sozologiczne problemy województwa Tarnobrzeskiego, Dziewański J. (red.). Materiały ogólnopolskiej konferencji, 14-15.03.1991, PAN Kraków-Tarnobrzeg: 43-81.
14. Pucek T. 1997. Badania gleb i roślin w rejonie wyrobiska "Piaseczno" dla potrzeb monitoringu środowiska- stan zerowy. OBR-PS "Siarkopol", Tarnobrzeg (maszynopis).
15. Sałata M. 1996 (red.). Stan środowiska w województwie tarnobrzeskim w 1995 roku. PIOŚ, Warszawa: 1 - 176.

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW 92

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY 93

3. STAN ŚRODOWISKA, W TYM ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOG OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 94

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 95

5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH 95

6. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA, ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 19 LIPCA 2019 r. O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, ZGODNIE Z UNIWERSALNYM PROJEKTOWANIEM 95

7. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 96

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 96

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW 97

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 98

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 98

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA 98

13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 99

14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 99

14.1. Istniejąca sieć komunikacyjna 99

14.2. Istniejąca infrastruktura techniczna 99

15. ZADANIA SŁUŻCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 99

16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ 99

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW

Gmina Baranów Sandomierski posiada obowiązujący dokument planistyczny „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Baranów Sandomierski" uchwalony uchwałą Nr XLIV/279/2002 z dnia 28 sierpnia 2002 r. Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Baranów Sandomierski.

Przedmiotem diagnozy stanu i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego jest obszar położony w północno - wschodniej części gminy Baranów Sandomierski, w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów, zwany dalej obszarem zmiany Studium.

Ponadto w opracowaniu jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, tożsamy z obszarem zmiany Studium do którego przystąpiono wraz z uchwałą Nr VI/43/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów w Gminie Baranów Sandomierski oraz uchwałą Nr XI/90/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 29 sierpnia 2019 r. zmieniającą uchwałę Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim Nr VI/43/19 z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów w Gminie Baranów Sandomierski.

W strukturze użytkowania gruntów, w granicy zmiany Studium, przeważają grunty orne 27,21 % i lasy 25,04 %. Wśród terenów zainwestowanych, zajmujących łącznie 1,32 % powierzchni objętej zmianą Studium, dominują tereny komunikacyjne o powierzchni 6,08 ha. Pozostałą część terenów zainwestowanych stanowi nieruchomość gruntowa o powierzchni 0,30 ha, na której zlokalizowany jest radar lotniczy, który stanowi inwestycję celu publicznego. Pozostałe tereny stanowią przede wszystkim: łąki trwałe, pastwiska trwałe i tereny o łączonych formach użytków gruntowych np. grunty zadrzewione i zakrzewione oraz

pastwiska trwałe. Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia powierzchnie i procentowy udział poszczególnych użytków gruntowych występujących na obszarze objętym zmianą Studium.

Tabela 1 Powierzchnia i procentowy udział poszczególnych użytków gruntowych występujących na obszarze objętym zmianą Studium

użytek gruntowy	powierzchnia [ha]	procentowy udział [%]
Ls	121,06	25,04
Ps	56,25	11,63
Ł	76,70	15,86
R	133,96	27,71
Ws	3,91	0,81
Lz	0,99	0,20
LzrPs	51,46	10,66
dr	6,08	1,26
WPs	31,20	6,45
LzrŁ	1,51	0,31
WŁ	0,05	0,01
Bi	0,30	0,06
suma	**483,47**	**100,00**

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują sieci infrastruktury technicznej za wyjątkiem napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia.

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ład przestrzenny jest to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne”.

Obszar objęty zmianą Studium to głównie przestrzenie otwarte terenów rolnych poprzecinane pasami obszarów leśnych. Tereny leśne w granicach obszaru objętego zmianą Studium powstały w wyniku rekultywacji zwałowiska Kopalni Siarki „Machów”. Na obszarze opracowania nie przewiduje się wymogów ochrony ładu przestrzennego.

Obecnie, ze względu na konieczność aktualizacji istniejących dokumentów polityki przestrzennej w opracowaniu jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, tożsamy z obszarem zmiany Studium do którego przystąpiono wraz z uchwałą Nr VI/43/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie

przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów w Gminie Baranów Sandomierski oraz uchwałą Nr XI/90/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 29 sierpnia 2019 r. zmieniającą uchwałę Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim Nr VI/43/19 z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów w Gminie Baranów Sandomierski. Stworzenie planu zapewni ochronę ładu przestrzennego poprzez ustalenia w jego zakresie dla poszczególnych terenów, przy uwzględnieniu uwarunkowań i wymagań funkcjonalnych, społeczno- gospodarczych, środowiskowych, kulturowych oraz kompozycyjno – estetycznych.

3. STAN ŚRODOWISKA, W TYM ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOG OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Środowisko naturalne obszaru objętego zmianą Studium jest w bardzo małym stopniu przekształcone przez toczące się procesy gospodarcze. Tereny zabudowane i zurbanizowane stanowią jedynie 1,32 % powierzchni objętej zmianą Studium. 72,62 % obszaru objętego zmianą Studium stanowią grunty rolne klasy średniej (IV), słabej (V) i najsłabszej (VI), gdzie dominują grunty orne i pastwiska trwałe. W granicach zmiany Studium nie występują grunty rolne chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Grunty leśne na obszarze objętym zmianą Studium zajmują 122,05 ha, z czego lasy stanowią ponad 99 % gruntów leśnych, a grunty zadrzewione i zakrzewione niespełna 1 %. Ich przeznaczenie na cele nieleśne może nastąpić jedynie w procedurze sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po uzyskaniu zgody marszałka województwa. Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary, objęte prawnymi formami ochrony przyrody.

Obszar opracowania jest zrekultywowanym zwałowiskiem zewnętrznym Kopalni Siarki Machów. W budowie geologicznej obszaru zwałowiska występują iły krakowieckie wraz z nadkładem czwartorzędowym zdjętym ze złoża siarki Machów. Zwałowisko to

spowodowało znaczne przeobrażenie rzeźby tego obszaru. W najwyższym punkcie zwałowisko to ma wysokość ok. 224 m n.p.m.

Na obszarze opracowania nie występują obszary Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i ich strefy ochronne ani strefy ochronne ujęć wód.

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary ochrony dziedzictwa kulturowego.
W granicach obszaru objętego zmianą Studium nie występują także zabytki czy dobra kultury współczesnej.

5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Na obszarze zmiany Studium nie wprowadza się ustaleń wynikających z rekomendacji i wniosków określonych w audycie krajobrazowym ze względu na brak opracowanego audytu krajobrazowego dla województwa podkarpackiego. W związku z powyższym w granicach zmiany Studium nie wyznacza się również granic krajobrazów priorytetowych.

6. UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA, ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 19 LIPCA 2019 r. O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, ZGODNIE Z UNIWERSALNYM PROJEKTOWANIEM

Zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku z dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. 2012 poz. 1169) poprzez „uniwersalne planowanie" rozumie się projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopni, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza pomocy technicznych dla szczególnych grup niepełnosprawnych, jeżeli jest to potrzebne.

Na obszarze opracowania nie znajdują się tereny mieszkaniowe i nie ma tu terenów, na których mieszkańcy gminy przebywają okresowo w sposób ciągły, nie ma tu również terenów

wymagających zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom niepełnosprawnym. Obszar opracowania znajduje się w lokalizacji oddalonej od zabudowy mieszkaniowej, w związku z czym nie przewiduje się zagrożenia dla zdrowia mieszkańców. Planowane zagospodarowanie nie będzie negatywnie wpływać na warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochronę ich zdrowia. Zakłada się, że projektowane tereny przyczynią się do rozwoju sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej w zakresie energii elektrycznej.

7. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Mając na uwadze uwarunkowania i lokalizację obszaru opracowania, planowane zagospodarowanie nie będzie stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia. Przewiduje się, że elektrownie słoneczne będą odpowiednio ogrodzone i zabezpieczone przed dostępem ludzi na ich teren. Infrastruktura w postaci linii elektroenergetycznych będzie skablowana i poprowadzona w ziemi, a stacje transformatorowe będą zabezpieczone przed dostępem ludzi.

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, w tym:

- analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- prognozy demograficzne,
- możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,

zostały zawarte w opracowaniu pt. „Analiza potrzeb i możliwości rozwojowych Miasta i Gminy Baranów Sandomierski z określeniem perspektyw rozwojowych”, które zostało sporządzone do projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów.

Tabela 2 Zestawienie zapotrzebowania na nową zabudowę z obliczoną chłonnością

funkcja zabudowy	maksymalne zapotrzebowanie	chłonność zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej	chłonność terenów z mpzp położonych poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną	[1] - [2] - [3]
	[1]	[2]	[3]	[4]
	powierzchnia użytkowa zabudowy [m²]			
mieszkalna	249588	149158	45 893	**54537**
usługowa	236955	53697	104631	**78627**
produkcyjna, (składów i magazynów)	777561	73590	326138	**377833**
produkcja (składów i magazynów) – TSSE EURO-PARK	588945	0	219218	**369727**

W wyniku analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz prognoz demograficznych przy uwzględnieniu możliwości finansowania gminy przedstawiono maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy: mieszkalną, funkcję usługową zawierająca wszelkiego rodzaju usługi zarówno publiczne, jak i usługi komercyjne, usługi sportu i rekreacji oraz funkcję produkcyjną. W powyższym zestawieniu tabelarycznym przedstawiono także chłonność zwartej struktury funkcjonalno- przestrzennej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej w podziale na funkcje zabudowy oraz chłonność terenów z mpzp położonych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę przewyższa sumę powierzchni użytkowej istniejącej zabudowy oraz zarezerwowanej w planach miejscowych,

w związku z czym istnieje możliwość zaplanowania dodatkowych terenów pod lokalizację zabudowy. Na podstawie analiz wykazano możliwość finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej służącej realizacji zadań własnych gminy.

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW

W ramach obszaru objętego zmianą Studium występują grunty będące własnością: Gminy Baranów Sandomierski, właścicieli prywatnych, Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej z siedzibą w Warszawie, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz współwłasności Skarbu Państwa i Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i współwłasności Gminy Baranów Sandomierski i właścicieli prywatnych. W poniższym zestawieniu tabelarycznym

przedstawiono procentowy udział poszczególnych właścicieli/ współwłaścicieli gruntów w odniesieniu do obszaru zmiany Studium.

Tabela 3 Procentowy udział poszczególnych właścicieli/ współwłaścicieli gruntów w odniesieniu do obszaru zmiany Studium

Właściciele/współwłaściciele gruntów	**Udział w powierzchni gruntów obszaru zmiany Studium [%]**
Gmina Baranów Sandomierski	32,64
Właściciele prywatni	66,69
Polska Agencja Żeglugi Powietrznej z siedzibą w Warszawie	0,06
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	0,03
Skarb Państwa i Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	0,01
Gmina Baranów Sandomierski i właściciel prywatny	0,57

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin, zasoby wód podziemnych czy udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

14.1. Istniejąca sieć komunikacyjna

Na obszarze objętym zmianą Studium występują drogi publiczne, których właścicielem jest Gmina Baranów Sandomierski oraz drogi prywatne. Są to drogi o nawierzchni ze żwiru, płyt betonowych, tłucznia lub o nawierzchni gruntowej.

14.2. Istniejąca infrastruktura techniczna

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują sieci infrastruktury technicznej za wyjątkiem napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia.

15. ZADANIA SŁUŻCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Na obszarze objętym zmianą Studium nie przewiduje się zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi, w związku z czym nie przewiduje się tu wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr inż. Wacław Smykla

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr XXVIII / 228 /20 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BARANÓW SANDOMIERSKI, DLA TERENU POŁOŻONEGO W OBRĘBIE MIEJSCOWOŚCI DĄBROWICA, SIEDLESZCZANY, SKOPANIE I SUCHORZÓW

CZĘŚĆ II

CELE ROZWOJU

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zespół autorski:

mgr inż. Wojciech Kozłowski

mgr inż. Jan Grajczyk

Wrocław, 2020

GMINA BARANÓW SANDOMIERSKI
ul. Gen. L. Okulickiego 1
39-450 Baranów Sandomierski
tel./fax 15 811 85 81, 15 811 85 82
NIP 867-20-79-650 REGON 830409152

miasto i gmina
BARANÓW SANDOMIERSKI

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

CZĘŚĆ II

CELE ROZWOJU

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

---

marzec 2002

Sporządzający Studium:

ZARZĄD MIASTA I GMINY BARANÓW SANDOMIERSKI

Zespół autorski:

Główny Projektant:
Dr inż.arch. Bogusława Majka
uprawnienia urbanistyczne nr:1274/92
oraz:
mgr inż. Małgorzata Drewnowska
mgr inż. Benedykt Kobiela
inż. Maria Mróz
mgr Tomasz Pucek
Jan Tynio
mgr inż. arch. Krystyna Szedny
mgr inż. Janusz Stasiów

URBANPROJEKT – Urbanistyczne Biuro Studialno-Projektowe
ul.Chmielna 35/33, 00-021 Warszawa tel: 022-828 20 17, tel-fax 022-828 30 51
e-mail: urprojekt@poczta.onet.pl

Egz.nr 1

Zakres opracowania:

Na opracowanie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Baranów Sandomierski składają się:

CZĘŚĆ I: **DIAGNOZA STANU**
Uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego.
tekst

Rys. nr 1 – Uwarunkowania rozwoju zagospodarowania skala 1:10 000 (3 egz.)

Środowisko przyrodnicze-tekst + rysunek 1:25 000 (1egz.)
Zasoby kulturowe – tekst + rysunek 1:25 000 (1 egz.)

CZĘŚĆ II: **CELE ROZWOJU I UWARUNKOWANIA ICH REALIZACJI KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**
tekst

Rys. nr 2 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego skala 1:10 000 (3 egz.)
Rys. nr 2a – Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej, i komunikacji. skala 1:10 000 (3 egz.)

CZĘŚĆ III: **POLITYKA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO**
Realizacja zadań polityki rozwoju przestrzennego
tekst w formie projektu uchwały Rady Gminy (3 egz.)

Uchwaleniu podlegają:

1. **Zasady polityki przestrzennej w formie uchwały Rady Gminy**
2. **Rysunek nr 2 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego**

CZEŚĆ II

Spis treści

strona

III. CELE ROZWOJU 6

UWARUNKOWANIA REALIZACJI CELÓW ROZWOJU

A. Realizacja celów w sferze ochrony środowiska.....7
1. Cele ekologiczne
2. Cele kulturowe 8

B. Realizacja celów ekonomicznych.....12

C. Realizacja celów społecznych, w sferach:
- mieszkalnictwa.....13
- zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.....14
- infrastruktury społecznej.....16
- usług obsługi turystyki.....18
- zabezpieczenia rynku pracy..... 19
- obsługi komunikacyjnej.....20

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

A. Generalne kierunki kształtowania struktur przestrzennych w obszarze gminy.....21

B. Kierunki zagospodarowania w strefach polityki przestrzennej

1. Tereny objęte lub wskazane do objęcia ochroną.....22
1.1. Środowisko przyrodnicze
1.2. Środowisko kulturowe.....28

3. Kształtowanie zagospodarowania i krajobrazu terenów otwartych
2.1. Tereny rolne.....41
2.2. Tereny wód powierzchniowych
2.3. Tereny leśne i zadrzewione
2.4. Obszary przekształceń w strefie terenów otwartych.....45

3. Obszary osadniczego rozwoju 46
3.1. Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowo-usługowej.....47
A. Tereny istniejącej zabudowy śródmiejskiej
B. Zespoły historycznej zabudowy wiejskiej
C. Pozostałe tereny istniejącej zabudowy
3.2. Tereny wskazane do kierunkowego rozwoju.....48
1. Tereny, które mogą być przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowo—usługowej
A. miasta
B. gminy
C. zespołów usług z wykształconymi przestrzeniami publicznymi.....50

3.3. Tereny zieleni urządzonej i cmentarzy 50

4. Obszary rozwoju aktywności produkcyjno-gospodarczych i usługowych
A. Rejony strategiczne dla rozwoju gospodarczego.....51
B. Pozostałe tereny produkcyjno-techniczne i usługowe
C. Tereny poeksploatacyjne
D. Tereny urządzeń komunalnych
5. Obszary i rejony aktywności turystycznych, rekreacyjnych, sportowych.....52
6. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.....53
6.1.Zaopatrzenie w wodę
6.2.Odprowadzanie ścieków
6.3.Zaopatrzenie w gaz
6.4.Zaopatrzenie w energię
6.5.Gospodarka odpadami
7. Kierunki rozwoju systemu komunikacji.....56
7.1 Zasady kształtowania ważnych tras układu drogowo- ulicznego
7.2 Kierunki kształtowania układu komunikacyjnego miasta
7.3. Drogi transportu rolniczego
7.4. Bezpieczeństwo ruchu
7.5. Potrzeby parkingowe na obszarze gminy
7.6 Ścieżki i trasy rowerowe
7.7. Komunikacja kolejowa.....65

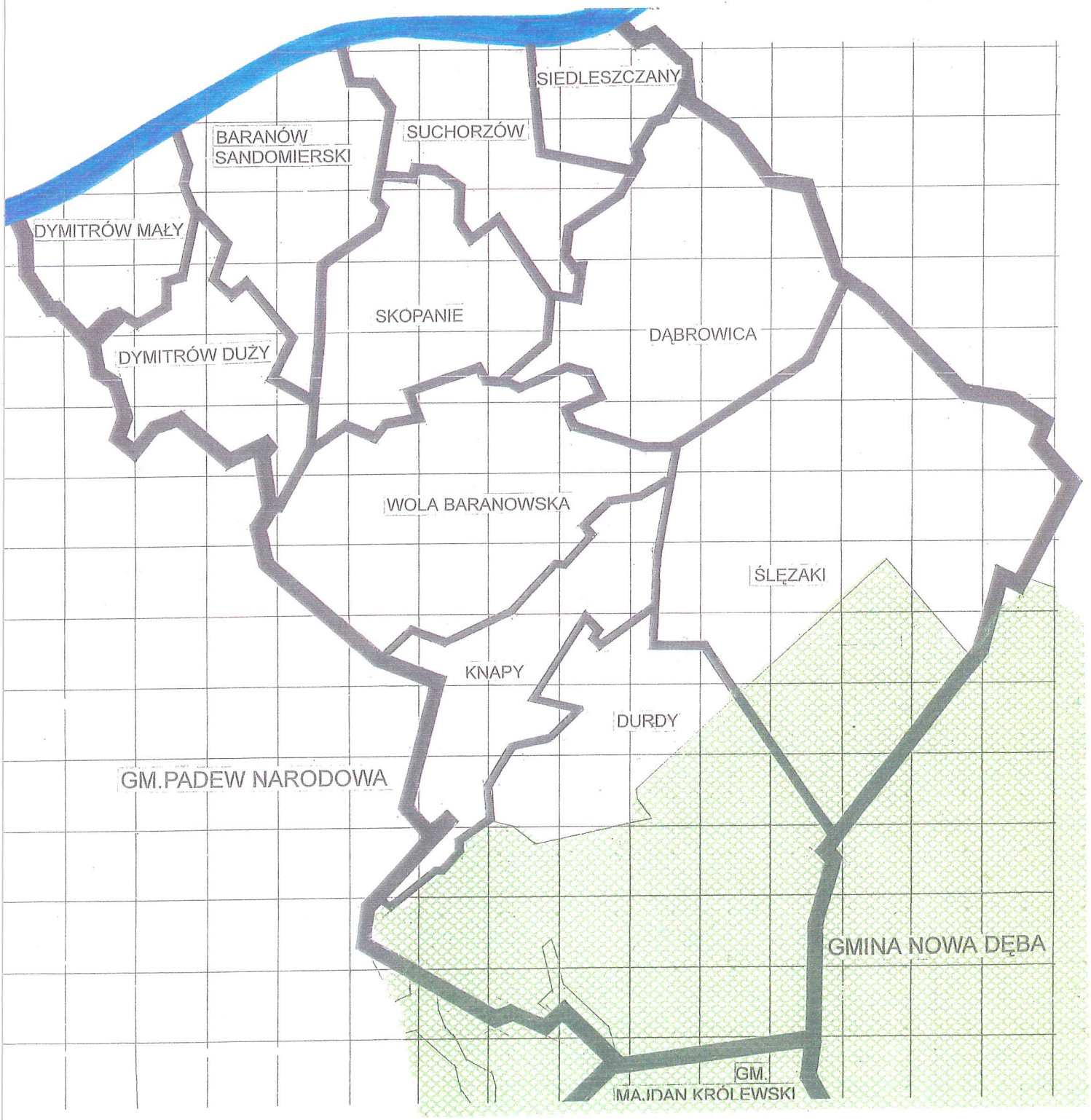
SIEDLESZCZANY
BARANÓW SANDOMIERSKI
SUCHORZÓW
DYMITRÓW MAŁY
SKOPANIE
DĄBROWICA
DYMITRÓW DUŻY
WOLA BARANOWSKA
ŚLĘZAKI
KNAPY
DURDY
GM.PADEW NARODOWA
GMINA NOWA DĘBA
GM. MAJDAN KRÓLEWSKI

W ślad za strategią rozwoju miasta i gminy Baranów Sandomierski proponuje się następujące sformułowanie celów rozwoju, jako podstawy określenia celów zagospodarowania przestrzennego.

CELE GŁÓWNE ROZWOJU

Poprawa jakości życia ludności poprzez zapewnienie stabilnego i zrównoważonego rozwoju warunkującego możliwość zaspokojenia potrzeb i aspiracji mieszkańców, w szczególności drogą

- rozwoju funkcji usługowych miasta, dla pełnienia roli ośrodka obsługi w zakresie restrukturyzacji gospodarczej, rozwoju gospodarki turystycznej, szkolnictwa ponad gimnazjalnego,
- aktywizacji obszarów wiejskich w kierunku rozwoju wielofunkcyjnego;

UWARUNKOWANIA REALIZACJI CELÓW ROZWOJU

Poprawa jakości życia w gminie drogą zrównoważonego rozwoju oznacza w **celach zagospodarowania przestrzennego**:

A. Traktowanie ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego jako integralnej części procesów rozwoju;
B. Tworzenie warunków dla realizacji celów ekonomicznych, w tym również drogą wykorzystania atrakcyjności osadniczej i turystycznej obszaru;
C. Realizację celów rozwoju społecznego poprzez kształtowanie warunków dla fizycznego i intelektualnego rozwoju mieszkańców gminy.

W obszarze miasta i gminy Baranów Sandomierski oznaczać to będzie:

A. Realizację celów ochrony środowiska, a w tym:

1. **Realizację wyznaczonych celów polityki ekologicznej,** która wymaga:

   - zachowania bioróżnorodności oraz utrzymania zdolności ekosystemów do odtwarzania zasobów przyrodniczych oraz zachowania naturalnych, unikalnych walorów krajobrazowych, a w tym, objęcie ochroną prawną terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, do których należą:
     - dolina Wisły
     - zalesione obszary dawnej Puszczy Sandomierskiej (w płd. części gminy);
   - zachowania systemu naturalnych powiązań przyrodniczych, niezbędnych dla zachowania ciągłości przestrzennej obszarów biologicznie czynnych poprzez:

- utrzymanie obecnego systemu powiązań przyrodniczych, który stanowią doliny potoków - dopływów rzeki Wisły oraz lasy;
- ochronę zieleni, szczególnie stanowiącej naturalną obudowę biologiczną cieków wodnych;

- poprawę jakości środowiska przyrodniczego poprzez:
  - ograniczenie niskiej emisji zanieczyszczeń, szczególnie na terenach skoncentrowanej zabudowy mieszkaniowej, a w tym stosowanie ekologicznych źródeł ciepła,
  - rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej, szczególnie w obszarach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 i jego strefy ochronnej oraz strefy ochronnej Zbiornika nr 424,
  - użytkowanie i zagospodarowanie terenów zgodnie z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi,
  - rekultywację terenów przekształconych w wyniku działalności gospodarczej, realizowaną przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań przyrodniczych (tereny poprzemysłowe, poeksploatacyjne);

- potrzebę wzbogacenia potencjału ekologicznego istniejących na terenie gminy systemów przyrodniczych poprzez:
  - zachowanie naturalnego zróżnicowania występujących ekosystemów: łąkowych, przyrodniczych, wodnych, bagiennych i leśnych,
  - kształtowanie dolesień i zadrzewień w sposób pozwalający na zmniejszenie przestrzennej izolacji ekosystemów leśnych oraz umożliwiający tworzenie wewnętrznej sieci powiązań przyrodniczych,
  - realizację dolesień na obrzeżu lasów poprawiających kształt oraz zwiększających powierzchnię biotopu wnętrza lasu,
  - uwzględnianie w planach urządzania lasów oraz planach uproszczonych urządzania lasów, potrzeby przebudowy drzewostanów leśnych w kierunku zwiększania różnorodności gatunkowej drzewostanów,
  - zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

2 Realizację celów kulturowych

Dla zachowania tożsamości kulturowej obszaru oraz podniesienia atrakcyjności osadniczej i turystycznej uznaje się jako niezbędne:

- ochronę wartościowych zespołów przestrzennych zabudowy, pojedynczych obiektów zabytkowych, układów zieleni, historycznych traktów, reliktów archeologicznych oraz obszarów obserwacji archeologicznej,
- wzmacnianie wartości kulturowych obszaru drogą działań naprawczych i wzbogacających dziedzictwo kulturowe.

W obszarze miasta i gminy oznaczać to będzie:

- ochronę istniejącej substancji zabytkowej, w tym:

  -nadanie rangi pomnika historii zespołowi zamkowo - parkowemu w Baranowie Sandomierskim,

- ochronę obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków, tj.:

Lp.	Obiekt	Nr w rejestrze	Data wpisu
1.	Układ urbanistyczno – krajobrazowy miasta Baranowa Sandomierskiego wraz ze strefami ochrony konserwatorskiej	290/A	06.05.1985
2.	Kościół parafialny p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Baranowie Sandomierskim	62/A	02.08.1982
3.	Zamek z parkiem w Baranowie Sandomierskim	1/A	24.02. 1977
4.	Dwór w Józefowie	311/A	21.09.1987
5.	Zespół kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP w Ślęzakach	427/A	22.04.1991
6.	Zespół kościoła paraf. p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Woli Baranowskiej	428/A	08.04. 1991

- ochronę obszarów i obiektów w ramach stref ochrony konserwatorskiej, do których proponuje się zaliczyć:

Strefa „A" -pełnej ochrony konserwatorskiej obejmująca:

A-1- układ urbanistyczny miasta Baranów Sandomierski,

A-2- zespół kościoła parafialnego p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Baranowie Sandomierskim,

A-3- zespół zamkowo-parkowy w Baranowie Sandomierskim,

A-4- zespół kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP w Ślęzakach,

A-5- zespół kościoła parafialnego p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Woli Baranowskiej,

A-6- teren zespołu dworskiego w Józefowie.

Strefa „B" ochrony zachowanych elementów zabytkowych obejmująca:

B-1- układ planistyczny wsi Suchorzów wraz z historyczną zabudową i zachowanym podziałem działek,

B-2- układ planistyczny wsi Skopanie wraz z historyczną zabudową i zachowanym podziałem działek,

B-3- układ planistyczny wsi Wola Baranowska wraz z historyczną zabudową i zachowanym podziałem działek;

Strefa „E" ochrony ekspozycji obiektów zabytkowych obejmująca:

E-1- teren pomiędzy drogą Wola Baranowska – Ślęzaki od południa, drogą Dąbrowica-Józefów od zachodu, strumykiem Łuczek

od północy i drogą polną od wschodu, będącym naturalnym przedpolem widokowym na założenie dworskie w Józefowie,

E-2- teren pomiędzy drogą polną od zachodu, wałem wiślanym od północy, drogą polną od wschodu i wałem przeciwpowodziowym rzeki Babulówki od południa, będącym naturalnym przedpolem widokowym na założenie zamkowo-parkowe w Baranowie Sandomierskim;

Strefa „K" ochrony krajobrazu kulturowego, która winna obejmować obszary bezpośrednio związane z układem historycznym, w tym:

K-1- krajobraz kulturowy miasta Baranów Sandomierski z zachowanym pierwotnym układem planistycznym, murowaną i drewnianą zabudową oraz naturalnym zadrzewieniem;

Strefa „OW" obserwacji archeologicznej obejmująca tereny występowania reliktów archeologicznych, w tym:

OW-1- teren historycznej lokacji miasta Baranów Sandomierski,

OW-2- teren historycznego założenia zamkowego w Baranowie Sandomierskim;

- ochronę przed zabudową punktów i ciągów widokowych, w tym:
  1- ciąg widokowy wzdłuż wału wiślanego na zespół zamkowo-parkowy w Baranowie Sandomierskim,
  2- ciąg widokowy wzdłuż wału rzeki Babulówki na zespół zamkowo-parkowy w Baranowie Sandomierskim,
  3- punk widokowy z drogi Tarnobrzeg - Mielec na zamek i kościół parafialny w Baranowie Sandomierskim,
  4- punkt widokowy z wału rzeki Babulówki na kaplicę przy tejże ulicy w Baranowie Sandomierskim,
  5- punk widokowy od północy, z drogi Baranów Sandomierski - Durdy na zespół kościoła parafialnego w Woli Baranowskiej,
  6- punkt widokowy od południa, z drogi Marki - Ślęzaki na zespół dworski w Józefowie,
  7- punkt widokowy z wału rzeki Trześniówki od południa na zespół kościoła parafialnego w Ślęzakach,
  8- punkt widokowy z wału rzeki Trześniówki od wschodu na zespół kościoła parafialnego w Ślęzakach.

- Zachowanie charakterystycznych i wartościowych dla krajobrazu kulturowego obiektów znajdujących się w ewidencji dóbr kultury (str.58 cz.I). Proponuje się ponadto zachowanie charakterystycznych dla krajobrazu elementów, jak:
  - krzyże przydrożne i kapliczki;

- Wzmacnianie wartości kulturowych służące podniesieniu atrakcyjności obszaru poprzez:
  - porządkowanie i eksponowanie zespołów historycznej zabudowy miasta i siedlisk wiejskich,
  - działania naprawcze w odniesieniu do zabudowy wprowadzającej

dysharmonię w krajobrazie,
- działania na rzecz kształtowania i urządzania przestrzeni publicznych wpisujących się w lokalny krajobraz.

B. **Tworzenie warunków dla realizacji celów ekonomicznych** wyrażających się poprzez wielostronny rozwój gospodarczy zapewniający obniżenie bezrobocia oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców, wymagać będzie:

- racjonalnego wykorzystania istniejącego potencjału gospodarczego w tym głównie potencjału stacji przeładunkowej na LHS, zasobów surowców dla produkcji materiałów budowlanych (iły),
- racjonalnego korzystania z potencjału środowiska przyrodniczego i kulturowego, jako zasobów mających szczególny walor ekonomiczny, a w tym:
  - rozwój turystyki krajoznawczej, pieszej, rowerowej, jak również różnych form turystki kwalifikowanej takich jak: jeździectwo, biegi na orientację, saneczkarstwo,
  - rozwój bazy agroturystycznej w oparciu o wykorzystanie istniejących obiektów zabudowy wiejskiej, głównie w sąsiedztwie atrakcyjnych przyrodniczo obszarów gminy oraz w powiązaniu z projektowanym zbiornikiem wodnym w Machowie,
  - rozwój bazy hotelowej, o standardach i cenach dostępnych dla średnio zamożnych turystów, sytuowanej głównie w obrębie miasta,
  - rozwój usług dla obsługi ruchu turystycznego, rekreacyjnego, sytuowanych głównie w bliskości atrakcyjnych turystycznie obiektów i szlaków,
  - rozwój osadnictwa, w tym również letniskowego i pensjonatowego,
  - rozwój różnych form wypoczynku świątecznego dla mieszkańców gminy;
- wykorzystanie aspiracji społeczności lokalnych dla podnoszenia kwalifikacji, co powinno prowadzić do:
  - aktywizacji w tworzeniu małych przedsiębiorstw,
  - rozwoju funkcji obsługi przedsiębiorczości,
  - rozwoju gospodarki turystycznej i obsługi turystyki i rekreacji,
  - rozwoju marketingu na potrzeby gminy;

- kształtowania struktury przestrzennej gminy respektującej uwarunkowania historyczne oraz otwartej na procesy rozwoju tj. podatnej na trudno przewidywalne potrzeby, a w tym:
  - zwiększenie dostępności komunikacyjnej do ważnych miejsc aktywności gospodarczej gminy, usług ponad lokalnych oraz centrów administracji i szkolnictwa wyższego(poza terenem gminy).

C. **Realizacja celów społecznych,** w celach zagospodarowania przestrzennego oznacza tworzenie warunków dla fizycznego i intelektualnego rozwoju mieszkańców poprzez:
- kształtowanie zagospodarowania odpowiadającego na potrzeby

współczesnych standardów w sferach:

- mieszkalnictwa,
- zapewnienia bezpieczeństwa publicznego,
- usług dla ludności w zakresie: szkolnictwa, ochrony zdrowia, kultury, wypoczynku,
- zabezpieczenia rynku pracy,
- kształtowania harmonijnego krajobrazu kulturowego, w duchu lokalnej tradycji, a odpowiadającego aspiracjom lokalnej społeczności.

- **Realizacja celów w sferze mieszkalnictwa**

Wielkość potrzeb mieszkaniowych wynika z dekapitalizacji zasobów, poprawy standardów zamieszkania, potrzeb komunalnych oraz stworzenia oferty atrakcyjnych terenów mieszkalnych. Zwiększone zapotrzebowanie na mieszkania związane jest także ze strukturą wieku ludności (28,8% grupy wieku przedprodukcyjnego), wzrostem liczby gospodarstw domowych jedno-osobowych oraz zmniejszania przeciętnej liczby osób przypadającej na jedną rodzinę. Zapotrzebowanie to uwzględnia potrzeby podnoszenia standardów tj. m.in. zmniejszania liczby osób w 1 mieszkaniu (obecnie 3,93 na wsi, 3,65 w mieście).

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA na rok 2015
SZACUNEK POTRZEB MIESZKANIOWYCH /**

Lp.	Miejscowość	Stan w 2001/*	Prognozowana liczba ludności w 2015 r.	Potrzebna liczba mieszkań
1	m. Baranów Sand.	1516	1700	610
2	Dąbrowica	1319	1380	490
3	Durdy	775	900	320
4	Dymitrów Duży	399	420	150
5	Dymitrów Mały	309	330	120
6	Kaczaki	645	720	260
7	Knapy	624	800	285
8	Siedleszczany	131	240	85
9	Skopanie Osiedle	1563	1750	625
10	Skopanie Wieś	1252	1260	450
11	Suchorzów	595	610	220
12	Ślęzaki	1076	1100	400
13	Wola Baranowska	2224	2350	840
	Łącznie	**12518**	**13560**	**4720**

*/stan 2001 wg danych Urzędu Miasta i Gminy
**/ przy założeniu przeciętnej liczby osób w gospodarstwie domowym 2,80 w mieście i 2,81 na wsi.

Oznacza to potrzebę budowy 1570 nowych mieszkań w gminie. Wskazuje to na zapotrzebowanie terenów dla zabudowy mieszkaniowej – 47 ha (netto), czyli około 85 ha brutto w gminie.

- Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego

Na terenie gminy oznacza to zabezpieczenie przed niebezpieczeństwem powodzi, w tym realizację:

- „PROGRAMU INWESTYCJI MELIORACYJNYCH NA LATA 2000-2006 W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM" opracowanego przez Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie (Rzeszów - wrzesień 2001) zatwierdzonego przez Wojewodę Podkarpackiego, który przewiduje, że w obszarze miasta i gminy Baranów Sandomierski wykonane będę następujące zadania:

- **Zabezpieczenie przeciwfiltracyjne prawego wału rzeki Wisły** (sekcja VII i VI) **Dymitrów Mały- Przewóz**, a w tym:
  9- Dymitrów Mały (sekcja VII) w km wału 3+200-6+200-3 km- Dymitrow
  10-Baranów Sandomierski (sekcja VII) w km wału 0+000-3+200-3,2 km
  11-Przewóz (sekcja VI) w km wału 0+000-200+350-2,35 km
- **Zabezpieczenia przeciwfiltracyjne rzeki Babulówki,** a w tym:
  - Przewóz - prawy wał rzeki w km 0+000-2+000-2 km
  - Czcianek - lewy wał rzeki w km 0+000-2+000-2 km
- **Wały przeciwpowodziowe potoku Dymitrowsko- Młoduchowskiego**

Zadanie inwestycyjne obejmować będzie obustronną modernizację wału rzeki o łącznej długości 1,75 km w km 0+000-0+855 lewego wału i w km 0+000-0+520 prawego wału. Modernizacja będzie miała na celu podwyższenie i zagęszczenie wałów oraz przebudowę 4 śluz wałowych .

- **Obustronna modernizacja obwałowania rzeki Trześniówki – Durdy,** a w tym:
  - modernizacja wałów-12,55 km
  - budowa zbiornika małej retencji „GAJ" w Woli Baranowskiej
  - modernizacja przepompowni wody w Siedleszczanach, której praca chroni obszar 100 ha, tj. miejscowości Suchorzów, Siedleszczany i Międzywodzie.

W obszarze gminy funkcjonują ponadto:

- zbiornik małej retencji BS Błonie, na który składają się trzy zbiorniki wodne połączone ze sobą przepustami. Pojemność zbiornika określona jest na 24 000 m^3 wody, a w okresie powodzi zbiornik może przyjąć 30 000 m^3 wody.

Proponuje się w Studium budowę następnych zbiorników „małej retencji", w następujących lokalizacjach:

- Baranów Sandomierski na Rowie Międzywodzie, prowadzącym ze Skopania Osiedle do rzeki Babulówka, dla ochrony realizowanego przy ul. Mickiewicza osiedla mieszkaniowego oraz istniejącej oczyszczalni ścieków (3 zbiorniki),
- Dymitrów Duży - na kanale Młoduchowsko- Dymitrowskim,
- Wola Baranowska- zbiornik na bezimiennym cieku wodnym.

- **Realizacja celów w sferze infrastruktury społecznej**
  - miasto Baranów Sandomierski pełnić będzie nadal funkcję miejsko-gminnego ośrodka usługowego, o zasięgu obejmującym obszar miasta i gminy, a ponadto pełnić będzie funkcje ośrodka rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie: szkolnictwa, kultury, edukacji, obsługi turystyki;
  - ośrodki wspomagające to: osiedle Skopanie, Ślęzaki, Wola Baranowska. Jako ośrodki wspomagające w zakresie obsługi turystyki proponuje się: Ślęzaki, Suchorzów, Józefów, Durdy;
  - ośrodki usługowe elementarne to wsie podstawowe: Skopanie, Dąbrowica, Dymitrów Duży, Wola Baranowska, Knapy, Durdy, Ślęzaki, Dąbrowica, Suchorzów, wyposażone w usługi: oświaty, kultury (sala widowiskowa), sportu, handlu.

W ślad za strategią rozwoju gminy proponuje się:

- **podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców** poprzez:
- dostosowanie kształcenia i sieci szkolnictwa do potrzeb lokalnego rynku pracy, co oznacza potrzebę realizacji liceum profilowanego, w tym:
  - profil obsługi ruchu turystycznego, a także tworzenie warunków kształcenia i dokształcania dorosłych;

- **podnoszenie poziomu opieki zdrowotnej,** w tym:
  - utrzymanie funkcjonujących poradni lekarskich i aptek oraz zwiększenie liczby aptek i poradni specjalistycznych oraz stomatologicznych;

- **wspieranie i promowanie sprawności** fizycznej dzieci, młodzieży i dorosłych, a w tym:
  - współdziałanie w organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych o zasięgu powiatu i regionu, co wymaga przygotowania terenów o dużej dostępności,
  - **budowa „parku wodnego"** – zespołu krytych pływalni z programem rehabilitacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych (obiekt z przeznaczeniem dla mieszkańców gminy, dostępny również dla gości hotelu zamkowego oraz turystów),
  - zarezerwowanie terenów dla ośrodków rekreacyjno-sportowych, parków, tras turystycznych, rowerowych, pieszych, konnych a także schronisk turystycznych,
  - utrzymanie w planach miejscowych terenów sportowych o wyspecjalizowanych profilach,
  - kształtowanie zespołów zieleni parkowej, parków leśnych, stref zieleni izolacyjnych, ścieżek zdrowia, ciągów spacerowych i parków z programem rekreacyjno – kulturalnym.

- **Potrzeby z zakresu kultury** wypełniać będą istniejące obiekty kultury oraz inne proponowane do zaadaptowania na cele kulturalne. W

zagospodarowaniu przestrzennym rozumie się przez to:

a) dalsze utrzymanie istniejących obiektów i ośrodków (wykaz cz.I,str11)
b) proponowane wykorzystanie: opuszczonych obiektów po OSP w Durdach dla celów kulturalnych (klub),
   - wykorzystanie opuszczonych domów charakterystycznej zabudowy drewnianej w północnej części wsi Dymitrów Duży dla stworzenia parku etnograficznego,
   - wykorzystanie opuszczonych domów w Czcianku dla celów prezentacji lokalnych tradycji kulinarnych (przy trasie pieszej i platformie widokowej),
c) utrzymanie obiektów kultu religijnego oddziaływujących przez istniejące parafie rzymsko-katolickie w Baranowie Sandomierskim, Skopaniu Osiedlu, Woli Baranowskiej, Ślęzakach oraz cmentarze wyznaniowe rzymsko katolickie w:
   - Baranowie Sandomierskim,
   - Skopaniu Osiedlu, Woli Baranowskiej, Ślęzakach.
d) Proponuje się przewidzieć lokalizację cmentarza komunalnego w Baranowie Sandomierskim (zgodnie z wnioskiem do Studium ze strony ks. Proboszcza Parafii rzymsko-katolickiej w Baranowie Sandomierskim).

- **Realizacja celów w zakresie rozwoju usług obsługi turystyki** wymaga:
  - stworzenia koncepcji oferty wypoczynku letniego, turystyki pobytowej i aktywnej turystyki zimowej,
  - opracowanie koncepcji turystyki związanej z obiektami zabytkowymi, w tym o najwyższej randze - zespołem zamkowo - parkowym w Baranowie Sandomierskim,
  - opracowanie strategii rozwoju miasta Baranów Sandomierski, w aspekcie tworzenia regionalnego centrum obsługi ruchu turystycznego oraz ponadlokalnego centrum kultury,
  - stworzenie koncepcji uatrakcyjnienia oferty agroturystyki,
  - aktywnej promocji gminy (internet) na forum krajowym i poza granicami kraju.

W zadaniach zagospodarowania oznacza to:

- zabezpieczenie terenów w odpowiedzi na zapotrzebowanie na mieszkalnictwo rekreacyjne, usługi turystyczne, urządzenia turystyki i bazę noclegową o zróżnicowanym standardzie,
- zapewnienie warunków dostępności usług bytowych, usług rekreacyjnych, terenów sportu, usług kulturalnych.

- **Realizacja celów w zakresie zabezpieczenia rynku pracy w celach zagospodarowania przestrzennego** wymaga:
  - zapewnienia warunków funkcjonowania i rozwoju istniejących zakładów tworzących miejsca pracy. Są to: Fabryka „Wisłosan" S.A., Cegielnie Polowe w Siedleszczanach, PHSR „AGROMA" w Skopaniu, piekarnie w Baranowie (2), Knapach, Siedleszczanach, hurtownie „Markizeta" i Magdalena",

- zagospodarowanie opuszczonych terenów SKR na cele związane z ekspedycją produktów rolnictwa ekologicznego, owoców itp.,

- tworzenie warunków dla wykorzystania potencjału stacji przeładunkowej na LHS w Woli Baranowskiej poprzez urządzenie regionalnych powiązań komunikacją drogową (aktualnie nieczytelny, trudny przejazd przez centrum wsi Knapy),

- wzmacnianie pasma aktywizacji produkcyjno-usługowej wzdłuż drogi nr 872 poprzez tworzenie równoległych linii zabudowy obsługiwanych przez proponowane ulice dla ruchu lokalnego,

- zachowanie terenów wyznaczonych w m.p.z.p. dla rozwoju działalności gospodarczych, produkcyjnych, usługowych,

- wskazanie potencjalnych terenów dla aktywności gospodarczych tworzących miejsca pracy – w bliskości koncentracji zamieszkania, dostępnych komunikacyjnie.

Rozwój zagospodarowania wymagać będzie:

- usprawnienia funkcjonowania dróg wojewódzkich, w tym:
  - droga wojewódzka Nr 985 Nagnajów - Dębica w jej obecnym przebiegu wymaga działań w zakresie BRD;
  - droga wojewódzka Nr 872 Łoniów - Nisko, wymaga budowy odcinka drogi Krasiczyn - Huta Komorowska;
- budowy i modernizacji dróg powiatowych w tym:
  - budowy odcinka drogi Nr 42712 Durdy- Marki,
  - budowy odcinka drogi Nr 42753 Ślęzaki – Huta,
  - modernizacji pozostałych dróg dla uzyskania parametrów techniczno - użytkowych odpowiadających klasom technicznym;
- modernizacji dróg gminnych stanowiących połączenia lokalne miejscowości, w tym:
  - usprawnienie powiązań funkcjonalnych na kierunku wschód-zachód;
- zapewnienie powiązań dla funkcjonowania ważnych miejsc aktywności gospodarczej gminy, a w tym:
  - stacji przeładunkowej na LHS o charakterze węzła transferowego z układem dróg regionalnych.

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Kierunki zagospodarowania przestrzennego uwzględniając uwarunkowania i tendencje stanu istniejącego, zmierzają do tworzenia warunków dla rozwoju jakościowego, określonego celami strategicznymi.

A. GENERALNE KIERUNKI KSZTAŁTOWANIA STRUKTUR PRZESTRZENNYCH W OBSZARZE GMINY

- Przyjmuje się zasadę kształtowania zagospodarowania terenów w zgodzie z ich cechami wyróżniającymi, stanowiącymi o tożsamości kulturowej obszarów. W strukturze przestrzennej obszary te stanowią pasma o cechach charakterystycznych zagospodarowania, znajdujące swą kontynuację w obszarach gmin sąsiednich. Są to:
  - obszary naturalnego krajobrazu doliny Wisły,
  - obszary najwyższych walorów dla rolnictwa związanych z doliną Wisły,
  - obszary naturalnych krajobrazów związanych z dawną Puszczą Sandomierską,
  - obszar krajobrazu po przemysłowego stanowiący przedłużenie w obszar gminy terenów po eksploatacji złóż siarki, wyróżniający się rzeźbą terenu w równinnym pejzażu.

- **Wskazuje się kierunki i obszary aktywności gospodarczej**, którymi są:
  - obszar stacji przeładunkowej na LHS i tereny wokół stacji –jako obszar strategiczny dla rozwoju gospodarczego, w tym tereny dla różnorodnych działalności związanych z funkcjonowaniem stacji,
  - oś północ - południe wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 872 z wzmocnieniem ośrodków usługowych w Baranowie Sandomierskim, Woli Baranowskiej, Durdach, dla obsługi działalności produkcyjno-usługowej,
  - obszar produkcyjno-usługowy w Siedleszczanach,
  - obszary ofertowe dla rozwoju aktywności produkcyjno - usługowych w Dąbrowicy, Baranowie.
- Wskazuje się obszary dla zagospodarowania rekreacyjnego i turystycznego oraz ośrodki ich obsługi. Są to:
  - ośrodek obsługi o znaczeniu ponadregionalnym w Baranowie Sandomierskim dla obsługi ruchu turystycznego związanego z doliną Wisły,
  - ośrodek dla obsługi ruchu turystycznego związanego z obszarami lasów i szlaków turystycznych o znaczeniu regionalnym- w Józefowie,

- ośrodki lokalne obsługi rekreacji z bazą noclegową w: Suchorzowie, Dąbrowicy, Ślęzakach, Durdach.

- Wskazuje się:

  - **trasy piesze** w nawiązaniu do szlaków turystycznych oznakowanych, a łączących miejsca historii z atrakcyjnymi krajobrazowo punktami widokowymi,
  - **trasy rowerowe turystyczne**,
  - **szlaki wodne:** na Wiśle- z przystanią kajakową w Baranowie Sandomierskim, na rzece Babulówka -na trasie Dymitrów- Czcianek,,
  - miejsca biwaków turystycznych przy szlakach turystycznych, trasach pieszych.

B. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA W STREFACH POLITYKI PRZESTRZENNEJ

1. TERENY OBJĘTE LUB WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ

1.1. Środowisko przyrodnicze

Na terenie gminy obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów wynikające z występowania:

a) **obszarów i obiektów objętych ochroną prawną:**
pomniki przyrody:
-tulipanowiec amerykański, miejscowość Baranów Sandomierski, w parku przypałacowym,
-topola czarna, miejscowość Baranów Sandomierski, przed wejściem do parku zamkowego,
-klon zwyczajny nr 159/346, miejscowość Baranów Sandomierski, w parku zamkowym,
-dąb szypułkowy, miejscowość Dąbrowica 116,
-dąb szypułkowy, miejscowość Baranów Sandomierski, przed wejściem do kościoła parafialnego,
-kasztanowiec zwyczajny, miejscowość Baranów Sandomierski, w otoczeniu kościoła parafialnego.
Zasady zagospodarowania:
Obowiązuje zachowanie istniejących obiektów.

- **lasy grupy I-szej- ochronne:**
stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w zarządzie Nadleśnictwa Buda Stalowska
Zasady zagospodarowania:
Zagospodarowanie, użytkowanie i ochrona lasów stosownie do uznanych kategorii ochronności zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi oraz planem urządzania lasów;

- **stawy hodowlane**
  Gospodarstwo Rybackie - stawy rybne „Durdy-Krasiczyn" w Krasiczynie na rzece Smarkata, pozwolenie wodnoprawne na wykorzystanie wód rzeki Smarkata dla potrzeb stawów rybnych, wydane decyzją Wojewody Tarnobrzeskiego, znak OS.IX-6210/6/96 z 18/03/1996 i decyzją R.O.III-6210/11/99 z dnia 31.12.99 (przedłużenie decyzji do dnia 31.12.2015 r.).
  Zasady zagospodarowania:
  Gospodarowanie i użytkowanie zgodnie z ustanowionym przeznaczeniem, z wymogiem ochrony wartości krajobrazowych stawów i ich otoczenia jako miejsca bytowania cennych przedstawicieli awifauny - w perspektywie ustanowienie ochrony rezerwatowej;

- **kompleksy gleb o najwyższej wartości dla rolnictwa** (I-III b klasy bonitacyjnej gruntów rolnych, I-III klasy bonitacyjnej użytków zielonych, gleby pochodzenia organicznego).
  Zasady zagospodarowania;
  Gleby chronione przed zmianą przeznaczenia rolniczego. Wymagana zgoda na wyłączenie z areałów rolniczych w uzasadnionych przypadkach;

- **udokumentowane złoża surowców mineralnych**
  -Złoża siarki udokumentowane w kat. C1, (decyzją WUG z 1989 r., obszar górniczy złoża siarki Baranów Sandomierski-Skopanie został skreślony z rejestru),surowce ilaste udokumentowane w kat. C_1.
  Zasady zagospodarowania:
  Tereny wnioskowane do zmiany przeznaczenia położone w granicach występowania złoża winny uzyskać określenie zasad zagospodarowania w trybie opracowania planu miejscowego.
  -Złoża surowca ilastego eksploatowane w obszarze górniczym „SIEDLESZCZANY-LACHOWSKI", utworzonym decyzją Wojewody Tarnobrzeskiego nr OS.III-7512/28/97/AZ z dnia 20.11.1997r.
  Zasady zagospodarowania:
  Zgodnie z ustaleniami „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Tarnobrzeg II" uchwalonego uchwałą Nr III/15/98 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 8 grudnia 1998 r.

b) obszarów i obiektów wskazanych do objęcia ochroną, jako:
-Park Krajobrazowy Doliny Wisły w obrębie międzywala o powierzchni około 500 ha. Obszar ten stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym i jest miejscem bytowania unikatowej fauny, obecności siedlisk charakterystycznych dla dolin nieuregulowanych rzek oraz bogatej roślinności.
- Park Krajobrazowy Puszczy Sandomierskiej, o powierzchni w granicach gminy około 2800 ha wraz ze stawami zwanymi „Stawy Krasiczyńskie". O atrakcyjności krajobrazowej obszaru stanowi obecność rozległego kompleksu leśnego ze stawami śródleśnymi i łąkami. Lasy i towarzyszące im ekosystemy są miejscem bytowania wielu cennych przedstawicieli fauny.

Zasady zagospodarowania:
Do czasu objęcia ochroną w formie Parku Krajobrazowego obowiązuje:
- zachowanie obecnego użytkowania terenu
- wykluczenie działalności powodującej zmiany warunków siedliskowych i wodnych za wyjątkiem działań dla ich zachowania.

- **użytki ekologiczne**

Proponuje się uznać jako użytki ekologiczne następujące obiekty wodne:
1-oczko wodne w obrębie starorzecza Wisły w obszarze miejscowości Dymitrów Mały
2-oczko wodne w obrębie starorzecza Wisły w obszarze miejscowości Baranów Sandomierski
3-oczko wodne w obrębie starorzecza Wisły w obszarze miejscowości Siedleszczany
4-naturalny zbiornik wodny w Dymitrowie Dużym
5-naturalny zbiornik wodny w Dymitrowie Małym

Zasady zagospodarowania:
Zachowanie obiektów oraz terenów w bezpośrednim otoczeniu w naturalnym stanie i obecnym użytkowaniu, wykluczenie działalności powodującej zmiany warunków wodnych oraz budowy obiektów mogących mieć negatywny wpływ, bądź spowodować degradację istniejących walorów.

c) obszary o ograniczeniach dla zagospodarowania i użytkowania terenów wynikające z występowania:

- **niebezpieczeństwa zalewania powodziowego wodami rzeki Wisły, Babulówki i Trześniówki.**

Obszar zagrożony zalaniem wodami Q1% (rysunek nr 2 Studium) obejmuje tereny zabudowane i zainwestowane, w tym zasoby kulturowe o znaczeniu krajowym (zespół zamkowo-parkowy, kościół p.w. ścięcia św. Jana Chrzciciela w Baranowie, zespół kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP w Slęzakach). Oznacza to konieczność ochrony tych terenów przed niebezpieczeństwem zalania przez: utrzymywanie wałów rzek w stanie zapewniającym bezpieczeństwo oraz zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych, kanałów ulgi i innych.

Ograniczenia dla zagospodarowania:

- w obszarze międzywala rzeki Wisły, rzeki Babulówki, rzeki Trześniówki: zakaz :
  - jakiejkolwiek zabudowy,
  - sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk,
  - zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz

wykonywania innych robót z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód, a w szczególności:
- przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych;

- w obszarze Q1%, tj. obszaru potencjalnego zagrożenia wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie występowania raz na 100 lat:
  - wskazane opracowanie planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, w obszarze międzyrzecza Wisły i Babulówki, dla ustalenia zasad zabudowy określających poziomy posadowienia parterów, gabaryty obiektów oraz zasad zagospodarowania i użytkowania terenów ze względu na szczególne warunki wynikające z ekpozycji na zagrożenia powodziowe,
- - obszary o udokumentowanych i eksploatowanych zasobach wód – ograniczenia działań inwestycyjnych i lokalizacji funkcji wynikają z przepisów dla stref oraz obszarów ochronnych (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r., Prawo Wodne, art. 51). Generalnie, na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy:
  - odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
  - odprowadzać poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Na terenie ochrony pośredniej zabrania się:
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi,
- rolniczego wykorzystania ścieków,
- stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin,
- wykorzystanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych,
- lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt,
- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji a także rurociągów do ich transportu,
- lokalizowania składowisk odpadów komunalnych lub przemysłowych,
- mycia pojazdów mechanicznych,
- urządzania parkingów, obozowisk oraz kąpielisk,
- lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych.

- **obszary systemu ekologicznego,** obejmujące:
  - doliny cieków wodnych, obejmujące atrakcyjne przyrodniczo i krajobrazowo doliny rzek, potoków i ich dopływów, a stanowiące o powiązaniach przyrodniczych gminy z terenami otaczającymi,
  - tereny łąk i lasów oraz kompleks łąkowo - leśny na południu gminy,

  <u>Zasady zagospodarowania:</u>
  - zachowanie terenów w naturalnym stanie i obecnym sposobie użytkowania,
  - zachowanie istniejącej zieleni łąkowej, szczególnie o naturalnym charakterze,
  - utrzymanie istniejących zbiorników retencyjnych i oczek wodnych oraz stawów,
  - możliwość lokalizacji kolejnych zbiorników i stawów,

-dążenie do uzyskania wymaganych klas czystości cieków powierzchniowych gwarantujących ich użytkowanie zgodne z przeznaczeniem;

- **obszary występowania GZWP wymagających ochrony jakości wód** (zbiornik nr 425 wraz ze strefa ochronną, strefa ochronna zbiornika nr 424)

  Zasady zagospodarowania:

  Wyłączenie terenów z:
  - wprowadzania do gruntów ścieków nieoczyszczonych,
  - hodowli zwierząt w systemie bezściółkowym,
  - dzikiego składowania odpadów,
  - lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność produkcyjną, przemysłową, usługową nie spełniającą wymogów ochrony środowiska,
  - dostosowanie działalności już istniejących podmiotów do obowiązujących wymogów ochrony środowiska.

1.2. Środowisko kulturowe

Na terenie gminy obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów wynikające z:

-posiadania zespołów i obiektów objętych ochroną,

-występowania wartościowych zespołów i obiektów proponowanych do objęcia ochroną.

a) Ograniczenia odnoszą się do:

-istniejącej substancji zabytkowej

-obszarów w granicach ustanowionych stref ochrony konserwatorskiej;

Ograniczenia i wskazania dla istniejącej substancji zabytkowej w tym;

- Obiekty wpisane do rejestru zabytków (wykaz na str. 9):

  -zakwalifikowane do bezwzględnego zachowania w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego,

  -rozbiórka obiektu wpisanego do rejestru zabytków może nastąpić jedynie po skreśleniu obiektu z rejestru za zgodą Generalnego Konserwatora Zabytków,

  -zakaz nadbudowy i rozbudowy obiektów zabytkowych,

  -wymagane zezwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dla prowadzenia jakichkolwiek prac budowlanych,

  a ponadto w odniesieniu do układu urbanistycznego m. Baranów Sandomierski:

  -priorytet wypełniania zaleceń konserwatorskich w każdorazowej działalności budowlanej, w tym nakaz uzgadniania lokalizacji i projektów nowych inwestycji oraz przebudowy istniejących budynków z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;

- Obiekty znajdujące się w ewidencji dóbr kultury i proponowane do wpisania do ewidencji (wykaz na str 58, cz.I):

  - wskazane do zachowania w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego,

- rozbiórka obiektu ujętego w ewidencji zabytków może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w sytuacji, w której względy techniczne uniemożliwiają jego dalsze utrzymanie,
- w przypadku koniecznej rozbiórki obowiązuje sporządzenie dokumentacji fotograficznej oraz inwentaryzacji architektonicznej lub konserwatorskiej przed dokonaniem rozbiórki.

Ograniczenia i wskazania dla zagospodarowania w granicach ustanowionych stref ochrony konserwatorskiej, w tym:

Strefa „A" – pełnej ochrony konserwatorskiej

Strefa ta obejmuje zespoły zabudowy szczególnie wartościowe pod względem historycznym, o dobrze zachowanej jednorodnej strukturze układu przestrzennego . Zespoły te zawierają obiekty zabytkowe lub wartościowe dla krajobrazu kulturowego symbole kultu religijnego.
W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich, które winny zmierzać do możliwie najpełniejszej rewaloryzacji historycznego założenia.

Strefę „A" na obszarze gminy Baranów Sandomierski ustala się dla następujących terenów

1. **A–1 – obejmuje układ urbanistyczny miasta Baranów Sandomierski** wraz z historyczną zabudową oraz zachowanym podziałem działek (nr rej. 290/A, z dnia 6 maja 1985 r.)

Ochronie konserwatorskiej podlega zarówno -zachowane założenie planistyczne miasta: istniejące place i drogi, utrwalone przejścia piesze, starodrzew, zespoły zieleni, jak obiekty wpisane do rejestru i proponowane do wpisania do rejestru: zespół kościoła parafialnego, zespół zamkowy, kaplica cmentarna Dolańskich, kaplica przy ul. Mickiewicza, oraz figury przydrożne i pozostała zabytkowa i posiadająca tradycyjny charakter zabudowa (murowana jak i drewniana), wglądy na główne dominanty miasta (kościół parafialny, zespół zamkowy).

W obrębie obszaru obowiązuje:

- utrzymanie zachowanego rozplanowania rynku i wybiegających zeń ulic,
- wymóg inwestowania w blokach przyrynkowych w sposób utrwalający i podkreślający średniowieczne rozplanowanie, z zachowaniem linii zabudowy, podziałów parcelacyjnych, skali zabudowy i kształtów dachów,
- utrzymanie funkcji mieszkalnej, usługowej i handlowej,
- jednorodne i kompleksowe zagospodarowanie płyty rynku, po uprzednim opracowaniu szczegółowego projektu, uzgodnionego z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- wymóg zachowania istniejącego ukształtowania terenu w obszarze strefy,
- utrzymanie zachowanego układu dróg, placów, utrwalonych przejść pieszych w obszarze strefy,
- nakaz uzgadniania lokalizacji i projektów nowych inwestycji oraz

projektów przebudowy i remontów istniejących obiektów z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- wskazane działania naprawcze dla dostosowania wyglądu obiektów dysharmonizujących z otoczeniem do skali i charakteru zabudowy otaczającej,
- wskazane działania dla uporządkowania terenów ogrodów na zapleczu zabudowy rynkowej,
- wskazane działania naprawcze dla podniesienia estetyki przestrzeni publicznych w otoczeniu zabytkowych obiektów (parking przed wejściem do zespołu zamkowego, most na Babulówce).

Teren historycznego układu urbanistycznego objęty jest ponadto strefą obserwacji archeologicznej OW – 1 , gdzie w przypadku robót ziemnych wymagany jest nadzór archeologiczny.

2. **A-2** - obejmuje zespół kościoła parafialnego p.w. św. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela w Baranowie Sandomierskim.

W obrębie strefy obowiązuję:

- utrzymanie rozplanowania zespołu,
- zakaz trwałej przebudowy i nadbudowy obiektów zabytkowych,
- zakaz inwestowania kubaturowego,
- zakaz usuwania starodrzewu, w przpadku konieczności naruszenia tego zakazu, wymagane uzyskanie stosownego zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- nakaz uzgadniania wszelkich prac budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- zakaz zmiany istniejacego ukształtowania terenu,
- wszelkie prace ziemne winny odbywać się pod nadzorem archeologicznym.

3. **A-3** - obejmuje zespół zamkowo-parkowy w Baranowie Sandomierskim,
W obrębie zespołu obowiązuje:

- zakaz inwestowania kubaturowego,
- zakaz nadbudowy i rozbudowy obiektów zabytkowych,
- wymóg uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dla prowadzenia jakichkolwiek prac budowlanych,
- zakaz usuwania starodrzewu, w przypadku konieczności naruszenia tego zakazu, wymagane uzyskanie stosownego zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- zakaz zmiany istniejącego ukształtowania terenu;

Teren średniowiecznego założenia obronnego objęto ponadto strefą obserwacji archeologicznej OW-2 (omówioną osobno). W związku z tym wszelkie roboty ziemne muszą być uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i prowadzone pod nadzorem archeologicznym.
(Opracowana w 1998 roku w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską „Koncepcja architektoniczna modernizacji hotelu i zagospodarowania terenu zespołu zamkowo-

parkowego, może być wykorzystywana dla działalności realizacyjnej w obszarze zespołu).

4. **A-4** – obejmuje teren zespołu kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Ślęzakach.

W obrębie zespołu obowiązuje:

- zakaz trwałej przebudowy i nadbudowy zabytkowych obiektów zespołu kościoła parafialnego,
- zakaz inwestowania kubaturowego,
- zakaz usuwania starodrzewu, w przypadku konieczności naruszenia tego zakazu, wymagane uzyskanie stosownego zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- wymóg uzgadniania wszelkich prac budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
  wymóg powyższy dotyczy również budynku plebanii,
- zakaz zmiany istniejącego ukształtowania terenu,
- wymóg nadzoru archeologicznego przy wszelkich pracach ziemnych.

5. **A-5** - obejmuje teren zespołu kościoła parafialnego p.w. Najświętszego Serca pana Jezusa w Woli Baranowskiej.

W obrębie zespołu obowiązuje:

- zakaz trwałej przebudowy i nadbudowy zabytkowych obiektów zespołu kościoła parafialnego,
- zakaz inwestowania kubaturowego,
- zakaz usuwania starodrzewu, w przypadku konieczności naruszenia tego zakazu, wymagane uzyskanie stosownego zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- wymóg uzgadniania wszelkich prac budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
  wymóg powyższy dotyczy również budynku plebanii,
- zakaz zmiany istniejącego ukształtowania terenu,
- wymóg nadzoru archeologicznego przy wszelkich pracach ziemnych.

6. **A-6** - obejmuje teren zespołu dworskiego w Józefowie.

W obrębie zespołu obowiązuje:

- zakaz trwałej przebudowy i nadbudowy zabytkowych obiektów,
- zakaz inwestowania kubaturowego w obrębie zespołu dworskiego,
- zakaz usuwania starodrzewu, w przypadku konieczności naruszenia tego zakazu, wymagane uzyskanie stosownego zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- wymóg uzgadniania wszelkich prac budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- zakaz zmiany istniejącego ukształtowania terenu,
- wymóg nadzoru archeologicznego przy wszelkich pracach ziemnych.

Strefa „B" – ochrony zachowanych elementów zabytkowych

Strefa ta obejmuje historyczne obszary siedliskowe wsi: **Suchorzów, Skopanie ,Wola Baranowska,** o zachowanym historycznym rozplanowaniu, z zachowaną zabudową o wartościach kulturowych.
W strefie tej obowiązuje wymóg zachowania istniejących elementów o wartościach kulturowych a w realizacjach nowej zabudowy wymóg dostosowania gabarytów nowo wznoszonych obiektów, ich usytuowania na działce ,linii zabudowy- do otaczającej zabudowy historycznej.

1. **B-1** – obejmuje układ przestrzenny wsi Suchorzów (w granicach oznaczonych na rys.nr2), wraz z historyczną zabudową i zachowanym podziałem parcelacyjnym..
Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne wsi: istniejące place, drogi, kapliczki przydrożne oraz posiadająca tradycyjny charakter zabudowa murowana.
Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny być remontowane w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską. Należy zachować ich skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz charakterystyczny detal architektoniczny.
.Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z wymogiem zachowania historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować obligatoryjnie na nowych obiektach. Na obszarze strefy wszelkie prace remontowo-budowlane muszą być uzgadniane ze służbą konserwatorską, a w przypadku stanowisk archeologicznych również prace ziemne.
Wskazana jest korekta estetyczna obiektów dysharmonizujących z otoczeniem, m.in. poprzez pokrycie dachami połaciowymi symetrycznymi oraz wprowadzenie podziałów elewacji i skromnego detalu architektonicznego.

2. **B-2** - obejmuje układ przestrzenny wsi Skopanie (w granicach oznaczonych na rys.nr2), wraz z historyczną zabudową i zachowanym podziałem parcelacyjnym.
Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne wsi: istniejące place, drogi oraz kapliczki przydrożne i posiadającą tradycyjny charakter zabudowę murowaną.
Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny być remontowane w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską. Należy zachować ich skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz stosowany detal architektoniczny.
Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z zachowaniem historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować

obligatoryjnie na nowych obiektach. Na obszarze strefy wszelkie prace remontowo-budowlane muszą być uzgadniane ze służbą konserwatorską, a w przypadku stanowisk archeologicznych również prace ziemne.
Wskazana jest korekta estetyczna obiektów dysharmonizujących z otoczeniem, m.in. poprzez pokrycie dachami połaciowymi symetrycznymi oraz wprowadzenie podziałów elewacji i skromnego detalu architektonicznego.
Ochronie konserwatorskie podlega również istniejące ukształtowanie terenu, które należy zachować.

3. **B-3** - obejmuje układ przestrzenny wsi Wola Baranowska, (w granicach wskazanych na rys.nr2) wraz z historyczną zabudową i zachowanym podziałem parcelacyjnym.
Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne wsi: istniejące place, drogi, podziały parcelacyjne i linie zabudowy. kapliczki przydrożne, oraz posiadająca tradycyjny charakter zabudowa.
Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny być remontowane w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską. Należy zachować ich skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz posiadany skromny detal architektoniczny.
Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z koniecznością zachowania historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować obligatoryjnie na nowych obiektach. Na obszarze strefy wszelkie prace remontowo-budowlane muszą być uzgadniane ze służbą konserwatorską, a w przypadku występowania stanowisk archeologicznych również prace ziemne.
Proponuje się urządzenie placu przed kościołem, o charakterze rynku, stanowiacego wydzieloną z pasa drogowego przestrzeń. Wymaga to uprzedniego opracowania szczegółowego projektu, uzgodnionego z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Strefa „E" – ochrony ekspozycji obiektów zabytkowych

Strefa ta obejmuje tereny stanowiące zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów i obiektów zabytkowych.
Ochrona konserwatorska w tej strefie polega przede wszystkim na zakazie wznoszenia budynków kubaturowych mogących przesłonić ekspozycję zespołów czy obiektów zabytkowych.

1. **E-1** - obejmuje teren pomiędzy drogą Wola Baranowska – Ślęzaki od południa, drogą Dąbrowica- Józefów-od zachodu, strumykiem Łuczek; od północy drogą polną, od wschodu, będącym naturalnym przedpolem widokowym na założenie dworskie w Józefowie (rys.nr 2)
Teren ten jest naturalnie związany z zespołem dworskim, stanowi podstawę ekspozycji całego założenia dworskiego od północy. Na teren ten nie należy wprowadzać nowej zabudowy.

2. **E-2** - obejmuje teren pomiędzy drogą polną od zachodu, wałem wiślanym od północy, drogą polną od wschodu i wałem przeciwopowodziowym rzeki

Babulówki od południa, będącym naturalnym przedpolem widokowym na założenie zamkowo-parkowe w Baranowie Sandomierskim.
Teren ten jest naturalnie związany z obszarem dawnego założenia zamkowego i stanowi podstawę ekspozycji całego założenia zamkowo-parkowego od północy, zachodu i południa. Na teren ten nie należy (oprócz już istniejącej) wprowadzać nowej zabudowy kubaturowej.

Strefa „K" – ochrony krajobrazu kulturowego

Strefa ta obejmuje obszary bezpośrednio związane z układem historycznym, znajdujące się w jego otoczeniu i wzbogacone krajobrazem przyrodniczym.
Działalność konserwatorska w tej strefie winna zmierzać do zachowania bądź częściowego odtworzenia elementów krajobrazu urządzonego.
Dla obszarów gminy wyznaczono strefę „K" – obejmującą tereny krajobrazu naturalnego związanego integralnie z układami planistycznymi.
Zabrania się lokalizacji na obszarze strefy obiektów o kubaturze wyróżniającej się gabarytem z otoczenia, funkcji uciążliwej dla środowiska i dysharmonizującej z tradycyjną zabudową.
Nowa zabudowa winna być lokalizowana na historycznie zagospodarowanym terenie, respektując przebiegi historycznych dróg, linii regulacyjnych zabudowy i podziałów parcelacyjnych.
Należy zachować naturalną rzeźbę terenu, istniejące cieki wodne zadrzewienia i inne charakterystyczne dla krajobrazu elementy.

Wyznacza się strefę ochrony krajobrazu kulturowego:
1. **K-1** – obejmuje krajobraz kulturowy miasta Baranowa Sandomierskiego, z zachowanym pierwotnym układem planistycznym, murowaną i drewnianą zabudową oraz naturalnym zadrzewieniem.

Strefa „OW" – obserwacji archeologicznej
W strefie tej znajdują się tereny występowania reliktów archeologicznych związanych z lokalizacją średniowiecznego miasta Baranów Sandomierski, wsi przedlokacyjnej oraz zamku.
Na obszarze tym wszelka działalność inwestycyjna musi być dokonywana pod nadzorem archeologiczno-konserwatorskim. W przypadku prowadzenia prac przez prywatnych inwestorów istnieje obowiązek ustanowienia nadzoru archeologicznego na koszt inwestora.

Strefę obserwacji archeologicznej wyznacza się dla następujących zespołów:
1. **OW-1** - teren historycznej lokacji miasta Baranów Sandomierski
2. **OW- 2** – teren historycznego założenia zamkowego w Baranowie Sandomierskim.

Punkty i ciągi widokowe
Ustala się następujące punkty, ciągi i osie widokowe. W ich zasięgu nie należy wprowadzać nowej zabudowy poza istniejącym zainwestowaniem oraz nasadzeń wysokimi drzewami i krzewami mogącymi przesłonić wgląd na zabytkowe obszary i obiekty.

Poza obszarem już zainwestowanym na dalszym planie widokowym dopuszcza się możliwość lokalizacji budynków parterowych, o małej kubaturze, z dachami tradycyjnymi dwu- lub czterospadowymi, symetrycznymi, pokrytymi dachówką ceramiczną lub materiałami dachówko-podobnymi, po opracowaniu analizy widokowej terenu, która wskaże taką możliwość, zaakceptowanej przez służbę konserwatorską.

Ustala się następujące punkty i ciągi widokowe:

1. Ciąg widokowy wzdłuż wału wiślanego na zespół zamkowo-parkowy w Baranowie Sandomierskim.

- Ciąg widokowy wzdłuż wału rzeki Babulówki na zespół zamkowo-parkowy w Baranowie Sandomierskim
- Punkt widokowy z drogi Tarnobrzeg – Mielec na zamek i kościół parafialny w Baranowie Sandomierskim.
- Punkt widokowy z wału rzeki Babulówka na kaplice przy ul. Mickiewicza w Baranowie Sandomierskim.
- Punkt widokowy z ul. Mickiewicza od wschodu na kaplicę przy tejże ulicy w Baranowie Sandomierskim.
- Punkt widokowy od północy z drogi Baranów Sandomierski – Durdy na zespół kościoła parafialnego w Woli Baranowskiej.
- Ciąg widokowy z drogi Padew Narodowa – Ślęzaki na zespół kościoła parafialnego w Woli Baranowskiej.
- Ciąg widokowy od strony strumyka Łuczek za zespół dworski w Józefowie.
- Punkt widokowy od południa z drogi Marki – Ślęzaki na zespół dworski w Józefowie.
- Punkt widokowy z wału rzeki Trześniówka, od południa na zespół kościoła parafialnego w Ślęzakach.
- Punkt widokowy z wału rzeki Trześniówka, od wschodu na zespół kościoła parafialnego w Ślęzakach.

Wiejskie układy przestrzenne wraz z zabytkową zabudową, kapliczkami, figurkami i pomnikami.

1. Układy te obejmują historyczne układu planistyczne wsi, oznaczone na rys.nr 1. Na obszarach tych nowa zabudowa może być lokalizowana z maksymalnym zachowaniem istniejących układów działek. Wytyczne do nowej zabudowy oraz remontów istniejącej mogą być wydane przez gminne służby budowlane. Powinny one uwzględniać następujące wymogi konserwatorskie:
   -nowe obiekty bryłą, wysokością, detalem i kształtem symetrycznych dachów powinny nawiązywać do historycznych rozwiązań architektonicznych,
   -układ zabudowy na działce powinien wynikać z historycznego układu zabudowy wiejskiej,
   -zaleca się utrzymanie istniejącej drewnianej zabudowy, kwalifikującej się do zachowania ze względu na stan techniczny poprzez remont i adaptację dla współczesnych potrzeb, przy zachowaniu ogólnego

charakteru architektury obiektu (tj. wysokości, kształtu dachu, detalu architektonicznego, z wykluczeniem stosowania „sidingu"). Podczas remontów obiektów dysharmonizujących z historyczną zabudową należy dokonać ich korekty estetycznej np. poprzez zmianę formy dachu,
-jako pokrycie dachu należy stosować dachówkę ceramiczną lub inny materiał dachówko-podobny.

2. Niezbędna jest bieżąca kontrola władz gminy i konsultacje ze służbą konserwatorską przy każdorazowym podejmowaniu prac renowacyjnych tych obiektów. Doceniając troskę mieszkańców i ich wkład emocjonalny w tym zakresie należy zwrócić uwagę, aby poprzez niewłaściwe pod względem konserwatorskim działania nie doprowadzić do niszczenia lub uszkodzenia pierwotnej substancji zabytkowej. Stąd, konieczność uzgadniania remontów tych obiektów ze służbą konserwatorską.

3. Zabytkowe obiekty architektury, budownictwa i inne obiekty nie omawiane powyżej, nie położone w strefach ochrony konserwatorskiej, a figurujące w „Spisie zabytków architektury i budownictwa gminy Baranów Sandomierski" (wykaz str.9) również podlegają ochronie konserwatorskiej. Stąd wszelkie prace remontowo-budowlane związane z ich ewentualną rozbudową i nadbudową, adaptacją, modernizacją i zmianą przeznaczenia winny być poprzedzone zgodą Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
Ze stanowiska konserwatorskiego wskazana jest też ochrona tradycyjnej drewnianej zabudowy wiejskiej tak mieszkalnej jak i gospodarczej, szczególnie będącej w dobrym stanie technicznym i położonej w strefach ochrony układów przestrzennych. Należy remontować ją zgodnie z zasadami określonymi wcześniej.

Stanowiska archeologiczne

Na obszarze gminy Baranów Sandomierski ze względu na zachowany interesujący materiał archeologiczny na następujących stanowiskach wskazane jest przeprowadzenie badań sondażowych: Baranów Sandomierski st. 7; Dąbrowica st. 6 i 12; Skopanie st. 3, 5 i 6 oraz Ślęzaki st. 10, 12, 15, 18, 21 i 31. Na stanowisku nr 2 w Knapach wskazane jest przeprowadzenie badań wykopaliskowych.

2. KSZTAŁTOWANIE ZAGOSPODAROWANIA I KRAJOBRAZU TERENÓW OTWARTYCH

Kształtowanie ładu przestrzennego w zagospodarowaniu ukierunkowane jest wyznaczonymi celami polityki ekologicznej gminy, co oznacza, że:
-w kształtowaniu krajobrazu terenów otwartych dążyć się będzie do utrzymania i wzbogacenia bioróżnorodności przyrodniczej i form pokrycia terenu. Oznaczać to będzie również ochronę przed zabudową terenów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych wskazanych w Studium.

2.1. Tereny rolne

2.1.1. Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej, zalecane dla rolnictwa ekologicznego, bez prawa zabudowy obejmują:

- niezabudowane tereny użytków rolnych klasy I-IIIb kompleksów przydatności rolniczej gleb. W terenach tych obowiązuje:
  - zakaz zmian użytkowania gruntów powodujących zmianę ich przydatności dla gospodarki rolnej;
  - zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej, nie związanej z produkcją rolniczą.

  Dopuszcza się:
  - zbiorniki wodne małej retencji
  - lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w sytuacji braku możliwości ich prowadzenia poza tymi terenami.

  Wymagane:
  - utrzymanie istniejącej zieleni śródpolnej, oczek wodnych i zadrzewień.

2.1.2. Pozostałe tereny rolne, które obejmują:

A. Tereny użytków rolnych przeznaczone pod uprawy polowe, ogrodnicze, sadownicze, łąki.

W terenach tych dopuszcza się:
- realizację zabudowy uzupełniającej w ramach istniejących siedlisk zagrodowych i jednorodzinnych,
- realizację nowych zagród w terenach wskazanych jako tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, lub w bezpośrednim sąsiedztwie tej zabudowy, pod warunkiem posiadania własnego dojazdu do drogi publicznej ,
- realizację nowych zagród związanych z produkcją rolniczą.

B. Tereny użytków rolnych z przewagą łąk i łęgów nadrzecznych, gdzie dąży się do zachowania charakteru zabudowy w niewielkich skupiskach.

Zakaz: zmiany użytkowania obszarów występowania gleb pochodzenia organicznego, użytków zielonych klasy I. W terenach pozostałych dopuszcza się:
- realizację pojedynczych, nowych zagród lub budynków gospodarczych związanych z posiadaniem i prowadzeniem gospodarstwa rolnego bądź specjalistycznej produkcji rolniczej pod warunkiem posiadania dostępu do drogi publicznej,
- zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków bądź wykorzystania terenu na cele usługowe, obsługi turystyki, hotelarstwa,
- wskazuje się tereny, gdzie możliwa jest zabudowa typu mieszkaniowo -pensjonatowego o funkcjach rekreacji, obsługi turystyki.

Dopuszcza się ponadto w terenach oznaczonych II.1.2.B (na rys. nr 2), realizacje:

a) obiektów i urządzeń obsługi turystycznej,
b) obiektów i urządzeń komunalnych oraz obsługi technicznej,
c) dróg publicznych i parkingów,

d) dróg gospodarczych, dojazdów komunikacyjnych, przejść pieszych, tras rowerowych, spacerowych i rekreacyjnych,
e) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
f) zbiorników małej retencji, zbiorników krajobrazowych, stawów rybackich i innych.

Sposób zagospodarowania terenu, linie rozgraniczające, linie zabudowy, gabaryty zabudowy uwzględniające walory widokowe terenów otwartych winien być ustalony w planie zagospodarowania przestrzennego. Warunek ten dotyczy punktów „a" do „f". W terenach tych obowiązuje zakaz zabudowy:

- zagłębień dolinnych poniżej rzędnej 151,5 m n.p.m. skarp i podmokłości,
- panoram i punktów widokowych oznaczonych na rys. nr 2 w kierunkach obiektów o wartościach zabytkowych (str. 9).

Wskazana jest realizacja:

- ścieżek spacerowych i tras rowerowych,
- platform widokowych,
- urządzonych miejsc (pola namiotowe, miejsca biwakowania) przy trasach turystyki pieszej i rowerowej.

Zasady kształtowania zabudowy w terenach rolnych (rys. nr 2-II.1)

Zaleca się:

- utrzymanie wiejskiego charakteru zabudowy w obrębie istniejących zespołów zabudowy czy pojedynczych zagród,
- gabaryty nowej zabudowy winny nawiązywać do gabarytów zabudowy istniejącej,
- układ zabudowy na działce winien nawiązywać do tradycyjnych układów zabudowy w obszarze.

Kształtowanie zespołów zabudowy pensjonatowej:

- proponuje się utrzymanie charakteru i gabarytów zabudowy nie przekraczającej 2 kondygnacji (wraz z dachem).

2.2. Tereny wód powierzchniowych

Tworzą je:

Wody płynące – rzeka Wisła w międzywalu i jej prawobrzeżne dopływy: Babulówka w międzywalu i cieki ją zasilające: Kanał Młoduchowski, Rów Międzywodzie oraz inne bezimienne, Trześniówka w międzywalu i cieki ją zasilające: Kaczówka, Łuczek, Rów Knapski, Kobylanka, Smarkata, Kanał Korczak, Kanał Korzeń, Kanał Kania, Kardówka, Koniecpólka oraz cieki je zasilające.

Wody stojące – zbiorniki retencyjne (3) w starorzeczu Babulówki, w Baranowie Sandomierskim, zbiorniki wodne tzw. „Stawy Krasiczyńskie", małe zbiorniki tzw. „oczka wodne" o funkcji retencji krajobrazowej i rekreacyjnej, oraz projektowane w „Studium..." zbiorniki małej retencji w Baranowie Sandomierskim na Rowie Międzywodzie – 3 zbiorniki, na Kanale Młoduchowskim w Dymitrowie Dużym – 1 zbiornik, w Woli Baranowskiej – zbiornik „Gaj" (Program Zarządu Melioracji) oraz zbiornik małej retencji na bezimiennym cieku – dopływie Kaczówki, oraz zbiornik krajobrazowy na cieku Smarkata w rejonie przysiółka Doły.

- Zasady korzystania z wód, utrzymywania dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie swobodnego spływu wód powodziowych, dbałość o funkcjonowanie ekosystemów regulują przepisy ustawy Prawo wodne.

- W myśl przepisów jw. zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.

Kierunki działań:

- utrzymanie istniejących zbiorników wodnych o podstawowej funkcji – retencji oraz dodatkowej – krajobrazowej z warunkiem utrzymywania dobrego stanu ekologicznego wód w tych zbiornikach,
- dążenie do zwiększenia retencji wód powierzchniowych drogą realizacji dalszych zbiorników małej retencji, stawów rybnych oraz małych piętrzeń.
- utrzymanie i ochrona walorów krajobrazowych Stawów Krasiczyńskich poprzez włączenie ich w obszar proponowanego parku krajobrazowego kompleksu leśnego Puszczy Sandomierskiej, utrzymanie na czas określony pozwoleniem wodno-prawnym użytkowania gospodarczego jako stawy hodowlane.

2.3. Tereny leśne i zadrzewienia

Na tereny leśne i zadrzewienia składają się: lasy państwowe, lasy komunalne, lasy prywatne.

- gospodarowanie zasobem lasów państwowych jako strategicznymi zasobami naturalnymi odbywa się zgodnie z przepisami ustaw,
- gospodarowanie w obszarze lasów gminnych odbywa się zgodnie z planem urządzenia lasu.

Zaleca się:

- zachowanie obszarów leśnych z utrzymaniem różnorodności biologicznej lasu poprzez uwzględnienie zróżnicowania siedlisk lokalnych, zachowania łąk śródleśnych, olsów, torfowisk, zbiorowisk roślin rzadkich i chronionych, ostoi zwierząt oraz halizn o charakterze nieużytkowym,
- utrzymanie powierzchni lasów prywatnych z zaleceniem wzbogacenia ich powierzchni i składu gatunkowego,
- zwiększenia stopnia lesistości obszaru.

2.4. Obszary przekształceń w strefie terenów otwartych

2.4.1. Zalesienia

Kierunki działań:

Dla zwiększenia stopnia lesistości obszaru z uwzględnieniem potrzeby wzmocnienia powiązań przyrodniczych wewnątrz obszaru gminy oraz powiązań z obszarami zewnętrznymi, wskazuje się w Studium :

- tereny rolne do zalesienia jako powiększenie istniejących kompleksów leśnych, tworzące:
  - równoleżnikowe pasma zalesień w części północnej i środkowej gminy
  - rozdrobnione tereny lasów w południowej części gminy (Kaczaki) zgodnie z charakterem krajobrazu lokalnego,

- zalesianie – gruntów ornych klas V i VI
  - gruntów okresowo zalewanych
  - gruntów zdegradowanych

w oparciu o obowiązujące przepisy szczególne.

2.4.2. Rekultywacja
terenu po eksploatacji surowców ilastych w Skopaniu w kierunku leśnym

3. OBSZARY OSADNICZEGO ROZWOJU

Kierunki rozwoju terenów osadniczych określono przy uwzględnianiu ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z 1993 roku i 1998 roku oraz zdiagnozowania uwarunkowań i celów rozwoju.

Rozwój przestrzenny odbywać się będzie drogą kontynuacji ukształtowanej w procesach historycznych struktury jednostek osadniczych, na którą składają się:

-miasto Baranów Sandomierski

-11 miejscowości wiejskich.

W sieci osadniczej dominuje miasto Baranów Sandomierski jako centrum zarządzania, miejsce lokalizacji funkcji produkcyjno-gospodarczych i funkcji mieszkaniowej. W obrazie przestrzennym miasto stanowi zwarty układ urbanistyczny z tendencją rozwoju w kierunku południowym.

Historyczne osadnictwo wiejskie czytelne jest w następujących miejscowościach: Suchorzów, Skopanie, Dymitrów Duży, Dymitrów Mały, Wola Baranowska, Knapy.

3.1. Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowo-usługowej

A. Tereny istniejącej zabudowy środmiejskiej (1A), obejmują:

- teren układu urbanistycznego w strefie „A" ochrony konserwatorskiej, w tym strefę „OW" ochrony archeologicznej.

  Proponuje się:
- uzupełnianie zabudowy z uwzględnieniem charakteru, skali (gabarytu) zabudowy istniejącej,
- przestrzeganie rygorów konserwatorskich w strefach ochrony („A", „OW"),
- rewaloryzację istniejących przestrzeni publicznych – rynków, placów,
- kształtowanie nowych przestrzeni publicznych, m.in. w obszarze między wałem Babulówki a jej starorzeczem - w sąsiedztwie zespołu stawów,
- poprawę ekspozycji wartościowych zespołów zabudowy oraz ważnych miejsc, stanowiących o odbiorze estetycznym miasta,
- odciążenie układu staromiejskiego od obciążenia komunikacyjnego według propozycji Studium (układ komunikacyjny).

B. Zespoły historycznej zabudowy wiejskiej, obejmujące:

- historyczne układy planistyczne wsi (oznaczone na rys. nr 2 jako 2.B.);

  W obszarach tych zaleca się:

  -utrzymanie układu dróg, placów, podziałów parcelacyjnych , linii

zabudowy, gabarytów i zachowanie związanych z tą zabudową elementów kultury lokalnej takich jak: kapliczki, krzyże, figury, pomniki, składające się na tożsamość miejsc,
-utrzymanie tradycyjnej drewnianej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej również dla celów tworzenia parków etnograficznych (Dymitrów Duży),
-kształtowanie uzupełniania zabudowy i jej przekształcania pod nadzorem służb konserwatorskich.

C. **Pozostałe tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowo - usługowej** obejmujące: strefą podmiejską Baranowa Sandomierskiego, zabudowę Osiedla Skopanie, wiejskich terenów zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej, zagrodowej i zabudowy usługowej.
W obszarach tych:
-utrzymuje się istniejącą zabudowę z możliwością przebudowy, remontów, wymiany i uzupełnienia. Zaleca się kształtowanie zabudowy nawiązującej do wykształconych kulturowo form tradycyjnej zabudowy obszaru. Oznacza to zabudowę o maksymalnej wysokości 2-u kondygnacji , kryta dachem o pokryciu ceramicznym. Ze względu na szczególne warunki gruntowo-wodne nie zaleca się podpiwniczenia;
- utrzymuje się przeznaczenie terenów dla zabudowy mieszkaniowo - usługowej i zagrodowej według obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w tym terenów dla zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej.

3. 2. **Tereny wskazane do kierunkowego rozwoju**
Tereny, które mogą być przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej:

A. **Miasta:**
Zaleca się zastosowanie następujących zasad zabudowy i zagospodarowania terenu przy sporządzaniu m p.z.p

- zabudowa uwzględniać powinna strefy „A" i „K" ochrony konserwatorskiej,
- dążenie do tworzenia przestrzeni publicznych dla zespołów zabudowy mieszkaniowej,
- proponuje się realizację zabudowy w zespołach, jak:
  -zabudowa rezydencjonalna na działkach 1500-2000 m^2 z powierzchnią zabudowy nie przekraczającej 30% powierzchni działki,
  -małych domach mieszkalnych na działkach 600-1200 m^2,
  -lokalizację usług nieuciążliwych w zabudowie mieszkaniowej
  -realizację brakujących obiektów usług publicznych w skali nawiązującej do potrzeb.
- W kształtowaniu zabudowy proponuje się utrzymanie wysokości do 2-ch kondygnacji.

Dla terenu „Obozowiska" posiadającego opracowany plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego, wymagane wyprzedzenie podziału terenu na działki opracowaniem koncepcji zagospodarowania, ze względu na szczególną strukturę własności.

B. Gminy, w formach zabudowy:

-jednorodzinnej, wolnostojącej i zorganizowanej oraz zagrodowej wraz z pojedynczymi obiektami usługowymi, małymi obiektami gospodarczymi i garażami (zabudowa jednorodzinna) oraz budynkami usługowymi, w tym również produkcyjnymi z wyjątkiem uciążliwych dla otoczenia.

Wyklucza się lokalizację obiektów produkcyjnych o charakterze przemysłowym i ferm hodowlanych uciążliwych . Wielkości działek ustalone zostaną w m p.z.p. w zależności od usytuowania strefy:

-w rejonie drogi woj. 782 droga Baranów Skopanie wielkość działek zabudowy jednorodzinnej ~1000 m^2, w rejonie obszarów strefy rolno-krajobrazowej – minimalna wielkość działki 1500 m^2 z powierzchnią zieleni minimum 70% powierzchni działki.

Zabudowa uwzględniać powinna:

- strefy ochrony konserwatorskiej „A"; „B" „OW" (strefa I),
- utrzymanie skali i charakteru zabudowy otaczającej w rozwiązaniach planistycznych i architektonicznych terenów zagospodarowywanych ,
- ochronę tła krajobrazowego szczególnie w przypadku wymogów ochrony widoków (nie przysłanianie widoków z punktów i panoram widokowych),
- dążenie do tworzenia przestrzeni publicznych w skali zespołu zabudowy dla tworzenia cech identyfikacyjnych zespołu w ramach obszaru zabudowy,
- strefy mieszkalno-usługowe winny posiadać obsługę: komunikacyjną, tj. drogi , dojazdy, miejsca postojowe, ścieżki rowerowe, przejścia piesze,
- infrastrukturę techniczną (zwłaszcza w obszarach GZWP),

Dla pozostałych terenów rozwojowych wymagane opracowanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, dla określenia:

-warunków obsługi komunikacyjnej, infrastrukturalnej, przestrzegania rygorów konserwatorskich,

-zasad podziału na działki, kształtowania zabudowy i przestrzeni publicznych,

-warunków usytuowania obiektów usługowych i miejsc postojowych.

C. Tereny zalecane dla zespołów usług z wykształconymi przestrzeniami publicznymi:

- Proponuje się koncentrację usług publicznych i komercyjnych w zespołach zgrupowanych wokół przestrzeni publicznych o skali założeń wpisujących się w otoczenie .Są to przestrzenie istniejące, wskazane do waloryzacji : Baranów – rynek, plac przed wejściem do zespołu zamkowo-parkowego, Wola Baranowska , Durdy, oraz Ślęzaki –place przed kościołem, Knapy – plac przed remizą OSP (trójkątny). Proponowane w obszarze zabudowy mieszkaniowo – usługowej osiedla „Obozowiska". Wskazane opracowania projektowe uzgodnione ze służbą konserwatorską.

3.3. Tereny zieleni urządzonej i cmentarze

Są to tereny istniejące, do zachowania:

- „Małpi Gaj"; „Kirkut", ciąg zieleni wzdłuż ulicy Borowa Droga,
- tereny zieleni urządzonej istniejących cmentarzy do zachowania, z

uwzględnieniem rygorów konserwatorskich w przypadku cmentarzy w Baranowie Sandomierskim, Ślęzakach,
- teren rozbudowy cmentarza wyznaniowego w Baranowie,
- teren proponowany dla cmentarza komunalnego pod warunkiem uzyskania pozytywnych opinii Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

4. OBSZARY ROZWOJU AKTYWNOŚCI PRODUKCYJNO-GOSPODAR - CZEJ I USŁUGOWEJ

A. Rejony strategiczne dla rozwoju gospodarczego

Proponuje się Obszar z przeznaczeniem dla zakładów produkcyjnych, baz, składów, magazynów usług, administracji związanych z funkcjonowaniem Stacji Przeładunkowej na LHS w Woli Baranowskiej, gdzie zaleca się:
- zachowanie istniejących zadrzewień oraz wskazanych zalesień,
- pełną obsługę urządzeniami infrastruktury technicznej,
- rozwiązanie obsługi komunikacyjnej obszaru,
- ograniczenie uciążliwości działalności prowadzonej w obiektach i terenach do granic obszaru j.w.,
- pozostawienie dotychczasowego użytkowania gruntów i budynków do czasu przesądzenia sposobu realizacji zagospodarowania obszaru;

B. **Pozostałe tereny produkcyjno-techniczne i usługowe** przeznaczone dla różnorodnej działalności gospodarczej zlokalizowane w: Dąbrowicy, Siedleszczanach , gdzie:
zaleca się:
- poprzedzenie zagospodarowania terenu w Dąbrowicy, opracowaniem koncepcji zagospodarowania według potrzeb inwestorskich, z uwzględnieniem sąsiedztwa terenów proponowanych dla rekreacji i sportu,
- utrzymuje się zagospodarowane tereny produkcyjne w Siedleszczanach,
- utrzymuje się tereny Obszaru Górniczego Siedleszczany z przeznaczeniem do eksploatacji przemysłowej.

C. **Tereny poeksploatacyjne**
Teren po eksploatacji iłów w Skopaniu wskazuje się do rekultywacji w kierunku leśnym.

D. **Tereny urządzeń komunalnych**, wskazane dla obsługi technicznej miasta i gminy w tym:
- miejsca grzebania zwłok zwierzęcych,
- składowiska śniegu i błota z czyszczenia ulic;

Utrzymuje się dotychczasowy sposób użytkowania terenu do czasu zmiany przeznaczenia terenu w trybie planu miejscowego zagospodarowania

przestrzennego.
Na terenach tych zaleca się:

- zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych, oraz innych obiektów przebywania stałego osób,
- uciążliwość bądź szkodliwość dla środowiska wywołana przez urządzenia, obiekty i inne nie może wykraczać poza granice terenu określonego w Studium, a tym samym powodować konieczności ustanawiania strefy ochronnej,
- działalność związana z wprowadzeniem substancji zanieczyszczających powietrze, wodę, glebę jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu stosownych decyzji na podstawie przepisów szczególnych.

5. OBSZARY I REJONY AKTYWNOŚCI TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH, SPORTOWYCH

A. Wskazuje się obszary dla wypoczynku indywidualnego:, którymi są:

- tereny zrekultywowanego zwałowiska nadkładu kopalni „Machów",
- tereny lasów komunalnych,
- tereny wsi Durdy, przyległe do kompleksu leśnego Nadleśnictwa Krasiczyn;

B. Wskazuje się tereny potencjalnego rozwoju aktywności sportowych w obszarze proponowanych w Studium... obszarów wypoczynkowych.

C. Wskazuje się rejony usytuowania urządzeń:

- obsługi turystyki,
- bazy noclegowej turystyki,
- miejsc biwakowania przy szlakach turystycznych,
- trasy rowerowe turystyczne,
- trasy piesze i spacerowe

Postulowane usytuowanie i przebiegi tras urządzeń na rysunkach nr 2 i 2a.

6. SYSTEMY INŻYNIERYJNE

6.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę odbiorców miasta i gminy o zapotrzebowaniu w r. 2015 określonym na Qśr.d=5606 m3/d,Qmaxd=7088m3/d, odbywać się będzie z wodociągu gminnego zasilanego z ujęcia wody przez stację uzdatniania w Ślęzakach, usytuowanego w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425. Zasilanie to będzie w razie potrzeby wspomagane z ujęcia wody przez stację uzdatniania w Baranowie Sandomierskim. Istniejąca przepompownia wody w Skopaniu wraz ze zbiornikiem wyrównawczym może spełniać funkcję przetłaczania wody zarówno z układu SUW Baranów Sandomierski do SUW Ślęzaki, jak odwrotnie, lub pełnić rolę zbiornika końcowego jednego lub drugiego układu.

6.2. Gospodarka ściekowa

Dla terenów koncentracji zainwestowania w poszczególnych miejscowościach oraz dla terenów wskazanych do zainwestowania w „Studium" o funkcji : mieszkaniowej, rekreacyjnej produkcyjnej i usługowej, przewiduje się docelowo odprowadzenie ścieków sanitarnych istniejacą i projektowaną kanalizacją sanitarną (grawitacyjną i ciśnieniową) do istniejących oczyszczalni ścieków, którymi są:

- Oczyszczalnia ścieków w Baranowie Sandomierskim, która po modernizacji osiągnie możliwości przyjęcia ścieków:Qśr=700m3/d, Qmaxd=800m3/d oraz ścieków dowożonych Qśr=50m3/d . Oczyszczalnia przejmie ścieki z miejscowości: Baranów Sandomierski, Dymitrów Mały, Dymitrów Duży, Siedleszczany, Skopanie-wieś i Wola Baranowska. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Babulówka. .
- Biologiczna oczyszczalnia ścieków w Dąbrowicy zapewnia przyjęcie ścieków w ilości: Qśrd=150m3/d, Qmaxd=180/d. Oczyszczalnia przyjmować będzie ścieki z miejscowości: Dąbrowica, Ślęzaki. Odbiornikiem ścieków jest Łuczek, dopływ Trześniówki.
- Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w osiedlu Skopanie, przejmuje ścieki z istniejącej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej Skopania-Osiedla.Tereny nowej zabudowy przewiduje się włączyć do sieci kanalizacyjnej Skopanie-wieś. Odbiornikiem ścieków jest Rów Międzywodzie, dopływ Babulówki.
- Kontenerowa oczyszczalnia ścieków w miejscowości Knapy, zmodernizowana i rozbudowana, przyjmie ścieki z : miejscowości Knapy, z obiektów stacji na LHS, terenów przemysłowych, oraz miejscowości Knapy i Durdy.

Dla zabudowy rozproszonej oraz dla miejscowości nie objętych systemem zbiorowego odprowadzania ścieków, do czasu realizacji systemów kanalizacyjnych, przewiduje się gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach wybieralnych i wywóz na istniejące oczyszczalnie lub stosowanie oczyszczalni przydomowych, po wcześniejszym uzgodnieniu z władzami sanitarnymi.

6.3 Zaopatrzenie w gaz

Zaopatrzenie odbiorców w gaz ziemny odbywać się będzie nadal poprzez sieć gazociągów średniego i niskiego ciśnienia ze stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia w Skopaniu, zasilanej z gazociągu wysoko-prężnego średnicy 125 150 mm i ciśnieniu 4,0 Mpa, gazociągiem średnio-prężnym 125 mm ze wsi Jadachy (Ślęzaki, Dąbrowica), gazociągiem 32-50 mm ze wsi Nagnajów (Siedleszczany).

6.3. Zaopatrzenie w energię cieplną

Zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r.-Prawo Energetyczne (Dz.U.nr 54,poz.348 i nr 158, poz.1042, oraz z 1998 r. nr 94, poz.594 i nr

106, poz.668), Zarząd gminy opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło. Projekt założeń powinien określać:

-ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło,

-przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła przez odbiorców i użytkowników,

-możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek lokalnych zasobów energii z uwzględnieniem skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz zagospodarowanie ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych. Założenia podlegają uzgodnieniu z wojewodą w zakresie zgodności z założeniami polityki energetycznej państwa.

Krajowa strategia rozwoju energetyki odnawialnej przewiduje, że w bilansie paliwowo-energetycznym kraju w roku 2010, 7,5 % energii pochodzić będzie ze żródeł odnawialnych, a w roku 2020 – 14 %.
W obszarze gminy Baranów Sandomierski, możliwym byłoby wykorzystanie energii wodnej oraz energii wiatrowej , z wykorzystaniem wzniesienia „zwałowiska", pod warunkiem wyprzedzającego opracowania studium krajobrazowego.

6.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Miasto i gmina Baranów Sandomierski zasilane są obecnie napięciem średnim 15 i 30 kV poprzez system stacji i linii napowietrznych wyprowadzonych ze stacji redukcyjnych 110kV (GPZ) w Mielcu, Machowie, Nowej Dębie. Obsługa odbiorców odbywa się za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/0,4 kV głównie typu słupowego, w mieście również typu wnętrzowego.

Dla zwiększonych potrzeb przewiduje się budowę stacji 110/15kV GPZ Skopanie, zasilanej z linii Mielec-Chmielów. Nastąpi powiązanie istniejących linii 15kV z projektowanym GPZ-tem oraz rozbudowa i kompleksowa modernizacja infrastruktury SN –15kV. Istniejąca sieć 30kV zostanie przystosowana do napięcia 15kV.

Zwiększone zapotrzebowanie mocy , określone na podstawie prognoz rozwoju liczby ludności oraz powierzchni terenów przemysłowych, wymagać będzie lokalizacji nowych stacji transformatorowych 30/0,4kV lub 15/0,4kV, jak poniżej;

miasto Baranów Sandomierski	4szt	stacje wnętrzowe
Dąbrowica	1szt	stacja słupowa
Skopanie Osiedle	4szt	stacje słupowe lub wnętrzowe
Wola Baranowska	2szt	j.w.

Dla zabudowy mieszkaniowej na terenie miasta i gminy przyjęto model zużycia energii elektrycznej na :

- cele oświetleniowe
- drobne grzejnictwo
- zmechanizowany sprzęt

kształtujący się na jednego mieszkańca na poziomie ok. 2000 kWh/rok.

6.4. Gospodarka odpadami

Przepisy Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami nie będą zezwalały na składowanie odpadów bez ich wcześniejszego przetworzenia, np. w procesie zestalania, stabilizacji, termicznej obróbki, itp. Dlatego konieczne jest podjecie działań zmierzających do tego, aby deponować jedynie odpady neutralne, nie wchodzące w reakcję ze środowiskiem.
Działania wymagane dla spełnienia powyższej zasady:

1. wdrażanie systemu segregacji odpadów u żródła ich powstawania poprzez:
   - prowadzenie akcji informacyjnej, propagującej system wśród społeczności lokalnych,
   - wyposażenie miejscowości w pojemniki na poszczególne rodzaje odpadów,
   - zorganizowanie transportu lub zawarcie porozumienia z odbiorcami surowców wtórnych w celu ich systematycznego odbioru;
2. likwidacja wszystkich „dzikich" wysypisk odpadów, w celu wyeliminowania zagrożeń, szczególnie dla wód podziemnych.

Zgodnie z ustawą z dia 27 kwietnia 2001 r. O odpadach (Dz. U. z 2001 r. Nr 62poz.628) opracowywane są plany gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim powiatowym i gminnym określające prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami.
Zgodnie z opracowywanym dla powiatu tarnobrzeskiego planu gospodarki odpadami (wg danych Wydziału Ochrony Środowiska Starostwa tarnobrzeskiego), realizowany Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów w Machowie przejmował będzie odpady komunalne z obszaru gminy Baranów Sandomierski. Planowany termin uruchomienia Zakładu przewidywany jest na koniec 2002 roku.

7. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI

W kształtowaniu systemu dąży się do:

- dostosowania układu komunikacyjnego do społecznych oczekiwań w zakresie:
  - dostosowania sieci drogowej do potrzeb wzrastającego ruchu,
  - zapewnienia odpowiednich standardów,
  - poprawy bezpieczeństwa ruchu,
  - likwidacji punktów krytycznych, oraz
- zapewnienia powiązań komunikacyjnych z układem zewnętrznym zwłaszcza tych miejsc aktywności, których rozwój warunkowany jest obsługą komunikacyjną,
- modernizacji i restrukturyzacji ciągów komunikacyjnych, których znaczenie będzie wzrastać,
- uzupełnienie i modernizację dróg i ulic stanowiących powiązania wewnętrzne,
- preferowania ruchu rowerowego w przemieszczeniach na bliskie odległości,
- zapewnienie obsługi transportem publicznym.

Zgodnie z programem dostosowania nawierzchni sieci drogowej w Polsce do obowiązującego w Unii Europejskiej – standardowy nacisk- 115 kN na oś.

Docelowy układ komunikacyjny

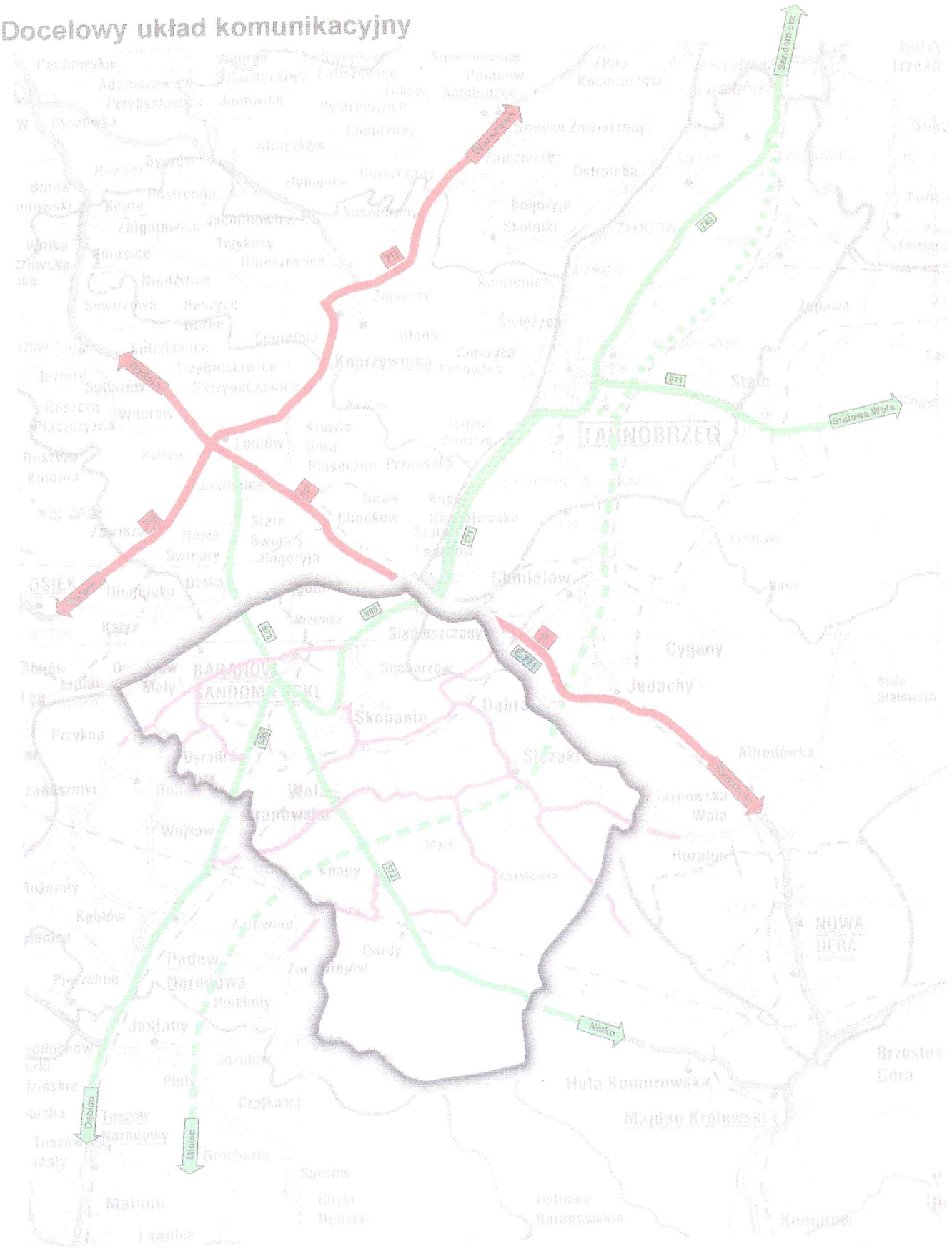

Oznaczenia:

- Droga krajowa
- Drogi wojewódzkie
- Drogi powiatowe
- Projektowana obwodnica Tarnobrzega
- Droga wojewódzka proporłowana w "Studium..."

Układ drogowy.

Numer ewidencyjny drogi	Nazwa drogi (ulicy)	klasa funkcjonalno - przestrzenna	
		Symbol	Nazwa
1	2	3	4
DROGI KRAJOWE			
9	Radom – Iłża – Ostrowiec Świętokrzyski – Opatów – Lipnik – Klimontów – Łoniów – Nagnajów – Kolbuszowa – Głogów Małopolski – Rzeszów – Babica – Lutcza – Domaradz – Miejsce Piastowe – Dukla – Barwinek – Granica Państwa	GP	główna ruchu przyśpieszonego
DROGI WOJEWÓDZKIE			
985	Nagnajów – Baranów Sandomierski – Mielec – Dębica	G	główna
872	Droga krajowa Nr 9 – Łoniów – Świniary – rzeka Wisła – Baranów Sandomierski – Majdan Królewski – Bojanów – Nisko	Z	zbiorcza
	Padew Narodowa – Wola Baranowska – Ślęzaki – Jadachy – Chmielów – Ocice – Tarnobrzeg – do projektowanej obwodnicy miasta	*G*	*główna*
DROGI POWIATOWE			
	Tarnowska Wola – Dąbrowica – Skopanie	Z	zbiorcza
	Durdy – Marki – Józefów	L	lokalna
	Wola Baranowska – Ślęzaki	Z	zbiorcza
	dojazd do stacji kolejowej Skopanie	L	lokalna
	Suchorzów – Baranów Sandomierski – Przykop – Rożniaty – Gawłuszowice	Z	zbiorcza
	Dymitrów Duży – Dymitrów Mały	L	lokalna
	Dymitrów Duży – Domacyny Wielkie	L	lokalna
	Padew Narodowa – Wola Baranowska	Z	zbiorcza
	Knapy – Zachwiejów – Zarównie	Z	zbiorcza
	Huta Komorowska – Koniecpol	Z	zbiorcza
	ul. Krakowska w Baranowie Sandomierskim	Z	zbiorcza
	Dąbrowica – do drogi krajowej Nr 9	Z	zbiorcza
DROGI GMINNE			
	Baranów Sandomierski – Przewóz – Suchorzów	L	lokalna
	Przewóz – Czcianek	D	dojazdowa
	Baranów Sandomierski – Dymitrów Duży	L	lokalna
	Baranów Sandomierski – Dąbrowa („Borowa Droga")	L/D	lokalna/dojazdowa
	Dymitrów Mały – przez wieś – Koło	L	lokalna
	Dymitrów Duży – za wsią	D	dojazdowa
	Siedleszczany – przez wieś – Zwałka	L	lokalna
	Siedleszczany – drukarnia	D	dojazdowa
	Suchorzów – Skopanie	L	lokalna
	Skopanie Wieś – Skopanie Osiedle – Dąbrowa – Dymitrów Duży	L	lokalna
	Skopanie – przez wieś	D	dojazdowa
	Skopanie – Dom Dziecka	L	lokalna
	Dąbrowa – Padew	L	lokalna
	Skopanie – Międzywodzie	L	lokalna
	Skopanie Osiedle – ulice osiedlowe	L	lokalna
	Skopanie Osiedle – do Fabryki Firanek	L	lokalna
	Potok – Holendry	D	dojazdowa
	Wola Baranowska – przez wieś	D	dojazdowa
	Marki – przez wieś	D	dojazdowa
	Knapy – Tyńce Hynowskie	L/D	lokalna/dojazdowa
	Smykle – przez wieś	D	dojazdowa
	Durdy – nieciągłość drogi na linii kolejowej LHS – Bania – Przywory	L	lokalna

	Durdy – Polki – przez wieś	D	dojazdowa
	Durdy –Krasiczyn – Leśniczówka Ostrowy Baranowskie	D	dojazdowa
	Krasiczyn – Leśniczówka Dąbrowica	D	dojazdowa
	Za Borkiem – Karolówka	D	dojazdowa
	Józefów – Urszulin – Knapy	L	lokalna
	Wysokie – Holendry	L	lokalna
	Dąbrowica – Podlesie – Józefów	L	lokalna
	Dąbrowica – Kusie	L	lokalna
	Kusie – Dąbrowica Osiedle	L	lokalna
	Ślęzaki – Borek	D	dojazdowa
	Ślęzaki – Chojaczki – Podpołon – Serafiny –Janówka	L	lokalna
	Podpołon – przez wieś	D	dojazdowa
	Chojaczki – Podgóra	D	dojazdowa
	Gałka – Janówka – Serafiny	D	dojazdowa
	Koniecpól – Janówka	L/D	lokalna/dojazdowa
	Marki – Zawodziany – Koniecpól	L	lokalna
	Koniecpól – Jarosy	D	dojazdowa
	Karolówka – Koniecpol	D	dojazdowa
	Skrzyżowanie z ulicą Mickiewicza – sady – cmentarz parafialny – do włączenia w rejonie skrzyżowania dróg wojewódzkich	*L*	*lokalna*
	Ulica okólna: od skrzyżowania z drogą powiatową (Baranów Sandomierski – Suchorzów – Międzywodzie – stadion sportowy – skrzyżowanie z „Borową Drogą" do drogi gminnej (Baranów Sandomierski – Dymitrów Duży)	*Z*	*zbiorcza*

Uwaga: *Kursywą wyróżnione zostały w tabeli elementy układu komunikacyjnego proponowane w „Studium...".*

7.1. Zasady kształtowania ważnych tras układu drogowo- ulicznego:

droga krajowa nr 9
Radom- Rzeszów- granica państwa

- Główne powiązanie ze stolicą kraju i stolicą województwa:
  - zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych klasy GP (główna ruchu przyspieszonego)
  - objęta programem modernizacji do roku 2015, a w tym:
    -budowa równoległego mostu na rzece Wiśle dla rozdzielenia kierunków ruchu pojazdów,
  - skrzyżowania skanalizowania w rejonie.

droga wojewódzka nr 985
Nagnajów-Mielec-Dębica

- główne powiązanie ośrodka gminnego z układem dróg krajowych oraz z siedzibą powiatu
  - zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych klasy G1/2,
  - przestrzeganie zasady dyscyplinowania zabudowy wzdłuż drogi, dla ograniczenia bezpośrednich wjazdów,

- budowa chodników, ewentualnie utwardzanych poboczy i ścieżek rowerowych,
- parkowanie w miejscach wyznaczonych,
- skrzyżowania skanalizowane- z drogą wojewódzką 872 oraz w rejonie projektowanej ulicy okólnej klasy 2 (Przywóz-Dymitrów) z drogą do wsi Skopanie,
- zabezpieczenie w obszarze gminy rezerwy terenu dla przebiegu drogi Padew Narodowa- Wola Baranowska- Ślęzaki- Jadachy- Chmielów- Gcice- Tarnobrzeg do włączenia w projektowaną obwodnicę miasta Tarnobrzeg jako drogi wojewódzkiej klasy G. Taki przebieg powinien zapewnić powiązania stacji przeładunkowej LHS stwarzając warunki realizacji węzła transferowego w połączonym układzie komunikacji drogą – kolej normalno i szerokotorowa.

droga wojewódzka nr 872
Łoniów- Baranów Sandomierski-
-Majdan Królewski- Nisko

➢ główne połączenie miejscowości południowej części gminy z układem dróg krajowych (poprzez drogę 985) oraz z ośrodkiem powiatowymi i gminnym
- zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych klasy G1/2 w tym budowa drogi na odcinku Krasiczyn- Huta Komorowska po trasie istniejącej drogi leśnej z korektą jej geometrii,
- w obszarze zainwestowanym wskazana realizacja równoległych dróg dla ruchu lokalnego z wjazdami na posesje, a w obszarach przeznaczonych dla zabudowy wskazane opracowania koncepcyjne dla określenia usytuowania zabudowy zapewniającego warunki bezpieczeństwa poprzez kierowanie wyjazdów na drogi lokalne (dojazdowe),
- w obszarach zainwestowanych budowa chodników oraz ścieżek rowerowych,
- parkowanie w miejscach wyznaczonych,
- skrzyżowania skanalizowane: z drogą woj. 985 oraz w obszarze miasta na skrzyżowaniu z ulicą Krakowską i w rejonie rynku,
- wymagane działania w zakresie BRD w przebiegu drogi przez wieś Wola Baranowska w rejonie skrzyżowania z drogą Ślęzaki- Durdy oraz w przebiegu drogi przez wieś Durdy w rejonie centrum wsi grupującego obiekty: kościoła parafialnego, szkoły, strażnicy OSP.

Drogi powiatowe

➢ Zapewniają powiązanie miejscowości gminnych (siedziby sołectw z układem dróg wojewódzkich)

Tarnowska Wola- Dąbrowica- Skopanie
Wola Baranowska – Ślęzaki
Suchorzów- Baranów Sandomierski- Przykop- Gawłuszowice

Padew Narodowa- Wola Baranowska
Knapy- Zachwiejów- Zarównie
Huta Komorowska- Koniecpol
Dąbrowica – do drogi krajowej nr 9

- zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych klasy Z1/2,
- w obszarze zainwestowanym budowa chodników, ewentualnie utwardzanych poboczy oraz ścieżek rowerowych, w drodze Suchorzów- Baranów Sandomierski –Przykop ścieżka rowerowa powinna być wydzielona z pasa drogowego w przebiegu przez miejsca zabudowane.

.

Drogi powiatowe:
Durdy-Marki-Józefów
Dojazd do stacji kolejowej Skopanie
Dymitrów Duży- Dymitrów Mały
Dymitrów Duży- Domacyny Wielkie

- Zapewnienie parametrów technicznych i użytkowych klasy L1/2
- Budowa chodników w obszarze zainwestowanym, utwardzonych poboczy poza terenem zainwestowanym, oraz ścieżek rowerowych wzdłuż wszystkich dróg (w pasie chodnika lub utwardzonego pobocza drogi);

Drogi gminne

- Zapewniają obsługę terenów zainwestowanych miasta i sołectw. Większość dróg i ulic wewnętrznego układu już istnieje, wymagają jednak modernizacji i doprowadzenia do pożądanych parametrów, a także regulacji prawnych (zaliczenia do odpowiednich kategorii). Przyjęto układ dróg lokalnych przedstawiony na rysunku (Studium rys. nr 2A), łączący sołectwa między sobą oraz z miejskim ośrodkiem usługowym w Baranowie Sandomierskim.

- Klasę dróg lokalnych L ½ posiadają drogi prowadzące do miasta z kierunków:
  - Suchorzów- Przewóz
  - Dymitrów Duży
  - Dąbrowa („Borowa Droga")
  - Dymitrów Mały

  oraz projektowana:
  - ulica od skrzyżowania z ulicą Mickiewicza- sady- cmentarz parafialny do włączenia w rejonie skrzyżowania dróg wojewódzkich;
- klasą dróg lokalnych L ½ posiadają drogi łączące poszczególne sołectwa:
  - Suchorzów- Skopanie
  - Skopanie Wieś- Dymitrów Duży

  oraz łączące wsie z układem dróg powiatowych lub gminnych
  - Siedleszczany- przez wieś
  - Skopanie – Dom Dziecka
  - Dąbrowa – Padew
  - Skopanie- Międzywodzie

- Skopanie Osiedle- ulice osiedlowe
- Skopanie Osiedle- do F-ki Firanek
- Durdy- Przywory
- Józefów- Knapy
- Wysokie- Holendry
- Dąbrowica- Kusie
- Kusie- Dąbrowica Osiedle
- Ślezaki- Janówka

- Pozostałe drogi gminy powinny zapewnić parametry klasy D.

Sporządzenie wykazu dróg gminnych wraz z nadaniem numerów winno nastąpić w formie Uchwały Rady Gminy w terminie ustalonym Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 28.02.2000 r.

Drogi pozostałe

Nie zaliczone do kategorii dróg gminnych (publicznych) w szczególności dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, prowadzące do przysiółków, pojedynczych gospodarstw powinny być traktowane jako drogi wewnętrzne (niepubliczne) i jako takie nie podlegające wymogom Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Kierunki kształtowania układu komunikacyjnego miasta

Położenie miasta w centrum promienistego układu dróg powoduje, że drogi łączące miejscowości gminy na kierunkach Pd-W-Z przebiegają przez węzeł tego układu- rynek miejski.
Dla realizacji powiązań miejscowości usytuowanych w części wschodniej i zachodniej gminy z drogami wojewódzkimi oraz dostępności do projektowanych usług ponad podstawowych a także obsługi projektowanych terenów mieszkaniowych, proponuje się realizację ulicy „okólnej" , obejmującej skoncentrowane tereny zainwestowania miejskiego od skrzyżowania drogi Baranów - Suchorzów z drogą do Przewozu- poprzez skrzyżowanie z drogami wojewódzkim (w tym rondo na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 985- ul. Krakowską), do drogi Baranów Sandomierski- Dymitrów Duży (przedłużenie ulicy Kościuszki). Rondo na skrzyżowaniu j.w. ma na celu „uspokojenie ruchu" na długim (3 km) prostym odcinku drogi wojewódzkiej 985 z Padwi przed wejściem w łuk drogi na obrzeżu zabudowy miasta Baranowa.
Ze względu na charakter ulicy i zasięg obsługi przypisuje się jej klasę funkcjonalno-techniczną Z (zbiorcza) na jej południowym przebiegu,
natomiast odcinek po wschodniej stronie miasta od ulicy Mickiewicza do drogi wojewódzkiej nr 985 jako ulicę o klasie techniczno- użytkowej L (lokalna). Proponuje się włączenie do drogi wojewódzkiej Mielec-Nagnajów, poprzez skrzyżowanie skanalizowane typu rondo.

7.2. Drogi transportu rolniczego

Do zadań modernizacyjnych należy włączyć sieć dróg transportu rolniczego ważnych dla gminy ze względu na jej typowo rolniczy charakter zagospodarowania. Proponuje się przyporządkowanie istniejących dróg rolniczych klasyfikacji funkcjonalnej, która może stać się pomocna dla właściwego projektowania sieci z uporządkowaniem jej na obszarach wiejskich oraz podejmowaniu decyzji odnośnie kolejności modernizacji. Klasyfikacji dokonać należy zwłaszcza na terenach gdzie układ dróg rolniczych wykazuje cechy przypadkowości. Należy bezwzględnie dążyć do eliminacji bezpośrednich zjazdów z pól na drogi wojewódzkie obecne i projektowaną (obejście drogowe).

Klasyfikacja funkcjonalna dróg rolniczych:

- główne drogi rolnicze: drogi publiczne powiatowe i gminne pełniące funkcję zbiorczych dróg rolniczych;
- drogi zbiorcze: drogi publiczne (gminne), nie publiczne, zbiorcze niższego rzędu, przejmujące ruch z dróg pomocniczych;
- drogi pomocnicze: tzw. technologiczne, umożliwiające dojazd bezpośrednio do pól.

Ustalone funkcje pozwolą na dostosowanie geometrii, (głównie przekroju poprzecznego) do przewidywanego natężenia ruchu i parametrów korzystających z nich pojazdów, a także na ustalenie rodzaju nawierzchni. Wymagania techniczne, jakim powinny odpowiadać poszczególne odcinki sieci dróg transportu rolniczego, zapewniające warunki dojazdu do pól zmechanizowanego sprzętu i maszyn rolniczych oraz przystosowanie ładowności środków transportowych.

Wymagania techniczne dróg transportu rolniczego.

Klasa funkcjonal	Klasa technicz	Przekrój drogi	Szerokość jezdni (m)	Obciążenie nawierzchni	Rodzaj nawierzchni
Główne	Z lub L	dwupasow	5,5	80	twarde ulepszone
Zbiorcze	L lub D	dwupasow	5,0	60	utwardzona
		jednopaso	3,5 z zatokami		
Pomocnic	D	jednopaso	3,0 lub 3,5	nie określa	gruntowa

Koszt budowy nowych dróg przy niewielkim ruchu lokalnym (sezonowe obciążenie ruchem) powodują, że planowanie rozwoju dróg obsługujących rolnictwo powinno odbywać się w oparciu o istniejącą sieć połączeń. Program modernizacji winien uwzględniać kolejność zgodną z klasą funkcjonalną:

1. drogi główne - położone w ciągu dróg powiatowych i gminnych;
2. drogi zbiorcze (obsługa rolnictwa);
3. drogi pomocnicze (wewnętrzne) - bezpośredniej obsługi pól.

Wskazane jest dla dróg obsługujących transport rolniczy stosowanie tanich konstrukcji nawierzchni z materiałów odpadowych i miejscowych oraz określenie trwałości nawierzchni mając na uwadze sezonowość obciążenia

ruchem. Warunkiem takiego działania jest przeprowadzenie remontów w czasie nasilenia prac polowych i po sezonie.

Drogi pomocnicze, ze względu na to, że obsługują niewielkie powierzchnie użytków rolnych i mogą być czasowo zmieniane, w zasadzie nie powinny być trwale umocnione. Prace utrzymaniowe na tych drogach będą wystarczające, jeżeli sprowadzą się do profilowania z odwodnieniem i ewentualnym ulepszeniem nawierzchni gruntowej przez stabilizację mechaniczną. Wymagane jest, aby wszystkie drogi rolnicze, bezpośrednio połączone z drogami publicznymi miały na odcinkach co najmniej 50 m nawierzchnię twardą powodującą wstrząsowe oczyszczanie kół pojazdu oblepionych ziemią.

Wiele dróg można wykonać sposobem gospodarczym, tym bardziej, że w rolnictwie istnieją ku temu pewne możliwości techniczne (np. mechaniczna stabilizacja gruntu) pod warunkiem zapewnienia fachowego, kontrolowanego wykonawstwa tych robót.

Racjonalne ukształtowanie sieci dróg transportu rolniczego i poprawa ich stanu technicznego przyczyni się do osiągnięcia szeregu korzyści:

- obniżenie kosztów eksploatacji pojazdów i maszyn rolniczych przez zmniejszenie zużycia ilości paliwa, ogumienia, zwiększenie trwałości i niezawodności pojazdów, obniżenie kosztów i częstotliwości napraw;
- oszczędności czasu, ludzi, sprzętu i przewozu ładunków dzięki zwiększeniu prędkości jazdy;
- oszczędności na kosztach przewozu wynikających z wykorzystania nominalnej ładowności pojazdów;
- zmniejszenie strat w uprawach przez likwidację stałych lub czasowych objazdów nieprzejezdnych odcinków dróg;
- zwiększenie intensywności produkcji rolnej na terenach trudnodostępnych.

7.3. Bezpieczeństwo ruchu

Do głównych problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego (problem ogólnokrajowy) należą przejścia dróg zamiejskich przez małe miejscowości oraz związane z tym zagrożenia pieszych. Wiąże się to w sposób oczywisty z wielofunkcyjnością i niedostosowaniem przekroju drogi do panującego obecnie ruchu jako odcinka przechodzącego przez tereny zabudowane. Realizacja obejścia drogowego wyeliminuje szereg zagrożeń lecz do tego czasu podjąć należy działania doraźne mające na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa zarówno pieszych jak i pojazdów przez realizację następujących zadań:

- segregacja ruchu pojazdów i pieszych - budowa chodników przy wszystkich kategoriach dróg na odcinkach przechodzących przez tereny zabudowane;
- do każdego przystanku autobusowego należy umożliwić wymagane dojście po wypłytowanym chodniku - jest to szczególnie ważne dla przystanków poza terenami zabudowanymi - brak chodników powoduje zbiorowe chodzenie po jezdni;

- usuwanie wszelkiego rodzaju przeszkód ograniczających widoczność na wlotach skrzyżowań, wjazdach, przejazdach;
- ochronę przed niewłaściwym zagospodarowaniem otoczenia drogi wojewódzkiej, poprzez przestrzeganie prawidłowych zasad lokalizowania w pobliżu budynków mieszkalnych, obiektów przemysłowych, działalności gospodarczej i usługowej.

Szczególnie pilna potrzeba budowy chodników występuje przy drogach wojewódzkich w:

- Baranowie Sandomierskim na ulicy Krakowskiej oraz odcinku drogi między ulicami Krakowską i Fabryczną;
- Woli Baranowskiej - odcinek od kościoła parafialnego do cmentarza jako ciąg pieszy dla konduktu pogrzebowego z możliwością przejazdu karawanu.

7.4. Potrzeby parkingowe na obszarze gminy

Przyśpieszony w ostatnich latach rozwój motoryzacji indywidualnej wskazuje rosnące zapotrzebowanie na miejsca postojowe. Zapewnienie miejsc postojowych powinno stanowić integralną cześć programu użytkowego każdej inwestycji budowlanej.

Wskaźniki dla określenia potrzeb ilościowych.

Rodzaj obiektu	Podstawa odniesienia	Liczba stanowisk na jednostkę
Budownictwo mieszkaniowe	-	na własnej posesji
Budownictwo mieszkaniowe	Mieszkanie	1,2-1,5
Biura, banki, urzędy	1000 m^2 powierzchni	25
Obiekty handlowe lokalne	1000 m^2 powierzchni	30
Zakłady produkcyjne i	100 zatrudnionych	25
Hotele, motele, pensjonaty	100 łóżek	30
Restauracje, kawiarnie	100 miejsc konsumpcyjnych	25
Obiekty sportowe	100 miejsc widowiskowych 100 użytkowników	25 + 0,5 stanowiska postojowego dla autobusu
Szkoły, przedszkola	100 zatrudnionych	25
Przychodnie zdrowia	1000 m^2 powierzchni	25
Kina, sale widowiskowe, domy	100 miejsc widowiskowych	25

7.5. Ścieżki i trasy rowerowe

Potrzeba wprowadzenia w pas drogowy ścieżek rowerowych jako bezpiecznej i najbardziej efektywnej komunikacji lokalnej ujawnia się głównie w miejscowościach o charakterystycznej, pasmowej zabudowie wzdłuż dróg. Dotyczy to przede wszystkim Woli Baranowskiej (4,5 km), Dąbrowicy i

Ślęzaków (razem około 4,5 km). Pozyskanie terenu bez naruszania szerokości pasa drogowego (istniejące ogrodzenie posesji) upatrywane jest w zmianie przekroju drogowego na przekrój uliczny. Wiąże się to przede wszystkim z zastępowaniem odwodnienia rowami przez kanalizację deszczową, co dałoby możliwość realizacji obustronnych ciągów pieszych i rowerowych.

Zadanie utworzenia tras rowerowych o charakterze turystycznym nie musi polegać na specjalnym przygotowaniu (utwardzeniu) tras, lecz na odpowiednim skierowaniu użytkowników na właściwe trasy, zależnie od indywidualnych możliwości kondycyjnych i sprzętu. W krajobrazie otwartym istnieje wiele możliwości poruszania się na rowerze siecią dróg polnych (w znacznej części gruntowych) i ścieżek ja k również dróg leśnych. Zasadniczą rolę odgrywa jedynie czytelne oznakowanie tras odpowiednim kolorem w zależności od stopnia trudności pokonywania terenu. Przebieg tras rowerowych przez miejscowości pociąga za sobą konieczność wykonania odcinków nawierzchni wydzielonych z chodników wzdłuż ulic lub dopuszczenie mchu mieszanego (pieszy, rowerowy i pojazdów) na ulicach o niewielkim natężeniu. Zakłada się również występowanie miejsc, w których rowerzysta powinien zsiąść z roweru.

Trasa proponowanego w gminie Baranów Sandomierki szlaku rowerowego wyznaczona została drogami i ścieżkami polnymi, leśnymi oraz drogami publicznymi (powiatowymi) o niewielkim natężeniu ruchu. W ciąg trasy szlaku rowerowego wchodzą proponowane jako trasy rowerowe dla obsługi lokalnej komunikacji ścieżki w Woli Baranowskiej i Dąbrowicy -Sięzaki docelowo jako wydzielone i przeznaczone wyłącznie dla rowerów.

Przebieg szlaku rowerowego:

- Koprzywnica (szlak Cystersów) - rzeka Wisła (przeprawa promowa) - zamek w Baranowie Sandomierskim - Suchorzów - Siedleszczany - Nagnajów - zwałka -Dąbrowica - Ślęzaki - Józefów - Wola Baranowska - Wojków (gmina Padew Narodowa) - Morgi - Dymitrów Duży - Dymitrów Mały - zamek w Baranowie Sandomierskim.
- Nagnajów - Tarnobrzeg (tereny rekreacyjne zbiornika wodnego).
- Ślęzaki - Koniecpól - Huta Komorowska (gmina Majdan Królewski).
- Koniecpól - Krasiczyn - Cmolas (powiat Kolbuszowski).

Podkreślenia miejscowości oznaczają punkty węzłowe szlaku.

7.6. Komunikacja kolejowa

Kolej normalnotorowa

Zgodnie z dokonanym podziałem linii kolejowych na państwowe i lokalne (Dz. U. Nr 13/2000), linia Łódź Kaliska - Dębica przypisana została do grupy linii o znaczeniu lokalnym. Dokonany podział warunkuje działalność inwestycyjną i utrzymanie linii. Dotacje z budżetu państwa kierowane będą na finansowanie budowy i modernizację linii o państwowym znaczeniu, natomiast linie o znaczeniu lokalnym, zgodnie z „Ustawą o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego PKP" mogą być przekazywane nieodpłatnie jednostkom samorządu terytorialnego lub sprzedawane przedsiębiorstwom. Program

restrukturyzacji przewiduje wycofanie z eksploatacji linii, które generują wysokie koszty utrzymania bez możliwości pokrycia ich wpływami z zyskuSą to linie, z których wpływy pokrywają zaledwie 30% ponoszonych kosztów ich utrzymania.

Ustawa umożliwia wdrożenie w życie tak zwanej regionalizacji przewozowej, czyli zawieranie umów w pionie Dyrekcji Przewozów Pasażerskich PKP S.A. z samorządami poszczególnych województw na dofinansowanie regionalnych przewozów pasażerskich w granicach jednego województwa lub przewozy realizujące połączenia z województwami sąsiednimi.

W gminie Baranów Sandomierski notuje się znikome zapotrzebowanie na kolejowe przewozy pasażerskie. Przyczyną tego jest oddalenie przystanku kolejowego od centrum ośrodka gminnego o ponad 3 km, a osiągalność celu podróży (zwłaszcza Tarnobrzeg) realizowana jest sprawniej i z większą częstotliwością przez komunikację autobusową.

Kolej szerokotorowa

Nowa orientacja polityki transportowej (dokument MTiGM) wskazuje na konieczność oddziaływania na podział zadań przewozowych. Wpłynąć to ma na zmianę struktury gałęziowej polskiego transportu, w którym udział transportu samochodowego (głównie ciężarowego) na rzecz promocji kolei. Celem polityki transportowej jest odwrócenie procesu degradacji dróg oraz zapewnienie niezbędnej ochrony przed uciążliwością transportu. Dla osiągnięcia równowagi między transportem drogowym, a koleją niezbędna jest poprawa efektywności kolei oraz szersze wsparcie przewozów kombinowanych. Realizacja tego priorytetu ma na celu odciążenie systemu drogowego z tych przewozów, których specyfika pozwala na przejęcie ich przez sprawnych przewoźników kolejowych.

Na terenie gminy funkcjonuje transportowy węzeł przeładunkowy, w którym głównym elementem jest stacja przeładunkowa „Wola Baranowska" usytuowana na granicy gmin Padew Narodowa i Baranów Sandomierski. Połączona jest ona ze stacją Padew Narodowa bocznicą normalnotorową i po modernizacji, którą przewiduj e program naprawczy LHS oraz proponowane przez studium zbliżenie do transportowego układu kolejowego drogi zamiejskiej, umożliwi w pełnym zakresie realizację przewozów kombinowanych z przeładunkiem w węźle transferowym o wzajemnych relacjach transportowych: kolej szerokotorowa - kolej normalnotorowa - droga.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

A. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO ORAZ UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ 53

B. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY, UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ 54

C. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KULTUROWEGO I UZDROWISK 57

1. Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów 57

2. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych 57

D. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 57

E. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 57

1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji 57

2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej 58

F. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM 59

1. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym 59

2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym 60

G. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 60

1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego 60

2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości 60

3. Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych 61

4. Obszary przestrzeni publicznej 61

H. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE 61

1. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego..... 61

2. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne 62

I. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 62

J. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH..... 62

K. OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY..... 62

L. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ..... 62

M. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI..... 62

N. OBSZARY ZDEGRADOWANE 63

O. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 63

P. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE 63

Q. GRANICE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU..... 63

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ STUDIUM

A. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO ORAZ UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Kierunki rozwoju przestrzennego, na obszarze Zmiany Studium wskazano w oparciu o:

- aktualny stan zagospodarowania;
- obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego;
- warunki fizjograficzne;
- warunki dostępności komunikacyjnej;
- konieczność ochrony wartości środowiska przyrodniczego;
- konieczność ochrony wartości środowiska kulturowego oraz ochrony krajobrazu;
- obszary zainteresowania inwestorów i mieszkańców gminy.

W wyniku analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz prognoz demograficznych przy uwzględnieniu możliwości finansowania gminy przedstawiono maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy: mieszkalną, funkcję usługową zawierająca wszelkiego rodzaju usługi zarówno publiczne, jak i usługi komercyjne, usługi sportu i rekreacji oraz funkcję produkcyjną. W poniższym zestawieniu tabelarycznym przedstawiono także chłonność zwartej struktury funkcjonalno- przestrzennej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej w podziale na funkcje zabudowy oraz chłonność terenów z mpzp położonych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, rozumiana jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje.

Tabela 1. Zestawienie zapotrzebowania na nową zabudowę z obliczoną chłonnością

funkcja zabudowy	maksymalne zapotrzebowanie	chłonność zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej	chłonność terenów z mpzp położonych poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną	[1] - [2] - [3]
	[1]	[2]	[3]	[4]
	powierzchnia użytkowa zabudowy [m²]			
mieszkalna	249588	149158	45 893	**54537**
usługowa	236955	53697	104631	**78627**
produkcyjna, (składów i magazynów)	777561	73590	326138	**377833**
produkcja (składów i magazynów) – TSSE EURO-PARK	588945	0	219218	**369727**

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przewyższa sumę powierzchni użytkowej istniejącej zabudowy oraz zarezerwowanej w planach miejscowych, w związku z czym istnieje możliwość zaplanowania dodatkowych terenów pod lokalizację zabudowy.

Na obszarze, objętym zmianą Studium wprowadza się nowe obszary zabudowy w postaci terenu elektrowni słonecznych. Wprowadza się również lokalizacje obiektu urządzeń dozorowania.

B. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘORAZTERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY, UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Przeznaczenie terenów w ramach przyjętej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, przedstawia rysunek nr 2 w skali 1:10000 „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów, Kierunki rozwoju”, stanowiący załącznik nr 4 do niniejszej zmiany Studium.

W zmianie Studium wprowadzono nowe obszary przeznaczone do zainwestowania: obszar elektrowni słonecznych, obszar obiektu urządzeń dozorowania wraz ze strefą kontrolowaną radaru dozorowania. Wyznaczono ponadto: obszary wód powierzchniowych, obszary lasów i obszary rolnicze. Dla obszarów elektrowni słonecznych zaleca się

pozostawienie obszarów wolnych od wszelkiej zabudowy oraz ogrodzeń, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia możliwości migracji zwierzyny pomiędzy terenami lasów.

W strefie kontrolowanej radaru dozorowania dopuszcza się realizację inwestycji wyłącznie w przypadku wykazania braku jej negatywnego oddziaływania na pracę radaru dozorowania w wykonanej analizie wpływu planowanej inwestycji na jego pracę – potwierdzonej przez właściciela radaru dozorowania.

W zmianie Studium wyznacza się następujące obszary zagospodarowania, wraz z dopuszczonymi kierunkami ich rozwoju:

oznaczenie i nazwa obszaru		**dopuszczone zagospodarowanie**	**wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania**
ES	Obszary elektrowni słonecznych	na obszarze dopuszcza się: – elektrownie słoneczne, – sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej – miejsca postojowe – dojazdy wewnętrzne i serwisowe – zieleń urządzoną – produkcję energii	a) maksymalna wysokość zabudowy: – dla budynków infrastruktury technicznej, oraz budynków magazynowych służących potrzebom związanym z przeznaczeniem obszarów- nie większa niż 6 m – dla ogniw fotowoltaicznych wraz z konstrukcją- nie większa niż 6 m b) maksymalną moc elektrowni słonecznych 300 MW c) liczba kondygnacji nie większa niż 1 d) maksymalna intensywność zabudowy nie większa niż 1 e) minimalna intensywność zabudowy nie mniejsza niż 0,001 f) powierzchnia zabudowy nie większa niż 90% powierzchni działki budowlanej g) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 5% powierzchni działki budowlanej h) dachy płaskie lub o kącie nachylenia połaci nie większym niż 15°

			i) minimum 1 miejsce parkingowe na 10000 m² powierzchni działki
RL	Obszar obiektu urządzeń dozorowania	na obszarze dopuszcza się: – radary lotnicze – miejsca postojowe – dojazdy wewnętrzne i serwisowe – zieleń urządzoną	– wysokość zabudowy nie większa niż 40 m – minimum 4 miejsca parkingowe
R	Obszary rolnicze	na obszarze dopuszcza się: – zabudowę zagrodową, – retencję wód gruntowych podziemnych, powierzchniowych – zadrzewienia, zakrzewienia śródpolne – dojazdy przeznaczone dla potrzeb rolnictwa	– maksymalną wysokość budynków mieszkalnych nie większą niż 9 m – maksymalną wysokość innych obiektów nie większą niż 15 m, z wyjątkiem silosów – maksymalną wysokość silosów nie większą niż 25 m – liczbę kondygnacji nadziemnych nie większą niż 2, w tym poddasze użytkowe – maksymalną intensywność zabudowy nie większą niż 0,8 – minimalną intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0,04 – powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki; – powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 60% powierzchni działki; – dachy dwu i wielospadowe o kącie nachylenia połaci 35° - 45°.
WS	Obszary wód powierzchniowych	na obszarze dopuszcza się: – zieleń urządzoną i nieurządzoną – wykorzystanie wód na cele rybackie, rekreacyjne i sportowe	
ZL	Obszary lasów	na obszarze dopuszcza się zagospodarowanie zgodne z przepisami odrębnymi.	

C. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KULTUROWEGO I UZDROWISK

1. Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów

Zmiana Studium, w ramach ochrony i poszanowania środowiska przyrodniczego, racjonalnego kształtowania środowiska i gospodarowania jego zasobami oraz przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom, wprowadza na całym obszarze zakaz lokalizacji inwestycji, których działalność może powodować ponadnormatywną uciążliwość wykraczającą poza działkę, do której inwestor posiada prawo do jej dysponowania oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze negatywnie oddziaływać na środowisko. Zakazy te, nie dotyczą zadań z zakresu infrastruktury technicznej i dróg publicznych oraz inwestycji celu publicznego.

Na obszarze opracowania nie występują obszary, objęte prawnymi formami ochrony przyrody, które należy uwzględnić przy rozpatrywaniu innych ustaleń zmiany Studium.

2. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze zmiany Studium nie występują obszary objęte ochroną na postawie przepisów odrębnych, które należy uwzględnić przy rozpatrywaniu innych ustaleń Studium.

D. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na obszarze opracowania nie występują obszary ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytki oraz dobra kultury współczesnej.

E. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

1.1. Układ drogowy

Dopuszcza się uzupełnienie układu drogowego na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Możliwa Projektowana infrastruktura drogowa powinna uwzględniać wymagania techniczno – obronne wynikające z potrzeb obronności państwa oraz wymagania, uwzględniające przepisy odrębne.

Należy zapewnić obsługę komunikacyjną obszarów objętych zmianą Studium bezpośrednio z przyległych dróg publicznych lub pośrednio poprzez drogi wewnętrzne, dojazdy czy ustanowioną służebność przejazdu.

1.2. Parkowanie i miejsca postojowe

Zaleca się aby miejsca parkingowe dla samochodów zapewnione były na działce w granicach obszaru, na którym zlokalizowana będzie inwestycja.

Należy zapewnić odpowiednią liczbę miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów kierowanych przez osoby niepełnosprawne, w tym zaopatrzonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi.

2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Ze względu na brak planowanych obszarów pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej, na obszarze objętym zmianą Studium nie przewiduje się realizacji sieci infrastruktury technicznej w zakresie sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, sanitarnej.

Zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych powinno być realizowane zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną i cieplną

Ze względu na brak planowanych obszarów pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej, na obszarze objętym zmianą Studium nie przewiduje się realizacji sieci infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną.

Przez obszar zmiany Studium przebiega linia elektroenergetyczna 110kV relacji Chmielów- Mielec. Dopuszcza się rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej, w tym lokalizację i budowę stacji transformatorowych. Dla obszarów objętych zmianą studium, za wyjątkiem obszarów oznaczonych symbolem ES, zabrania się budowy napowietrznych linii elektro-energetycznych.

2.3. Zaopatrzenie w gaz

Ze względu na brak planowanych obszarów pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej, na obszarze objętym zmianą Studium nie przewiduje się realizacji sieci infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenia w gaz.

2.4. Gospodarka odpadami

Na obszarze objętym zmianą Studium nie przewiduje się systemem zorganizowanego usuwania odpadów komunalnych i produkcyjnych. Zabrania się składowania i gromadzenia odpadów innych niż powstałych w wyniku realizacji inwestycji. Odpady te mogą być przechowywane w kontenerach jedynie do czasu zakończenia inwestycji. Na czas budowy elektrowni słonecznych, należy zapewnić odbiór odpadów powstałych w wyniku realizacji inwestycji.

2.5. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Ze względu na brak planowanych obszarów rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej, na obszarze objętym zmianą Studium nie przewiduje się realizacji sieci infrastruktury technicznej w zakresie odprowadzenia i oczyszczania ścieków.

F. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM

Cele publiczne, o których mowa w zmianie Studium, określone zostały w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2204, 2348, z 2019 r. poz. 270 z późn. zm.).

1. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

W zakresie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym zmiana Studium zakłada, że wszystkie tego typu inwestycje mogą być zlokalizowane w granicach wszystkich obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie z zastrzeżeniem przepisów odrębnych. Ponadto do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą wyznaczone w planie drogi publiczne.

2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na obszarze objętym zmianą Studium znajduje radar dozorowania, który zalicza się do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

G. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wyznaczenie w zmianie Studium obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu
i użytkowaniu terenu, stwarza obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w granicach zmiany Studium.

Obecnie w opracowaniu jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, tożsamy z obszarem zmiany Studium do którego przystąpiono wraz z uchwałą Nr VI/43/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów w Gminie Baranów Sandomierski oraz uchwałą Nr XI/90/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 29 sierpnia 2019 r. zmieniającą uchwałę Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim
Nr VI/43/19 z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów w Gminie Baranów Sandomierski.

2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Na obszarze zmiany Studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości na podstawie art. 102 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Dopuszcza się scalanie i wymianę gruntów

rolnych i leśnych na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów.

3. Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

W granicach Zmiany Studium nie wyznacza się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000 m² .

4. Obszary przestrzeni publicznej

Jako przestrzeń publiczną, należy rozumieć powszechnie dostępne miejsca w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, służące zaspokajaniu potrzeb ogółu użytkowników.

W granicach obszaru zmiany Studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznych, ale dopuszcza się je w postaci dróg publicznych.

H. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

1. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obecnie, ze względu na konieczność aktualizacji istniejących dokumentów polityki przestrzennej w opracowaniu jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, tożsamy z obszarem zmiany Studium do którego przystąpiono wraz z uchwała Nr VI/43/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów w Gminie Baranów Sandomierski oraz uchwałą Nr XI/90/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 29 sierpnia 2019 r. zmieniającą uchwałę Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim Nr VI/43/19 z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów w Gminie Baranów Sandomierski.

2. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

I. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Na obszarze zmiany Studium dla leśnej przestrzeni produkcyjnej zakłada się kształtowanie oraz zasady zagospodarowania przestrzennego zgodne z ustaleniami obowiązującego Studium. W odniesieniu do obszarów rolniczych klasy średniej (IV), słabej (V) i najsłabszej (VI), które nie wymagają zgody na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, przeznaczono je w części pod funkcje rolnicze, a w części pod obszary elektrowni słonecznych.

J. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują tereny zagrożone powodzią, jak i obszary osuwania się mas ziemnych.

K. OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

L. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZOBOWIĄZUJĄCENANICHOGRANICZENIAPROWADZENIADZIAŁ ALNOŚCIGOSPODARCZEJ

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują pomniki zagłady, w związku z czym nie wyznacza się ich stref ochronnych oraz obowiązujących na nich ograniczeń.

M. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji ze względu na brak ich występowania na obszarze objętym zmianą Studium.

N. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Nie wyznacza się obszarów zdegradowanych ze względu na brak ich występowania na obszarze objętym zmianą Studium.

O. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują tereny zamknięte, w związku z czym nie wyznacza się granic tych terenów i ich stref ochronnych.

P. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

Na obszarze objętym zmianą Studium nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

Q. GRANICE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU

Wyznacza się granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Wyznacza się granice stref ochronnych od elektrowni słonecznych, które zawierają się w granicach obszarów pod budowę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. W obszarach wyznaczonych stref zakazuje się lokalizacji obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi. Oddziaływanie elektrowni słonecznych nie może wykraczać poza granice wyznaczonej strefy ochronnej.

VII. SYNTEZA

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów opracowano:

- zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 293) wraz z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233);
- zgodnie z Uchwałą nr X/79/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 30 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów.

Istniejącą strukturę funkcjonalno- przestrzenną obszaru gminy można ocenić jako zadowalającą oraz zgodną z generalnymi uwarunkowaniami (predyspozycjami) przyrodniczymi tj. racjonalnie wykorzystującą walory i zasoby przyrodnicze.
Podczas określania kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniono zwłaszcza wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe, wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych, wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych, walory ekonomiczne przestrzeni, prawo własności, potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, potrzeby interesu publicznego, potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w szczególności sieci szerokopasmowych, zapewnienie udziału społeczeństwa w pracach nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zachowanie jawności i przejrzystości procedur planistycznych oraz potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności.

Ustalając kierunki rozwoju obszarów funkcjonalnych wzięto pod uwagę interes publiczny i interesy prywatne poprzez uwzględnienie w możliwie najszerszym zakresie wniosków oraz uwag złożonych do projektu zmiany Studium. Na potrzeby zmiany Studium

zostały przeprowadzone analizy służące określeniu potrzeb rozwojowych gminy, w tym bilans terenów pod zabudowę zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 293) dla miasta i gminy Baranów Sandomierski. Na podstawie tych analiz określone zostało zapotrzebowanie gminy na nową zabudowę z podziałem na poszczególne funkcje.

Maksymalne zapotrzebowanie gminy (przy uwzględnieniu niepewności inwestycyjnej) dla funkcji mieszkalnej wynosi 249588 m² powierzchni użytkowej, dla funkcji usługowej wynosi 236955 m² powierzchni użytkowej, dla funkcji produkcyjnej wynosi 800755 m² powierzchni użytkowej oraz dla TSSE EURO-PARK 588 945 m². Zestawienie tych wielkości z chłonnością zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz chłonnością projektowanych w obowiązujących miejscowych planach (wyrażone w powierzchni użytkowej) wykazało, że maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę jest większe, i wyniosło odpowiednio dla funkcji mieszkalnej– 54537 m² powierzchni użytkowej, dla funkcji usługowej– 78627 m² powierzchni użytkowej, dla funkcji produkcyjnej– 377833 m² powierzchni użytkowej oraz dla TSSEEURO-PARK–369727 m² powierzchni użytkowej.

Do zmiany Studium Uchwałą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski przystąpiono na podstawie uchwały Nr X/79/19 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 30 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski. Przedmiotem zmiany Studium są ustalenia dotyczące obszaru położonego w północno - wschodniej części gminy Baranów Sandomierski miejscowościach Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów, określone na załączniku graficznym do ww. uchwały. Do zmiany Studium przystąpiono ze względu na konieczność wprowadzenia obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, a także ich stref ochronnych.

W przedmiotowej zmianie studium przewiduje się 5 różnych obszarów funkcjonalnych:

- ES– obszary elektrowni słonecznych,
- RL – obszar obiektu urządzeń dozorowania,
- R – obszary rolnicze,

- WS – obszary wód powierzchniowych,
- ZL – obszary lasów.

Na obszarze opracowania nie występują obszary ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytki oraz dobra kultury współczesnej oraz nie występują obszary, objęte prawnymi formami ochrony, które należy uwzględnić przy rozpatrywaniu innych ustaleń Studium.

W celu zapewnienia lepszych warunków bytowych dla mieszkańców gminy oraz przygotowania do godnych warunków rozwojowych na terenach inwestycyjnych, określono warunki dalszego rozwoju systemów infrastruktury technicznej, jak również modernizację istniejących. Wszelkie ustalenia Studium stanowią podstawę do sporządzania i uszczegółowienia zamierzeń planistycznych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dokument zmiany Studium pozwoli władzom miejskim na wyznaczenie strategicznych celów rozwojowych jak również uregulowanie i możliwość prowadzenia odpowiedniej do potrzeb gminy gospodarki przestrzennej.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr inż. Wacław Smykla

ZAŁĄCZNIK NR 3 DO UCHWAŁY NR XXVIII/228/20 RADY MIEJSKIEJ W BARANOWIE SANDOMIERSKIM Z DNIA 29 GRUDNIA 2020 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BARANÓW SANDOMIERSKI,
DLA TERENU POŁOŻONEGO W MIEJSCOWOŚCIACH DĄBROWICA,SIEDLESZCZANY, SKOPANIE I SUCHORZÓW W GMINIE BARANÓW SANDOMIERSKI

UWARUNKOWANIA ROZOWOJU

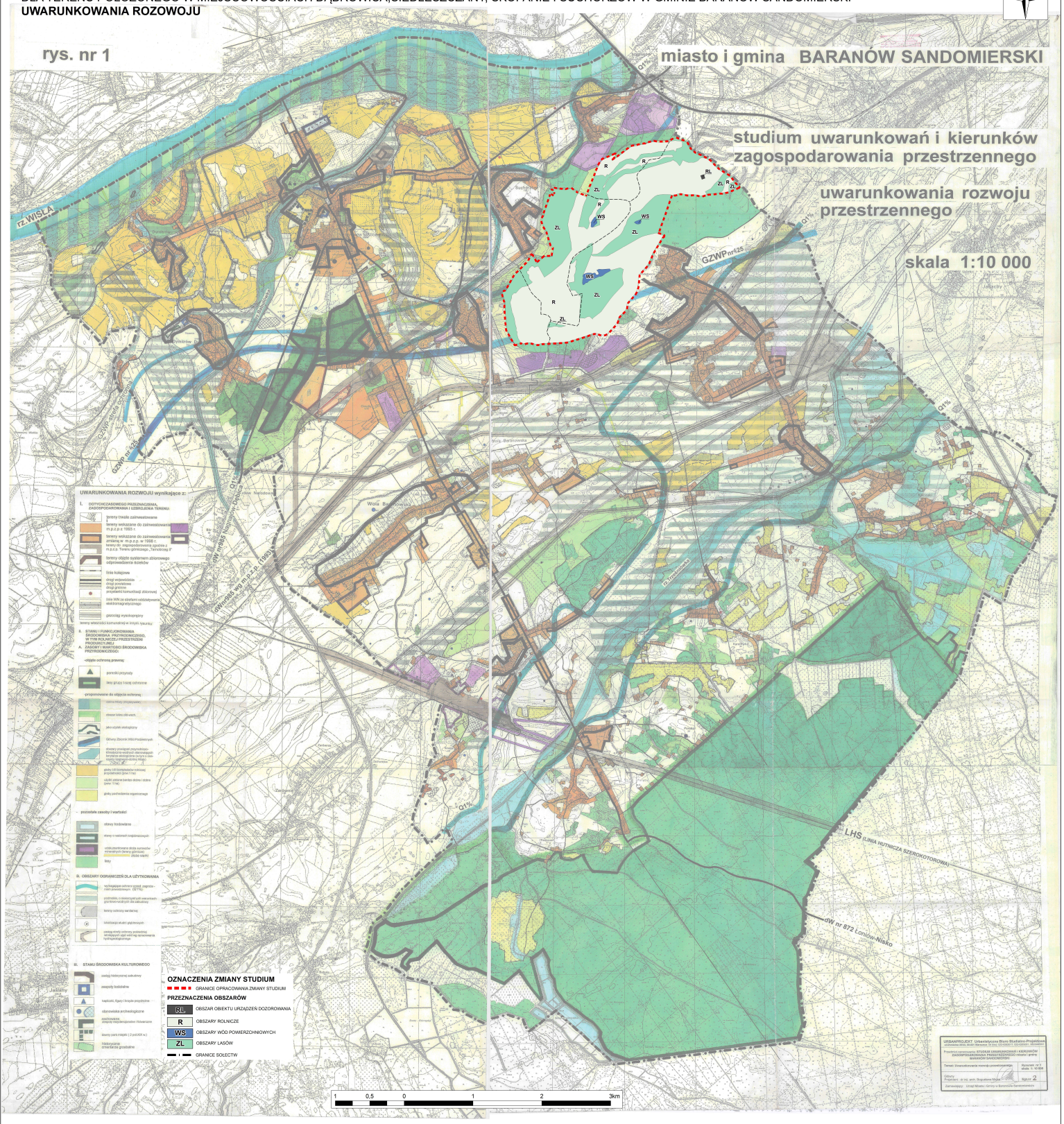

ZAŁĄCZNIK NR 4 DO UCHWAŁY NR XXVIII/228/20 RADY MIEJSKIEJ W BARANOWIE SANDOMIERSKIM Z DNIA 29 GRUDNIA 2020 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BARANÓW SANDOMIERSKI, DLA TERENU POŁOŻONEGO W MIEJSCOWOŚCIACH DĄBROWICA,SIEDLESZCZANY, SKOPANIE I SUCHORZÓW W GMINIE BARANÓW SANDOMIERSKI

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

rys. nr 2

skala 1:10 000

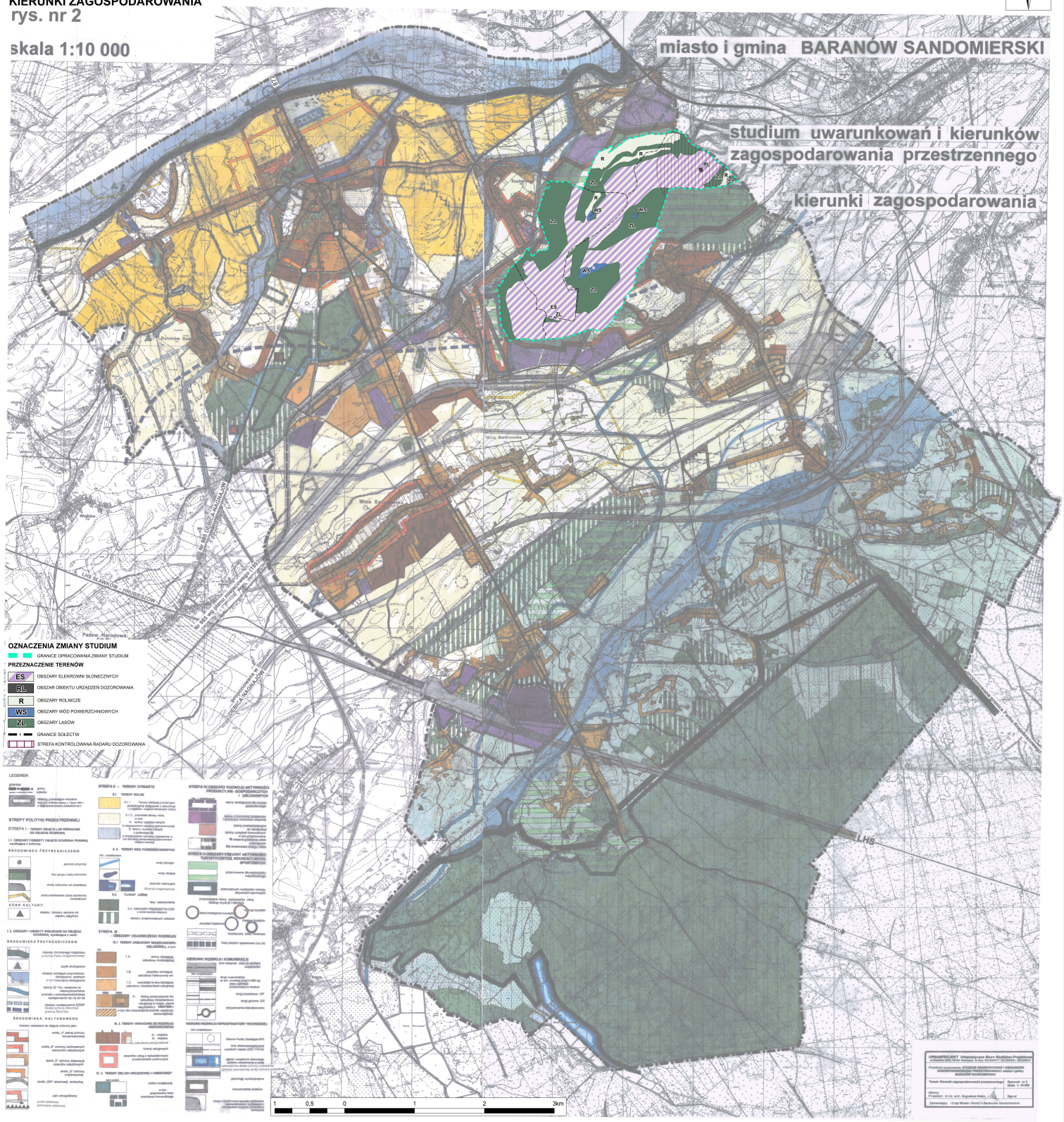
miasto i gmina BARANÓW SANDOMIERSKI
studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
kierunki zagospodarowania
N
R
ZL
WS
ES
RL
Dąbrowica
Siedleszczany
Skopanie
Suchorzów
Wola Baranowska
Wola Suchorzowska
Wola Skopanska
Wola Dąbrowicka
Baranów
Wola Baranowska
Padew Narodowa
Wola Baranowska
DK 77
DK 9
DK 855 DROGA KRAJOWA
LHS
LHS SLAWKOW - OPOLE LUBELSKIE
LHS
LHS
LHS

ZAŁĄCZNIK NR 5 DO UCHWAŁY NR XXVIII/228/20 RADY MIEJSKIEJ W BARANOWIE SANDOMIERSKIM Z DNIA 29 GRUDNIA 2020 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BARANÓW SANDOMIERSKI,
DLA TERENU POŁOŻONEGO W MIEJSCOWOŚCIACH DĄBROWICA,SIEDLESZCZANY, SKOPANIE I SUCHORZÓW W GMINIE BARANÓW SANDOMIERSKI

KIERUNKI ROZOWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACJI

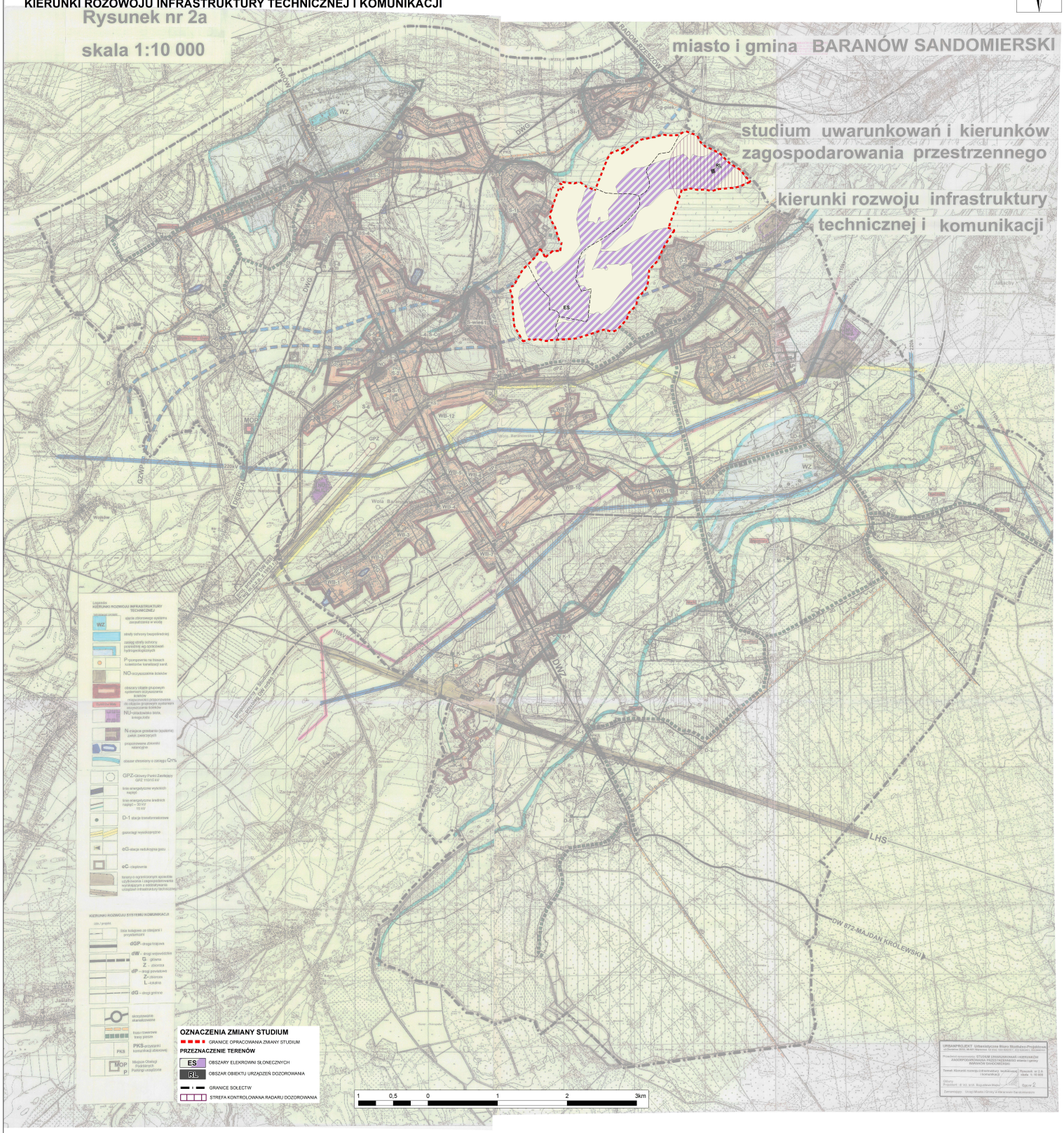

Załącznik Nr 6 do Uchwały Nr XXVIII/228/20
Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim
z dnia 29 grudnia 2020 r.

Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim

w sprawie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag wniesionych do wyłożonego dwukrotnie do publicznego wglądu projektu Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów.

W czasie wyłożeń do publicznego wglądu nie wniesiono uwag do projektu Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Baranów Sandomierski, dla terenu położonego w obrębie miejscowości Dąbrowica, Siedleszczany, Skopanie i Suchorzów.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr inż. Wacław Smykla

Załącznik Nr 7 do Uchwały Nr XXVIII/228/20
Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim
z dnia 29 grudnia 2020 r.

Zbiór danych przestrzennych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2020 r. poz. 177 i 284)

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr inż. Wacław Smykla